

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา
เพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ปริญญานิพนธ์
ของ
ทงศรี ภูริศรี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา
ธันวาคม 2558

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา
เพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขุฎิบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา
ธันวาคม 2558

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา
เพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

บทคัดย่อ
ของ
ทงศรี ภูริศรี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา
ธันวาคม 2558

ทงศรี ฐริศรี. (2558). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพื่อป้องกัน
การติดเชื้อเอชไอวี ในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. ปริญญาโท กศ.ด.
(สุขศึกษาและพลศึกษา: การจัดการเรียนรู้สุขศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: อาจารย์ ดร.อนันต์ มลารัตน์,
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรือโท ดร.ไพฑูริย์ อ่อนมั่ง.

การวิจัยนี้เป็นแบบผสมผสานวิธี มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาบริบท และแนวทางการ
จัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เชี่ยวชาญ
เรื่องการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา 7 คน ผู้บริหารโรงเรียน 4 คน ครู 4 คน และนักเรียน
44 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างและแบบสนทนากลุ่มกับ
นักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัย และเปรียบเทียบความคงที่ของข้อมูล (2) เพื่อสร้างรูปแบบการ
จัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เชี่ยวชาญ 7 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบประเมินควา ม
เหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ การจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และ
เพศศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ (3) เพื่อประเมินรูปแบบ
การจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา เพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับ ช้น
มัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียน จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวน 49 คน แบ่งเป็นกลุ่ม
ทดลอง จำนวน 25 คน และกลุ่มควบคุม 24 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบทดสอบ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องโรคเอดส์และเพศศึกษา แบบสอบถามเจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อ
เอชไอวีและเพศศึกษา และ แบบสอบถาม ความตั้งใจเฝ้าพฤติกรรม ป้องกันการติดเชื้อ เอชไอวีและ
เพศศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติค่าเฉลี่ย ร้อยละ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความแตกต่างภายในกลุ่ม
ด้วยสถิติทดสอบที (Dependent t-test) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัว ยสถิติ
ทดสอบที (Independent t-test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (ANCOVA) ผลการวิจัยพบว่า
รูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาของนักเรียนระดับชั้นมัศึกษามี 2
องค์ประกอบ คือ (1) องค์ประกอบ หลักของการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ซึ่งเป็น
กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักการ GE-TICA คือ การจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการกลุ่ม
(Group process) การจัดการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ (Experiential learning) การจัดการเรียนรู้ที่
ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการคิด (Thinking) สามารถสืบสอบแสวงหาความรู้ได้
(Investigation) สร้างความรู้ด้วยตนเองได้ (Construction) และสามารถประยุกต์ความรู้ไปใช้ใน
ชีวิตประจำวันได้ (Application) (2) องค์ประกอบที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่องเอดส์และเพศศึกษา

มี 9 องค์ประกอบย่อย คือ 1) นโยบายโรงเรียน 2) งบประมาณ 3) การสร้างความเข้าใจกับผู้ที่เกี่ยวข้อง 4) หลักสูตรสถานศึกษา 5) ครูผู้สอน 6) สื่อการเรียนการสอน 7) แหล่งการเรียนรู้ 8) กิจกรรมเสริมการเรียนรู้ และ 9) การประเมินผลการเรียนรู้ ผลการประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เรื่องเอดส์และเพศศึกษา เพื่อป้องกันการติดเชื้อ เอชไอวีในนักเรียนระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ในการศึกษา ครั้งนี้ ได้นำเฉพาะ องค์ประกอบ หลักของการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา หรือกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักการ GE-TICA ทดลองกับ นักเรียน 1 ห้องเรียน โดยมีกลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน ผลการวิจัยพบว่า หลังทดลอง กลุ่มทดลองมี ร้อยละคะแนนเฉลี่ย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง โรคเอดส์และเพศศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยเจตคติ ต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา และคะแนนเฉลี่ย ความตั้งใจเฝ้าพฤติกรรมป้องกันการ ติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา สูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กลุ่มทดลองมี คะแนนเฉลี่ย เจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา และ ความตั้งใจเฝ้าพฤติกรรม ป้องกันการติดเชื้อ เอชไอวีและเพศศึกษา เพิ่มขึ้นและแตกต่างจากกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นร้อยละคะแนน เฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง โรคเอดส์และเพศศึกษา ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน

MODEL DEVELOPMENT OF AIDS AND SEX EDUCATION LEARNING MANAGEMENT
FOR HIV PREVENTION AMONG LOWER SECONDARY SCHOOL STUDENTS, GRADE 8

AN ABSTRACT
BY
THANONGSRI PHOORISRI

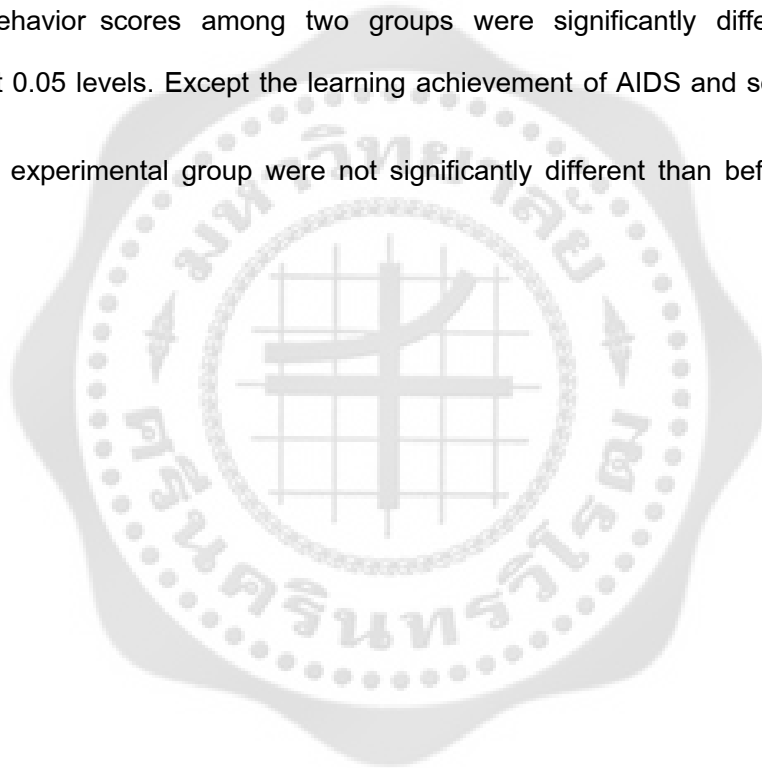
Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Doctor of Education degree in Health Education and Physical Education
at Srinakharinwirot University

December 2015

Thanongsri Phoorisri. (2015). *Model Development of AIDS and Sex Education Learning Management for HIV Prevention among Lower Secondary School Students, Grade 8*. Dissertation, Ed.D. (Health Education and Physical Education). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Dr. Anan Malarat, Assist. Sub-Lieutenant Prof. Dr. Paiboon Onnmung.

The mixed method research aimed to (1) identify contexts of AIDS and sex education learning management and seek a guideline of AIDS and sex education learning management among lower secondary school students, grade 8. The subjects consisted of 7 experts, 4 school headmasters, 4 teachers, and 44 secondary school students. Semi-structural interviewing questionnaires and focus group discussion were used. Qualitative data were analyzed by using analytic induction and constant comparison method. (2) To develop an AIDS and sex education learning management model for HIV prevention among lower secondary school students, grade 8. The subjects were 7 experts. Three domains of evaluation consisted of propriety, feasibility, and utility standard, rating scale questionnaires were used and analyzed by mean and standard deviation. (3) To evaluate the AIDS and sex education learning management model for HIV prevention among lower secondary school students, grade 8. 49 school students were invited to be the subject. 25 students were randomized to the experimental group while other 24 students were randomized to the control group. A learning achievement of AIDS and sex education, attitude toward HIV infection prevention and sex education learning management, and behavioral intention to have a HIV infection prevention and sex education preventive behavior, self-administer questionnaires were tested by school students. Mean, percentage, dependent t-test, independent t-test and ANCOVA were employed in analysis. The research results showed that the model consisted of 2 elements as follow; (1) Core element of the model was GE-TICA, an instructional model which found from this research. The term GE-TICA was derived from 6 principles of learning management method; G was Group process, E was Experiential learning, T was Thinking, I was Investigation, C was Construction, and A was Application. (2) Supported element of the model was 9 components that contributed to core element that is 1) school policy, 2) budget, 3) making an understanding about AIDS and sex education learning management to school staff and related, 4) curriculum, 5) teacher, 6) instructional media, 7) learning resource, 8) extra-curriculum activity, and 9) learning assessment. The propriety, feasibility, and utility of the model were assessed at the very good, good, and very good level respectively.

This research had only the instructional model which was experimented with 1 class as an experimental group and 1 class was a control group. After experiment the GE-TICA model, the experimental group had learning achievement of AIDS and sex education scores, attitude toward HIV infection prevention and sex education learning management and behavioral intention to have a HIV infection prevention and sex education preventive behavior scores were significantly higher than before the experiment ($p < 0.05$). After the experiment, attitude toward HIV infection prevention and sex education learning management and behavioral intention to have HIV infection prevention and sex education preventive behavior scores among two groups were significantly different than before experiment at 0.05 levels. Except the learning achievement of AIDS and sex education, scores of the experimental group were not significantly different than before experiment at 0.05 levels.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง
การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี
ในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
ของ
ทนายศรี ภูริศรี

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ดุขฎิ โยเหลา)

วันที่ เดือน ธันวาคม พ.ศ.2558

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

..... ประธาน

(อาจารย์ ดร.อนันต์ มลารัตน์)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรัณท์รัตน์ บุญช่วยธนาสิทธิ์)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรือโท ดร.ไพบุลย์ อ่อนมั่ง) (อาจารย์ ดร.อนันต์ มลารัตน์)

..... กรรมการ

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรือโท ดร.ไพบุลย์ อ่อนมั่ง)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พรสุข หุ่นนิรันดร์)

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย
จาก
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสะดวกตา กรุณาจาก อาจารย์.ฉันทน์ มาลารัตน์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรือโท ดร.ไพบูลย์ อ่อนมั่ง อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ที่ได้ให้ความเอาใจใส่ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ ตรวจสอบการดำเนินการวิจัย รวมทั้งให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกทราบบ้างอย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณ มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรัณท์รัตน์ บุญช่วยธนาสิทธิ์ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่กรุณาได้ สละเวลาอันมีค่ามาเป็นประธานสอบปริญญานิพนธ์ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงปริญญานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.พรสุข หุ่นจันทร์ กรรมการสอบปริญญานิพนธ์ และอาจารย์ที่ปรึกษานิสิต ปริญญาเอกสาขาสุศึกษาและพลศึกษา (การจัดการเรียนรู้สุศึกษา) รุ่นที่ 1 คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ท่านให้ความเมตตามาเป็นกรรมการสอบปริญญานิพนธ์รวมทั้งคอยติดตาม กระตุ้น และให้กำลังใจการทำวิจัยมาโดยตลอด

ผู้วิจัยขอขอบ พระคุณ นายแพทย์สุเมธ องค์วรรณดี ผู้อำนวยการสำนักโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ แพทย์หญิงมณฑิณี วสันตอุโปภากร หัวหน้ากลุ่มพัฒนาและส่งเสริม เทคโนโลยีการป้องกัน สำนักโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ที่ได้ให้การสนับสนุน ผู้วิจัยให้มีโอกาสศึกษาต่อ รวมทั้งคอยเกื้อหนุนด้านเวลาและวิธีการทำงานที่ทำ ให้ผู้วิจัยสามารถศึกษาและทำงานไปพร้อมกันได้ด้วยดีตลอดมา

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คณะผู้เชี่ยวชาญ ครู นักเรียน ทุกๆ ท่าน ที่ได้มีส่วนร่วมให้การวิจัยครั้งนี้ หากปราศจากการมีส่วนร่วมจากทุกๆ ท่านแล้วงานวิจัยครั้งนี้ ก็ไม่สำเร็จลุล่วงไปได้ และขอขอบพระคุณคณาจารย์คณะพลศึกษาทุกๆ ท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ศิษย์ด้วยมิตรไมตรี ลูกศิษย์ขอกราบขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ คุณยาย พี่ๆ คุณรัฐวรรณ เสงส์หาพันธ์ ที่คอยให้กำลังใจ และสนับสนุนผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณแม่พันธุ์ ภูริศรี ที่คอยซักถาม คอยห่วงใยตลอดเวลาที่ศึกษาในระดับดุษฎีบัณฑิต หากไม่มีท่าน ลูกคงไม่มีโอกาสมาถึงจุดนี้ ณ วันนี้ คุณค่าแห่งปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ลูกขอมอบให้คุณพ่อ คุณแม่ เพื่อบูชาคุณพระอรหันต์ของลูกด้วยเทอญ

ทณงศรี ภูริศรี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
คำถามในการวิจัย.....	8
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	8
ความสำคัญของการวิจัย.....	9
ขอบเขตของการวิจัย.....	9
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	12
สมมุติฐานของการวิจัย.....	15
2 เอกสารและงานที่วิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	18
โรคเอดส์.....	19
ความหมายของโรคเอดส์.....	19
สาเหตุของโรคเอดส์.....	20
อาการของโรคเอดส์.....	21
การรักษาโรคเอดส์.....	23
การป้องกันโรคเอดส์.....	23
เพศศึกษา.....	24
ความหมายของเพศศึกษา.....	24
ขอบเขตของการจัดการเรียนรู้เพศศึกษา.....	26
ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้เพศศึกษา.....	31
ข้อขัดแย้งในการจัดการเรียนรู้เพศศึกษา.....	34
พัฒนาการของวัยรุ่นระดับมัธยมศึกษา.....	35
ความหมายของวัยรุ่น.....	35
พัฒนาการของวัยรุ่นระดับมัธยมศึกษา.....	36
ความสัมพันธ์ระหว่างเอดส์ เพศศึกษาและวัยรุ่น.....	42

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
รูปแบบการจัดการเรียนรู้.....	44
รูปแบบ.....	44
การจัดการเรียนรู้.....	45
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551.....	62
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	67
งานวิจัยในประเทศไทย.....	67
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	71
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	76
ระยะที่ 1 การศึกษาบริบทของการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และ เพศศึกษาและแนวทางการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาใน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.....	79
ระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา เพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.....	84
ระยะที่ 3 การประเมินผลรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และ เพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2.....	91
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	96
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาบริบทของการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และ เพศศึกษาและแนวทางการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาใน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.....	97
ตอนที่ 2 ผลสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพื่อ ป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.....	144
ตอนที่ 3 ผลการประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และ เพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ปีที่ 2.....	155

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	166
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	166
สมมุติฐานของการวิจัย.....	166
วิธีดำเนินการวิจัย.....	167
สรุปผลการวิจัย.....	168
อภิปรายผลการวิจัย.....	174
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	181
บรรณานุกรม.....	183
ภาคผนวก.....	198
ภาคผนวก ก.....	199
ภาคผนวก ข.....	202
ภาคผนวก ค.....	245
ภาคผนวก ง.....	265
ภาคผนวก จ.....	274
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	294

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 เปรียบเทียบการประเมินแบบเก่ากับการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็น ศูนย์กลาง.....	59
2 สารที่ 1 การเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์.....	64
3 สารที่ 2 ชีวิตและครอบครัว.....	65
4 สารที่ 4 การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกันโรค.....	65
5 สารที่ 5 ความปลอดภัยในชีวิต.....	66
6 รายชื่อผู้เชี่ยวชาญด้านเอดส์และเพศศึกษา และวันเวลาใน การเก็บข้อมูล.....	80
7 สรุปจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนที่ 3....	82
8 การลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้บริหารโรงเรียน ครู และนักเรียน.....	83
9 คุณภาพเครื่องมือการวิจัย.....	90
10 สรุปเนื้อหาหลักสูตรเรื่องเอดส์และเพศศึกษาตามความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ.....	118
11 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างแนวทางการจัดการเรียนรู้และบริบท การจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษา.....	135
12 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการ ติดเชื้อเอชไอวีในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.....	154
13 ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องโรคเอดส์และเพศศึกษา เจตคติต่อการ ป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา ความตั้งใจเฝ้าพฤติกรรม ป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา ก่อนหลังทดลอง ของกลุ่ม ทดลองและกลุ่มควบคุม.....	156

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
14 เปรียบเทียบร้อยละเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องโรคเอดส์ และเพศศึกษา คะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี และเพศศึกษา และคะแนนเฉลี่ยความตั้งใจเฝ้าพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษาก่อนทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม และก่อน-หลัง ทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	159
15 วิเคราะห์เปรียบเทียบร้อยละเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง โรคเอดส์และเพศศึกษา คะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา และคะแนนเฉลี่ยความตั้งใจเฝ้าพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษาหลังทดลองระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม.....	160
16 การประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของ รูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการ ติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยครูผู้สอน วิชาสุขศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.....	162
17 ข้อคิดเห็นจากการสังเกตกระบวนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และ เพศศึกษาตามหลักการ GE-TICA.....	164

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	17
2 รูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติด เชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.....	146

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

โรคเอดส์ยังมีการระบาดอย่างต่อเนื่องและ เป็นปัญหาสำคัญของการสาธารณสุข ของทุกประเทศทั่วโลก จากการรายงาน การคาดประมาณจำนวนผู้ติดเชื้อเอชไอวีทั่วโลก ปี พ.ศ.2557 มีจำนวนถึง 36.9 ล้านคน และคาดว่าจะมี ผู้ติดเชื้อเอชไอวีรายใหม่ ประมาณ 2 ล้าน (UNAIDS. 2015: Online) ถึงแม้ว่าสถานการณ์การติดเชื้อเอชไอวีรายใหม่มีแนวโน้มลดลงซึ่งเป็นผลมาจากการ ทำงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ของนานาประเทศแต่จำนวนผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่มีชีวิต และมีผู้ติดเชื้อรายใหม่ในแต่ละปียังคงมีจำนวนมาก (UNAIDS. 2010: 7-8) สำหรับประเทศไทย ข้อมูลจาก สำนักกระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค รายงานจำนวนผู้ป่วยโรคเอดส์สะสม ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2527 จนถึงปี พ.ศ. 2557 มีจำนวนถึง 388,621 คน ส่วนใหญ่อยู่ในวัยทำงานอายุ 20-39 ปี มากที่สุด ถึงร้อยละ 76.66 (กรมควบคุมโรค, สำนักกระบาดวิทยา. 2558: ออนไลน์) แต่จากการฉายภาพการติดเชื้อเอชไอวีโดยใช้โมเดลทางคณิตศาสตร์ (Asian Epidemic Model: AEM) คาดว่ามีจำนวนผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยโรคเอดส์สะสมถึงปี พ.ศ. 2557 จำนวน 1,175,084 ราย เป็นผู้ใหญ่ที่เสียชีวิตจากโรคเอดส์แล้ว ประมาณ 746,083 ราย เป็นผู้ใหญ่ที่ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ที่ยังมีชีวิตอยู่ประมาณ 431,475 ราย (The Analysis and Advocacy Project (A²) in Thailand and the Thai Working Group on HIV/AIDS Projections. 2008: 52)

สถานการณ์การติดเชื้อเอชไอวีในประเทศไทยแนวโน้มจะอยู่ในกลุ่มผู้มีอายุน้อย ลงเพิ่มมากขึ้น เมื่อพิจารณาจากสถิติผู้ป่วยเอดส์ของกรมควบคุมโรค แต่ละปี มีอายุอยู่ในช่วงวัยทำงานมากที่สุด เช่น ในปี พ.ศ. 2550 พบผู้ป่วยเอดส์อายุระหว่าง 25-34 ปี มากที่สุด ปี พ.ศ. 2552 พบผู้ป่วยเอดส์มีอายุตั้งแต่ 25-39 ปี มากที่สุด และปี พ.ศ. 2557 พบผู้ป่วยเอดส์อายุตั้งแต่ 30-34 ปี มากที่สุด (กรมควบคุมโรค สำนักกระบาดวิทยา 2558: ออนไลน์) นอกจากนี้ จากการศึกษาของสุวณี สุรเสียงสังข์; วัลภา ประกอบผล; และสุชาดา กิระนันท์ (2552: 125) พบว่าช่วงอายุที่มีพฤติกรรมการติดเชื้อเอชไอวีสูงที่สุด คือ อายุ 25-30 ปี และ 20-30 ปี ตามลำดับ นั้นหมายความว่าบุคคลนั้นได้รับเชื้อเอชไอวี ตั้งแต่อายุในช่วงวัยรุ่น แต่ส่วนใหญ่ไม่ทราบว่าตนเองติดเชื้อจนกว่าจะมีอาการหรือเข้าสู่ระยะที่ 2 หรือ 3 ของโรคซึ่ง ต้องใช้เวลา 8-10 ปี (สุวณี สุรเสียงสังข์; วัลภา ประกอบผล ; และสุชาดา กิระนันท์ . 2552: 124, ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์จังหวัดสิงห์บุรี. 2549: ออนไลน์) ถ้าหากใช้

ระยะพักตัวของเชื้อเอชไอวีที่ 10 ปี แสดงว่าบุคคลนั้นจะต้องติดเชื้อเอชไอวีตั้งแต่อายุ 10-15 ปี ซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่น (เกสร เหล่าอรระกะ; และคนอื่นๆ. 2554: 41) หรือยังเป็นเยาวชนที่จะเป็นกำลังของประเทศชาติต่อไปในอนาคต

สาเหตุของการติดเชื้อเอชไอวีในกลุ่มวัยรุ่น นั้นเพิ่มมากขึ้น อาจเป็นผลมาจากวัยรุ่น มีเพศสัมพันธ์โดยไม่ป้องกันที่เร็วขึ้น จากการศึกษารายงานวิจัยต่างๆ พบว่า วัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่อายุยังไม่ถึง 15 ปี และมีเพศสัมพันธ์มากกว่า 1 คน (เพชรศรี ศิริรินทร์; และคนอื่นๆ. 2553: 16-17, สินีนาถ แยมละออ; และศิริวรรณ วชิรวงศ์. 2551: 31) นอกจากนี้ ยังมีพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อเอชไอวี คือ การอ่านหนังสือ ดูวีซีดี หรือดูเว็บบอนาจาร การดื่มของมึนเมา และการพูดคุยเรื่องเพศทางโทรศัพท์ (Sex phone) (วรรณวิไล ภูตระกูล. 2552: 90) การท่องเที่ยวสถานบันเทิง และการมีทัศนคติที่ไม่ถูกต้องเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น ถือว่าเป็นเรื่องปกติ วัยรุ่นชายคิดว่าการมีเพศสัมพันธ์ไม่เสียหายสามารถมีเพศสัมพันธ์ได้ (สมพงษ์ พัฒนกิจไพโรจน์. 2551: 102) รวมถึงวัยรุ่นยังไม่เข้าใจกลไกที่ก่อให้เกิดการมีเพศสัมพันธ์ เช่น การอยู่สองต่อสอง การสัมผัสเพศตรงข้าม เป็นต้น และพบว่าวัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย ส่วนหนึ่งเกิดจากความไม่พร้อมหรือความไม่ตั้งใจ ก่อนไปมีเพศสัมพันธ์ แต่เกิดจากความใกล้ชิดกับเพศตรงข้าม หรือดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์

จากการศึกษาของสินีนาถ แยมละออ และศิริวรรณ วชิรวงศ์ (2551: 32) สำรวจในปี 2550 พบว่า นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพศชายเคยดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ก่อนมีเพศสัมพันธ์ถึงร้อยละ 93 จากการศึกษาพบว่าวัยรุ่นที่ดื่มแอลกอฮอล์หรือเสพยาบ้ามีความเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยมากขึ้น 2-3 เท่า (เบญจพร ปัญญาฯ. 2553: 6) ซึ่งก็สอดคล้องกับการศึกษาของดาราวดี นันทขำ (2550: 86) พบว่าวัยรุ่นที่เคยใช้คอมพิวเตอร์เข้าเว็บไซต์ไป๋ เคยหนังสือไป๋ วีซีดี วิดีโอไป๋ และเคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีความเสี่ยงที่จะมีเพศสัมพันธ์มากกว่ากลุ่มที่ไม่เคย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสื่อก็เข้าถึงได้ง่ายและหลากหลาย (มัลลิกา ตั้งคำวานิช; และคนอื่นๆ. 2552: 155) สาเหตุหนึ่งที่ทำให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีคือ การไม่สวมถุงยางอนามัย ก่อนมีเพศสัมพันธ์ ซึ่งพบว่า วัยรุ่นทั้งชายและหญิงมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกไม่ได้สวมถุงยางอนามัย จากการสำรวจในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 พบว่าการใช้ถุงยางอนามัยจะใช้กับแฟนหรือคนรักเท่านั้น แต่มีเพียงร้อยละ 45.5 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 5 และ ปวช. มีเพียงครึ่งหนึ่งและสองในสามเท่านั้นที่ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงอื่นหรือหญิงบริการ (เบญจพร ปัญญาฯ. 2553: 6) ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ ที่ไม่ปลอดภัยสาเหตุหนึ่ง คือ ความเชื่อที่ไม่ถูกต้องกับการมีเพศสัมพันธ์โดยคิดว่าเพื่อนหรือแฟนมีความปลอดภัย และค่านิยมเกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยที่วัยรุ่นมองว่าไม่ใช่

พื้นฐานของความรัก (เพ็ญจันทร์ ประดับมุข. 2541: 14) วัยรุ่นมักจะมองว่าความประพฤติดีที่เรียบร้อย ปรารถนาทำทางที่สมบูรณ์แบบของคู่่อนหน้าจะปลอดภัย และการไม่ตระหนักถึงเรื่องโรคติดต่อที่เกิดจากการมีเพศสัมพันธ์ (ผจงศิลป์ เฟิงมาก; และคณะ. 2548: 26) ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้ทำให้วัยรุ่นต้องเผชิญกับความเสี่ยงต่อการเข้าสู่วิถีชีวิตที่นำไปสู่การมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีเอดส์ ประกอบกับธรรมชาติของวัยรุ่น มีความอยากรู้อยากเห็น ชอบทดลอง ชอบการเปลี่ยนแปลง และสิ่งที่ทำลาย (พร้อมจิตร ห่อนบุญเหิม; และคนอื่นๆ. 2552: 117)

หากประเทศไทยยังปล่อยให้สถานการณ์ปัญหาพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีของวัยรุ่นยังดำเนินต่อไป อาจทำให้มีผู้ติดเชื้อเอชไอวีเพิ่มขึ้นผลกระทบก็จะตามมามากมาย ทั้งในระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชนและสังคม และประเทศชาติ เช่น ระดับบุคคลทำให้เกิดความเครียดเนื่องจากกลัวต่อความตายที่กำลังรออยู่ข้างหน้า วิตกกังวลเรื่องความไม่แน่นอนของโรค กลัว กลัวที่จะต้องเผชิญกับภาพลักษณ์ที่เปลี่ยนไป อันเนื่องจากภาวะโรค (จิตนรินทร์ วงละคร . 2552: 2) ในระดับครอบครัว คนในครอบครัวจะเกิดความรู้สึกกังวล เป็นทุกข์ เพราะกลัวสูญเสียคนที่รักจะจากไปในเวลาอันไม่สมควร สภาพเศรษฐกิจของครอบครัวจะแย่ลงเพราะต้องนำเงินไปเป็นค่ารักษาพยาบาล (นันทวัน ยันตะดิลก ; และคนอื่นๆ . 2542: 4) เด็กกำพร้าพ่อแม่ กลายเป็น ภาระของสังคม (ศิริมาสารนันท์. 2548: 3) ส่วนในระดับชุมชน และสังคมหากเกิดการตีตรา ไม่ยอมรับผู้ติดเชื้อหรือผู้ป่วยเอดส์ มองว่าผู้ป่วยเอดส์เป็นแหล่งแพร่เชื้อโรค ผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ มักจะถูกกีดกัน ถูกละเมิดสิทธิ ไม่เป็นที่ยอมรับของสังคมต้องดำเนินชีวิตอย่างเงิยเรียดและศักดิ์ศรี(ศิริพร พิริยะธนาพงศ์ 2552: 4) และในระดับประเทศชาตินั้น หากมีจำนวนผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยเอดส์จำนวนมาก ย่อมเป็นภาระด้านการดูแลรักษา ซึ่งส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายค่ายาต้านไวรัส ในปี พ.ศ. 2549 ประเทศไทยต้องเสียค่ายาต้านไวรัสประมาณ 4-5 พันล้านบาท และจะเพิ่มขึ้นทุกๆ ปี ปีละร้อยละ 10-19 จนถึง 7.75 พันล้านบาท (ชวนันท์ เลิศพิริยสุวัฒน์ ; สัญชัย ชาสัมบัติ; และไพรมน นิงสานนท์ . 2549: 36) ซึ่งค่าใช้จ่ายเหล่านี้ ยังไม่รวมถึงค่าใช้จ่ายในการติดตามสถาน ะสุขภาพ เช่น การตรวจ ปริมาณเม็ดเลือดขาว ชนิด CD4 ตรวจหาปริมาณไวรัสเอชไอวีในพลาสมา (Viral Load: VL) รวมทั้งค่ายาในการป้องกันการติดเชื้อโรคฉวยโอกาส

จากสถานการณ์และปัญหาดังกล่าว ประเทศไทยได้มีการตอบสนอง ต่อปัญหาโดยกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ แห่งชาติ พ.ศ.2555-2559 มีวิสัยทัศน์มุ่งสู่เป้าหมายที่เป็นศูนย์ (Getting to Zero) 3 ศูนย์ คือ ไม่มีผู้ติดเชื้อรายใหม่ (Zero new HIV infection) ไม่มีการตายด้วยโรคเอดส์ (Zero AIDS-related death) และไม่มีการตีตรา และเลือกปฏิบัติ (Zero discrimination) โดย ต้องทำทั้งสามอย่างไปพร้อมกันคือ การป้องกันไม่ให้มีผู้ ติดเชื้อรายใหม่

การส่งเสริมผู้ติดเชื้อให้รู้สถานการณ์ติดเชื้อของตนเอง และการส่งเสริมให้ผู้ติดเชื้อเข้าสู่การดูแลรักษา เพื่อป้องกันการตายด้วยโรคเอดส์ และการปรับเปลี่ยนเจตคติของคนในสังคม ไม่ให้ตีตราและเลือกปฏิบัติกับผู้ติดเชื้อเอชไอวีแล้ว ผู้ป่วยเอดส์ ในส่วนของการป้องกันนั้นไม่ให้มีการติดเชื้อรายใหม่นั้น ยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์แห่งชาติ พ.ศ.2555-2559 ได้กำหนดมาตรการป้องกัน การติดเชื้อเอชไอวีในกลุ่มเด็กและเยาวชนโดยส่งเสริมให้โรงเรียนจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาและ อนามัยเจริญพันธุ์ที่ได้มาตรฐาน การบริการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การส่งเสริมความปลอดภัยเมื่อเยาวชนมีเพศสัมพันธ์ (คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการป้องกันและ แก้ไขปัญหาเอดส์. 2555: 5-13) ซึ่งก็สอดคล้องกับหลายๆ งานวิจัยที่ได้เสนอแนวทางในการป้องกัน การติดเชื้อรายใหม่ต้องดำเนินการในโรงเรียน เนื่องจากกลุ่มวัยรุ่นส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียน เช่น ดาราวดี นันทขว้าง (2550: 86) เสนอให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน เรื่องการส่งเสริมและ ป้องกันสุขภาพด้านการคบเพื่อนต่างเพศ ปลุกฝังเรื่องการมีเพศสัมพันธ์อย่างปลอดภัยโดยใช้ถุงยาง อนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ทุกครั้ง โรงเรียนควรบรรจุเรื่องเพศศึกษา พฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติด เชื้อเอชไอวีในหลักสูตรการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด ของสุปิยา จันทรมณี และธนรักษ์ ผลิพัฒน์ (2550: 175) ที่ได้เสนอให้โรงเรียน พัฒนาหลักสูตร เพศศึกษา และโครงการป้องกันเอดส์ในโรงเรียน (School based HIV prevention program) อย่าง จริงจัง เพื่อสร้างพื้นฐานความรู้ที่ดีในเรื่องเพศสำหรับเยาวชนไทย ทั้งยังเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันต่อ ปัญหาสุขภาพต่างๆ ที่จะตามมาจากการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่เหมาะสม ซึ่งความรู้ความเข้าใจเรื่องเพศ และการมีเพศสัมพันธ์ที่ถูกต้องจะช่วยยับยั้งการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร ช่วยลดจำนวนคู่นอน และใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมี เพศสัมพันธ์ได้ (จุฑามาศ สินประจักษ์ผล ; และธนรักษ์ ผลิพัฒน์ . 2551: 21; อ้างอิงจาก UNAIDS. 2006) ซึ่งข้อเสนอให้จัดการเรียนการสอน นเพศศึกษาในโรงเรียน นั้น เนื่องจากมองว่า เอดส์ไม่ได้มองในมิติ ของโรค และเชื่อ โรคเท่านั้น แต่เอดส์เป็นเรื่องมิติทาง สังคมเป็นโรคทางสังคมชนิดหนึ่ง ซึ่งผู้ติดเชื้อเอชไอวี/ผู้ป่วยเอดส์ และครอบครัวจะได้รับผลกระทบ เป็นอย่างมากทั้งสถานะสุขภาพและเศรษฐกิจของครอบครัว ดังนั้นโรงเรียนจึงต้องให้ความสำคัญใน การจัดเรียนรู้ให้กับนักเรียน เพื่อใช้เป็นอาวุธป้องกันตนเองจากการติดเชื้อเอชไอวี เพราะโรงเรียน เป็นสถานที่จัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพที่สุดเนื่องจากมีทรัพยากรที่เอื้อ เช่น ครู ปฏิสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการเรียนการสอน วิ ธีการเรียนการสอน และมีวัสดุอุปกรณ์ในการ สนับสนุนการ เรียนรู้ (Schenkerand; & Nyirenda. 2012: 6) นอกจากนี้ผู้บริหาร และครูต้องคอย กระตุ้นเตือนและสร้างสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมก็จะส่งเสริมให้นักเรียนได้รับการพัฒนาความสามารถ ในการดูแลตนเอง (พร้อมจิตร์ ห่อนบุญเหิม; และคนอื่นๆ. 2552: 119)

การจัดการเรียนรู้เรื่องโรคเอดส์ และเพศศึกษา ไม่ใช่เรื่องใหม่ของสังคมไทย เพราะกระทรวงศึกษาธิการเคยมีการจัดทำแผนการสอนเรื่องเอดส์ศึกษาเพื่อให้ครูนำไปจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ทันต่อเหตุการณ์ โดยนำความรู้เรื่องโรคเอดส์ไปบูรณาการกับเนื้อหาวิชาในกลุ่มเสริมสร้างประสบการณ์ชีวิตและกลุ่มเสริมสร้างลักษณะนิสัย โดยโครงสร้างของรูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนเอดส์ศึกษาประกอบด้วยเป้าหมายหลัก 4 ด้าน คือ (1) การให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง และทันต่อเหตุการณ์ (2) การสร้างค่านิยมที่ดีงาม (3) การฝึกสุนทรีย์ และ (4) การควบคุมตนเอง (ภักดี ภูมิมาลา. 2538: 4-5; อ้างอิงจาก กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2536) หลังจากนั้นที่ผ่านมามีนักวิจัยจำนวนมากพยายามค้นหาวิธีการที่เหมาะสมในการจัดการเรียนรู้เรื่องโรคเอดส์ให้กับนักเรียน ยกตัวอย่างเช่น ภักดี ภูมิมาลา (2538) ได้พัฒนาการเรียนการสอนเอดส์โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ทศนีย์ พันธุ์กาหลง (2541) ได้พัฒนาชุดแนะแนวเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันโรคเอดส์ สายสมร คำปันนา (2545) การจัดการเรียนการสอนเอดส์โดยใช้กรณีศึกษา ประนอม บุษมมงคล (2549) ได้จัดทำเป็นโปรแกรมสุขศึกษา ประกอบด้วย การวิเคราะห์สถานการณ์เอดส์ การประเมินความเสี่ยง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์ พฤติกรรมเสี่ยงและกระบวนการปรับเปลี่ยน การอยู่ร่วมกันในสังคม ส่วนสุวารี คำศิริรักษ์ (2552) ได้พัฒนาศักยภาพของแกนนำนักเรียน ครู และผู้ปกครอง ด้วยวิธีการอบรมเรื่องโรคเอดส์และเพศศึกษา พัฒนาทักษะการเป็นผู้นำ การศึกษาดูงาน แล้วให้นักเรียนได้วิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีของวัยรุ่นแล้ววางแผนการทำกิจกรรมป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี ซึ่งกิจกรรมประกอบด้วย การให้ความรู้เรื่องโรคเอดส์ และเพศศึกษาโดยการจัดบอร์ดนิทรรศการ การเล่นเกม การให้ความรู้ผ่านเสียงตามสายในโรงเรียน การบริการให้คำแนะนำปรึกษาเรื่องโรคเอดส์และเพศศึกษา แก่แก่นักเรียนในโรงเรียน การรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัยในโรงเรียน การพัฒนาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่องโรคเอดส์และเพศศึกษาในโรงเรียน นอกจากนี้การศึกษาวิจัยอื่นๆ จะเน้นไปที่การสอนทักษะชีวิตและเพศศึกษา และตามความสนใจของผู้วิจัย ซึ่งส่วนใหญ่จะเน้นวิธีการสอนและเนื้อหา

ด้วยความพยายามให้มีการจัดการเรียนการสอนเรื่องเอดส์ในโรงเรียน เพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ก่อนที่นักเรียนจะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อ กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงศึกษาธิการร่วมกับภาคีเครือข่ายพยายามผลักดันให้มีการสอนเรื่องเอดส์ในโรงเรียน แต่เนื่องจากเอดส์มีความสัมพันธ์กับเพศ ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของทุกคน ดังนั้น จึงควรจัดให้มีการเรียนการสอน เรื่องเพศศึกษาในโรงเรียนควบคู่ไปด้วย เพราะเพศศึกษาเป็นเรื่อง การให้ข้อมูลที่รอบด้านเกี่ยวกับ วิถีเรื่องเพศของมนุษย์ การเติบโต พัฒนาการตามช่วงวัย การเจริญพันธุ์ การเรียนรู้เกี่ยวกับสรีระร่างกาย การจัดการอารมณ์เพศ การช่วยตัวเอง ชีวิตครอบครัว การตั้งครรภ์ การให้กำเนิดทารก การดูแลเลี้ยงดูเด็ก การตอบสนองทางเพศ อุดมการณ์ทางเพศ การคุมกำเนิด

การยุติการตั้งครรภ์ การใช้ความรุนแรงทางเพศ เอ็ดส์ และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (องค์การแพธ. 2551: 23) โดยเชื่อว่าการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาจะช่วยลดผลกระทบทางลบจากเพศสัมพันธ์ เช่น การติดเชื้อเอชไอวี และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (องค์การแพธ. 2551: 23, จักรกฤษณ์ พิญาพวงษ์ 2547: 1) องค์การแพธเป็นองค์กรหนึ่งที่พยายามผลักดันให้มีการจัดการเรียนการสอนเรื่องเพศศึกษา ในโรงเรียน โดยได้ร่วมกับภาคีเครือข่ายจัดทำหลักสูตรการสอนเพศศึกษาแบบรอบด้านทุกระดับชั้น ม.1-6 ผลักดันให้มีการเรียนการสอนเพศศึกษารอบด้าน 16 คาบ/ปี มีการจัดทำคู่มือจัดกระบวนการ เรียนรู้เพศศึกษาสำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และจัดทำแผนการเรียนรู้ 16 แผน ให้ครูสามารถนำไป จัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนได้ เนื่องจาก จัดทำขึ้นให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และ ตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แต่จากการศึกษาพบว่า โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 1,386 แห่ง (ปี พ.ศ.2553) ไม่สามารถสอนเพศศึกษาได้ครบ 16 คาบ/ปี ได้ครบทุกโรงเรียน เนื่องจากไม่สามารถเปิดเป็นรายวิชาได้ หมดในหลักสูตรของโรงเรียนได้ วิธีการแก้ไขคือ ครูใช้วิธีบูรณาการ จัดการเรียนรู้อบรมร่วมกับกลุ่มสาระ อื่นๆ หรือสอนสอดแทรกในสาระ วิชาต่างๆ (องค์การแพธ. 2555: ออนไลน์)

จากการศึกษา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีการบรรจุ เนื้อหาเรื่องเอ็ดส์และเพศศึกษาไว้ในหลักสูตร และ กำหนดตัวชี้วัดการจัดการเรียนการสอนเรื่อง เอ็ดส์ไว้ในสามระดับชั้น คือ ชั้นระดับประถมศึกษาปีที่ 6 กับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 3 แต่เนื้อหา เกี่ยวกับเพศศึกษามีบรรจุ อยู่ในทุกช่วงชั้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวง ศึกษาธิการ. 2551: 7-47) ส่วนการบรรจุเนื้อหาเรื่องเอ็ดส์และเพศศึกษาไว้ในหนังสือเรียนพบว่า มีการบรรจุไว้ในหนังสือเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 4 และอยู่ในบางสำนักพิมพ์เท่านั้น (นุชนารถ แก้วดำเกิง . 2552: 4) ด้านการเรียนการสอนส่วนใหญ่จะสอนในรายวิชาสุขศึกษา กลุ่ม สาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา นอกจากนี้ยังพบว่ามีสอนแทรกไปกับกลุ่มสาระอื่น ๆ เช่น กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (องค์การแพธ. 2555: ออนไลน์) รวมทั้งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน กิจกรรมที่สถานศึกษา ดำเนินการ ได้แก่ การจัดบอร์ดนิทรรศการ เสี่ยงตามสาย การประกวดบทความ คำขวัญ การโต้เวที การอภิปราย การนำเสนอความรู้หน้าเสาธง เป็นต้น นอกจากนี้โรงเรียนยังได้บูรณาการจัดการ เรียนรู้เรื่องเอ็ดส์ผ่านกิจกรรมกีฬาของโรงเรียน กิจกรรมกา รอบรมเนื่องในวันสำคัญ ญต่าง ๆ เช่น วันแห่งความรัก (วันที่ 14 กุมภาพันธ์) วันเอ็ดส์โลก (วันที่ 1 ธันวาคม) ของทุกปีด้วย (ทงศรี ภูริศรี; และสาลี สุภาภรณ์. 2554: ซิดี)

ดังที่กล่าวไว้แล้วข้างต้น การจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ ที่ผ่านมาทั้งจากการวิจัยและการจัดเรียนการสอนในโรงเรียน จะเน้นที่วิธีการเรียนการสอนและเนื้อหาที่ผู้เรียนควรได้เรียนรู้อะไรบ้าง โดยมีครูทำหน้าที่เป็น “ผู้สอน” หรือ “ผู้สั่ง” หรือ “ผู้นำทาง” และจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแผนการสอนของครู แล้ว วัดผลการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ แต่ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากกระบวนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ของ นักเรียน ประเทศไทย โดยเฉพาะด้านความรู้พื้นฐาน ตามข้อบังคับ 5 ข้อที่จะต้องรายงานให้ UNAIDS ตามปฏิญญาว่าด้วยพันธกรณีเรื่องโรคเอดส์ (the United Nations General Assembly Special Session on HIV/AIDS: ANGASS) นักเรียนตอบคำถามถูก 5 ข้อ ไม่ถึงร้อยละ 15 และนักเรียนไม่สวมถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอยู่ในระดับสูง (เจตสรร นามวาท; และสุปียา จันทรมณี. 2554: 5-9) ซึ่งสิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ของประเทศไทยในช่วงที่ผ่านมา

ความจริงแล้วการเรียนรู้เรื่องเอดส์ไม่ใช่แค่การเรียนรู้เรื่องโรค เพราะเอดส์ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต (ศูนย์อำนวยการบริหารจัดการปัญหาเอดส์แห่งชาติ 2554: 7) ดังนั้นนักวิชาการจึงได้แนะนำให้จัดการเรียนการสอนเรื่องเพศศึกษา เพราะเพศศึกษาสอนครอบคลุมถึงเรื่องพัฒนาการทางร่างกาย จิตใจ การทำงานของสรีระและการดูแลสุขอนามัย ทักษะคิด ค่านิยม สัมพันธภาพ พฤติกรรมทางเพศ มิติทางสังคมและวัฒนธรรมที่มีผลต่อวิถีชีวิตทางเพศ (องค์การแพช. 2551: 21) เพศศึกษาจะทำให้นักเรียนเข้าใจพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม ทำให้สามารถปรับตัวและมีทักษะในการปกป้องตนเองจากโรคเอดส์ และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้ อย่างไรก็ตาม หากจัดการเรียนการสอนเรื่องเอดส์และเพศศึกษาเหมือนๆ เดิม ผลลัพธ์ก็อาจจะไม่ต่างจากเดิม ดังนั้นการจัดการเรียนรู้เอดส์และเพศศึกษาควรจัดการเรียนเพื่อให้นักเรียนนั้นเกิดทักษะการคิด โดยเฉพาะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ คือ สามารถคิดได้อย่างรอบคอบพิจารณาถึง ผลดี ผลเสียถึงพฤติกรรมเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่อตนเอง ครอบครัว แม้กระทั่งชุมชน สังคมและประเทศชาติ นอกจากนี้ควรสอนให้นักเรียนได้รู้จักสืบสอบหาความรู้ได้ด้วยตนเอง จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อนักเรียนจะได้เรียนรู้ตนเองและเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง หรือเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งจะทำให้ นักเรียนเกิดการสร้างความรู้ด้วยตนเองผ่านประสบการณ์เดิม และโครงสร้างทางปัญญาที่มีอยู่ เมื่อเกิดเหตุการณ์คับขันสามารถนำความรู้ที่มีอยู่มาใช้ในชีวิตประจำวันได้ ส่วนวิธีการสอนเรื่องเอดส์ และเพศศึกษาไม่ควรจำกัดอยู่ การบรรยายในชั้นเรียนหรือให้นักเรียนทำรายงานเพื่อเก็บคะแนนแล้ววัดผลว่าผ่านการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา การเรียนการสอนต้องใช้วิธีการที่หลากหลาย ให้นักเรียนได้มีโอกาส ปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น และสิ่งแวดล้อมรอบข้าง เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ ดีขึ้น (ทงศิริ ภูริศิริ; และสาธิต สุภาภรณ์. 2554: ซีดี)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เอดส์ ที่ช่วยพัฒนา นักเรียนให้มีทักษะการคิด การสืบสอบหาความรู้ การสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง และนำความรู้ไปใช้ ในชีวิตประจำวันได้ แต่ จะจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์เพียงอย่างเดียว ไม่ได้ต้องจัดการเรียนรู้เพศศึกษา ด้วยเพราะเนื้อหาเอดส์และเพศศึกษามีความสัมพันธ์กัน ประกอบกับหากจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ เพียงอย่างเดียว เมื่อวิจัยเสร็จแล้ว ครูจะไม่สามารถนำ ผลการวิจัยไปปรับใช้จัดการเรียนการสอนใน ชั้นเรียนได้เพราะ ไม่สามารถตอบตัวชี้วัดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ ส่วนจะจัดการ เรียนรู้ในชั้นใดนั้น ผู้วิจัยพิจารณาจาก หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลัก ซึ่ง เนื้อหาเพศศึกษา นั้นมีบรรจุ ไว้ทุกชั้นปี ส่วนเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเอดส์ มีบรรจุไว้ใน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 3 เท่านั้น เมื่อพิจารณา สถิติการมีเพศสัมพันธ์ ครั้งแรกของวัยรุ่นมีแนวโน้ม ลดลงเรื่อย ๆ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องจัดการ เรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาให้กับนักเรียนที่มีอายุน้อยๆ เพื่อเป็นการป้องกันก่อนที่นักเรียนจะไป มีพฤติกรรมเสี่ยง ดังนั้น นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จึงเป็นระดับชั้นที่มีความเหมาะสม ต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษามากที่สุด เนื่องจากเป็นกลุ่มที่เริ่มจะมีเพศสัมพันธ์และ สามารถป้องกันไม่ให้นักเรียนที่ยังไม่เคยมีเพศสัมพันธ์สามารถดูแลตนเอง มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีได้

คำถามในการวิจัย

1. บริบทของการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา และแนวทางการจัดการเรียนรู้ เรื่องเอดส์และเพศศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นอย่างไร
2. รูปแบบ การจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อ เอชไอวีใน นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ควรเป็นอย่างไร
3. รูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี ใน นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิผลมากน้อยเพียงใด

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ความมุ่งหมายทั่วไป

เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี ในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ความมุ่งหมายเฉพาะ

1. เพื่อ ศึกษา บริบทการจัดการเรียนรู้เรื่อง เอดส์และเพศศึกษา และแนวทางการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. เพื่อ สร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อ เอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
3. เพื่อ ประเมินผลรูปแบบการจัดการ เรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่พัฒนาขึ้น

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาที่ช่วยพัฒนาทักษะการคิด การสืบสอบหาความรู้ การสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง และนำ ความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ อันจะส่งผลให้นักเรียนมีความตระหนักในการประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสมในเรื่องเพศทั้งต่อตนเอง และเพศตรงข้าม มีทักษะชีวิตซึ่งจะช่วยลดความเสี่ยงเรื่องเพศ ได้แก่ การตั้งครมภ์โดยไม่พึงประสงค์ การติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และเอชไอวีได้
2. ได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีความเหมาะสมต่อการนำไปจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนที่สามารถตอบตัวชี้วัดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้
3. เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาได้นำผลการวิจัยไปปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความต้องการและจำเป็นต่อการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and development) รูปแบบผสมผสานวิธี (Mix method approach) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative method) ในการศึกษาระยะที่ 1 และ 2 และวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative method) ในการศึกษาระยะที่ 3 ซึ่งมีขอบเขตของแต่ละระยะการวิจัย ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาบริบทของการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา และแนวทางการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

1. แหล่งข้อมูล ประกอบด้วย

1.1 เอกสาร ตำรา หนังสือ วารสาร ผลงานวิจัยที่ เกี่ยวข้องต่างๆ ในประเด็นที่ ทำการวิจัย

1.2 ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์สอน หรือทำวิจัยเรื่องเอดส์และ /หรือเพศศึกษา ประกอบด้วย อาจารย์สังกัดสถาบันอุดมศึกษา ครู นักวิชาการสาธารณสุข ผู้เชี่ยวชาญจาก องค์กรพัฒนาเอกชน รวมจำนวน 7 คน

1.3 ผู้ที่เกี่ยวข้องการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาในโรงเรียนทั่วไป จำนวน 2 แห่ง และโรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบเข้มข้น จำนวน 2 แห่ง แต่ละแห่งประกอบไปด้วย

1.2.1 ผู้บริหารโรงเรียน แห่งละ 1 คน

1.2.2 ครูผู้สอนรายวิชาสุขศึกษา หรือครูผู้สอนเพศศึกษาในโรงเรียนแห่งละ 1 คน

1.2.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผ่านการเรียนเรื่องเอดส์และเพศศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มาแล้ว โรงเรียนละ 11 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา คือ บริบทของการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และ เพศศึกษาและแนวทางการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ประกอบด้วย

2.1 ปัจจัยที่ทำให้เกิดการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา

2.2 กระบวนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา

2.3 การประเมินผลการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา

3. เนื้อหาที่ศึกษา คือ กระบวนการจัดการเรียนรู้ เนื้อหาเรื่องเอดส์ และเพศศึกษา

ระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษา เพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

1. แหล่งข้อมูล ประกอบด้วย

1.1 เอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอน

1.2 ผลการศึกษาบริบทของการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา และแนวทางการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2

1.3 ผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย อาจารย์สังกัดสถาบันอุดมศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญด้านเอดส์และ/หรือเพศศึกษา ด้านการวัดและการประเมินผล ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้ จัดการเรียน รู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา รวมจำนวน 7 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

- 2.1 ความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา
- 2.2 ความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา
- 2.3 ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา
- 2.4 คุณภาพของแผนจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา
- 2.5 คุณภาพของเครื่องมือประเมินผลการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา

3. **เนื้อหาที่ศึกษา** คือ ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ คุณภาพ ของแผนจัดการเรียนรู้ และคุณภาพของเครื่องมือประเมินผลการจัดการเรียนรู้

ระยะที่ 3 การประเมิน ผลรูปแบบ การจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษา เพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

1. แหล่งข้อมูล ประกอบด้วย

1.1 นักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 2 ห้องเรียน สุ่ม 1 ห้องเรียน เป็นกลุ่มทดลอง และสุ่มอีก 1 ห้องเรียน เป็นกลุ่มควบคุม

1.2 ครูผู้สอนวิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา

2. ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

ตัวแปรต้น

รูปแบบ การจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยเน้นองค์ประกอบหลักของการจัดการเรียนรู้ หรือกระบวนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาตามหลักการ GE-TICA

ตัวแปรตาม

1. ประสิทธิภาพของรูปแบบ การจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ใน 3 ด้าน ได้แก่

- 1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเอดส์และเพศศึกษา
- 1.2 เจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา
- 1.3 ความตั้งใจใฝ่พฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา

3. เนื้อหาที่ศึกษา คือ การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของวัยรุ่น ความหลากหลายทางเพศ และความเสมอภาคทางเพศและโรคเอดส์ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และการตั้งครรภ์โดยไม่พึงประสงค์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษา หมายถึง กรอบแนวคิดเชิงโครงสร้าง ที่เป็นองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา เพื่อ ใช้เป็นแนวทางจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ .ศ. 2551 ซึ่งประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบหลัก และ องค์ประกอบที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1.1 องค์ประกอบ หลักของการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา หมายถึง องค์ประกอบที่เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักการ 6 ประการ ได้แก่ (1) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการกลุ่ม (Group Process) (2) การจัดการเรียนรู้เน้นประสบการณ์ (Experiential Learning) (3) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิด (Thinking) (4) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนสามารถสืบสอบแสวงหาความรู้ (Investigation) (5) การจัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนสามารถสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Construction) และ (6) การจัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนประยุกต์ความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน (Application) จึงเรียกหลักการทั้ง 6 ประการนี้ว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาตามหลักการ GE-TICA

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการกลุ่ม หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนทำกิจกรรมร่วมกันกับสมาชิกกลุ่ม เพื่อให้นักเรียน มีโอกาส แลกเปลี่ยน ความรู้และ ความคิดเห็น นักเรียนจะได้เรียนรู้ความคิดเห็นที่แตกต่างจากสมาชิกกลุ่ม เป็นการเสริมสร้างการเรียนรู้แบบ ดินตัว และการทำงานเป็นทีม ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน นักเรียนกับครู

การจัดการเรียนรู้เน้นประสบการณ์ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนได้ผ่านกิจกรรมหรือประสบการณ์การเรียนรู้ เช่น การลงมือฝึกปฏิบัติ การสาธิต การแสดง การเล่นบทบาทสมมุติ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังรวมถึงการจัดการเรียนรู้โดยนำเนื้อหาที่สัมพันธ์ กับ ประสบการณ์เดิมของนักเรียนมาจัดการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์เดิม เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิด หมายถึง การจัดการเรียนรู้ ที่ให้นักเรียนได้ใช้กระบวนการคิด โดยเฉพาะการคิดวิเคราะห์ คือ สามารถคิดใคร่ครวญข้อดี ข้อด้อยของการปฏิบัติพฤติกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ ที่นำไปสู่ความเสี่ยงเรื่องเพศได้

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนสามารถสืบสอบแสวงหาความรู้ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียน ค้นหาคำตอบความสงสัยใคร่ รู้ โดยการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ที่มีประโยชน์ จากอินเทอร์เน็ต และแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ โดยมีครูเป็นผู้เสนอแนะแหล่งการเรียนรู้ที่เหมาะสม และวิธีการพิจารณาแหล่งการเรียนรู้ เพื่อให้ นักเรียนสามารถพิจารณาแหล่งการเรียนรู้ ที่เป็นประโยชน์ได้ด้วยตนเอง ที่สำคัญต้องทำให้นักเรียนรู้เท่าทันสื่อที่มีอยู่ในปัจจุบัน

การจัดการเรียนรู้ที่ทำให้นักเรียนสามารถ สร้างความรู้ด้วยตนเอง หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่ทำให้นักเรียนสะท้อนความรู้ที่นักเรียนสร้างขึ้นด้วยตนเอง เช่น การผลิตชิ้นงาน การนำเสนอผลงาน การแสดงความคิดเห็นร่วมกับสมาชิกในกลุ่มและชั้นเรียน การสอนสาธิต เป็นต้น

การจัดการเรียนรู้ที่ทำให้นักเรียนประยุกต์ ความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน หมายถึง การจัดการเรียนรู้ ที่ทำให้นักเรียนสามารถถ่ายโอนความรู้เดิม และประสบการณ์เดิม เข้าสู่ความรู้ใหม่ และประสบการณ์ใหม่ และสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

1.2 องค์ประกอบที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ได้แก่ (1) นโยบายโรงเรียน (2) งบประมาณ (3) การสร้างความเข้าใจกับผู้ที่เกี่ยวข้อง (4) หลักสูตรสถานศึกษา (5) ครูผู้สอน (6) สื่อการเรียนการสอน (7) แหล่งการเรียนรู้ (8) กิจกรรมเสริมการเรียนรู้ และ (9) การประเมินผลการเรียนรู้

นโยบายโรงเรียน หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาในโรงเรียน โดยทำเป็นหนังสือสั่งการหรือมอบหมายในที่ประชุม

งบประมาณ หมายถึง เงิน ที่จัดสรรให้แต่ละกลุ่มสาระ การเรียนรู้เพื่อใช้จัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาในโรงเรียน

การสร้างความเข้าใจกับผู้ที่เกี่ยวข้อง หมายถึง การชี้แจง หรืออบรมครู ผู้ปกครอง เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา

หลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การบรรจุวิชาเอดส์และเพศศึกษาใน โครงสร้างหลักสูตรของสถานศึกษา เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้เพิ่มเติมจากวิชาสุขศึกษา

ครูผู้สอน หมายถึง ครู ที่ทำหน้าที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

สื่อการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี สื่อบุคคล เครื่องมือและอุปกรณ์

แหล่งการเรียนรู้ หมายถึง แหล่งข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศ สำหรับเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

การจัดกิจกรรมเสริม การเรียนรู้ หมายถึง กิจกรรมนอกชั้นเรียน เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องเอดส์และเพศศึกษามากยิ่งขึ้น เป็นการเสริมสร้างประสบการณ์ และทักษะความรู้ความสามารถของนักเรียนด้านโรคเอดส์ และเพศศึกษา

การประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง การศึกษาผล กระบวนการจัดการเรียนรู้ เรื่องเอดส์และเพศศึกษาตามหลักการ GE-TICA ใน 3 ด้าน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง โรคเอดส์และเพศศึกษา เจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา และความตั้งใจเฝ้าพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา

2. ความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ต่อรูปแบบการจัดการ เรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ว่าองค์ประกอบ มีความเหมาะสมเมื่อดำเนินการตามรูปแบบแล้วทำให้นักเรียนมี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง โรคเอดส์และเพศศึกษา เจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา และความตั้งใจเฝ้าพฤติกรรม ป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษาสูงขึ้นตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

3. ความเป็นไปได้ ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา สามารถนำไปปฏิบัติได้ในโรงเรียน และทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง โรคเอดส์และเพศศึกษา เจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา และความตั้งใจเฝ้าพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษาสูงขึ้นตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

4. ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาว่ามีความเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ครู และนักเรียน

5. ประสิทธิภาพของรูปแบบ การจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา หมายถึง คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องโรคเอดส์และเพศศึกษา คะแนนเจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา คะแนนความตั้งใจเฝ้าพฤติกรรม ป้องกันการติดเชื้อ เอชไอวีและเพศศึกษา สูงขึ้นกว่า ก่อนนำกระบวนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาตามหลักการ GE-TICA ไปทดลองใช้

5.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง โรคเอดส์และเพศศึกษา หมายถึง ระดับความรู้เรื่อง โรคเอดส์และ เพศศึกษาตามตัวชี้วัดในสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องโรคเอดส์ และเพศศึกษาในครั้งนี้ วัดจากแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

5.2 เจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา หมายถึง ระดับความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนต่อพฤติกรรม ทางเพศที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อเอชไอวี และเพศศึกษา ซึ่งเจตคติ ต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษาในครั้งนี้ได้มาจากแบบวัดเจตคติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

5.3 ความตั้งใจไม่พฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา หมายถึง ระดับ ความรู้สึกนึกคิด ของนักเรียนที่มีแนวโน้มแสดงออกหรือมี พฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อ เอชไอวีและ เพศศึกษา หรือความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนที่ตั้งใจ มีพฤติกรรม ป้องกันการติดเชื้อ เอชไอวีและ เพศศึกษา ซึ่งแบบวัดความตั้งใจไม่พฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษาในครั้งนี้ได้มา จากแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

6. โรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบทั่วไป หมายถึง โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ใน ที่ไม่ได้จัดการเรียนการสอนเอดส์ และเพศศึกษาเป็นรายวิชาใหม่ หรือรายวิชาเพิ่มเติม

7. โรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบเข้มข้น หมายถึง โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ใน ที่จัดการเรียนการสอนเอดส์ และเพศศึกษาเป็นรายวิชาให้ มี หรือรายวิชาเพิ่มเติมและนับหน่วยกิต เพื่อสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

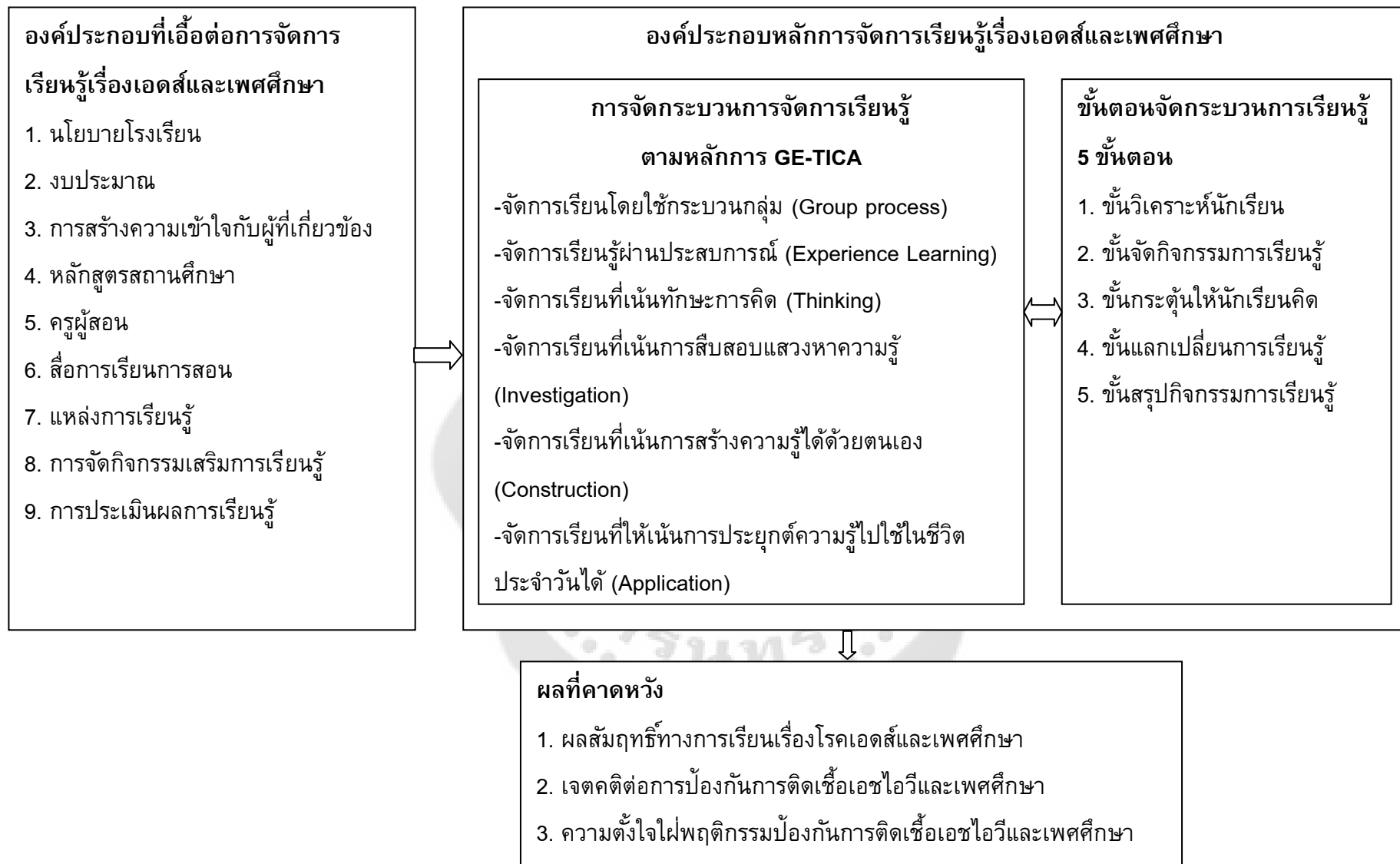
สมมุติฐานของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีสมมุติฐานว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการ ติดเชื้อเอชไอวี ในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องโรคเอดส์และเพศศึกษา เจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา และความตั้งใจ ไม่พฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษาสูงขึ้น โดย

1. หลังทดลอง จัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ตามหลักการ GE- TICA กลุ่มทดลองมีร้อยละคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องโรคเอดส์และเพศศึกษา คะแนน เฉลี่ยเจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษาและคะแนนเฉลี่ยความตั้งใจไม่พฤติกรรม ป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา สูงกว่าก่อนการทดลอง

2. หลังทดลอง จัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ตามหลักการ GE-TICA ร้อยละคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง โรคเอดส์และเพศศึกษา คะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษาและคะแนนเฉลี่ยความตั้งใจเฝ้าพฤติกรรม ป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษาของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานที่วิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาแบบแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี ในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and development) เพื่อหารูปแบบจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาที่มีความเหมาะสมกับสภาพปัญหาของสังคมไทยในปัจจุบัน ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า รวบรวมเอกสารที่เป็นแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนิน การวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล อันจะนำไปสู่การวิเคราะห์และพัฒนาแบบแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษา ดังนี้

1. โรคเอดส์

1.1 ความหมายของโรคเอดส์

1.2 สาเหตุของโรคเอดส์

1.3 อาการของโรคเอดส์

1.4 การรักษาโรคเอดส์

1.5 การป้องกันโรคเอดส์

2. เพศศึกษา

2.1 ความหมายของเพศศึกษา

2.2 ขอบเขตของการจัดการเรียนรู้เพศศึกษา

2.3 ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้เพศศึกษา

2.4 ข้อขัดแย้งในการจัดการเรียนรู้เพศศึกษา

3. พัฒนาการของวัยรุ่นระดับมัธยมศึกษา

3.1 ความหมายของวัยรุ่น

3.2 พัฒนาการของวัยรุ่นระดับมัธยมศึกษา

3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างเอดส์ เพศศึกษาและวัยรุ่น

4. รูปแบบการจัดการเรียนรู้

4.1 รูปแบบ

4.1.1 ความหมายของรูปแบบ

4.1.2 องค์ประกอบของรูปแบบ

4.2 การจัดการเรียนรู้

4.2.1 ความหมายของการเรียนรู้

4.2.2 องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้

4.2.3 รูปแบบการจัดการเรียนรู้

4.2.4 แนวทางการจัดการเรียนรู้

4.2.5 แนวทางการประเมินผล

5. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

5.1 การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา

5.2 การจัดการเรียนรู้ เอดส์และเพศศึกษาใน กลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยในประเทศไทย

6.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

1. โรคเอดส์

1.1 ความหมายของโรคเอดส์

วันดี มูลแก้ว (2540: 9) ให้ความหมายว่า กลุ่มอาการของโรคที่เกิดจากภูมิคุ้มกันของร่างกายบกพร่องหรือเสียไป อันเป็นผลที่เกิดขึ้นภายหลังการคลอด มิใช่เป็นแต่กำเนิด

ประนอม บุชมงคล (2549: 14) ได้ให้ความหมายว่า เป็นกลุ่มอาการของโรคที่เกิดจากการติดเชื้อเอชไอวีซึ่งเข้าไปทำลายเม็ดเลือดขาว แหล่งสร้างภูมิคุ้มกันโรค ทำให้ติดเชื้อโรคฉวยโอกาส เช่น วัณโรค ปอดบวม หรือมะเร็งง่ายกว่าคนปกติ อาจจะรุนแรงและเสียชีวิตด้วยโรคติดเชื่อนั้นๆ

วิชัย ภีระบรรณ (2552: 7) ให้ความหมายของคำว่า “AIDS” หรือ Acquired Immuno Deficiency Syndrome หมายถึง กลุ่มอาการของความเจ็บป่วยที่เกิดจากการติดเชื้อที่มีชื่อว่า HIV เชื้อนี้ทำให้ภูมิคุ้มกันต้านในร่างกายนมนุษย์ต่ำลงจนติดเชื้อโรคสารพัด

จิตนิรันดร์ วงละคร (2552: 29) ได้ให้ความหมายว่า เอดส์ หมายถึง กลุ่มอาการของโรคที่เกิดจากระบบภูมิคุ้มกันของร่างกายเสื่อมหรือบกพร่อง ซึ่งเกิดขึ้นมาภายหลัง ซึ่งไม่ได้เป็นมาตั้งแต่กำเนิด มีสาเหตุมาจากเชื้อไวรัสชนิดหนึ่งชื่อ Human Immunodeficiency Virus (HIV) ได้เข้าสู่ร่างกายไปทำลายเม็ดเลือดขาวที่ทำหน้าที่ป้องกันร่างกายจากเชื้อโรคจนไม่สามารถทำหน้าที่ได้ตามปกติ ทำให้ร่างกายอ่อนแอลง เกิดการติดเชื้อโรคอื่นๆ ได้ง่าย มีการเจ็บป่วยบ่อยรักษาไม่หาย ในที่สุดก็จะตายด้วยโรคติดเชื่อนั้น

จากความหมายข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า เอ็ดส์หรือ “AIDS” มาจากคำว่า Acquired Immuno Deficiency Syndrome โดยคำว่า Acquired หมายถึง ภาวะที่เกิดขึ้นมาภายหลังไม่ได้มาจากกำเนิด หรือการสืบทอดพันธุ Immuno หมายถึง ระบบภูมิคุ้มกันหรือภูมิคุ้มกันของร่างกาย Deficiency หมายถึง ความบกพร่องการขาด หรือเสื่อมไป Syndrome หมายถึง กลุ่มอาการ (สถาพร มานัสสฤติย์. 2538: 1) สรุปความได้ว่า เอ็ดส์ คือ กลุ่มอาการของโรคที่เกิดจากร่างกายติดเชื้อเอชไอวี หรือ HIV (Human Immunodeficiency Virus) ที่เข้าสู่ร่างกายแล้ว ไปทำลายเซลล์เม็ดเลือดขาวที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับภูมิคุ้มกันในร่างกาย เมื่อภูมิคุ้มกันถูกทำลายจะทำให้ผู้ติดเชื้อเอชไอวีติดเชื้อโรคอื่นๆได้ง่าย เช่น วัณโรค ปอดอักเสบ หรือมะเร็งบางชนิด

1.2 สาเหตุของโรคเอ็ดส์

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่าโรคเอ็ดส์ เกิดจากการติดเชื้อเอชไอวีอยู่ใน Family *Retroviridae* หรือ รีโทรไวรัส (Retroviruses) (เลวี. 2555: 1) เมื่อเข้าสู่ร่างกายจะไปจับ CD4 ซึ่งอยู่บนเม็ดเลือดขาวชนิดทีลิมโฟไซต์ โดยเฉพาะ T helper lymphocyte ที่ทำหน้าที่ในเกี่ยวกับภูมิคุ้มกันของร่างกาย นอกจากนี้ เชื้อเอชไอวียังสามารถเข้าไปอยู่ในเซลล์เม็ดเลือดขาวชนิด Monocyte หรือ Macrophages เซลล์บางชนิดของผิวหนัง เช่น Langerhans Giant cell เซลล์ของสมองและระบบประสาท เช่น Glia cell เซลล์ของระบบทางเดินอาหาร เช่น Enterochromaffin cell ซึ่งเอชไอวีเข้าสู่เซลล์ไหนก็จะไปทำลายเซลล์นั้น แต่สาเหตุที่ทำให้เอชไอวีแพร่กระจายไปทั่วร่างกายได้ ในเวลาอันรวดเร็วเกิดจาก T helper lymphocyte ไหลเวียนไปตามกระแสเลือดทั่วร่างกายและแทรกซึมไปตามเนื้อเยื่อต่างๆ ในทุกส่วนของร่างกายที่มีเลือดไปเลี้ยงไวรัสเอชไอวีก็นำไปได้ทุกส่วนของร่างกายโดยไม่จำเป็นต้องเข้าไปอาศัยอยู่ในเซลล์ทุกชนิดของร่างกาย(สถาพร มานัสสฤติย์. 2538: 11-13)

สาเหตุของการแพร่เชื้อเอชไอวีจากคนหนึ่งไปสู่คนหนึ่งนั้นเกิดจากการติดต่อกันผ่านสารน้ำในร่างกาย โดยสารน้ำที่มีเชื้อเอชไอวีอยู่มากได้แก่ เลือด น้ำอสุจิ น้ำในช่องคลอด น้ำไขสันหลัง ส่วนน้ำลาย น้ำมูก น้ำตา น้ำนม มีปริมาณน้อย ส่วนเหงื่อ ปัสสาวะและอุจจาระแทบไม่พบเชื้อเอชไอวีอยู่เลย (นันทวัน ยันตะติลก. 2541: 7, สถาพร มานัสสฤติย์. 2538: 43) ส่วนช่องทางในการติดต่อนั้นสามารถสรุปได้เป็น 3 ช่องทาง ดังนี้

1. ทางเพศสัมพันธ์ การติดต่อทางเพศสัมพันธ์ถือว่าเป็นสาเหตุหลักของการติดเชื้อเอชไอวีในอดีตจนถึงปัจจุบัน การติดต่อทางเพศสัมพันธ์สามารถเกิดขึ้นได้ทั้งระหว่างชายกับหญิง ชายกับชาย หรือหญิงกับหญิงด้วยกัน หากเป็นการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างชายกับหญิง ผู้หญิงจะมีการติดเชื้อเอชไอวีมากกว่าผู้ชายประมาณ 1 (ภัทรี แสนอุดมโชค 2544: 10) เนื่องจากเพศหญิงมีอวัยวะที่บอบบางจึงติดเชื้อเอชไอวีได้ง่ายกว่าผู้ชาย ส่วนการเพศสัมพันธ์ระหว่างชายกับชาย โอกาสในการติดเชื้อเอชไอวี

ยิ่งสูงหากไม่ได้ป้องกันด้วยการสวมถุงยางอนามัย เนื่องจากชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายส่วนใหญ่จะร่วมเพศกันทางทวารหนักโอกาสเกิดแผลที่ทวารหนักได้ง่ายกว่าธรรมดา จึงมีโอกาสสัมผัสกับน้ำอสุจิโดยตรง ส่วนการมีเพศสัมพันธ์ทางปาก หากปากมีแผล เหนืออวัยวะสืบพันธุ์ เชื้อก็สามารถเข้าไปทางแผลได้ (สถาพร มานัสสฤติย์. 2538: 53)

2. ทางเลือดและผลิตภัณฑ์จากเลือด

2.1 การใช้เข็มฉีดยา การใช้เข็มฉีดยาของกลุ่มผู้ใช้สารเสพติดชนิดฉีดเป็นสาเหตุหนึ่งของการแพร่เชื้อเอชไอวีจากคนหนึ่งไปสู่อีกคนหนึ่ง หากไม่ได้ทำความสะอาดเข็มก่อนใช้ต่อจากผู้อื่น จากสถิติของสำนักกระบาดวิทยา พ.ศ. 2553 พบว่า ผู้ป่วยเอดส์ที่ระบุว่าตนเองติดเชื้อเอชไอวีจากการใช้เข็มฉีดยาร่วมกันถึงร้อยละ 4.5 (สำนักกระบาดวิทยา. 2555: ออนไลน์)

2.2 การรับเลือดและผลิตภัณฑ์จากเลือดเพื่อรักษาโรคบางชนิด ในปัจจุบันอัตราการติดเชื้อเอชไอวีจากการรับเลือดแทบไม่มี เนื่องจากปัจจุบันนโยบายบริการโลหิตแห่งชาติกำหนดว่าเลือดที่ได้รับบริจาคทุกยูนิต ต้องได้รับการคัดกรองหาเชื้อเอชไอวี เชื้อไวรัสตับอักเสบบี และซี รวมถึงการตรวจหาการติดเชื้อซิฟิลิสด้วยเทคนิคทางซีโรโลยี ที่มีความไวสูง และต้องทดสอบ NAT (Nucleic Acid Amplification Technology) ร่วมด้วย ซึ่งมีประสิทธิภาพในการตรวจเชื้อได้จำนวนน้อยๆ จึงช่วยลดความเสี่ยงจากการติดเชื้อจากโลหิตของผู้บริจาคที่มีการติดเชื้อระยะแรก (window period) โดยสามารถตรวจพบได้หลังจากติดเชื้อแล้วประมาณ 11 วัน (สภากาชาดไทย. 2556: ออนไลน์, ทัศนีย์ สกุลดำรงค์พานิช; และคนอื่นๆ. 2555: 94)

3. จากแม่สู่ลูก การติดเชื้อจากแม่สู่ลูกนั้นสามารถติดเชื้อได้ทั้งระหว่างทารกอยู่ในครรภ์ ระหว่างคลอดและหลังคลอด (สถาพร มานัสสฤติย์. 2538: 46) อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันอัตราการติดเชื้อของทารกจากแม่ติดเชื้อเอชไอวีอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากมารดาที่ไม่ฝากครรภ์จะได้รับการตรวจคัดกรองการติดเชื้อเอชไอวีทุกราย และจะได้รับยาต้านไวรัสในระหว่างการตั้งครรภ์และระหว่างคลอด ทำให้อัตราการติดเชื้อเอชไอวีของทารกจากมารดาลดลง และหลังคลอดทารกจะได้รับการส่งเสริมให้ดื่มนมแม่เพื่อป้องกันการติดเชื้อจากมารดาฟรี จากกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุขฟรี 18 เดือน (ประพันธ์ ภานุภาค และคนอื่นๆ. 2553: 293-323)

1.3 อาการของโรคเอดส์

ผู้ที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี เช่น มีเพศสัมพันธ์โดยไม่สวมถุงยางอนามัย สัมผัสกับสารคัดหลั่งของผู้อื่นโดยร่างกายเป็นแผลหากบุคคลนั้นเป็นผู้มีเชื้อเอชไอวี เราก็จะมีโอกาสติดเชื้อเอชไอวีด้วย โดยอาการเริ่มแรกของผู้ที่ติดเชื้อเอชไอวี ประมาณร้อยละ 40-90 จะมีอาการของผู้ติดเชื้อเอชไอวีในระยะเฉียบพลัน คือจะมี อาการของ acute retroviral syndrome ได้แก่ มีไข้ ต่อมน้ำเหลืองโต คออักเสบ ผื่นที่หน้าหรือลำตัว เป็นแผลที่เย็บต่างๆ เช่น ปาก และอวัยวะเพศ

ปวดเมื่อยตามตัวหรือปวดข้อ ท้องเสีย ปวดศีรษะ คลื่นไส้ อาเจียน ตับ ม้ามโต น้ำหนักลด ผื่นขาวในปาก เป็นต้น (ประพันธ์ ภาณุภาค; และคนอื่นๆ. 2553: 94-95) การวินิจฉัยการติดเชื้อเอชไอวีในระยะเฉียบพลันค่อนข้างทำได้ยากเนื่องจากมีอาการเหมือนไข้หวัดใหญ่ ตับอักเสบจากไวรัส หรือการป่วยด้วยไข้เลือดออก ซึ่งอาการเหล่านี้จะเกิดขึ้นภายใน 1-4 สัปดาห์หลังจากการรับเชื้อเอชไอวี และมีอาการเหล่านี้คงอยู่ประมาณ 1-3 สัปดาห์ (เลวี. 2555: 91-92)

ผู้ติดเชื้อเอชไอวีส่วนใหญ่จะไม่ทราบว่าตัวเองติดเชื้อเนื่องจากการติดเชื้อในระยะแรกจะมีอาการเหมือนไข้หวัดใหญ่ ผู้ติดเชื้อจึงไม่ได้ให้ความสนใจมากนัก เมื่อไปพบแพทย์บางครั้งไม่ได้รับการตรวจวินิจฉัยเนื่องจากมีอาการคล้ายกับการติดเชื้อไวรัสอื่นๆ ซึ่งได้กล่าวไว้แล้วข้างต้น และบางคนไม่เกิดอาการ acute retroviral syndrome เลย ดังนั้นเชื้อเอชไอวีในร่างกายจึงค่อยๆ ทำลายเซลล์เม็ดเลือดขาวให้มีปริมาณลดลง อย่างช้าๆ โดย ที่ร่างกายไม่เจ็บป่วย ซึ่งอาจกินเวลาหลายปี กว่าที่ปรากฏอาการ โดยเฉลี่ยจะกินเวลา 8-10 ปี (จันทพงษ์ วะสี. 2541: 91) อย่างไรก็ตามจะแบ่งอาการของโรคเอดส์นั้นสามารถแบ่งได้หลายระบบ สำหรับกระทรวงสาธารณสุขได้แบ่งอาการของโรคเอดส์เป็น 2 ระยะ ดังนี้ (นันทะวัน ยันตะติลก. 2541: 21-22)

1. ระยะไม่ปรากฏอาการ (Asymptomatic stage) เป็นระยะที่ร่างกายจะไม่มีอาการแสดงออกแต่อย่างใด แต่การทำลายเซลล์เม็ดเลือดขาว (CD4) ของเชื้อไวรัสยังมียังอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น จำนวนเม็ดเลือดขาวจะลดลง แต่ปริมาณไวรัสจะเพิ่มมากขึ้นโดยเฉพาะในต่อมน้ำเหลืองซึ่งในระยะนี้สามารถตรวจพบเชื้อไวรัสเอชไอวีได้ (จันทพงษ์ วะสี 2541: 90; เลวี. 2555: 392)

2. ระยะที่มีอาการ แบ่งได้เป็น 2 ระยะ

- 2.1 ระยะเริ่มปรากฏอาการ (Symptomatic stage) หรือระยะที่มีอาการสัมพันธ์กับเอดส์ (AIDS related complex) ระยะนี้เซลล์เม็ดเลือดขาวในร่างกายจะน้อยลงจะน้อยกว่า 200 เซลล์ต่อไมโครลิตร ซึ่งระยะนี้จะพบได้หลังจากรับเชื้อมาแล้วประมาณ 8-10 ปี โดยอาการที่ตรวจพบในผู้ติดเชื้อเอชไอวีในระยะนี้คือ เชื้อราในปาก และลำคอ ต่อมน้ำเหลืองโต ที่บริเวณคอ รักแร้ และขาหนีบ ทุ่งสวัด แผลริมชนิดรุกราน มีการเรื้อรังนาน เกิน 1 เดือน โดยไม่ทราบสาเหตุ เช่น ไข้ ท้องเสีย ผื่นหนังอักเสบหรือน้ำหนักลด (จันทพงษ์ วะสี 2541: 91; พิไลพันธ์ พุทธิวัฒน์ 2541: 18.2)

- 2.2 ระยะโรคเอดส์ (AIDS) ระยะนี้เป็นระยะที่ตรวจพบจำนวนเม็ดเลือดขาวน้อยกว่า 200 เซลล์ต่อไมโครลิตร ร่วมกับการติดเชื้อฉวยโอกาสต่างๆ (จันทพงษ์ วะสี. 2541: 93) ปริมาณไวรัสในเลือดและต่อมน้ำเหลืองเพิ่มสูงขึ้น (เลวี. 2555: 393) ผู้ติดเชื้อเอชไอวีจะมีอาการป่วยด้วยโรคฉวยโอกาส เช่น ปอดบวมจากเชื้อ *Pneumocystis Carinii* เยื่อหุ้มสมองจากเชื้อ *Cryptococcus* บางรายเกิดมะเร็ง เช่น มะเร็งหลอดเลือด (Kaposi's Sarcoma) มะเร็งต่อมน้ำเหลือง (Lymphoma) เป็นต้น

1.4 การรักษาโรคเอดส์

ปัจจุบันความก้าวหน้าทางการแพทย์ทำให้ผู้ติดเชื้อเอชไอวีมีชีวิตที่ยืนยาวขึ้นหากเข้ารับการรักษา โดยผู้ติดเชื้อเอชไอวีจะได้รับประทานยาต้านไวรัส ที่เป็นยาที่ทำหน้าที่ไปควบคุมไม่ให้เชื้อไวรัสเพิ่มจำนวนมากขึ้นโดยไม่ได้ฆ่า เชื้อเอชไอวี (มาลี สิทธิเกรียงไกร . 2552: 4) เมื่อจำนวนเชื้อไวรัสลดลงทำให้ร่างกายสร้างภูมิคุ้มกัน (เซลล์เม็ดเลือดขาว) เพิ่มขึ้น ส่งผลให้ร่างกาย มีภูมิคุ้มกันเพื่อต่อต้านการติดเชื้อฉวยโอกาส

การรักษาด้วยยาต้านไวรัสสำหรับประชาชนชาวไทยเป็นหนึ่งในสิทธิประโยชน์ โดยผู้ที่ประกันตนกับสำนักงานประกันสังคม มีสิทธิได้รับยาต้านไวรัสฟรีทุกสูตรยาตามคำสั่งแพทย์ (สุรัช พนกกิจสุวรรณ. 2550: 25) ส่วนผู้ที่ไม่ได้ประกันตนจะได้รับการรักษาด้วยยาต้านไวรัส ตามชุดสิทธิประโยชน์จากหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า (มาลี สิทธิเกรียงไกร . 2552: 21-22) สำหรับข้าราชการก็สามารถใช้สิทธิข้าราชการรักษาได้ นอกจากนี้ ผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่มีระดับเซลล์เม็ดเลือดขาวต่ำ (CD4) แพทย์จะให้ยาป้องกันการติดเชื้อฉวยโอกาสร่วมกับยาต้านไวรัสด้วย

1.5 การป้องกันโรคเอดส์

ในปัจจุบันการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีมีหลายวิธีการด้วยกัน อย่างเช่น สถาพร มานัส-สถิตย์ (2538: 132) ได้ให้แนวทางในการป้องกันดังนี้

1. ไม่สำส่อนทางเพศ และไม่ร่วมเพศกับคนที่ไม่รู้จัก หรือไม่แน่ใจว่าจะติดเชื้อเอชไอวีอยู่
2. ต้องสวมถุงยางอนามัยทุกครั้งหากต้องร่วม เพศกับผู้ที่ไม่รู้จักหรือไม่แน่ใจว่าจะมีเชื้อเอชไอวีอยู่
3. ไม่ใช้เข็มฉีดยาหรือของมีคมร่วมกับผู้อื่น หากจำเป็นต้องใช้ของร่วมกับผู้อื่นควรทำความสะอาดเครื่องมือก่อน เช่น ล้างด้วยน้ำและสบู่ หรือแช่หรือเช็ดด้วยแอลกอฮอล์เสียก่อน
4. งดเว้นยาเสพติดชนิดฉีดเข้าเส้น หากจำเป็นต้องฉีดต้องใช้เข็มครั้งเดียวแล้วทิ้งหรือทำความสะอาดเข็มและกระบอกฉีดยาด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อก่อนใช้ซ้ำ
5. หลีกเลี้ยงไม่ให้สัมผัสเลือด น้ำเหลือง น้ำจากช่องคลอด น้ำอสุจิของผู้อื่นโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ
6. การตรวจเลือดก่อนแต่งงานเพื่อป้องกันการรับและถ่ายทอดเชื้อจากคู่ของตน (นันทวัน ยันตะดิลก. 2541: 41; รัชณี ปวุดตานนท์. 2550: 18)
7. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียน ทั้งในรายวิชาและจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร (ประยูร อองกุลนะ. 2540: 1)

วิธีการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีที่สถาพร มานัสสถิต เสนอมาเมื่อสิบกว่าปีที่แล้ว ปัจจุบันยังใช้ได้ดีเพราะช่องทางการติดต่อของเชื้อเอชไอวียังไม่เปลี่ยนแปลง วิธีการป้องกันที่ดีที่สุด ในยุคที่ยังไม่มีเทคโนโลยีการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีใหม่ที่มีประสิทธิภาพพอ การให้ความรู้แก่นักเรียนและประชาชนเรื่องเอดส์และเชื้อเอชไอวีเป็นสิ่งที่จำเป็น เพราะความรู้นั้นจะทำให้เกิด ความตระหนัก ในการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีโดยใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้ง และกับทุกคนเมื่อมีเพศสัมพันธ์ ถึงแม้ว่ากระทรวงสาธารณสุข และหน่วยงานภาคีเครือข่ายจะพยายามรณรงค์ให้ประชาชนสวมถุงยางอนามัย ผลลัพธ์ที่ได้คืออัตราการติดเชื้อรายใหม่ภาพรวมทั้งประเทศลดลง แต่กลับเพิ่มขึ้นในบางกลุ่มประชากร เช่น กลุ่มนักเรียน กลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย

การรณรงค์ การให้ความรู้แก่ประชาชนให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งเมื่อมีเพศสัมพันธ์ จึงไม่ใช่คำตอบเดียวในการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี เนื่องจากประชาชนไม่ได้ให้ความสนใจใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้ง และพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของประชาชนเปลี่ยนไป ตามยุคสมัย ซึ่งสถานการณ์เช่นนี้ไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะในประเทศไทยแต่เกิดขึ้นกับทุกประเทศทั่วโลก ดังนั้นจึงได้เกิดความพยายามค้นหาวิธีการอื่นๆ มาเป็นมาตรการเสริม การป้องกันด้วยถุงยางอนามัย เช่น การฉีดวัคซีน (ณัฐพล โฆษขุนพันธ์. 2555: 2) การขลิบหนังหุ้มปลายอวัยวะเพศชาย (WHO. 2007: 3) การใช้เจลที่มีส่วนผสมยาต้านไวรัสทาในช่องคลอด (Abdool Karim. 2012: Online) ซึ่ง 3 วิธีนี้ประสิทธิภาพในการป้องกันยังต่ำจึงต้องพัฒนาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นต่อไป นอกจากนี้ การรักษาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การรักษาผู้ติดเชื้อเอชไอวีด้วยยาต้านไวรัสก็เป็นอีกวิธีหนึ่งในการป้องกันการถ่ายทอดและรับเชื้อไปยังบุคคลอื่น อย่างไรก็ตามการป้องกันเหล่านี้เป็นการป้องกันที่ปลายเหตุ และประสิทธิภาพ ในการป้องกันต่ำ ดังนั้นทั่วโลก รวมทั้ง WHO จึงแนะนำให้จัดการเรียนรู้เพศศึกษาและการให้ความรู้ประชาชนเรื่องการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งเมื่อมีเพศสัมพันธ์เป็นวิธีการป้องกันที่ดีที่สุดในปัจจุบัน

2. เพศศึกษา

2.1 ความหมายของเพศศึกษา

สุชาติ โสมประยูร และวรรณ โสมประยูร (2531: 164) ได้สรุปความหมายว่า เพศศึกษาออกเป็น 2 นัย ดังนี้

1. ความรู้ทั่วไปที่ควรให้เด็กได้ศึกษาเล่าเรียน ภายในขอบเขตที่เหมาะสมของแต่ละวัย โดยการศึกษาปัญหาชีวิตเกี่ยวกับเรื่องเพศ และพฤติ กรรมทางเพศในด้านความรู้ ทัศนคติและการปฏิบัติ เพื่อก่อให้เกิดความรับผิดชอบ และความสัมพันธ์อันดีระหว่างเพศ

2. กระบวนการก่อให้เกิดประสบการณ์ อันเป็นผลทำให้บุคคลมีพฤติกรรมที่ดีเกี่ยวกับเรื่องเพศ ทั้งด้านความรู้ ทักษะและการปฏิบัติ เพื่อให้สามารถแก้ปัญหาชีวิตเกี่ยวกับเพศได้

มยุรี ภูงามทอง (2533: 2) ได้ให้ความหมายว่า เป็นกระบวนการศึกษาที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องราวทางเพศ ในด้านกลไกการทำงาน การเปลี่ยนแปลงความต้องการ และผลสืบเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงและความต้องการทางเพศในทุกๆ ด้าน เช่น ทางด้านกายวิภาค สรีรวิทยา สุขภาพจิต เศรษฐกิจ ฯลฯ อันจะทำให้บุคคลได้นำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข

วันทนี วาสิกะสิน และคนอื่นๆ (2537: 2) ได้ให้ความหมายว่า เพศศึกษาเป็นกระบวนการศึกษา (Educational process) เป็นการศึกษาทั้งในระบบโรงเรียนและนอกโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนตาย เป็นการเตรียมบุคคลแต่ละคนในการเรียนรู้ความจริงของชีวิต สามารถปรับตัวได้ตามขั้นตอนของชีวิตได้อย่างไม่ลำบาก และจะต้องประกอบด้วยส่วนประกอบที่สำคัญ คือ การมีความรู้ มีทัศนคติ และมีพฤติกรรมที่ถูกต้องในเรื่องเพศ

กองพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน กรมการศึกษานอกโรงเรียน (2543: 12) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เป็นการให้ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนตายและให้ความเข้าใจแก่ ผู้เรียนในเรื่องเพศที่เกี่ยวกับทางกายวิภาค และสรีรวิทยาของร่างกาย สุขภาพจิต พัฒนาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศอย่างถูกต้อง การอยู่ร่วมกัน และการเรียนรู้บทบาทระหว่างชายหญิง ทั้งด้านสังคมวิทยา และการปรับตัวให้เข้ากับบุคคล ตลอดจนเป็นกรรมวิธีที่จะให้บุคคลได้เรียนรู้ธรรมชาติความเป็นจริงของชีวิตและสังคม เพื่อจะได้มีทัศนคติและมีพฤติกรรมที่ถูกต้อง จนสามารถปรับตัวตามพัฒนาการของชีวิตได้อย่างเหมาะสม และดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขในปัจจุบันและอนาคต

คาร์เตอร์ วี กู๊ด (จันทร์วิภา ดิลกสัมพันธ์. 2543: 8; อ้างอิงจาก Carter V. Good. n.d.) ได้ให้ความหมายว่า

1. เป็นการศึกษาที่ว่าด้วยกระบวนการต่างๆ ของการสืบพันธุ์
2. การศึกษาที่จัดให้บุคคล เพื่อให้เข้าใจเรื่องเพศ และควบคุมพฤติกรรมทางเพศของตนได้
3. การศึกษาที่ว่าด้วยหลักการต่าง ๆ ตลอดจนปัญหาส่วนบุคคลและหมู่คณะอันเนื่องมาจากข้อเท็จจริงทางชีววิทยาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศของชายและหญิง

เสถียร เชื้อลี และนงเยาว์ ณรงค์แสง (2550: 6) ได้ให้ความหมายว่า การให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่บุคคลในเรื่องเพศ การเปลี่ยนแปลงและการเจริญเติบโตของร่างกาย การพัฒนาบุคลิกภาพ การประพฤติทางเพศที่ถูกต้อง การปรับตัวพัฒนาการของชีวิต ตามกฎเกณฑ์ของสังคมและขนบธรรมเนียมที่ดำรง การให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องสุขปฏิบัติต่างๆ เพื่อให้เกิดอนามัยทางเพศที่ดี

สุมาลี สวesda (2555: 367) ได้ให้ความหมายของเพศศึกษาว่า เป็นกระบวนการทางการศึกษาที่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศ ตั้งแต่โครงสร้าง หน้าที่ของอวัยวะสืบพันธุ์ รวมทั้งมีการเจริญเติบโต พัฒนาการที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม บุคลิกภาพ ที่จะทำให้นักเรียนเกิดความรู้ ความคิด ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องเพศ เพื่อให้เกิดทัศนคติและการปฏิบัติตนเกี่ยวกับเรื่องเพศได้อย่างถูกต้อง และสามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างเหมาะสม

จากความหมายคำว่า “เพศศึกษา” ข้างต้น สรุปได้ว่า เพศศึกษา หมายถึง กระบวนการทำให้นักเรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจพัฒนาการของมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนตายทั้งทางด้านกายภาพ และสรีรวิทยาของร่างกาย พัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องเพศ การอยู่ร่วมกัน บทบาทระหว่างเพศ ทั้งนี้ เพื่อให้ปฏิบัติพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสม ต่อเพื่อนต่างเพศ และสามารถดำเนินชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข

2.2 ขอบเขตของการจัดการเรียนรู้เพศศึกษา

การจัดการเรียนรู้เพศศึกษาในแต่ละยุคสมัยมีการเปลี่ยนแปลงไปบ้างตามการเปลี่ยนแปลงสังคม ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้นำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ทันกับสถานการณ์ปัจจุบัน แต่อย่างไรก็ตามขอบเขตการจัดการเรียนรู้เพศศึกษาไม่ได้แตกต่างกันมากนัก อย่างเช่น

สุชาติ โสมประยูร และวรรณ โสมประยูร (2531: 206) ได้ยกตัวอย่างการจัดหลักสูตรเพศศึกษาในโรงเรียน ควรประกอบด้วย 10 หัวข้อ ดังนี้

1. ระบบการสืบพันธุ์ของมนุษย์ (Human reproductive health)
2. ความเป็นมาของชีวิต (The history of life)
3. ความเจริญเติบโตและพัฒนาการทางเพศ (Sexual growth and development)
4. สุขาภิบาลทางเพศ (Sex hygiene)
5. ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ (Sex relation)
6. การเลือกคู่ครองและการแต่งงาน (Mate selection and marriage)
7. ชีวิตครอบครัว (Family life)
8. ความผิดปกติทางเพศ (Sexual abnormality)
9. กามโรคและปัญหาที่เกี่ยวข้อง (Venereal disease and related problems)
10. ความเชื่อและความเข้าใจที่ผิดเกี่ยวกับเรื่องเพศ (Sex misconceptions)

กองพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน (2543: 15-17) ได้เสนอว่า เพศศึกษาควรประกอบด้วย

1. ด้านร่างกายและชีวภาพ ได้แก่
 - ลักษณะอวัยวะสืบพันธุ์ทั้งสองเพศ การเจริญเติบโต และการทำหน้าที่ของอวัยวะนั้น รวมทั้งการให้กำเนิดและความสามารถในการคุมกำเนิดของมนุษย์
 - การทำงานของ ระบบอื่น ๆ ในร่างกายที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศ เช่น ระบบฮอร์โมน ระบบประสาทและสมอง ฯลฯ
 - ความสัมพันธ์ระหว่างความนึกคิดและเจตคติของคนกับการแสดงออกทางเพศ สมอง ขนบประเพณี ศีลธรรม เกี่ยวข้องกับการกระทำอย่างไร

- พัฒนาการทางเพศ และเพศเป็นส่วนหนึ่งของบุคลิกภาพ
- พันธุกรรม

2. ด้านสังคม

- บทบาท หน้าที่และความสามารถในการรอบรู้ของสมาชิก รวมทั้งเรื่องวิธีการกินอยู่ การเงิน มรดก ระเบียบวินัยและกฎเกณฑ์ต่างๆ
- อิทธิพลของเพศต่อความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลต่างๆ ในสังคม
- การใช้เพศและจุดประสงค์ของเพศทั้งภายในและภายนอกการสมรส
- เพศและการเพิ่มประชากร
- ความแตกต่างระหว่างเพศชายและเพศหญิง
- ปัญหาทางเพศที่เกิดจากมาตรฐานของสังคม สิทธิมนุษยชนและนโยบายการพัฒนา
- สาเหตุและการรักษาความผิดปกติทางเพศ

3. ด้านอนามัย

- สุขภาพทั่วไปทั้งทางกาย และเกี่ยวข้องกับเพศ
- พัฒนาการทางเพศ แรงขับทางเพศ และพฤติกรรมบางอย่าง เช่น การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง การเล่นอวัยวะเพศ การอยากรู้อยากเห็นทางเพศ ฯลฯ
- ความสะอาด
- การปรับตัวอย่างไรกับการเป็นหนุ่มเป็นสาวเร็วหรือช้าเกินไป
- การอดกลั้นทางเพศ การผ่อนคลายแรงขับทางเพศ
- ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

การส่งเสริมการแสดงออกทางเพศอย่างเหมาะสมตามวัย ความสัมพันธ์ระหว่างคนในครอบครัว ควรมีแบบฉบับอย่างไร

4. ด้านเจตคติและการปรับตัว

- วางตัวก่อนการสมรส โดยเฉพาะกับคู่ที่ออกเที่ยวด้วยกันเสมอๆ หรือเป็นคู่หมั้น
- การสังสรรค์ระหว่างเด็กหนุ่มสาว
- นิสัยและการปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องเพศ
- การสร้างเจตคติที่ถูกต้อง และเหมาะสม
- การเข้าใจในการแสดงออกและพฤติกรรมทางเพศที่พบเห็นในสังคม
- การสร้างค่านิยมและระบบคุณค่าในเรื่องต่าง ๆ ที่สังคมยอมรับเพื่อเป็นแนวทางและหลักในการดำรงชีวิต และตัดสินใจในเรื่องต่างๆ มิใช่แต่เพียงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเพศเท่านั้น

5. เพศในการคบหาสมาคมและเกี่ยวข้องกัน

- เป็นการศึกษาเพื่อเข้าใจและยอมรับหน้าที่ตามเพศของตนตามสังคมซึ่งกำลังมีการเปลี่ยนแปลง และพยายาม หาทางวางตนและปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ของตนให้ได้ผลอย่างราบรื่น ให้ความยุติธรรม และความพึงพอใจแก่ตนเอง และชายหญิงที่สัมพันธ์ด้วย
- การตระหนักถึงความแตกต่างในลักษณะการนึกคิดและพฤติกรรมทางเพศซึ่งมีอยู่ตามปกติในแต่ละบุคคล
- การตระหนักว่าแต่ละคนทั้งชายหญิงต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคม
- ครอบครัวยุคใหม่และเจตคติเรื่องเพศกับการอบรมภายในครอบครัว เป็นต้น ฯลฯ

6. การกำหนดค่านิยมในเรื่องเพศ

- คนโสดทั้งชายหญิงต้องรักษาความบริสุทธิ์
- หญิงต้องรักษานวลสงวนตัว
- การแสดงออกทางเพศจะมีได้เมื่อสมรสแล้ว

จันทร์วิภา ดิลกสัมพันธ์ (2543: 228-231) ได้เสนอขอบเขตการจัดการเรียนรู้ไว้เป็น 4 ช่วง คือ ช่วงระดับอนุบาล (อายุ 4-6 ปี) ช่วงประถมศึกษา (อายุ 7-12 ปี) ช่วงมัธยมศึกษาตอนต้น (อายุ 13-15 ปี) และช่วงมัธยมศึกษาตอนปลาย (16-20 ปี) ซึ่งผู้วิจัยนำเสนอเนื้อหาเพศศึกษาของไว้เพียง 2 ช่วง ที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่น ดังนี้

ช่วงมัธยมศึกษาตอนต้น (อายุ 13-15 ปี) เนื้อหาประกอบด้วย

- ความรู้ด้านกายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา
- การสร้างเจตคติในเรื่องเพศ
- การสร้างความสำนึกรับผิดชอบต่อตนเองและเพศตรงข้าม
- ให้คำแนะนำในการเลือกใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เพื่อช่วยให้พฤติกรรมของเด็ก

เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้อง

ช่วงมัธยมศึกษาตอนปลาย (16-20 ปี) เนื้อหาประกอบด้วย

- การเจริญเติบโตและพัฒนาการทางเพศของบุคคล
- การสืบพันธุ์ การกำเนิดของชีวิต การปฏิสนธิ การตั้งครรภ์การคลอด
- การระบายอารมณ์ทางเพศ การสำเร็จความใคร่
- ความผิดปกติทางเพศ
- บทบาท มารยาท และการวางตัวที่เหมาะสมต่อเพศตรงข้าม
- ผลของการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

- ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ การเลือกคู่ครอง ชีวิตสมรส และการมีเพศสัมพันธ์
- การวางแผนครอบครัวและการคุมกำเนิด
- โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการป้องกัน
- การเตรียมในบทบาทการเป็นสามีและภรรยาที่ดี และบทบาทการเป็นบิดามารดาที่ดี
- การสร้างเจตคติที่ดีในเรื่องเพศ การเอาเปรียบ การกดขี่ทางเพศ
- ปัญหาทางเพศที่อาจจะเกิดขึ้น การป้องกันและแก้ไข

ศรีเรือน แก้วกังวาล (2545: 341) ได้เสนอแนะเนื้อหาเกี่ยวกับหลักสูตรเพศศึกษาไว้เป็น

2 ระดับ ดังนี้

อายุ 7-12 ปี เนื้อหาที่ควรสอนประกอบด้วย

- พัฒนาการส่วนบุคคล การเปลี่ยนแปลงของร่างกาย และอารมณ์ใหม่ที่เกิดขึ้น
- ข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการของต่างเพศ

อายุ 12 ปี ขึ้นไป เนื้อหาที่ควรสอนประกอบด้วย

- การเกิดแรงกระตุ้นทางเพศ
- การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน
- การใช้ยาคุมกำเนิด
- โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
- เพศและความสัมพันธ์ทางเพศ
- รักร่วมเพศ เป็นต้น

องค์การแพธ(2551: 24-25) ได้กำหนดขอบเขตการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาไว้ในหลักสูตร เป็น 6 ด้าน ดังนี้

1. พัฒนาการของมนุษย์ (Human Development) การเปลี่ยนแปลงทางสรีระเมื่อเข้าสู่วัยหนุ่มสาว พัฒนาการทางเพศ การสืบพันธุ์ ภาพลักษณ์ต่อร่างกาย (Body image) ตัวตนทางเพศและรสนิยมทางเพศ (Sexual identity and orientation)

2. สัมพันธภาพ (Relationships) ในมิติของครอบครัว เพื่อน การคบเพื่อนต่างเพศ ความรัก การใช้ชีวิตคู่ การแต่งงาน การเลี้ยงดูลูก

3. ทักษะที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต (Personal skills) ได้แก่

- การให้คุณค่ากับสิ่งต่างๆ ซึ่งระบบการให้คุณค่านี้เป็นตัวชี้นำพฤติกรรม เป้าหมายและการดำเนินชีวิตของเรา

- การสื่อสาร การรับฟัง การแลกเปลี่ยนความรู้สึกนึกคิดที่สอดคล้องหรือแตกต่างกัน

- การตัดสินใจ การต่อรอง การทำความเข้าใจเพื่อบรรลุความตั้งใจหรือทางเลือกที่ตนสามารถรับผิดชอบได้
- การรักษาและยืนยันในความเป็นตัวของตัวเอง สามารถแสดงความรู้สึก ความต้องการของตนเองโดยเคารพในสิทธิของผู้อื่น
- การจัดการกับแรงกดดันจากเพื่อน สิ่งแวดล้อม และอคติทางเพศ
- การแสวงหาคำแนะนำ ความช่วยเหลือ การจำแนกแยกแยะข้อมูลที่ถูกต้องออกจากที่ไม่ถูกต้อง

4. พฤติกรรมทางเพศ (Sexual behavior) ที่พัฒนาไปตามช่วงชีวิต การเรียนรู้อารมณ์เพศ การจัดการอารมณ์เพศ การช่วยตัวเอง จินตนาการทางเพศ การแสดงออกทางเพศ การละเว้น การมีเพศสัมพันธ์ การตอบสนองทางเพศ การเสื่อมสมรรถภาพทางเพศ

5. สุขภาพทางเพศ (Sexual health) ได้แก่ เพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย วิธีการคุมกำเนิด การทำแท้ง การป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และเอดส์ การล่วงละเมิดทางเพศ ความรุนแรงทางเพศ และอนามัยเจริญพันธุ์

6. สังคมและวัฒนธรรม (Society and culture) เรื่องเพศในบริบทของสังคม วัฒนธรรม กฎหมายศิลปะและสื่อต่างๆ

สุมาลี สวesda (2555: 401-402) ได้เสนอขอบเขตของการจัดการเรียนรู้เพศศึกษา โดยแบ่งเป็นช่วงชั้น ดังนี้

ระดับช่วงชั้นที่ 3 (ม.1-ม.3) เนื้อหาประกอบด้วย ความรู้ด้านกายวิภาค และสรีรวิทยา โดยเฉพาะระบบสืบพันธุ์ การเปลี่ยนแปลงต่างๆ ของอวัยวะสืบพันธุ์ การแข็งตัวของอวัยวะเพศ การหลั่งน้ำกาม การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง สุขปฏิบัติเกี่ยวกับอวัยวะเพศ ความเข้าใจในเพศตรงข้าม ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ การปรับตัวเข้ากับเพื่อนต่างเพศ การแต่งงาน และชีวิตครอบครัว ความเชื่อและความเข้าใจผิดเรื่องเพศ

ระดับช่วงชั้นที่ 4 (ม.4-ม.6) เนื้อหาประกอบด้วย การเจริญเติบโตและพัฒนาการทางเพศของบุคคลวัยต่างๆ การสืบพันธุ์และความเป็นมาของชีวิต ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ การเลือกคู่ครอง ชีวิตสมรส การวางแผนครอบครัว กามโรคและปัญหาที่เกี่ยวข้อง การระบายหรือการเบี่ยงเบนอารมณ์ การสร้างเจตคติที่ถูกต้องในเรื่องเพศ การจัดการเอาเปรียบและการกดขี่ทารุณทางเพศ

จะเห็นได้ว่า การแบ่งขอบเขตการจัดการเรียนรู้ เพศศึกษานั้นมีความแตกต่างกัน นักวิชาการบางคนแบ่งตามพัฒนาการของช่วงวัยว่าผู้เรียนควรได้เรียนรู้ ะไรบ้างเมื่ออยู่ในช่วงวัยนี้ บางคนแบ่งโดยตามเนื้อหาเพศศึกษาที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์สาขาวิชาต่างๆ เช่น ชีววิทยา สุขวิทยา แพทยศาสตร์ สาธารณสุขศาสตร์ จิตวิทยา พฤติ กรรมศาสตร์ ศาสนา สังคม เป็นต้น อย่างไรก็ตามสามารถสรุปขอบเขตของการจัดการเรียนรู้เพศศึกษาเป็น 5 ลักษณะ ดังนี้ (มยุรี งามทอง. 2533: 7)

1. ความรู้เรื่องเพศด้านชีววิทยา จะเกี่ยวข้องกับพัฒนาการของมนุษย์(Human development) เป็นการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของร่างกายภายในและภายนอก (กายภาค) และการทำหน้าที่ (สรีรวิทยา) ของทั้งสองเพศ การเปลี่ยนแปลงและการทำหน้าที่ ระบบสืบพันธุ์ การเจริญเติบโตเป็น วัยหนุ่มสาว

2. ความรู้เพศศึกษาด้านสุขวิทยา เป็นการศึกษาเกี่ยวกับสุขภาพทางเพศ(Sexual health) เช่น การดูแลรักษาสุขอนามัยของ ร่างกายและอวัยวะสืบพันธุ์ การมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย การคุมกำเนิด การทำแท้ง การติดเชื้อติดต่อทางเพศสัมพันธ์และเอชไอวี การป้องกันความรุนแรงทางเพศ และการวางแผนครอบครัว

3. ความรู้เรื่องเพศด้านจิตวิทยา เป็นการศึกษาทางด้านอารมณ์และจิตใจ เช่น ความรัก และการปฏิบัติตัวที่เหมาะสม นอกจากนี้ยัง ครอบคลุมไปถึงการแสดงออกถึงพฤติกรรมทางเพศ (Sexual behavior) ซึ่งเป็นแรงขับภายในและเป็นผลเกี่ยวเนื่องมาจากอารมณ์และจิตใจ เช่น แรงผลักดันทางเพศ การระบายอารมณ์ (การช่วยตัวเอง) ความต้องการหรือความรู้สึกทางเพศ

4. ความรู้เรื่องเพศด้านสังคมและวัฒนธรรม เป็นการศึกษาเรื่องเพศที่ไปเกี่ยวข้องกับสังคม และวัฒนธรรม (Social and culture) และความสัมพันธ์ (Relation) ของเพศชายหญิง หรือระหว่างเพศ เช่น การเกี่ยวพาราสี การเลือกคู่ครอง การแต่งงาน การใช้ชีวิตครอบครัว เป็นต้น นอกจากนี้ ยังศึกษาเกี่ยวกับบทบาททางสังคมและวัฒนธรรมที่เป็นตัวกำหนดการแสดงออกทางเพศของมนุษย์ ด้วย

5. ความรู้เรื่องทักษะบุคคลที่จำเป็นต่อการมีสุขภาวะทางเพศ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับทักษะต่างๆ ที่มีผลต่อการมีสุขภาวะทางเพศ เช่น ทักษะการต่อรอง ทักษะการสื่อสาร ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการแสดงความต้องการ และความรู้สึกของตนเอง เป็นต้น

2.3 ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้เพศศึกษา

การจัดการเรียนรู้เพศ ศึกษา นั้น นอกจากทำให้ผู้เรียนได้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องเพศ ที่ถูกต้อง การเรียนรู้เพศศึกษายังช่วยให้ผู้เรียนปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างปกติสุขอีกด้วย ผู้วิจัย ได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้เพศศึกษาแล้วมีผู้แสดงทัศนะได้มากมาย ดังนี้

วันทนี วาสิกะสิน และคนอื่นๆ (2537: 2) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของเพศศึกษาไว้ดังนี้

1. เข้าใจและสามารถแยกแยะบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบระหว่างเพศได้ถูกต้อง
2. เข้าใจการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย จิตใจ แต่ละช่วงวัย หรือพัฒนาการของบุคคล ทั้งเพศหญิงและเพศชายในแต่ละช่วงวัย

3. รู้ว่าควรมีเพศสัมพันธ์เมื่อใดบ้างจึงจะไม่ใช่ปัญหา

4. รู้ว่าควรเตรียมตัวอย่างใดบ้างหากจะมีคู่ครอง เช่น ความพร้อมทางวุฒิภาวะ อารมณ์ สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม การปรับตัวในการใช้ชีวิตคู่ การเตรียมตัวในการวางแผนครอบครัว

5. รู้ว่าควรเตรียมตัวอย่างใดเมื่อมีคู่ครอง เช่น การมีเพศสัมพันธ์ที่เหมาะสม การปรับตัวเข้าหากัน การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ ภายในครอบครัว รวมทั้งการแบ่งเบาภาระหน้าที่ซึ่งกันและกัน การวางแผนครอบครัวและการวางแผนชีวิตคู่ร่วมกัน

6. การลดปัญหาพฤติกรรมทางเพศที่ผิดปกติ เช่น รักร่วมเพศ กามวิตถาร หรือจิตเภทต่างๆ เป็นต้น

7. มีทัศนคติที่ถูกต้องในเรื่องเพศ รวมทั้งการใช้ชีวิตคู่ที่มีความสุข เช่น ไม่เข้าใจว่าเรื่องเพศสัมพันธ์ระหว่างคู่สามีเป็นเรื่องสกปรก หยาดคาย หรือผิดศีลธรรม ไม่กีดกันเด็ก ๆ เรียนรู้เรื่องเพศศึกษา

8. สร้างความสุขในครอบครัว

9. ลดปัญหาทางเพศและปัญหาทางสังคม

จันทรวิภา ดิลกสัมพันธ์ (2543: 220) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาไว้ดังนี้

1. เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเรื่องเพศอย่างถ่องแท้

2. เพื่อให้เกิดเจตคติและค่านิยมที่ถูกต้องในเรื่องเพศ

3. เพื่อแก้ไขความเชื่อและความเข้าใจผิดในเรื่องเพศ

4. เพื่อเสริมสร้างลักษณะนิสัยและการประพฤติปฏิบัติทางเพศที่ดีงาม รวมทั้งความสำนึกและตระหนักรับผิดชอบต่อการกระทำต่างๆ ที่จะมีผลต่อสังคมส่วนรวม

5. เพื่อเสริมสร้างความสมบูรณ์ของจิตใจและอารมณ์ ณ์ทางเพศ ให้บุคคลมีพัฒนาการไปในทางที่ถูกต้องเหมาะสม โดยมุ่งที่การพัฒนาบุคลิกภาพและสัมพันธภาพระหว่างบุคคล เพื่อจะได้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

6. เพื่อให้เกิดความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของชีวิตครอบครัว และสร้างจิตสำนึกที่จะสร้างครอบครัวที่มีสุขในอนาคต

7. เพื่อเป็นการป้องกันและลดปัญหาสังคมที่เกี่ยวข้องเนื่องจากเรื่องเพศ

8. เพื่อป้องกันและลดปัญหาการกระทำผิดทางเพศในสังคม

9. เพื่อลดปัญหาการขัดแย้งในชีวิตครอบครัว

10. เพื่อลดปัญหาการเกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ทั้งหมด
 11. เพื่อสร้างคุณภาพชีวิตให้กับบุคคลโดยเกิดความสุขสมบูรณ์ทุกด้าน
 12. เพื่อให้บุคคลดำรงชีวิตอยู่ในครอบครัวและสังคมอย่างมีความสุข
- สุมาลี สวดยสะอาด (2555: 375-376) ได้สรุปประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้เพศศึกษาไว้

ดังนี้

1. เพศศึกษาทำให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่ออวัยวะที่เจริญเติบโตในแต่ละช่วงชีวิต และสามารถกล่าวถึงอวัยวะนั้นได้อย่างปกติโดยไม่เขินอาย
2. เพศศึกษาช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในการกระบวนการสืบพันธุ์
3. เพศศึกษาจะช่วยให้เรียนได้เข้าใจในพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย เช่น การเปลี่ยนแปลงของอวัยวะสืบพันธุ์ การผื่นเปื่อย การมีประจำเดือน เพศสัมพันธ์ การตั้งครรภ์ และการคลอด เป็นต้น
4. เพศศึกษาช่วยให้คนวัยหนุ่มสาวมีความประพฤติทางเพศที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงตนเองและผู้อื่น
5. เพศศึกษาทำให้ผู้เรียนภูมิใจในเพศของตนเอง และชื่นชมต่อเพศตรงข้าม
6. เพศศึกษาช่วยปลูกฝังความรู้สึกที่ดีต่อเรื่องเพศ ถือว่าเรื่องเพศเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต และเป็นเรื่องธรรมชาติ
7. การเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาเป็นมาตรการที่สำคัญที่ช่วยป้องกันให้เด็กเยาวชนจากการติดเชื้อเอชไอวีและการถูกละเมิดทางเพศ

จากทัศนะของนักวิชาการที่ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้เพศศึกษานั้น พบว่ามีความคิดเห็นตรงกันในหลายประเด็นและแตกต่างกันบ้างในบางประเด็น ผู้วิจัยจึงขอสรุปประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้เพศศึกษาไว้ดังนี้

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงของร่างกายในแต่ละช่วงวัย เช่น สรีระร่างกายเกี่ยวกับสืบพันธุ์ การเปลี่ยนแปลงเข้าสู่วัยหนุ่มสาว การเข้าสู่ภาวะทางเพศ การเข้าใจตนเอง และสรีระทางเพศ เป็นต้น การเข้าใจในพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้จะทำให้ผู้เรียนได้เข้าใจว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องธรรมชาติ ความแตกต่างระหว่างเพศ สรีระร่างกายและการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศเป็นเรื่องธรรมดา และสามารถพูดคุยกันได้อย่างพ่อแม่ ครู และเพื่อน
2. การเรียนรู้เรื่องเพศทำให้ผู้เรียนเข้าใจในเรื่องความรัก การแต่งงาน การตั้งครรภ์ การคลอด การเลี้ยงดูลูก หรือการใช้ชีวิตโสด ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้รู้จักวางแผนอนาคตได้

3. การเรียนรู้เพศทำให้เกิดทักษะต่างๆ ที่จำเป็นในชีวิต เช่น ทักษะการปฏิเสธ ทักษะการต่อรอง หรือกล้าแสดงความรู้สึก คิดเห็น ผู้เรียนสามารถใช้ทักษะเหล่านี้ได้ในเวลาคับขัน เช่น การมีทักษะการปฏิเสธการขอมิเพศสัมพันธ์ หรือทักษะการต่อรองเพื่อไม่ให้เพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย

4. การเรียนรู้เรื่องเพศทำให้มีพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม และแก้ไขความเชื่อที่ผิด เช่น การสำเร็จความใคร่ การจินตนาการทางเพศไม่ใช่เรื่องผิดปกติหากไม่หมกมุ่นจนเกินไป การเกิดอารมณ์ทางเพศหรือมีความต้องการทางเพศเป็นเรื่องปกติแต่ต้องแสดงออกทางเพศอย่างเหมาะสม

5. การเรียนรู้ทางเพศทำให้ผู้เรียนเกิดสุขภาวะทางเพศได้ ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เรื่องการดูแลสุขภาพอนามัยของอวัยวะเพศ การคุมกำเนิดซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยเรียน การป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเชื้อติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การยุติการตั้งครรภ์ การป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศ เป็นต้น การเรียนรู้เหล่านี้ผู้เรียนสามารถนำมาใช้ในชีวิตจริงได้เพราะเป็นเรื่องธรรมชาติและเป็นวัฏจักรของชีวิตมนุษย์เกือบทุกคน

6. การเรียนรู้ทางเพศจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องเพศที่เกี่ยวข้องกับสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งทำให้ผู้เรียนสามารถแสดงออกทางพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสมกับสังคมและวัฒนธรรมที่ตนดำรงชีวิตอยู่

2.4 ข้อขัดแย้งในการจัดการเรียนรู้เพศศึกษา

ข้อขัดแย้งเรื่องการจัดการเรียนรู้เพศศึกษาเกิดขึ้นมานานหลายสิบปีแล้วถึงแม้จะมีหลักสูตรการเรียนการสอนเพศศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-5 หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการปี พ.ศ.2518 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปี หลักสูตรปี พ.ศ. 2521 (สุชาติ โสมประยูร; และวรรณิ โสมประยูร. 2531: 175) และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายปี 2524 (วันทนี วาสิกะสิน ; และคนอื่นๆ . 2537: 11) แต่การจัดการเรียนรู้เพศศึกษา ก็ยังมีข้อแย้งตามมามากมาย เนื่องจากสังคมไทยยัง มองว่าการพูดเรื่องเพศนั้นเป็นเรื่องสกปรกไม่สมควรมาพูดกัน (จักรกฤษณ์ พิญาพวงษ์. 2547: 1) ดังนั้นความรู้เรื่องเพศนักเรียนมักจะได้รับจากเพื่อนมากกว่าแหล่งอื่น หรือการสืบค้นตามหนังสือหรือเว็บไซต์ ซึ่งอาจได้รับข้อมูลผิดได้

การจัดการเรียนรู้เพศศึกษาแก่นักเรียน ผู้มีบทบาทสำคัญมากที่สุดคือครูและพ่อแม่หรือผู้ปกครอง แต่จากรายงานวิจัยพบว่าทั้งครูและพ่อแม่หรือผู้ปกครองไม่มีความพร้อมที่จะสอนเรื่องเพศศึกษา โดยครูจะมีความคิดเห็นว่าเพศนั้นเป็นเรื่องน่าอาย ไม่ควรเปิดเผย การเรียนการสอนจึงใช้วิธีการบรรยาย ไม่ มีกิจกรรมที่ดึงดูดหรือสื่อที่น่าสนใจ จะกระตุ้นให้อยากเรียนรู้ (จักรกฤษณ์ พิญาพวงษ์. 2547: 8) ดังนั้นจึงสอนเฉพาะเนื้อหาที่ตนเองมั่นใจ เช่น พัฒนาการทางด้านร่างกาย จิตใจ การวางแผนครอบครัว และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เป็นต้น (กองพัฒนาการศึกษานอก

โรงเรียน. 2543: 5) ส่วนพ่อแม่หรือผู้ปกครองนั้นยังมีความลำบากใจที่จะสอนโดยคิดว่าเป็นหน้าที่ของครูหรืออาจารย์ หรือคิดว่ายังไม่เหมาะสมที่จะคุยเรื่องเพศเมื่อโตขึ้นจะเรียนรู้ได้ตัวเอง หรือมองว่าอาจทำให้เกิดการอยากลองมากขึ้น (เสถียร เชื้อลี; และนงเยาว์ ฅรงค์แสง. 2550: 52) เหล่านี้เป็นตัวอย่างหนึ่งที่ทำให้การจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาในประเทศไทย ไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร ถึงแม้จะพบปัญหาเยาวชนไทยตั้งครรภ์ไม่พร้อม ติดเชื้อเอชไอวีและเชื้อติดต่อทางเพศสัมพันธ์มากขึ้นก็ตาม

3. พัฒนาการของวัยรุ่นระดับมัธยมศึกษา

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ค้นคว้า เกี่ยวกับพัฒนาการของวัยรุ่น เพราะเป็นการวิจัยในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่อยู่ในช่วง วัยรุ่น ดังนั้น ผู้วิจัยต้องทำความเข้าใจพัฒนาการของวัยรุ่นทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ และสังคม เพื่อช่วยออกแบบ รูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอ็ดส์และเพศศึกษาให้เหมาะสมกับกับพัฒนาการของนักเรียน

2.1 ความหมายของวัยรุ่น

วัยรุ่น หรือ Adolescence ในภาษาอังกฤษ มีรากศัพท์มาจากภาษาละติน คำว่าAdolescere หมายถึง การเจริญเติบโต หรือการก้าวสู่สู่ภาวะ (ประณต คำฉิม. 2549: 540) ซึ่งเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงของฮอร์โมนเป็นส่วนใหญ่ (Holonen; & Santrock. 1999: 310) ทำให้ร่างกายเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้เกิดความแปรปรวนด้านอารมณ์ และพัฒนาการด้านสังคมของวัยรุ่นก็เปลี่ยนไป คล้ายกับวัยผู้ใหญ่ นักวิชาการบางท่านจึงนิยาม หรือให้ความหมายของคำว่า “วัยรุ่น” ตามพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์และสังคม แต่ส่วนใหญ่จะให้ความหมายโดยใช้อายุเป็นเกณฑ์ ดังนี้

ศรีเรือน แก้วกังวาล (2545: 329) ได้กล่าวว่า วัยรุ่น หมายถึง วัยที่มีอายุตั้งแต่ 12-25 ปี

วรภรณ์ ตระกูลสฤษดิ์(2549: 150) วัยรุ่น หมายถึง วัยที่ที่อายุ 10 ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 20 ปี

เกสร เหล่าอรรค (2554: 41) วัยรุ่น หมายถึง วัยที่มีอายุระหว่าง 10-19 ปี

องค์การอนามัยโลก (WHO. 2002: 5) ได้นิยามคำว่า วัยรุ่น หมายถึงวัยที่มีอายุระหว่าง 10-19 ปี

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยยึดนิยามตามองค์การอนามัยโลก คือ วัยรุ่นเป็นวัยที่มีอายุตั้งแต่ 10-19 ปี เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงจากความเด็กสู่ความเป็นผู้ใหญ่ เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงที่เห็นได้ชัดทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม จึงทำให้วัยรุ่นที่ไม่สามารถปรับตัวมีปัญหาด้านมากมาย รวมถึงปัญหาทางเพศด้วย

3.2 พัฒนาการของวัยรุ่นระดับมัธยมศึกษา

การศึกษาพัฒนาการของวัยรุ่นมีความจำเป็นอย่างมากต่อการวิจัย เพราะจะทำให้เข้าใจพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ และสังคมของวัยรุ่นที่จะเป็นประโยชน์ต่อการ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับช่วงวัย ผู้วิจัยได้ศึกษาพัฒนาการของวัยรุ่นใน 3 ด้าน ดังนี้

3.2.1 พัฒนาการทางด้านร่างกาย

ผลจากทำงานของฮอร์โมนจากต่อมไร้ท่อ (Ductless glands) ทำให้ร่างกายของวัยรุ่นมีการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะการทำงานของต่อมเพศ (Gonads) ที่ทำให้วัยรุ่นเข้าสู่วัยเจริญพันธุ์ และมีวุฒิภาวะทางเพศ (Sexual maturation) กล่าวคือ รังไข่จะผลิตไข่ อัณฑะผลิตอสุจิ ซึ่งถือว่าเป็นลักษณะทางเพศขั้นปฐมภูมิ (Primary sex characteristics) และพบว่าลักษณะภายนอกของแต่ละเพศจะแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด เช่น เพศชายจะมีขนขึ้นที่หน้าแข้ง แขน มีขนขึ้นบริเวณอวัยวะเพศ เพศหญิงจะมีสัโปกขยาย ทรวงอกเจริญเติบโตมีเต้านม และมีขนขึ้นบริเวณอวัยวะเพศ เรียกว่าลักษณะทางเพศขั้นทุติยภูมิ (Secondary sex characteristics) (พรพิมล เจียมนาครินทร์ . 2539: 41-42; วราภรณ์ ตระกูลสฤษดิ์. 2549: 152)

การเปลี่ยนแปลงทางกายที่สำคัญในวัยรุ่น

1. ความสูง

ความสูงของวัยรุ่นจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (Growth spurt) โดยปกติเด็กหญิงจะสูงกว่าเด็กชายในระยะแรก เนื่องจากเด็กหญิงจะเข้าสู่วัยรุ่นก่อนเด็กชาย โดยเด็กหญิงจะสูงอย่างพุ่งพรวดรวดเร็วเมื่ออายุ 10-14 ปี ส่วนเด็กชายจะสูงอย่างพุ่งพรวดเมื่ออายุ 14 ปีขึ้นไป (วราภรณ์ ตระกูลสฤษดิ์. 2549: 153) โดยเฉลี่ยแล้วเด็กชายจะสูงกว่าเด็กหญิงประมาณ 6 นิ้ว เด็กหญิงจะสูงคงที่เมื่ออายุ 18 ปี และจะหยุดสูงเมื่ออายุ 21-25 ปี ส่วนเด็กชายจะหยุดสูงเมื่ออายุประมาณ 25 ปี (พรพิมล เจียมนาครินทร์. 2539: 43)

2. น้ำหนัก

น้ำหนักจะมีความสัมพันธ์กับส่วนสูง ระยะแรกเด็กวัยรุ่นที่มีวุฒิภาวะเร็วจะมีน้ำหนักมากกว่าวัยรุ่นที่มีวุฒิภาวะช้า (ประณต คำนิม. 2549: 548) เด็กหญิงจะมีน้ำหนักมากกว่าเด็กชาย เด็กหญิงจะมีน้ำหนักเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยประมาณ 4-5 กิโลกรัม แต่จะหยุดพัฒนาน้ำหนักก่อนเด็กชาย ส่วนเด็กชายจะมีน้ำหนักเพิ่มขึ้นประมาณ 5-6 กิโลกรัมต่อปี (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรรมาธิราช . สาขาศึกษาศาสตร์ . 2545 . 82) ซึ่งน้ำหนักที่เพิ่มมากขึ้นเกิดจากการเจริญเติบโตของกล้ามเนื้อ ไขมัน และกระดูกได้ขยายเพิ่มมากขึ้น ไป (วราภรณ์ ตระกูลสฤษดิ์. 2549: 153)

3. สัดส่วนของร่างกาย

เนื่องจากวัยรุ่นมีการเปลี่ยนแปลงร่างกายอย่างรวดเร็วทำให้แขน ขายาวไม่สมดุล จึงทำให้ดูเก้งก้าง ต่อมาลำตัวจะขยายออกทั้งด้านยาวและด้านกว้างทำให้ร่างกายมีความสมดุล และจะมีส่วนเว้าส่วนโค้งเมื่อเข้าสู่วัยรุ่นตอนปลาย (ประณต คำฉิม. 2549: 549)

4. ระบบต่อไร้ท่อ (Endocrine system)

ระบบต่อไร้ท่อเป็นระบบที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตของวัยรุ่นมากที่สุด ต่อไร้ท่อที่สำคัญ ได้แก่ ต่อมพิทูอิทารี (Pituitary gland) มีหน้าที่เกี่ยวกับการเจริญเติบโตของร่างกายโดยทั่วไป เร่งในการสร้าง Gonadotrophic hormone ทำหน้าที่ควบคุมการทำงานของต่อมเพศ (Gonads gland) (ประยูรศรี มณีสร . 2532: 45) ต่อมไพเนียล (Pineal gland) ทำหน้าที่ควบคุมไม่ให้เข้าสู่วัยรุ่นเร็วเกินไป ต่อมไทรอยด์ (Thyroid gland) มีผลต่อการเจริญเติบโตและการพัฒนาการทั้งด้านร่างกายและจิตใจ (ศรีเรือน แก้วกังวาล. 2545: 334) เป็นต้น

5. ลักษณะทางเพศปฐมภูมิ

ลักษณะทางเพศปฐมภูมิ (Primary sex characteristic) เป็นพัฒนาการที่เกิดขึ้นกับอวัยวะสืบพันธุ์โดยตรง เป็นผลจากที่ต่อมเพศ (Gonads) ในเพศชายคืออัณฑะที่ทำหน้าที่สร้างฮอร์โมนเทสโทสเตอโรน (Testosterone) และในเพศหญิงคือรังไข่ ทำหน้าที่ในการผลิตฮอร์โมนเอสโตรเจน (estrogen) และโปรเจน สเตอโรน (Progesterone) ฮอร์โมนเพศชาย และเพศหญิงนี้จะควบคุมการเติบโตของอวัยวะสืบพันธุ์ทั้งขนาดและน้ำหนัก (รังไข่ และมดลูกในเพศหญิง อัณฑะและองคชาตในเพศชาย) (ประณต คำฉิม. 2549: 549, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2545: 106; และประยูร มณีสร. 2532: 47-48)

6. ลักษณะทางเพศทุติยภูมิ

ลักษณะทางเพศทุติยภูมิ (Secondary sex characteristic) เป็นพัฒนาการทางเพศที่ไม่ได้ทำหน้าที่โดยตรง ด้านการสืบพันธุ์ เป็นลักษณะที่แสดงความเป็นหญิงเป็นชายที่เด่นชัด เช่น เพศชายเมื่อเข้าสู่วัยรุ่นจะมีเสียงห้าว ออกผายไหล่ผึ่ง กล้ามเนื้อเป็นมัด มีหนวดเครา ขนขึ้นตามตัว รักแร้ และอวัยวะเพศ ส่วนเพศหญิง จะมีเสียงแหลม เต้านมขยายใหญ่ขึ้น มีขนขึ้นตามรักแร้ อวัยวะเพศ และแขนขา (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2545: 107)

7. ระบบย่อยอาหาร (Digestive system)

วัยรุ่นที่รับประทานเก่ง และรับประทานบ่อยเนื่องจากกระเพาะอาหารจะมีขนาด และควมจุมากขึ้น ผนังกระเพาะอาหารมีความหนามากขึ้น หลอดอาหาร ลำไส้มีความยาวมากขึ้นและมีผนังหนาและแข็งแรงมากขึ้น ดับซึ่งมีหน้าที่ในการผลิตน้ำดีที่ช่วยการสลายไขมัน มีน้ำหนักร่างกายมากขึ้นทำให้การย่อยอาหารได้เร็วขึ้น ส่งผลให้วัยรุ่นรับประทานบ่อย (ประณต คำฉิม. 2549: 550; พรพิมล เจียมนาครินทร์. 2539: 45)

8. ระบบไหลเวียนโลหิต (Circulatory system)

ระบบไหลเวียนโลหิตของวัยรุ่นจะเจริญเติบโต หัวใจเจริญเต็มที่เมื่ออายุ 12 ปี หัวใจจะหนักเป็น 7 เท่าของเด็กแรกเกิด และเจริญอย่างรวดเร็วมากในช่วง 17-18 ปี ผังเส้นเลือดของหัวใจจะหนาและยาวขึ้น (ประณต คำจิณ. 2549: 550; พรพิมล เจียมนาครินทร์. 2539: 45-46)

9. ระบบหายใจ (Respiratory system)

วัยรุ่น ปอดเจริญเติบโตทั้งขนาดและปริมาตร เพศหญิงปอดจะมีประสิทธิภาพเต็มที่เมื่ออายุประมาณ 17 ปี ส่วนเพศชายจะพัฒนาการช้ากว่าเพศหญิง (ประณต คำจิณ. 2549: 551)

10. เนื้อเยื่อของร่างกาย (Body tissues)

วัยรุ่นเนื้อเยื่อของกล้ามเนื้อเจริญเติบโต ทำให้เห็นกล้ามเนื้อชัดเจนมากขึ้น เด็กที่มีสุขภาพทางเพศเร็วจะมีกล้ามเนื้อที่แข็งแรงมากกว่าเด็กที่มีสุขภาพช้า นอกจากนี้ เนื้อเยื่อกระดูกก็มีการเจริญเติบโต ทำให้กระดูกมีขนาด รูปร่างมากขึ้น ซึ่งจะเห็นว่าวัยรุ่นจะมีความสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว (วรภรณ์ ตระกูลสฤษดิ์. 2549: 154; ประณต คำจิณ. 2549: 551)

3.2.2 พัฒนาการทางด้านอารมณ์

อารมณ์ นักจิตวิทยาได้ให้ความหมายว่าเป็นสภาวะการเปลี่ยนแปลงของร่างกายและจิตใจ อันเนื่องมาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้าและอินทรีย์ (พรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์. 2553: 79) นั้นหมายความว่าอารมณ์เกิดจากสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงของร่างกายทั้งภายในและภายนอกเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดอารมณ์ขึ้นมา การเปลี่ยนแปลงอารมณ์ของวัยรุ่นเกิดจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งร่างกายและสิ่งแวดล้อมทำให้อารมณ์ของวัยรุ่นค่อนข้างไม่มั่นคง และแน่นอน นักจิตวิทยาหลายคนจึงเรียกว่าวัยรุ่นว่า “วัยพายุบูแคม” (Storm and stress) (ศรีเรือน แก้วกังวาล. 2545: 336; และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2545: 55; และประณต คำจิณ. 2549: 554) บางครั้งอาจได้ยินคำพูดว่า “วัยรุ่นใจร้อน” “วัยรุ่นอยากรู้อยากลอง” และ “วัยรุ่นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อ” (ภูฟ้า. 2551: คำนำ) คำพูดเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงอารมณ์ของวัยรุ่นเป็นอย่างดีซึ่งพัฒนาการ ทางด้านอารมณ์ของวัยรุ่นนั้นจะมีความแตกต่างกันในแต่ละช่วงวัย เช่น

วัยรุ่นตอนต้น โรเจอร์กล่าวไว้ว่า (ประยูรศรี มณีสร . 2532: 27; อ้างอิงจาก Rojer. n.d.) “วัยรุ่นเป็นวัยที่มีอารมณ์ รุนแรง การแสดงออกซึ่งอารมณ์ต่าง ๆ ก็เป็นไปโดยเปิดเผยตรงไปตรงมา อารมณ์ต่าง ๆ เกิดง่าย เปลี่ยนแปลงง่าย ” วัยรุ่นตอนต้นจะเริ่มสนใจในรูปร่างของตนเอง มากขึ้น เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของคนอื่น บางครั้งความสนใจในรูปร่างจะกลายเป็นความวิตกกังวล ต่อรูปร่างของตนเอง เด็กวัยนี้จะเริ่มให้ความสนใจพ่อแม่ลดลง ไม่ชอบถูกบังคับ ชอบอยู่ตามลำพังแต่ให้ความสนใจและรวมกลุ่มกับเพื่อนร่วมรุ่นมากขึ้น (วรภรณ์ ตระกูลสฤษดิ์. 2549: 156)

วัยรุ่นตอนกลาง จะมีลักษณะอารมณ์คล้ายวัยรุ่นตอนต้น คือ มีอารมณ์เปลี่ยนแปลงได้ง่าย ชอบความอิสระไม่ชอบถูกบังคับ และมักฝ่ากฎระเบียบโดยเฉพาะกฎระเบียบที่ครอบครัวยึดมั่นมาบ่อยครั้งจึงมีปัญหาเกี่ยวกับพ่อแม่ วัยรุ่นตอนกลางเป็นวัยที่ต้องการให้คนอื่นยอมรับในเพศของตนเองทั้งเพศเดียวกันและเพศตรงข้าม เด็กวัยมีความต้องการในสิ่งที่เพศเดียวกันมีและต้องการเป็นที่ยอมรับของเพื่อนๆ ทั้งเพศเดียวกันและเพศตรงข้าม (ประยูรศรี มณีสร. 2532: 56-58)

วัยรุ่นตอนปลาย จะมีอารมณ์ที่สงบสุขุมมากกว่าวัยรุ่นตอนต้น และวัยรุ่นตอนกลางสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี แสดงอารมณ์ได้ถูกตามกาลเทศะ แต่จะมีปัญหาเรื่องอารมณ์รักระหว่างเพศตรงข้าม (ประยูรศรี มณีสร. 2532: 76-77) วัยนี้มักจะมีเรื่องขัดแย้งกับพ่อแม่เกี่ยวกับเรื่องความรักกับเพศตรงข้าม (ประณต คำนิม. 2549: 554) นอกจากนี้ยังมีปัญหาเรื่องความวิตกกังวลถึงอนาคต หลังจากจบการศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลายว่าจะประกอบอาชีพไหนดีหรือจะ ศึกษาต่อสาขาวิชาไหนดี เป็นต้น

สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงอารมณ์ของวัยรุ่น

1. การเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช. 2545: 55)

1.1 การเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายอย่างรวดเร็ว การที่วัยรุ่นมีการเจริญโตอย่างรวดเร็วทำให้ร่างกายเติบโตไม่สมดุลจนทำให้ดูเก้งก้าง จึงทำให้วัยรุ่นเกิดความวิตกกังวลเกี่ยวกับรูปร่างของตนเอง วัยรุ่นบางคนสูงกว่าคนอื่นในเพื่อนร่วมรุ่น ทำให้เดินก้มตัวหรือเดินหลังค่อมทำให้เสียบุคลิกภาพได้

1.2 การเข้าสู่สภาวะทางเพศหรือสรีระเร็วหรือช้า จะทำให้วัยรุ่นเกิดความวิตกกังวล เช่น วัยรุ่นหญิงเข้าสู่สภาวะทางเพศเร็ว จะทำให้ร่างกายเปลี่ยนแปลงคือ สะโพก หน้าอกขยาย วัยรุ่นหญิงที่มีหน้าอกก่อนเพื่อนๆ มักจะเดินหลังค่อมหรือเดินห่อตัวเพื่อปกปิดหน้าอกของตัวเองเพราะอาย

2. การเปลี่ยนแปลงของอวัยวะภายในการเจริญเติบโตของวัยรุ่นจะทำให้มีกระเพาะอาหารขยายใหญ่ขึ้นทำให้รับประทานอาหารได้มาก ทำให้มีพลังงานในการทำกิจกรรมมากเมื่อร่างกายใช้พลังงานมากจึงมีความต้องการพักผ่อน ผู้ใหญ่ที่ไม่เข้าใจวัยรุ่นจะรู้สึกที่วัยรุ่นเกียจคร้าน ดื้อและด่า ทำให้วัยรุ่นมีอารมณ์หงุดหงิดบ่อย (วรารณ ตระกูลสฤณี. 2549: 156) นอกจากนี้วัยรุ่นยังเริ่มที่จะสนใจเพศตรงข้าม การแต่งตัวเพื่อให้เพศตรงข้ามสนใจ บางคน รั้งแต่งตัวไม่เหมาะสมจึงมักถูกผู้ใหญ่ตำหนิจึงเป็นสาเหตุให้วัยรุ่นรู้สึกไม่พอใจ (พรพิมล เจียมนาครินทร์. 2539: 52)

3. การปรับตัวเพื่อเข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่ วัยรุ่นมีการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมครั้งสำคัญคือการเปลี่ยนสถานที่เรียนจากชั้นประถมศึกษาเป็นชั้นมัธยมศึกษา ซึ่งวัยรุ่น จะต้องปรับตัวเข้ากับเพื่อนใหม่ที่มาจากหลายโรงเรียน และต้องปรับตัวเข้ากับการเรียนการสอนแบบใหม่ที่ต่างจากการเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาวัยรุ่นที่ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่มักจะไม่มีปัญหา ส่วนวัยรุ่นที่ไม่สามารถปรับตัวได้จะรู้สึกกังวล หงุดหงิด นอกจากนี้ วัยนี้มักแสดงว่าตนเองช่วยเหลือเองได้ ความเป็นผู้ใหญ่และต้องการความเป็นอิสระ แท้จริงแล้วยังต้องการความรักความอบอุ่นจากพ่อแม่เหมือนเดิม (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2545: 56) และบางครั้งพ่อแม่จะมองว่าลูกโตเป็นผู้ใหญ่แล้วก็จะเอาใจใส่น้อยลง หรือดูแลอยู่ห่าง ๆ จึงทำให้บางครั้งวัยรุ่นรู้สึกว่าพ่อแม่ไม่รักและเอาใจใส่เหมือนเดิม

4. การปรับตัวทางสังคมต่อเพื่อนต่างเพศ วัยรุ่นถือว่าเป็น “วัยเรียน” หรือ “วัยรัก” ซึ่งเป็นผลมาจากการทำงานของต่อมเพศทำให้วัยรุ่นมีความสนใจเพศตรงข้าม และแสดงออกถึงความรักและความสนใจเพศตรงข้าม วัยรุ่นมักจะมี ความกังวลต่อการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้ามทั้งการพูดและการวางตัว วัยรุ่นหากรักใคร่จะทุ่มเทความรักเต็มที่ไม่ว่าบุคคลนั้นจะทำถูกหรือทำผิดก็จะบอกว่าถูกเสมอ (ประณต คำนิม. 2549: 557)

5. ปัญหาด้านการเรียน ปัจจุบันการศึกษาต่อมีการแข่งขันกันสูงพ่อแม่ผู้ปกครองที่ต้องการให้ลูกเข้าเรียนในโรงเรียน ดีๆ และมีชื่อเสียง จึงมักส่งลูกเรียน และคาดหวังว่า ลูกจะต้องเข้าเรียนในโรงเรียนที่ดีเหล่านั้น ได้ จึงทำให้เกิดความกดดันแก่ลูก ของตนเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ต้องเตรียมตัวเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา และตัดสินใจเรียนในสาขาที่ตนเองสนใจจะประกอบอาชีพในอนาคต ช่วงนี้จึงมีความกดดันเป็นอย่างมากเนื่องจากต้องเตรียมตัวอ่านหนังสือ เรียนพิเศษ ใช้ชีวิตอยู่บนความคาดหวังของตนเองและพ่อแม่ผู้ปกครอง

6. ปัญหาด้านการเลือกอาชีพ การเลือกอาชีพเป็นปัญหาใหญ่ของวัยรุ่น ในวัยรุ่นตอนปลายบางคนยังไม่สามารถตัดสินใจได้ว่าตนเองจะประกอบอาชีพอะไร ในอนาคต บางคนพ่อแม่จะเป็นผู้กำหนดอาชีพให้กับลูก หรือกดดันหรือชี้นำการเลือกอาชีพให้กับลูกตามที่ผู้ใหญ่ต้องการ ซึ่งบางครั้งทำให้เกิดความกดดันให้กับลูกของตนเอง ปัญหาการเลือกอาชีพของวัยรุ่นที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือการศึกษาคือเพื่อมุ่งสู่การประกอบอาชีพในอนาคตวัยรุ่นบางคนเลือกศึกษาต่อตามเพื่อนโดยไม่คำนึงถึงความต้องการหรือความถนัดของตนเอง เนื่องจากวัยรุ่นไม่แน่ใจในความถนัด ความสนใจ ความต้องการและความถนัดของตนเอง (ศรีเรือน แก้วกังวาล. 2545: 336)

3.2.3 พัฒนาการทางสังคม

พัฒนาการทางสังคมเป็นพัฒนาการที่มีความสำคัญด้านหนึ่งของวัยรุ่น เนื่องจากวัยนี้เป็นวัยที่ก้าวเข้าสู่สังคมโลกภายนอกมากกว่าวัยเด็กตอนปลาย สังคมของวัยรุ่นส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มเพื่อนทั้งเพศเดียวกันและต่างเพศ การคบเพื่อนของวัยรุ่นส่วนใหญ่จะเลือกคบเพื่อนที่มีทัศนคติหรือรสนิยมเหมือนกัน เป็นกลุ่มเพื่อนที่วัยรุ่นเลือกคบเองมากกว่าผู้ใหญ่จะเป็นผู้กำหนด ซึ่งพรพิมลเจียมนาครินทร์ (2539: 76-79) ได้กล่าวถึงลักษณะพัฒนาการทางสังคมของวัยรุ่นได้ดังนี้

1. วัยรุ่นจะให้ความสนใจในเรื่องที่ตนเองสนใจที่ลึกซึ้งมากขึ้น มักแสวงหาคำตอบในเรื่องที่ตนเองสนใจโดยใช้วิธีการต่างๆ เช่น การสอบถามผู้รู้ การโทรศัพท์ถาม การอ่านหนังสือ ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านมักกล่าวว่าวัยนี้เป็นวัยอยากรู้ อยากรูเห็น อยากรทดลอง
2. มีการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสมตามวัย วัยรุ่นตอนต้นจะมีการรวมกลุ่มกับเพื่อนเพศเดียวกัน แต่เมื่อเข้าสู่วัยรุ่นตอนปลายจะมีเพื่อนต่างเพศเข้ามารวมกลุ่มด้วย การแสดงออกทางเพศจะแสดงถึงความเป็นอัตลักษณ์ของตนเองมากกว่าวัยเด็ก
3. การคบเพื่อนจะเริ่มมีมาตรฐานทางวัฒนธรรมแบบผู้ใหญ่ คือ จะมีการเลือกคบเพื่อนบางคนจะคบเพื่อนหลายกลุ่ม เช่น กลุ่มเพื่อนเที่ยว กลุ่มเพื่อนเรียน กลุ่มเพื่อนเล่นกีฬา แต่เมื่อเข้าสู่วัยรุ่นตอนปลายการคบเพื่อนจะมีการเลือกสรรมากขึ้น จะคบเพื่อนที่มีความเข้าอกเข้าใจกัน และจำนวนเพื่อนก็จะลดน้อยลง เป็นการคบเพื่อน ที่เน้นคุณภาพที่ไม่ใช่ปริมาณ ดังนั้นวัยรุ่นตอนปลายอาจจะมีเพื่อนสนิทจริงประมาณ 2-3 คน
4. การเข้ากลุ่ม จะเป็นการรวมกลุ่มตามค่านิยมหรือความสนใจในสิ่งเดียวกัน จะเลือกเข้ากลุ่มที่คิดว่าตนเองรู้สึกปลอดภัย มั่นคง
5. มีการคิดถึงเรื่องฐานะ ยศศักดิ์ ตำแหน่งมากขึ้น ต้องการมีผู้นำ และต้องการเป็นผู้นำกลุ่ม
6. มีความรับผิดชอบต่อสังคม ช่วยเหลือสังคมมากขึ้น
7. มีการนัดคบเพื่อนต่างเพศบ่อยมากขึ้น

ศรีเรือน แก้วกังวาล (2545: 339) กล่าวว่า ลักษณะทางสังคมของวัยรุ่นจะมีอิทธิพลมากกว่าครอบครัว เข้าหาเพื่อนมากกว่าพ่อแม่ และจะใช้เวลามากกว่าพ่อแม่ ซึ่งลักษณะกลุ่มเพื่อนของวัยรุ่นจะมีลักษณะเป็นแบบแผนมากกว่าวัยเด็ก วัยรุ่นชายจะมีกลุ่มเพื่อนที่ขนาดใหญ่กว่าวัยรุ่นหญิง แต่ความสัมพันธ์ของกลุ่มเพื่อนของวัยรุ่นชายจะไม่แน่นแฟ้นเท่ากับวัยรุ่นหญิง ในการรวมตัวของกลุ่มเพื่อนของวัยรุ่น ประณต คำจิณ (2549: 560-561) ได้แบ่งเป็น 5 ลักษณะดังนี้

1. กลุ่มเพื่อนสนิท (Closed friends) เป็นกลุ่มเพื่อนสนิทประมาณ 2-3 คน ส่วนใหญ่จะเป็นเพศเดียวกันที่มีความเข้าใจกัน มีความสนใจคล้ายคลึงกันและมักคบกันเป็นยาวจนถึงวัยผู้ใหญ่
2. กลุ่มเพื่อน (Cliques) เป็นการรวมตัวกันของกลุ่มเพื่อนสนิทที่มีความสนใจคล้ายคลึงกันและมีลักษณะทางเศรษฐกิจสังคมและเชื้อชาติเหมือนกัน
3. กลุ่มเพื่อนฝูง (Crowds) เป็นการรวมตัวกันระหว่างกลุ่มเพื่อนสนิท และกลุ่มเพื่อน ซึ่งความสนใจของกลุ่มเพื่อนฝูงอาจจะเหมือนกันหรือแตกต่างกันก็ได้
4. กลุ่มทางการ (Organized groups) เป็นกลุ่มที่ตั้งโดยโรงเรียน หรือชุมชน เป็นกลุ่มที่มีระเบียบกฎเกณฑ์ วัยรุ่นจะมักไม่ให้ความสนใจกับกลุ่มนี้มากนัก
5. แก๊ง (Gang) เป็นกลุ่มที่ไม่ใช่เพื่อนหรือเพื่อนสนิท การรวมกลุ่มเพื่อขัดเซยการปฏิเสหจากเพื่อนร่วมวัย สมาชิกในกลุ่มจะมีวัยแตกต่างกัน เพศชายจะรวมกลุ่มกันเป็นแก๊งมากกว่าเพศหญิง ฐานะยากจนจะเข้าแก๊งมากกว่าฐานะร่ำรวย แก๊งเป็นการรวมตัวกันของวัยรุ่นเพื่อเติมเต็มในสิ่งที่ขาดหายไป บางแก๊งมีเป็นที่รวมตัวของคนที่ไม่มีบ้าน ไม่มีที่อยู่อาศัย ขาดความมั่นคงและปลอดภัย ทำให้วัยรุ่นที่มาอยู่ในแก๊งเกิดความรักความสามัคคีต่อกัน (Dacey. 1979: 342)

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้นจะพบว่าพัฒนาการทางสังคมของวัยรุ่นจะเปลี่ยนไปตามช่วงวัย และสังคมวัยรุ่นส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มเพื่อนที่รวมกลุ่มกันตาม ทศนคติ ความสนใจที่เหมือนกัน และมีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมคล้ายคลึงกัน การใช้ชีวิตส่วนใหญ่จะอยู่กับเพื่อนมากกว่าพ่อแม่ และมักเชื่อฟังเพื่อนมากกว่าพ่อแม่ การห้ามปรามไม่ให้วัยรุ่นคบเพื่อนจึงทำให้วัยรุ่นต่อต้าน และถอยห่างจากพ่อแม่มากขึ้น ดังนั้นพ่อแม่ที่มีลูกวัยรุ่นจะต้องทำความเข้าใจ พัฒนาการทางสังคมของวัยรุ่น เพื่อให้สามารถปรับตัว ให้คำชี้แนะ และให้การปรึกษา การใช้ชีวิตในสังคมและการเลือกคบเพื่อนได้อย่างถูกต้องเหมาะสมต่อไป

3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างเอดส์ เพศศึกษาและวัยรุ่น

ปัจจุบัน ปัญหาของวัยรุ่น ที่สำคัญ ปัญหาหนึ่งคือ ปัญหาเรื่องเพศและการมีเพศสัมพันธ์ ก่อนวัยอันควร สาเหตุหนึ่งมาจากปัจจัยทางด้านชีววิทยาที่กระตุ้นให้วัยรุ่นมีความต้องการทางเพศ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช. 2545: 625) และอีกสาเหตุหนึ่งมาจากพัฒนาการ ด้านอารมณ์ของวัยรุ่นที่ทำหนึ่งให้อยากรู้ อยากทดลอง ดังนั้นการมีเพศสัมพันธ์ในช่วงวัยรุ่น และการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองจึงเกิดขึ้นได้

ปัจจุบันสภาพสังคม และวัฒนธรรมเปลี่ยนไป วัยรุ่นกล้าคบเพื่อนต่างเพศ และแสดงออกถึงความเป็นแฟน หรือคนรักมากขึ้นกว่าสมัยก่อน ความใกล้ชิด แฟนหรือคนรักของวัยรุ่นจึงนำมาสู่การมีเพศสัมพันธ์ และ แนวโน้ม การมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นมีอายุน้อยลงเรื่อย ๆ จากสถิติของสำนักงานระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข (ฉัตรนพพร นามวาท และสุปิยา จันทรมณี 2554: 5) พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เริ่มมีเพศสัมพันธ์แล้ว โดยเริ่มมีเพศสัมพันธ์ ที่อายุเฉลี่ย

12.2 ปี ในเพศชาย และ 12.3 ปี ในเพศหญิง เมื่อศึกษาสถิติการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของนักเรียนวัยรุ่นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548-2554 พบว่ามีอายุเฉลี่ย 12.2-13.2 ปี ในเพศชายและ 12.3-13.4 ปี ในเพศหญิง ส่วนอัตราการใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอยู่ในระดับต่ำ คือ เฉลี่ย ร้อยละ 45.8-55.1 ในเพศชาย และเฉลี่ยร้อยละ 33.3-50.0 ในเพศหญิง

วัยรุ่นถือเป็นวัยวิกฤติ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย อารมณ์ เป็นช่วงที่กำลังจะก้าวเข้าสู่ผู้ใหญ่ เริ่มมีความรู้สึกทางเพศ มีการพัฒนาคุณค่า ความเชื่อและทัศนคติเกี่ยวกับเพศ (Hunter; & Phillips. 2000: 3) ความกำกวมระหว่างวัยเด็กและวัยรุ่น จะทำให้ความรู้ ความนึกคิด การยับยั้งชั่งใจจึงน้อยกว่าวัยรุ่น เมื่อมีความรักบางคนจะชื่นชมบูชา (Hero worshipping) เป็นความรักที่ไม่เสื่อมคลายลงได้ง่าย (ประณต คำนิม . 2549: 557) ความรักของวัยรุ่นทำให้วัยรุ่นอยากอยู่ใกล้ชิดกัน มีการนัดเที่ยว (Dating) ความผูกพันใกล้ชิดกัน เกินเลยเถิดนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์กัน (ประยูรศรี มณีสร . 2532: 91) และนำไปสู่การท้องก่อนแต่งหรือท้องในวัยรุ่น และอาจเป็นสาเหตุของการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และเอชไอวีได้ ซึ่งศรีเรือน แก้วกังวาล (2545: 341) กล่าวว่า วัยรุ่นชายหญิงจะมีความรู้เรื่องการกำเนิดในครรภ์ แต่ไม่รู้อะไรเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ช่วงใดเสี่ยงต่อการตั้งครรภ์ ความรู้เรื่องการมีเพศสัมพันธ์ส่วนใหญ่วัยรุ่นก็จะได้มาจากเพื่อน รุ่นพี่ หรือได้รับการบอกเล่าต่อๆ กันมา ซึ่งอาจเป็นความรู้ที่ผิด จากการศึกษาของ จิตติพร อิงคถาวรวงศ์ และคณะ (จิตติพร อิงคถาวรวงศ์; และคนอื่นๆ . 2550: 515-517) พบว่า วัยรุ่นที่กำลังศึกษาในระดับอาชีวศึกษามี ความรู้เรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการตั้งครรภ์ไม่ถูกต้องในหลายประเด็น เช่น การรับประทานยาคุมกำเนิด การสวนล้างช่องคลอด การใช้ถุงยางอนามัยและสารหล่อลื่น และยังพบว่าระดับชั้นการศึกษาที่ต่ำกว่ามีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศมากกว่าระดับชั้นการศึกษาที่สูง ซึ่งจากงานวิจัยหลายเรื่องดังกล่าวการจัดเรียนรู้เรื่องเพศศึกษานั้นมีความจำเป็นอย่างมากที่ต้องจัดให้นักเรียนวัยรุ่นได้มีโอกาสเรียนรู้เพื่อเป็นเครื่องมือป้องกันตนเองและผู้อื่นซึ่งก็สอดคล้องกับความเห็น จากนักวิชาการหลาย ท่านที่เสนอแนะให้สอนเพศศึกษาในโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา (ศรีเรือน แก้วกังวาล. 2545: 341; ดาราวดี นันทขว้าง. 2550: 86; สุปิยา จันทรมณี; และธนรักษ์ ผลิพัฒน์. 2550: 175)

4. รูปแบบการจัดการเรียนรู้

4.1 รูปแบบ

4.1.1 ความหมายของรูปแบบ

ปราณี แสนทวีสุข (2547: 11) ได้ให้ความหมายของรูปแบบว่า แบบจำลองอย่างง่าย หรือย่อส่วนของปรากฏการณ์ต่างๆ ที่ผู้เสนอรูปแบบดังกล่าวได้ศึกษาและพัฒนาขึ้น เพื่อแสดงหรืออธิบายปรากฏการณ์ให้เข้าใจง่ายขึ้น และควรแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรหรือปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกันด้วย ตลอดจนอาจใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง

ทิตนา แคมมณี (2552: 1) ได้ให้ความหมายของรูปแบบว่า เป็นรูปธรรมของความคิด ซึ่งบุคคลแสดงออกมาในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง เช่น คำอธิบาย เป็นแผนผัง ไต่อะแกรม หรือแผนภาพ เพื่อให้ตนเองและบุคคลอื่นสามารถเข้าใจได้ชัดเจนขึ้น

สุนทร ภูริเวทย์ (2554: 173) หมายถึง การนำเสนอความจริง ซึ่งแสดงออกมาในรูปแบบ โครงสร้างและลำดับขั้นตอน

บุญชม ศรีสะอาด (กนกวรรณ ทองคำสิง . 2557: 102; อ้างอิงจาก บุญชม ศรีสะอาด . 2557) ได้ให้ความหมายว่า รูปแบบเป็นโครงสร้างที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่างๆ หรือตัวแปรต่างๆ ผู้วิจัยสามารถใช้รูปแบบอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่างๆ หรือตัวแปรต่างๆ ที่มีในปรากฏการณ์ธรรมชาติหรือในระบบต่างๆ อธิบายลำดับขั้นตอนองค์ประกอบหรือกิจกรรมในระบบ

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปความหมายของรูปแบบได้ว่า รูปแบบเป็น องค์ประกอบที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร หรือแนวคิดของผู้วิจัยออกมาให้เป็นรูปธรรมเพื่อใช้อธิบายให้คนอื่นเข้าใจ อาจเขียนออกมาเป็นคำอธิบาย เป็นแผนผัง ไต่อะแกรม หรือแผนภาพ

4.1.2 องค์ประกอบของรูปแบบ

ครีฟ (ทิตนา แคมมณี 2552: 2; อ้างอิงจาก Keeves. 1997) ได้กล่าวว่า รูปแบบโดยทั่วไป มีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. รูปแบบจะต้องนำไปสู่การทำนาย (prediction) ผลที่ตามมาซึ่งสามารถพิสูจน์ทดสอบได้ กล่าวคือ สามารถนำไปสร้างเครื่องมือเพื่อไปพิสูจน์ทดสอบได้
2. โครงสร้างของรูปแบบจะต้องประกอบด้วยความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (causal relationship) ซึ่งสามารถใช้อธิบายปรากฏการณ์หรือเรื่องนั้นได้
3. รูปแบบจะต้องสามารถช่วยสร้างจินตนาการ (imagination) ความคิดรวบยอด (concept) และความสัมพันธ์ (interrelations) รวมทั้งช่วยขยายขอบเขตของการสืบเสาะความรู้

4. รูปแบบควรจะประกอบด้วย ความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง (structural relationships) มากกว่า ความสัมพันธ์เชิงเชื่อมโยง (associative relationships)

ขณะที่ บาร์โต และฮาร์ทแมน (กนกวรรณ ทองคำสิง . 2557; อ้างอิงจาก Bardo; & Hartman. 1982) กล่าวว่า การที่จะกำหนดรูปแบบใดจะต้องประกอบด้วยรายละเอียดมากน้อยเพียงใด จึงจะเหมาะสมนั้น ไม่มีกำหนดไว้แน่นอนว่าต้องประกอบไปด้วยอะไรบ้าง ทั้งนี้ส่วนใหญ่จะขึ้นอยู่กับ ลักษณะเฉพาะปรากฏการณ์ที่สนใจศึกษา หรือจะออกแบบแนวคิด ทฤษฎีและหลัก การพื้นฐานในการกำหนดรูปแบบนั้น ๆ เป็นหลักที่ผู้วิจัยสนใจศึกษา เพื่อใช้ประกอบในการกำหนดคุณลักษณะ และบรรยายคุณสมบัติเหล่านั้นๆ ทั้งนี้หลักการในการสร้างรูปแบบจะเป็นหลักการที่เป็นกระบวนการ มีขั้นตอนของแนวคิด ซึ่งแนวคิดจะอยู่ในรูปแบบของหมวดหมู่ที่แสดงความสัมพันธ์กันขององค์ประกอบ และแนวคิดทฤษฎี ที่นำมาเป็นหลักการต้องนำไปปฏิบัติได้จริง รวมทั้ง ตรวจสอบประเมินได้ ในทุกองค์ประกอบทุกกระบวนการ

4.2 การจัดการเรียนรู้

4.2.1 ความหมายของการเรียนรู้

ทิตนา แคมมณี (2545: 1) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้ ออกเป็น 2 ประการ คือ การเรียนรู้ในความหมายของ กระบวนการเรียนรู้ (Learning process) หมายถึง การดำเนินการ อย่างเป็นขั้นเป็นตอน หรือการใช้วิธีการต่างๆ ที่ช่วยให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ และเรียนรู้ และการเรียนรู้ในความหมายของผลของการเรียนรู้ (Learning outcome) หมายถึง ความรู้ความเข้าใจในสาระต่างๆ ความสามารถในการกระทำ การใช้ทักษะกระบวนการต่างๆ รวมทั้งความรู้สึกรู้สึกหรือเจตคติ อันเป็นผลที่เกิดขึ้น จากกระบวนการการเรียนรู้หรือการใช้วิธีการเรียนรู้

พรพิมล พรพรรณมภ์(2550: 5) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการอันซับซ้อน ที่ทำให้พฤติกรรมของบุคคลเปลี่ยนไปอันเนื่องมาจากประสบการณ์ที่ได้รับผ่านประสาทสัมผัส สามารถเกิดขึ้นได้โดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ ทั้งนี้ผลของการเรียนรู้จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมใน 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ (Knowledge) ด้านทักษะหรือกระบวนการ (Skill Process) และด้านความรู้สึก (Affective)

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2550: 1-7) ได้ให้ความหมายว่า การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมภายในหรือพฤติกรรมภายนอก ซึ่งการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนั้นเป็นผลเนื่องมาจากประสบการณ์และการฝึกฝนเท่านั้น การเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยอื่นๆ ไม่ถือว่าเป็นการเรียนรู้

พัชรีย์ ศรีสังข์ (2551: 19) ได้ให้ความหมายคำว่าจัดการการเรียนรู้ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามขีดความสามารถที่อยู่ก่อนข้างถาวร สืบเนื่องจากได้รับประสบการณ์หรือได้ฝึกหัด หรือได้กระทำตามที่จัดให้ผู้เรียนรู้้อย่างเป็นกระบวนการและมีความสัมพันธ์กัน

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2552: 80) การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากกระบวนการเรียนรู้ โดยการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลนั้นก่อนข้างถาวรหรือถาวร

ถวัลย์ มาศจรัส (2553: 85) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้ไว้ว่า เป็นการปรับเปลี่ยนทัศนคติ แนวคิด และพฤติกรรมอันเนื่องมาจากการได้รับประสบการณ์

โฮโลเนน และซานตรอก (Holonen; & Santrock. 1999: 153) ได้ให้ความหมายว่า การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ถาวรที่เกิดขึ้นจากการได้รับประสบการณ์

ชลาวิน (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2550. 1: 6; อ้างอิงจาก Slavin. 1991) ให้ความหมายของการจัดการเรียนว่า หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันเนื่องมาจากประสบการณ์ที่ได้รับ ซึ่งพฤติกรรมนั้นหมายถึงพฤติกรรมภายใน (ความคิด ความเชื่อ ทัศนคติ และค่านิยม เป็นต้น) และพฤติกรรมภายนอก ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่สามารถสังเกตเห็นได้

จากความหมายของการเรียนรู้ สรุปได้ว่า การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ถาวรเกิดขึ้นจากบุคคลได้รับประสบการณ์ ที่ตั้งใจ และการฝึกหัด ซึ่งการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนั้นจะเปลี่ยนแปลงทั้งพฤติกรรมภายในและภายนอก หรือกล่าวได้ว่าเป็นการเปลี่ยนพฤติกรรมใหม่ ด้าน คือ ด้านความรู้ (พฤติกรรมภายใน) ด้านความรู้สึก ได้แก่ ความคิด ความเชื่อ ทัศนคติ (พฤติกรรมภายใน) และด้านทักษะปฏิบัติ (พฤติกรรมภายนอก)

4.2.2 องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ เป็นกระบวนการที่เป็นระบบ ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยนำเข้าหรือตัวป้อน กระบวนการ และผลผลิตที่ได้จากกระบวนการ การจัดการเรียนรู้นักการศึกษาหลายท่านใช้คำว่า “การจัดการเรียนการสอน” ซึ่งเกี่ยวข้องกับ 3 คำ คือ “การจัดการ” “การเรียนรู้” และ “การสอน” นั้นก็หมายถึงการจัดการใช้ปัจจัยนำเข้าหรือตัวป้อนเพื่อนำมาใช้ในกระบวนการจัดประสบการณ์เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ โดยกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ นั้นครูต้องใช้เทคนิคการสอนต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ด้วย จากคำกล่าวข้างต้นจะเห็นว่า การจัดการเรียนรู้ หรือการจัดการเรียนการสอน เป็นกระบวนการที่เป็นระบบและในระบบจะประกอบด้วยองค์ประกอบต่างๆ ซึ่งนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ หรือองค์ประกอบของระบบการจัดการเรียนการสอนไว้หลากหลายดังนี้

บุญชม ศรีสะอาด (ชาญชัย ยมประดิษฐ์ 2548: 29; อ้างอิงจาก บุญชม ศรีสะอาด. 2541: 5) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบการเรียนการสอน ประกอบด้วย

1. ตัวป้อน ได้แก่ ผู้สอน ผู้เรียน หลักสูตร สิ่งอำนวยความสะดวก
2. กระบวนการ หรือการดำเนินการสอน ได้แก่ การตรวจสอบและการเสริมพื้นฐานในการเรียน การใช้เทคนิคในการสอนต่างๆ
3. ผลผลิต หรือผลการเรียนรู้ ได้แก่ ผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย

พรพิมล พรพิรชนม์ (2550: 11-14) ได้กล่าวว่าปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ได้นั้นต้องประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ตัวผู้เรียน ปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ได้แก่
 - 1.1 วุฒิภาวะ เป็นการคำนึงถึงการเจริญเติบโตสูงสุดในระยะเวลาใด เวลาหนึ่งที่บุคคลมีความพร้อมที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้เหมาะสมกับวัย
 - 1.2 ความพร้อม เป็นคุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับวุฒิภาวะเมื่อสภาพของบุคคลมีวุฒิภาวะมีความสนใจ และประสบการณ์เดิมเพียงพอที่จะเอื้อต่อการเรียนรู้ต่างๆ ได้ดี จึงจะเรียกได้ว่ามีความพร้อมที่จะเรียนรู้
 - 1.3 ประสบการณ์เดิม บุคคลที่มีประสบการณ์มากจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้เร็ว และดีกว่าผู้ที่มีประสบการณ์น้อย
 - 1.4 อายุ นักจิตวิทยาพบว่า ยิ่งอายุมากขึ้นความสามารถในการเรียนรู้ของบุคคลยิ่งลดลง
 - 1.5 ระดับสติปัญญา ผู้ที่มีระดับสติปัญญาสูงจะมีความสามารถในการเรียนรู้ได้ดีกว่าผู้ที่มีสติปัญญาต่ำ
 - 1.6 อารมณ์ ผู้ที่มีอารมณ์ปกติจะสามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ดีกว่าผู้ที่มีอารมณ์ไม่มั่นคง หรือมีความวิตกกังวล
 - 1.7 สภาพร่างกาย ผู้ที่มีสภาพร่างกายปกติก็จะเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้ดีกว่าผู้ สภาพร่างกายบกพร่อง เช่น หูหนวก ตาบอด บกพร่องทางการพูดหรือมีโรคประจำตัวต่างๆ
 - 1.8 แรงจูงใจ การเรียนรู้จะประสบผลดีถ้าบุคคลมีแรงจูงใจในการเรียนรู้ และจะไปไม่ประสบผล เท่าที่ควรถ้าบุคคลขาดแรงจูงใจในการเรียน
 - 1.9 ความถนัด ถ้าผู้เรียนได้เรียนในสิ่งที่ตนถนัด หรือได้ับประสบการณ์ผ่านกระบวนการที่ตนถนัดก็จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น และเร็วขึ้น แต่ถ้าผู้เรียนได้เรียนรู้ในสิ่งที่ตนไม่ถนัดก็อาจทำให้เกิดการเรียนรู้ช้าลงได้

2. บทเรียน คุณลักษณะของบทเรียนที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ ดังนี้

2.1 ความยากง่ายของบทเรียน

2.2 ความสั้นยาวของบทเรียน

2.3 การมีความหมายของบทเรียน บทเรียนที่มีความหมายต่อผู้เรียนจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีกว่าบทเรียนที่ไม่มีความหมาย

3. วิธีการจัดการเรียนรู้

3.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ที่ดีและรวดเร็ว ถ้าผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม

3.2 การใช้เครื่องล่อใจ เช่น การให้รางวัล การแข่งขัน จะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความปรารถนาที่จะเรียน และสนใจการเรียนดีขึ้น

3.3 การแนะแนวการเรียน จะช่วยให้ผู้เรียนเรียนได้ดีขึ้น ถ้าได้รับการแนะแนวที่ถูกต้องเหมาะสม ไม่มากเกินไป เพราะจะทำให้ผู้เรียนไม่เป็นตัวของตัวเอง และไม่มากเกินไปเพราะจะทำให้ผู้เรียนปฏิบัติไม่ถูกต้องได้

3.4 การส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ เช่น การโยงความสัมพันธ์ของประสบการณ์เดิม กับประสบการณ์ใหม่ หรือการนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์อื่น จะทำให้การเรียนรู้คงทนถาวรยิ่งขึ้น

3.5 ช่วงเวลาในการเรียน ถ้าจัดให้ผู้เรียนได้เรียนก่อนช่วงพักกลางวัน จะช่วยให้ผู้เรียนรู้ได้ดีกว่าตอนบ่าย

3.6 การฝึกฝน เมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้แล้ว มีโอกาสฝึกฝนหรือ กระทำซ้ำ ๆ อยู่เสมอจะทำให้การเรียนรู้สิ่งนั้นมีความมั่นคงถาวรขึ้น

4. สภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ และสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา หากมี สภาพแวดล้อมที่ดีจะทำให้ผู้เรียนรู้สึกผ่านคลาย สบายกาย สบายใจ จะช่วยให้การเรียนรู้ดีขึ้น

5. ตัวผู้สอน จัดเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ เนื่องจากเป็นผู้จัดการเรียนรู้ ผู้อำนวยการ สอดคล้อง ผู้วางแผนกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

พัชรี ศรีสังข์ (2551: 26) ได้สรุปองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ โดยวิเคราะห์จากการจัดการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 หมวด 4 แนวทางการจัดการศึกษา มาตรา 24 ได้สรุปองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ เป็น 2 องค์ประกอบ คือ

1. สารการเรียนรู้

1.1 สารเรียนรู้ต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน

1.2 ต้องจัดให้ผู้เรียนได้ศึกษาความรู้จากประสบการณ์ ให้ได้ฝึกทักษะกระบวนการเรียนรู้ควบคู่ด้วย

1.3 ต้องจัดให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติจริง ให้มีการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ทั้งด้านสติปัญญา เน้นการคิด ด้านอารมณ์ ความรู้สึก มีคุณลักษณะที่ควรแสดงออกอย่างต่อเนื่อง และด้านทักษะ สามารถทำได้ด้วยตนเอง

1.4 ต้องจัดแบบบูรณาการควบคู่กับปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่ดี และมีคุณลักษณะพึงประสงค์ในทุกวิชา

2. การจัดการเรียนรู้

2.1 ต้องจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อให้เอื้อ ต่อการเรียนรู้ ใช้การวิจัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ทั้งของผู้สอนและผู้เรียน

2.2 ต้องออกแบบให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ทั้งในชั้นเรียนและชุมชนโดยเน้นการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชน

อารมณ์ ใจเที่ยง (2553: 6) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการสอน ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบย่อย ดังนี้

1. ด้านองค์ประกอบรวม หมายถึง องค์ประกอบด้านโครงสร้างที่มาประกอบกันเป็นการสอน ได้แก่ ครู หรือผู้สอน นักเรียนหรือผู้เรียน หลักสูตรหรือสิ่งที่จะสอน

2. องค์ประกอบย่อย หมายถึง องค์ประกอบด้านรายละเอียดของการสอน ประกอบด้วย การตั้งจุดประสงค์การสอน การกำหนดเนื้อหา การจัดกิจกรรมการสอน การใช้สื่อการสอน การวัดผลประเมินผล

จากองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวข้างต้น หากพิจารณาตามทฤษฎีระบบสามารถสรุปได้ว่าประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ปัจจัยนำเข้า หรือตัวป้อน ได้แก่

1.1 ผู้บริหารโรงเรียน จะทำหน้าที่บริหารหลักสูตร บริการหลักสูตร สนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้การจัดการเรียนการสอนให้บรรลุตามหลักสูตรที่กำหนดไว้

1.2 ผู้สอนหรือครู เป็นผู้รับผิดชอบหลักในกระบวนการจัดการเรียนรู้หรือเป็นผู้ อำนวยความสะดวก (Facilitator) ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามประสบการณ์ที่จัดไว้ให้

1.3 นักเรียน จะเป็นผู้กำหนดว่าต้องจัดประสบการณ์การเรียนรู้อะไรให้กับนักเรียนบ้าง โดยครูจะต้องดูความพร้อม ความสนใจของนักเรียน ตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.4 หลักสูตร จะเป็นตัวกำหนดสิ่งที่ผู้เรียนจะต้องได้เรียนรู้ และมีคุณลักษณะหลังจากผ่านกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตร

2. กระบวนการ หรือการจัดการเรียนการสอน โดยมุ่งให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามที่หลักสูตรกำหนด ในการจัดการเรียนการสอนครูจะนำเนื้อหาวิชาหรือสาระการเรียนรู้มาจัดประสบการณ์ให้นักเรียนได้เรียนรู้ ซึ่งขั้นตอนนี้ครูจะเป็นผู้นำรูปแบบการเรียนรู้ วิธีการสอน และเทคนิคการสอน สื่อต่างๆ มาช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้สูงสุด

3. ผลผลิต หรือผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ซึ่งนักเรียนต้องผ่านการประเมินผลการเรียนรู้เพื่อประเมินว่านักเรียนได้เรียนรู้ตามวัตถุประสงค์หรือไม่

4.2.3 รูปแบบการจัดการเรียนรู้

รูปแบบการจัดการเรียนรู้หรือรูปแบบการจัดการเรียนการสอน (Instructional model) เป็นสภาพลักษณะของการเรียนการสอนที่ครอบคลุมองค์ประกอบที่สำคัญซึ่งได้รับการจัดการไว้อย่างเป็นระเบียบ ตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือความเชื่อต่างๆ โดยประกอบด้วย กระบวนการหรือขั้นตอนสำคัญในการเรียนการสอน รวมทั้งวิธีสอนและเทคนิคการสอนต่างๆ ที่สามารถช่วยให้สภาพการเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามทฤษฎี หลักการหรือแนวคิดที่ยึดถือ และได้รับการพิสูจน์หรือทดสอบ หรือยอมรับว่ามีประสิทธิภาพ สามารถใช้เป็นแบบแผนในการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์เฉพาะของรูปแบบนั้นๆ ดังนั้นรูปแบบการเรียนการสอนจึงจำเป็นต้องมีองค์ประกอบสำคัญๆ (ทิตนา แคมมณี. 2552: 3-4) ดังนี้

1. มีปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือความเชื่อที่เป็นพื้นฐานหรือเป็นหลักของรูปแบบการสอนนั้น
2. มีการบรรยายและอธิบายสภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักการที่ยึดถือ
3. มีการจัดระบบ คือ มีการจัดองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของระบบให้สามารถนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของระบบหรือกระบวนการนั้น
4. มีการอธิบายหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีสอน และเทคนิคการสอนต่างๆ อันจะช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนนั้นเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

4.4.1 ประเภทของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้หรือการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันมีหลากหลายรูปแบบ และนักการศึกษาได้แบ่งประเภทไว้แตกต่างกัน ดังนี้

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542: 11-12) ได้สรุปรูปแบบ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางไว้ เป็น 3 รูปแบบ ดังนี้

รูปแบบที่ 1 Student-centered Class คือ รูปแบบที่ครูเตรียมเนื้อหา วัสดุ อุปกรณ์ และสื่อทั้งหมด ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้โดยมีครูคอยดูแลกำกับให้คำปรึกษา กิจกรรมในรูปแบบนี้ส่วนมากเป็นกิจกรรมกลุ่มหรือจับคู่

รูปแบบที่ 2 Learner-based Teaching คือ รูปแบบที่ครูจะกระตุ้นหรือมอบหมายให้ผู้เรียนค้นคว้าข้อมูลเรื่องที่จะเรียนเอง หรือจัดทำสื่อการเรียนเองโดยใช้ประสบการณ์ ความรู้ความชำนาญของผู้เรียนเป็นฐาน

รูปแบบที่ 3 Learner Independence หรือ Self-directed Learning ผู้เรียนเป็นอิสระจากชั้นเรียน สามารถศึกษาค้นคว้าจากสื่อที่จัดไว้ในศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองแล้วเลือกทำงานหรือฝึกปฏิบัติตามความต้องการตามความสนใจ และศักยภาพของตนโดยอาจศึกษาตามลำพังหรือจับคู่ศึกษากับเพื่อน

ทิตนา แคมมณี (2553: 119-148) ได้แบ่ง ประเภทรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ออกเป็น 6 รูปแบบ ดังนี้

1. แบบเน้นตัวผู้เรียน ได้แก่

- การจัดการเรียนการสอนตามเอกัตภาพ (Individualized instruction)
- การจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเอง (Self-directed learning)

2. แบบเน้นความรู้ความสามารถ

- การจัดการเรียนรู้แบบรู้จริง (Mastery learning)
- การจัดการเรียนการสอนแบบรับประกันผล (Verification teaching)
- การจัดการเรียนการสอนแบบเน้นมโนทัศน์ (Concept-based instruction)

3. แบบเน้นประสบการณ์

- การจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ (Experiential learning)
- การจัดการเรียนรู้แบบรับใช้สังคม (Service learning)
- การจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic learning)

4. แบบเน้นปัญหา

- การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก (Problem based instruction)
- การจัดการเรียนการสอนโดยใช้โครงการ (Project based instruction)

5. แบบเน้นทักษะกระบวนการ

- การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการสืบสอบ (Inquiry based instruction)
- การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการคิด (Thinking based instruction)

- การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการกลุ่ม (Group process based instruction)
- การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการวิจัย (Research based instruction)
- การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Instruction emphasizing self learning process)

6. แบบเน้นบูรณาการ

- รูปแบบการเรียนการสอนทางตรง (Direct instruction model)
- รูปแบบการเรียนการสอนโดยการสร้างเรื่อง (Storyline model)
- รูปแบบการเรียนการสอนตามวัฏจักรการเรียนรู้ (4MAT)
- รูปแบบการเรียนการสอนของการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Instructional model of cooperative learning)

4.2.4 แนวทางการจัดการเรียนรู้

ในการจัดการเรียนรู้ จะมีรูปแบบการเรียนการสอน หรือรูปแบบการสอนแตกต่างกันขึ้นอยู่กับว่าผู้สอนยึดถือตามรูปแบบการเรียนการสอนโมเดลใด หรือยึดตามทฤษฎีการเรียนรู้ทฤษฎีใดเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน อย่างไรก็ตาม นักการศึกษาหลายท่านได้เสนอหลักการจัดการเรียนรู้หรือการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกัน แต่ในปัจจุบันการจัดการเรียนรู้ต้องเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง หรือเป็นสำคัญ ตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง หรือที่ภาษาอังกฤษเรียกว่า “Learner centered” หรือ “Child centered” หรือ “Student centered” เป็นแนวคิดที่นำมาใช้ในประเทศไทยมากกว่าสิบปีแล้ว เป็นผลสืบเนื่องมาจากได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวดที่ 4 มาตราที่ 22 “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักการว่าผู้เรียนทุกคนมีความ สามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ” (ราชกิจจานุเบกษา. 2542: 7) จากข้อกำหนดของกฎหมาย กำหนดจัดการเรียนรู้โดยเน้นที่ตัวผู้เรียน ทำให้ครูที่เคยทำหน้าที่เป็น “ผู้สอน” มาเป็น “ผู้จัดการเรียนรู้” เปลี่ยนจุดเน้นจากตัวผู้สอนมาเน้นที่การเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้ครูมีความเข้าใจคาดเคลื่อนเรื่องบทบาทหรือความสำคัญ อยู่อยู่กับใคร ผู้สอนหรือผู้เรียน รูปแบบการจัดการเรียนรู้ควรเป็นแบบใด ซึ่งสิ่งเหล่านี้ขึ้นอยู่กับความเข้าใจของครูผู้สอนจากการศึกษาพบว่า การให้ความหมายคำว่า “การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง” มีความแตกต่างกันตามทัศนะของแต่ละคน ดังนี้

วัฒนาพร ระบับทฤษี (2542: 4) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นวิธีการสำคัญที่สร้างและพัฒนา “ผู้เรียน” ให้เกิดคุณลักษณะต่างๆ ตามต้องการในยุคโลกาภิวัตน์ เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักเรียนรู้ ด้วยตนเอง เรียนในเรื่องที่สอดคล้องกับความสามารถและความต้องการของตนเอง และได้พัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่

บุรชัย ศิริมหาสาคร (2545: 80) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ ที่ตอบสนองความสนใจหรือความต้องการของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดทักษะกระบวนการในการแสวงหาความรู้ จนค้นพบความรู้ด้วยตนเอง และสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริง

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2552: 6) ให้ความหมายว่า การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนา “คน” และ “ชีวิต” ให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้ตามความสามารถสอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และ ความต้องการของผู้เรียน ผู้เรียนมีอิสรภาพในการสร้างองค์ความรู้ของตนเอง เรียนรู้อย่างมีความสุขโดยใช้กระบวนการคิดปฏิบัติได้จริง มีส่วนร่วมอย่างตื่นตัว (Active participation) ทั้งทางกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคมและผู้เรียนมีบทบาทในการเรียนมากกว่าผู้สอน

ทิตนา แคมมณี (2552: 120) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นต้น วัง โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับผู้เรียนและประโยชน์สูงสุดที่ผู้เรียนควรจะได้รับ และมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างตื่นตัว และได้ใช้กระบวนการเรียนรู้ต่างๆ อันจะนำผู้เรียนไปสู่การเรียนรู้อย่างแท้จริง

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นตัวตั้ง กล่าวคือ จัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และ ความต้องการของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความเหมาะสมและประโยชน์สูงสุดที่ผู้เรียนควรจะได้รับ ใช้กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อให้ นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างตื่นตัว (Active participation) และเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่

หลักการพื้นฐานการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

หลักการพื้นฐานของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีผู้เสนอไว้หลายหลาย เช่น บุรชัย ศิริมหาสาคร (2545: 82) เสนอหลักการ Self-Do-Enjoy ดังนี้

Self มาจากคำว่า “Self learning” คือ การเรียนรู้ที่นักเรียนมีโอกาสเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านกระบวนการแก้ปัญหาต่างๆ โดยมีครูเป็นชี้แนะ ให้คำปรึกษา

Do มาจากคำว่า “Learning by doing” คือ การเรียนรู้ที่เกิดจากการปฏิบัติ หรือลงมือทำ เพื่อให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้

Enjoy มาจากคำว่า “Enjoy learning” คือ การเรียนรู้ต้องควบคู่ความสนุกสนาน ความสนุกสนานที่เกิดขึ้นจากการเรียน เป็นแรงจูงใจใฝ่เรียนรู้ที่มีความสำคัญสำหรับเด็ก

วัฒนาพร ระบุบทุข (2542: 6-7) ได้เสนอหลักการพื้นฐานการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ไว้ดังนี้

1. ผู้เรียนมีบทบาทเป็นผู้รับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง

ผู้เรียนเป็นผู้เรียนรู้ บทบาทของครูคือผู้สนับสนุน (Supporter) และเป็นแหล่งความรู้ (Resource person) ของผู้เรียน ผู้เรียนจะรับผิดชอบตั้งแต่เลือกและวางแผนสิ่งที่ตนจะเรียน หรือเข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือก และจะเริ่มต้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้วยการศึกษาค้นคว้า รับผิดชอบการเรียนตลอดจนประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2. เนื้อหาวิชามีความสำคัญและมีความหมายต่อการเรียนรู้

ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ปัจจัยสำคัญที่จะต้องนำมาพิจารณาประกอบด้วย เนื้อหาวิชา ประสบการณ์เดิม และความต้องการของผู้เรียน การเรียนรู้ที่สำคัญและมีความหมายจึงขึ้นอยู่กับ “สิ่งที่สอน (เนื้อหา) และวิธีที่ใช้สอน (เทคนิคการสอน)”

3. การเรียนรู้จะประสบความสำเร็จหากผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน

ผู้เรียนจะได้รับความสนุกสนานจากการเรียน หากได้เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ทำงานร่วมกับเพื่อนๆ ได้ค้นพบข้อคำถามและคำตอบใหม่ๆ สิ่งใหม่ๆ ประเด็นที่ท้าทายและความสามารถเรื่องใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น รวมทั้งการบรรลุผลสำเร็จของงานที่พวกเขาเริ่มด้วยตนเอง

4. สัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้เรียน

การมีสัมพันธที่ดีในกลุ่มจะช่วยส่งเสริมความเจริญงอกงาม การพัฒนาความเป็นผู้ใหญ่ การปรับปรุงการทำงาน และการจัดการ กับชีวิตของแต่ละบุคคล สัมพันธภาพที่เท่าเทียมกันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันของผู้เรียน

5. ครูคือผู้อำนวยการความสะอาดและเป็นแหล่งเรียนรู้

ในการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ครูจะต้อง มีความสามารถที่จะค้นพบความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน เป็นแหล่งความรู้ที่ทรงคุณค่าของผู้เรียนและสามารถค้นคว้าหาสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับผู้เรียน สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ ความเต็มใจของครูที่จะช่วยเหลือโดยไม่มีเงื่อนไข ครูจะให้ทุกอย่างแก่ผู้เรียนไม่ว่าจะเป็น ความเชี่ยวชาญ ความรู้ เจตคติ การฝึกฝน โดยผู้เรียนมีอิสระที่จะรับหรือไม่รับการให้นั้นก็

6. นักเรียนมีโอกาสเห็นตนเองในแง่มุมที่แตกต่างจากเดิม

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มุ่งให้ผู้เรียนมองเห็นตนเองในแง่มุมที่แตกต่างออกไป ผู้เรียน จะมีความมั่นใจในตนเอง และควบคุมตนเองได้มากขึ้น สามารถเป็นในสิ่งที่อยากเป็น มีคุณภาพะสูงมากขึ้น ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตนให้สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อมและมีส่วนร่วมร่วมกับเหตุการณ์ต่างๆ มากขึ้น

7. การศึกษา คือ การพัฒนาประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนหลายๆ ด้านพร้อมๆ ไป มงคล แฝงสาเคน (2545: 26) ได้สังเคราะห์หลักการพื้นฐานของแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนี้

1. ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบในการเลือกและวางแผนสิ่งที่ตนจะเริ่มต้นด้วยการเรียนรู้ตัวตนเอง โดยการเข้าไปมีส่วนร่วมในการคัดเลือก ด้วยการศึกษาค้นคว้ารับผิดชอบ การเรียนจนกระทั่งการประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง ครูเป็นคอยให้การสนับสนุน (Supporter) และเป็นแหล่งความรู้ (Resource person) แห่งหนึ่งของผู้เรียนเท่านั้น

2. ผู้เรียนจะต้องใช้ประสบการณ์เดิม และความต้องการของผู้เรียนมาประกอบกับเนื้อหาวิชา ใช้ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งการเรียนรู้ที่สำคัญ คือ เนื้อหาวิชาบวกกับเทคนิควิธีการของครูที่สอน

3. ผู้เรียนจะต้องได้รับความสนุกสนานจากการเรียน โดยการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน และได้ทำงานร่วมกับเพื่อนๆ ซึ่งจะทำให้เกิดสิ่งใหม่ที่ทำหายความสามารถที่เกิดขึ้นและที่สำคัญจะทำให้บรรลุผลสำเร็จของงานด้วยตนเอง

4. การทำงานร่วมกันจะทำให้มีความสัมพันธ์ที่ดีเกิดขึ้นในกลุ่ม จะเป็นการส่งเสริมความเจริญงอกงาม รู้จักพัฒนาปรับปรุงการทำงาน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน นำไปสู่การจัดการชีวิตของแต่ละบุคคลได้เป็นอย่างดีและเท่าเทียมกัน

5. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดย เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด ผู้เรียนจะต้องมีครู เป็นแหล่งความรู้ที่ทรงคุณค่าของผู้เรียน ดังนั้น ครูผู้สอนจะต้องให้ทุกอย่างแก่ผู้เรียนในทุกๆ ด้าน เช่น ความรู้ เจตคติ การฝึกจนเกิดความเชี่ยวชาญ ต้องให้ด้วยความเต็มใจโดยไม่มีเงื่อนไขใดๆ ทั้งสิ้น จนกระทั่งผู้เรียนสามารถค้นพบความสามารถของตนเองในด้านต่างๆ ทำให้ผู้เรียนมีความมั่นใจ ในตนเอง สามารถควบคุมตนเองให้มีคุณภาพะสูงขึ้น เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตนเองให้สอดคล้องกับสภาวะความเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม สามารถมีส่วนร่วมในเหตุการณ์ตลอดจนสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างกลมกลืน

สมศักดิ์ ภู่วิภาดาธรรม (2544: 1-2) หลักสำคัญของการยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต้องคำนึงถึงสิ่งต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ความต้องการและความสนใจของผู้เรียน (Learner's need & interests) เป็นสำคัญ
2. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม (Participation) ในการเรียนรู้ให้มากที่สุด
3. เน้นให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง (Constructionism) กล่าวคือ ให้สามารถเรียนรู้จากประสบการณ์ในสภาพที่เป็นจริง (Experiential learning) สามารถวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action research) และสืบค้นความรู้ได้ด้วยตนเอง (Inquiry)
4. เป็นการพึ่งพาตนเอง (Autonomy) เพื่อให้เกิดทักษะที่จะนำสิ่งที่ผู้เรียนไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันและสามารถเข้าใจวิธีการเรียนรู้ของตนได้ กล่าวคือ รู้วิธี คิดของตนเองและพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนวิธีคิดได้อย่างเหมาะสม ไม่เน้นที่การจดจำเพียงเนื้อหา

5. เน้นการประเมินตนเอง (Self-evaluation) ซึ่งแต่เดิมครูผู้สอนจะเป็นผู้ประเมินผล การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเองสม่ำเสมอและต่อเนื่อง จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจตนเองได้ ชัดเจนขึ้น รู้จุดเด่นจุดด้อยและพร้อมที่จะปรับปรุงหรือพัฒนาตนเองให้เหมาะสมยิ่งขึ้น การประเมินในส่วนนี้ เป็นการประเมินตามสภาพจริงและใช้แฟ้มสะสมผลงานเข้าช่วย

6. เน้นความร่วมมือ (Cooperation)

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง นั้น ผู้เรียนจะต้องมีบทบาทในการเรียนรู้ โดยมีครูเป็นผู้คอยจัดประสบการณ์ ให้คำปรึกษา คำชี้แนะ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนตามความสนใจหรือความต้องการของตนเอง ประสบการณ์จริง หรือการปฏิบัติจริง สัมพันธภาพที่ดีระหว่างครูและผู้เรียนด้วยกันจะทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยความสนุกสนาน และทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น

ตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ได้บัญญัติกระบวนการจัดการเรียนรู้ไว้ในมาตรา 24 ซึ่งครูโดยทั่วไปน่าจะใช้เป็นหลักในการสอน เนื่องจากเป็นกฎหมายการศึกษาที่ครูจำเป็นต้องปฏิบัติตาม และในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาครูทุกคนจะต้องได้รับการประเมินตามแนวทางดังกล่าว (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. 2552: 6) ซึ่งมาตรา 24 บัญญัติไว้ดังนี้ (ราชกิจจานุเบกษา. 2542: 8)

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง
4. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ

6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ . 2552: 9; อ้างอิงจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ . 2543) ได้พัฒนาแนวทางการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติไว้ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางได้ระบุตัวบ่งชี้ไว้ในมาตรฐานที่ 6 ดังนี้

1. มีจัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย เหมาะสมกับธรรมชาติของผู้เรียน
 2. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนฝึกค้นคว้า สังเกต รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ คิดอย่างหลากหลาย และสามารถสร้างสรรค์องค์ความรู้ด้วยตนเอง
 3. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักศึกษาหาความรู้และแสวงหาคำตอบด้วยตนเอง
 4. มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและสื่อที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน
 5. มีการจัดกิจกรรมเพื่อฝึก และส่งเสริมคุณภาพและจริยธรรมของผู้เรียน
 6. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาสุนทรียภาพอย่างครบถ้วนทั้งด้านดนตรี ศิลปะและกีฬา
 7. ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และมีความรับผิดชอบต่อกลุ่ม
 8. มีการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายและต่อเนื่อง
 9. ผู้เรียนรักโรงเรียนของตนและมีความกระตือรือร้นในการไปโรงเรียน
- ศูนย์พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน (พ.ค.ร.) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้พัฒนาตัวบ่งชี้การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางขึ้น โดยกำหนดตัวบ่งชี้การเรียนของผู้เรียน ไว้ 9 ข้อ และตัวบ่งชี้การสอนของครู 10 ข้อ ดังนี้ (วัฒนาพร ระงับทุกข์ 2542: 8-9)

ตัวบ่งชี้การเรียนรู้ของผู้เรียน

1. ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงสัมพันธ์กับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจนค้นพบความถนัดและวิธีการของตนเอง
3. ผู้เรียนทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม
4. ผู้เรียนฝึกคิดอย่างหลากหลาย และสร้างสรรค์จินตนาการ ตลอดจนได้แสดงออกอย่าง

ชัดเจนและมีเหตุผล

5. ผู้เรียนได้รับการเสริมแรงให้ค้นหาคำตอบ แก้ปัญหา หัตถ์ด้วยตนเอง และร่วมด้วยช่วยกัน
6. ผู้เรียนได้ค้นคว้า รวบรวมข้อมูลและสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง
7. ผู้เรียนได้เลือกทำกิจกรรมตามความสามารถ ความถนัดและสนใจของตนเองอย่างมี

ความสุข

8. ผู้เรียนฝึกตนเองให้มีวินัยและมีความรับผิดชอบในการทำงาน
9. ผู้เรียนฝึกประเมิน ปรับปรุงตนเอง และยอมรับผู้อื่น ตลอดจนเฝ้าหาความรู้อย่างต่อเนื่อง

ตัวบ่งชี้การสอนของครู

1. ครูเตรียมการสอนทั้งเนื้อหาและวิธีการ
2. ครูจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลูกเร้า จูงใจ และเสริมแรง ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
3. ครูเอาใจใส่นักเรียนเป็นรายบุคคล และแสดงความเมตตาผู้เรียนอย่างทั่วถึง
4. ครูจัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้แสดงออกและคิดอย่างสร้างสรรค์
5. ครูส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกคิด ฝึกทำ และฝึกปรับปรุงตนเอง
6. ครูส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม พร้อมทั้งสังเกตส่วนดี และปรับปรุงส่ว

ด้อยของผู้เรียน

7. ครูใช้สื่อการสอนเพื่อฝึกการคิด การแก้ปัญหา และการค้นพบความรู้
8. ครูใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิตจริง
9. ครูฝึกฝนกิริยามารยาทและวินัยตามวิถีวัฒนธรรมไทย
10. ครูสังเกตและประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

ตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางที่ได้นำเสนอมาทั้งหมดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ครูได้เข้าใจกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางอย่างแท้จริง และกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาก็ประเมินตามแนวทางนี้เช่นเดียวกัน ซึ่งจะเป็นสิ่งประกันได้ว่าผู้เรียนจะได้รับการจัดประสบการณ์และการเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการ /สนใจและเป็นการจัดการเรียนรู้และประเมินผลการเรียนรู้ที่คำนึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

4.2.5 แนวทางการประเมินผล

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางนั้น มุ่งเน้น ให้นักเรียนได้มีประสบการณ์ตรงกับสิ่งที่เรียน ได้เลือกทำกิจกรรมตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจของตนเอง ได้ศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง ได้ฝึกปฏิบัติทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. 2552: 485) ดังนั้นการประเมินผลการเรียนรู้จึงมีความแตกต่างจากการประเมินแบบเก่า ดังที่ ไวนเนอร์และโคเฮน (ชวลิต ชูกำแหง. 2550: 31; อ้างอิงจาก Wiener; & Cohen. 1994) ได้สรุปเปรียบเทียบการประเมินแบบเก่ากับการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางไว้ ดังนี้

ตาราง 1 เปรียบเทียบการประเมินแบบเก่ากับการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

การประเมินแบบเก่า	การประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
1. เน้นพฤติกรรมพื้นฐาน	1. เน้นพฤติกรรมที่เป็นความคิดซับซ้อนและวิธีการที่ใช้ในการเรียนรู้
2. แยกการเรียนกับการสอบออกจากกัน	2. ไม่แยกการเรียนและการสอบออกจากกัน เปิดโอกาสให้การเรียนรู้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง
3. วัดได้ในวงจำกัด	3. วัดได้อย่างกว้างขวาง
4. เชื่อในตัวเลขที่ได้จากการสอบ	4. เชื่อในคำที่ใช้เขียนบรรยาย
5. ดึงการวัดออกจากบริบทของการเรียนการสอน	5. การวัดถือเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอน
6. ครูเปรียบเสมือนผู้ประเมินภายนอก	6. ครูเป็นส่วนหนึ่งของการสอบ
7. เชื่อในการให้ผู้อื่นเป็นผู้ประเมิน	7. เชื่อในการประเมินตนเอง
8. มีเกณฑ์มาตรฐานเพื่อบ่งบอกความสำเร็จ	8. มีเกณฑ์ที่หลากหลายตามสภาพที่บ่งบอกความสำเร็จ
9. เชื่อเรื่องความคิดเอกนัย (Convergent thinking) และมีคำตอบถูกเพียงคำตอบเดียว	9. เชื่อเรื่องความคิดอเนกนัย (Divergent thinking)
10. เน้นการประเมินโดยแยกทักษะ	10. เน้นการประเมินโดยบูรณาการทักษะ
11. เน้นรายวิชา	11. เน้นสหวิทยาการ

ที่มา: ชวลิต ชูกำแหง. (2550). การประเมินการเรียนรู้. หน้า 31.

ส่วนชวลิต ชูกำแพง (2550: 36) ได้สรุปสาระสำคัญของการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางไว้ดังนี้

1. เป็นการประเมินสภาพจริงที่มุ่งรวบรวมสารสนเทศของการพัฒนาการเรียนและการเรียน
2. เป็นการประเมินสภาพจริงที่มุ่งเน้นพัฒนาการที่เกิดขึ้นอย่างเด่นชัด
3. เป็นการประเมินสภาพจริงที่ให้ความสำคัญกับจุดเด่นของนักเรียน
4. เป็นการประเมินสภาพจริงที่เป็นผลพวงมาจากการจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
5. เป็นการประเมินสภาพจริงที่สถานการณ์ที่สอดคล้องกับชีวิตจริง
6. เป็นการประเมินสภาพจริงที่อาศัยการปฏิบัติ
7. เป็นการประเมินสภาพจริงที่สอดคล้องกลมกลืนกับการเรียนการสอน
8. เป็นการประเมินสภาพจริงที่เน้นการเรียนรู้อย่างมีจุดมุ่งหมาย
9. เป็นการประเมินสภาพจริงที่ต้องดำเนินการควบคู่ไปกับทุกสภาพแวดล้อม
10. เป็นการประเมินสภาพจริงที่ต้องอาศัยความร่วมมือกันระหว่างผู้ปกครอง ครู นักเรียน รวมทั้งบุคคลในวิชาชีพอื่นๆ ตามความจำเป็น

จากลักษณะการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางข้างต้น พบว่ามีความสอดคล้องกับลักษณะการประเมินตามสภาพจริง (Authentic assessment) กล่าวคือ การประเมินตามสภาพจริงเป็นการประเมินโดยมุ่งเน้นผลงานที่เป็นจริง (Real world) ให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ 2552: 486; อ้างอิงจาก Wiggins. 1989) เป็นการประเมินสรณะหรือผลรวมของความรู้ ทักษะที่ผู้เรียนจำเป็นต้องนำไปใช้ในการในชีวิตจริง (Deakin University. 2013: Online; citing Gulikers; Bastiaens; & Kirschner. 2004) นอกจากนี้ Meyer (ชวลิต ชูกำแพง. 2550: 38; อ้างอิงจาก Meyer. 1992) ได้กล่าวว่า การประเมินตามสภาพจริง ไม่เพียงแต่ให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมให้ได้สมบูรณ์ตามที่ผู้วัดต้องการเท่านั้น แต่พฤติกรรมที่แสดงออกนั้นต้องทำในบริบทของความเป็นจริงในชีวิตประจำวัน ดังนั้นเพื่อให้เข้าใจลักษณะของการประเมินตามสภาพจริงมากยิ่งขึ้น วัฒนาพร ระเบียบทุกซ์ (2542: 53) ได้สรุปลักษณะของการประเมินสภาพจริงไว้ว่า

1. เป็นการประเมินที่กระทำไปพร้อมๆ กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งสามารถทำได้ตลอดเวลาในทุกสถานการณ์ ทั้งที่โรงเรียนบ้านและชุมชน
2. เป็นการประเมินที่เน้นพฤติกรรมแสดงออกของผู้เรียนที่แสดงออกมาจริง ๆ
3. เน้นพัฒนาผู้เรียนอย่างเด่นชัด และให้ความสำคัญกับการพัฒนาจุดเด่นของผู้เรียน
4. เน้นการประเมินตนเองของผู้เรียน

5. ตั้งอยู่บนพื้นฐานของสถานการณ์ที่เป็นชีวิตจริง
 6. ใช้ข้อมูลที่หลากหลาย มีการเก็บข้อมูลระหว่างการปฏิบัติในทุกด้าน ทั้งที่โรงเรียน บ้าน และชุมชนอย่างต่อเนื่อง
 7. เน้นคุณภาพของผลงานที่ผู้เรียนสร้างขึ้น ซึ่งเป็นผลมาจากการบูรณาการความรู้ ความสามารถหลายๆ ด้านของผู้เรียน
 8. เน้นการวัดความสามารถในการคิดระดับสูง (ทักษะการคิดที่ซับซ้อน) เช่น การวิเคราะห์ สังเคราะห์
 9. ส่งเสริมการปฏิสัมพันธ์เชิงบวก มีการชื่นชม ส่งเสริม และอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของผู้เรียน และผู้เรียนได้เรียนอย่างมีความสุข
 10. เน้นการมีส่วนร่วมระหว่างผู้เรียน ครู และผู้ปกครอง
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2552: 491-493) ได้สรุปลักษณะการประเมินตามสภาพจริงไว้ดังนี้
1. เป็นการประเมินที่ออกแบบมาเพื่อสะท้อนให้เห็นพฤติกรรมและทักษะที่จำเป็นของผู้เรียนในสถานการณ์ที่เป็นจริงแห่งโลกปัจจุบัน
 2. เป็นการประเมิน ที่เน้นงานที่ผู้เรียนแสดงออกมาในภาคปฏิบัติ (Performance) เน้นกระบวนการเรียนรู้ (Process) ผลผลิต (Product) และแฟ้มสะสมงาน (Portfolio)
 3. เป็นการประเมินการปฏิบัติงานจริง
 4. เป็นการประเมินที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลและมีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง
 5. เป็นการประเมินผลที่ต้องคำนึงถึงหลักสูตร (Curriculum) การเรียนการสอน (Instruction) และการประเมินผล (Assessment) จะต้องไปด้วยกันไม่แยกการประเมินออกไปต่างหาก
 6. เป็นการประเมินที่ใช้หลากหลายวิธีในการประเมิน
 7. เป็นการประเมินที่ใช้เครื่องมือหลากหลายในการวัด
 8. เป็นการประเมินที่เน้นให้ผู้เรียนผลิต หรือทำบางอย่างที่เน้นทักษะการคิดที่ซับซ้อน การพิจารณาได้ตรง การทำงานและการแก้ปัญหา
 9. เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน ต้องเป็นเกณฑ์ประเมินแก่นแท้ (Essentials) ของการปฏิบัติ มากกว่าเป็นเกณฑ์มา ตระฐานที่สร้างขึ้นจากผู้หนึ่งผู้ใดโดยเฉพาะ เป็นเกณฑ์ที่เปิดเผยและรับรู้กันทั่วทั้งผู้เรียนและผู้อื่น

10. เป็นการประเมินตนเอง (Self assessment) เพื่อวัดความก้าวหน้าของตนเอง ปรับปรุงหรือเปลี่ยนทิศทางการทำงาน เป็นการทำงานที่ตนเองเป็นผู้ชี้หน้าตนเอง ปรับปรุงจากแรงจูงใจของตนเอง

11. การนำเสนอผลงาน เป็นคุณลักษณะหนึ่งของการประเมินตามสภาพจริง และเป็นกิจกรรมที่ทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างยั่งยืน รากลึก สามารถนำเสนอให้ผู้อื่นเข้าใจได้ในสิ่งที่ตนเองเรียนรู้ จากลักษณะของการประเมินตามสภาพจริงข้างต้น สรุปได้ว่า เป็นการประเมินที่ สะท้อนให้เห็นถึงพฤติกรรมที่ได้จากการเรียนรู้ของผู้เรียนจริงๆ ว่าเรียนรู้แล้วสามารถนำมาปฏิบัติจริงได้หรือไม่ ดังนั้นการประเมินตามสภาพจริงจึงจำเป็นต้องใช้วิธีการประเมินและเครื่องมือที่หลากหลาย เพื่อให้สามารถวัดผลการเรียนรู้ และวิธีการประเมินก็อาจได้มาจากการทำความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ซึ่งชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2552: 493-494) ได้ระบุว่าวิธีการประเมินตามสภาพจริงมีวิธีการที่หลากหลาย ได้แก่

1. การสังเกต
2. การสัมภาษณ์
3. บันทึกจากผู้ที่เกี่ยวข้อง
4. แบบทดสอบวัดความสามารถที่เป็นจริง (authentic test)
5. รายงานตนเอง
6. การใช้แฟ้มสะสมผลงาน (portfolio)

5. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 เป็นหลักสูตรที่นำมาใช้แทนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 เนื่องจากพบปัญหาว่าหลักสูตรมีปัญหาหลายประการ เช่น ความไม่ชัดเจนของหลักสูตร กระบวนการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ ยังสับสนทำให้ สถานศึกษาส่วนใหญ่ กำหนดสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังไว้มาก ทำให้เกิดปัญหาหลักสูตรแน่น การวัดและประเมินผลไม่สะท้อนมาตรฐานนอกจากนี้คุณภาพของผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะ ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์อันยังไม่เป็นที่น่าพอใจ (กระทรวงศึกษาธิการ . 2555: 1) ดังนั้นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 จึงได้มีความพยายามแก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าว ความแตกต่างที่เห็นได้ชัดระหว่างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 คือ การปรับเปลี่ยนตัวชี้วัดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 ที่แบ่งตัวชี้วัดออกเป็น 4 ช่วงชั้น คือ ช่วงชั้นที่ 1 (ประถมศึกษาปีที่ 1-3) ช่วงชั้นที่ 2 (ประถมศึกษาปีที่ 4-6)

ช่วงชั้นที่ 3 (มัธยมศึกษาปีที่ 1-3) และช่วงชั้นที่ 4 (มัธยมศึกษาปีที่ 4-6) แต่หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ได้แบ่งตัวชี้วัดออกเป็น 2 แบบ คือ ตัวชี้วัดชั้นปี (ประถมศึกษาปีที่ 1- มัธยมศึกษาปีที่ 3) และตัวชี้วัดช่วงชั้น (มัธยมศึกษาปีที่ 4-6) (กระทรวงศึกษาธิการ . 2555: 6; หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2556: 6) ส่วนสาระการเรียนรู้ได้แบ่งเป็น 8 กลุ่มสาระเหมือนเดิม ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สุขศึกษาและ พลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ

5.1 การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา

กลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา เป็นกลุ่มสาระที่ 5 ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน พ.ศ. 2551 เป็นสาระการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิด ความรู้ทักษะและเจตคติในการสร้างเสริม สุขภาพพลานามัยของตนเองและผู้อื่น การป้องกันและปฏิบัติต่อสิ่งต่างๆ ที่มีผลต่อสุขภาพอย่างถูก วิธีและทักษะในการดำเนินชีวิต โดยการจัดการเรียนรู้เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรฯ ข้อ 3 มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุนทรีย์ และรักการออกกำลังกาย และการบรรลุวิสัยทัศน์การเป็น มนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย กลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา หลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ประกอบด้วย 5 สาระได้แก่

สาระที่ 1 การเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์ ประกอบด้วย 2 มาตรฐาน

มาตรฐาน พ 1.1 เข้าใจธรรมชาติของการเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์

สาระที่ 2 ชีวิตและครอบครัว ประกอบด้วย 1 มาตรฐาน

มาตรฐาน พ 2.1 เข้าใจและเห็นคุณค่าตนเอง ครอบครัว เพศศึกษา และมีทักษะในการ ดำเนินชีวิต

สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล ประกอบด้วย 2 มาตรฐาน

มาตรฐาน พ 3.1 เข้าใจ มีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกม และกีฬา

มาตรฐาน พ 3.2 รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำ อย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา

สาระที่ 4 การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกันโรค ประกอบด้วย 2 มาตรฐาน

มาตรฐาน พ 4.1 เห็นคุณค่าและมีทักษะในการสร้างเสริมสุขภาพ การ ดำรงสุขภาพ การ ป้องกันโรคและการสร้างเสริมสมรรถภาพเพื่อสุขภาพ

สาระที่ 5 ความปลอดภัยในชีวิต ประกอบด้วย 1 มาตรฐาน

มาตรฐาน พ 5.1 ป้องกันและหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ อุบัติเหตุการ ใช้อาหารเสพติด และความรุนแรง

เนื่องจากกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาประกอบด้วย 2 วิชา คือ วิชาสุขศึกษา รับผิดชอบสาระการเรียนรู้ 4 สาระ ได้แก่ สาระที่ 1, 2, 4 และ 5 ส่วนวิชาพลศึกษา รับผิดชอบ 1 สาระคือ สาระที่ 3 แต่เมื่อจัดการเรียนรู้แล้วกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาจะมีเป้าหมายร่วมกันคือ การให้การ ศึกษาด้านสุขภาพที่มีเป้าหมายเพื่อการดำรงสุขภาพ การสร้างเสริมสุขภาพ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคล ครอบครัว และชุมชน

5.2 การจัดการเรียนรู้เอดส์และเพศศึกษาในกลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ดังที่ได้กล่าวไว้แล้วข้างต้นเนื้อหาเอดส์ได้มีการบรรจุไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา ในระดับประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 3 ส่วนเนื้อหาเพศศึกษามีบรรจุไว้ทุกระดับชั้น แต่บรรจุไว้ใน 4 สาระการเรียนรู้ที่อยู่ในรายวิชา สุขศึกษา ซึ่งได้แก่ สาระที่ 1 การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของมนุษย์ สาระที่ 2 ชีวิตและครอบครัว สาระที่ 4 การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกันโรค และสาระที่ 5 ความปลอดภัยในชีวิต ส่วนสาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล จะอยู่ในรายวิชาพลศึกษา ซึ่งความสอดคล้องของ สาระการเรียนรู้แกนกลางกับการเนื้อหาเพศศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ดังแสดงไว้ในตารางข้างล่างต่อไปนี้

ตาราง 2 สาระที่ 1 การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของมนุษย์

มาตรฐาน พ 1.1 เข้าใจธรรมชาติของการเจริญเติบโตและการพัฒนาการของมนุษย์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา		เนื้อหาเพศศึกษารอบด้าน
ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	
1. อธิบายการเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาในวัยรุ่น	•การเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาในวัยรุ่น	•พัฒนาการของมนุษย์ (Human Development)
2. ระบุปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การเจริญเติบโต และการพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาในวัยรุ่น	•ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเจริญเติบโตและการพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา - พันธุกรรม, สิ่งแวดล้อม, การอบรมเลี้ยงดู	•พัฒนาการของมนุษย์ (Human Development)

ตาราง 3 สาระที่ 2 ชีวิตและครอบครัว

มาตรฐาน พ 2.1 เข้าใจและเห็นคุณค่าตนเอง ครอบครัว เพศศึกษา และมีทักษะในการดำเนินชีวิต

กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา		เนื้อหาเพศศึกษารอบด้าน
ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	
1. วิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อเจตคติในเรื่องเพศ	- ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อเจตคติในเรื่องเพศ - ครอบครัว, วัฒนธรรม, เพื่อน, สื่อ	สังคมและวัฒนธรรม (Society and Culture)
2. วิเคราะห์ปัญหาและผลกระทบที่เกิดจากการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน	ปัญหาและผลกระทบที่เกิดจากการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน	สุขภาพทางเพศ (Sexual Health)
3. อธิบายวิธีป้องกันตนเองและหลีกเลี่ยงจากโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เอดส์ และการตั้งครรภ์โดยไม่พึงประสงค์	- โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ - โรคเอดส์ - การตั้งครรภ์โดยไม่พึงประสงค์	- สุขภาพทางเพศ (Sexual Health) - พฤติกรรมทางเพศ (Sexual Behavior)
4. อธิบายความสำคัญของความเสมอภาคทางเพศ และวางตัวได้อย่างเหมาะสม	- ความสำคัญของความเสมอภาคทางเพศ - การวางตัวต่อเพศตรงข้าม - ปัญหาทางเพศ - แนวทางการแก้ไขปัญหาทางเพศ	- สัมพันธภาพ (Relationships) - สังคมและวัฒนธรรม (Society and Culture)

ตาราง 4 สาระที่ 4 การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกันโรค

มาตรฐาน พ 4.1 เห็นคุณค่าและมีทักษะในการสร้างเสริมสุขภาพ การดำรงสุขภาพ การป้องกันโรค และการสร้างเสริมสมรรถภาพเพื่อสุขภาพ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา		เนื้อหาเพศศึกษารอบด้าน
ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	
1. เลือกใช้บริการทางสุขภาพอย่างมีเหตุผล	การเลือกใช้บริการทางสุขภาพ	สุขภาพทางเพศ (Sexual Health)
2. วิเคราะห์ผลของการใช้เทคโนโลยีที่มีต่อสุขภาพ	ผลกระทบของเทคโนโลยี ที่มีต่อสุขภาพ	สุขภาพทางเพศ (Sexual Health)

ตาราง 4 (ต่อ)

กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา		เนื้อหาเพศศึกษารอบด้าน
ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	
สุขภาพ		
4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของภาวะสมดุระหว่างสุขภาพกายและสุขภาพจิต	• ความสมดุลระหว่างสุขภาพกายและสุขภาพจิต	
5. อธิบายลักษณะอาการเบื้องต้นของผู้มีปัญหาสุขภาพจิต	• ความสมดุลระหว่างสุขภาพกายและสุขภาพจิต	
6. เสนอแนะวิธีปฏิบัติตนเพื่อจัดการกับอารมณ์และความเครียด	• วิธีปฏิบัติตนเพื่อจัดการกับอารมณ์และความเครียด	• สัมพันธภาพ (Relationships) • ทักษะที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต (Personal Skills)
7. พัฒนาสมรรถภาพทางกายตนเองให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด	• เกณฑ์สมรรถภาพทางกาย • การพัฒนาสมรรถภาพทางกาย	

ตาราง 5 สาระที่ 5 ความปลอดภัยในชีวิต

มาตรฐาน พ 5.1 ป้องกันและหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ อุบัติเหตุ การใช้ยา สารเสพติด และความรุนแรง

กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา		เนื้อหาเพศศึกษารอบด้าน
ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	
1. ระบุวิธีการ ป้ายัยและแหล่งที่ช่วยเหลือฟื้นฟูผู้ติดสารเสพติด	• วิธีการ ป้ายัยและแหล่งที่ช่วยเหลือ ฟื้นฟูผู้ติดสารเสพติด	
2. อธิบายวิธีการเลี่ยงเสี่ยง พฤติกรรมเสี่ยงและสถานการณ์เสี่ยง	• การหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงและสถานการณ์เสี่ยง - การมั่วสุม, การทะเลาะวิวาท, การเข้าไปในแหล่งอบายมุข, การแข่งจักรยานยนต์บนท้องถนน ฯลฯ	• สุขภาพทางเพศ (Sexual Health) • ทักษะที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต (Personal Skills)

ตาราง 5 (ต่อ)

กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา		เนื้อหาเพศศึกษารอบด้าน
ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	
3. ใช้ทักษะชีวิตในการป้องกันตนเองและหลีกเลี่ยงสถานการณ์คับขันที่อาจนำไปสู่อันตราย	• ทักษะชีวิตในการป้องกันตนเอง (ทักษะปฏิเสธ ทักษะการต่อรอง ฯลฯ) และหลีกเลี่ยงสถานการณ์คับขันที่อาจนำไปสู่อันตราย	• ทักษะที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต (Personal Skills)

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยในประเทศไทย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เรื่องเอชไอวี/เอดส์

ภักดี ภูมิมาลา (2538) ได้ศึกษาผลของการสอนเอดส์ศึกษา โดยวิธีการใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน 1 ห้องเรียน จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแผนการสอนเอดส์ศึกษาโดยวิธีการใช้ปัญหาเป็นฐานแบ่งเป็น 2 ส่วน ส่วนที่ 1 เป็นแผนนำเข้าสู่วิธีการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน จำนวน 3 แผน ประกอบด้วย แผนที่ 1 ขาวลือ แผนที่ 2 เรืออัปปาง แผนที่ 3 กระบวนการกลุ่ม และแผนการสอนโดยวิธีการใช้ปัญหาเป็นฐาน จำนวน 10 แผน ประกอบด้วย แผนที่ 4 เราไม่อยากเป็นเอดส์ แผนที่ 5 เอดส์ป้องกันได้ แผนที่ 6 เอดส์เป็นภัยต่อชีวิตเป็นพิษต่อสังคม แผนที่ 7 ป้องกันตนพ้นจากเอดส์ แผนที่ 8 คุณภาพชีวิตที่ดี ชีวิตปลอดเอดส์ แผนที่ 9 ครอบครัวดีมีสุข ปลอดภัยจากเอดส์ แผนที่ 10 สุขปฏิบัติขจัดโรคเอดส์ แผนที่ 11 รู้จักคิดรู้จักใช้ปลอดภัยจากเอดส์ แผนที่ 12 ควบคุมกายใจไร้เอดส์ แผนที่ 13 คุณธรรม นำชีวิต พิชิตโรคเอดส์ ผลการวิจัยพบว่าแผนการสอนเอดส์ศึกษาโดยวิธีการใช้ปัญหาเป็นฐาน นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 พฤติกรรมด้านความสนใจและความชอบในการเรียนของนักเรียนอยู่ในระดับดี

มณฑนา พรหมโสภ (2538) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้โรคเอดส์โดยวิธีการให้สุขศึกษา แบบบรรยาย และแบบอภิปรายกลุ่มในนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 จำนวน 20 ได้รับความรู้เรื่องโรคเอดส์แบบบรรยาย กลุ่มที่ 2 จำนวน 20 คน ได้รับความรู้เรื่องโรคเอดส์แบบอภิปราย หัวข้อเรื่องโรคเอดส์ของแต่ละวิธีการให้สุขศึกษา เหมือนกัน ประกอบด้วย หัวข้อ สาเหตุของการเกิดโรคเอดส์ อาการและอาการแสดงของโรคเอดส์ การติดต่อ

และการป้องกันโรคเอดส์ แต่ละวิธีใช้เวลาในการสอน 40 นาที จากศึกษาพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ก่อนและหลังการสอนสุขศึกษาในแต่ละกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แต่เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักเรียนโดยวิธีการให้สุขศึกษาแบบบรรยายและแบบอภิปรายกลุ่ม พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน

สายสมร คำปันทนา (2545) ได้พัฒนาแผนการสอนโดยวิธีการฝึกศึกษาเรื่องโรคเอดส์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน จำนวน 35 คน เครื่องมือการวิจัยเป็นแผนการสอนโดยวิธีการฝึกศึกษาเรื่องโรคเอดส์ จำนวน 6 แผน ประกอบด้วย แผนที่ 1 วางแผนศึกษาข้อมูลโดยจัดกิจกรรมศึกษาข้อมูลเรื่องโรคเอดส์จากชุมชน แผนที่ 2 ศึกษาข้อมูลจากการเยี่ยมบ้านผู้ติดเชื้อเอดส์ แผนที่ 3 ศึกษาข้อมูลจากการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มผู้ติดเชื้อเอดส์ แผนที่ 4 ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สถานีอนามัย พระสงฆ์ กลุ่มแม่บ้าน ผู้นำชาวบ้าน แผนที่ 5 วิเคราะห์ปัญหา แผนที่ 6 สรุปผลการเรียนรู้โดยวิธีการฝึกศึกษาเรื่องโรคเอดส์ ในแต่ละแผนใช้เวลาเรียน 12 คาบๆ ละ 20 นาที จากการศึกษาพบว่าแผนการสอนโดยวิธีการฝึกศึกษาเรื่องโรคเอดส์ทำให้นักเรียน เกิดจากสร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้กระตุ้นและช่วยเหลือเพื่ออำนวยความสะดวกให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ นักเรียนเกิดทักษะกระบวนการ มีความเข้าใจเนื้อหาโรคเอดส์และเรื่องอื่นๆ ของชุมชน

ประนอม บุษมงคล (2549) ได้พัฒนาโปรแกรมสุขศึกษาในการสร้างเสริมศักยภาพในการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ที่เข้าร่วมโปรแกรมสุขศึกษา จำนวน 2 วัน โดยโปรแกรมสุข ศึกษาในการสร้างเสริมศักยภาพในการป้องกันโรคเอดส์มีเนื้อหา ดังนี้ (1) สถานีประเมินความรู้และเจตคติ (2) การวิเคราะห์สถานการณ์เอดส์ (3) การวิเคราะห์ความเสี่ยง (4) ความรู้โรคเอดส์ (5) พฤติกรรมเสี่ยงและกระบวนการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม (6) การอยู่ร่วมกันในสังคม หลังจากการทดลองพบว่า นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องโรคเอดส์สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และหลังการทดลองนักเรียนมีเจตคติที่ถูกต้องต่อผู้ติดเชื้อเอดส์ ผู้ป่วยเอดส์ และสมาชิกในครอบครัวของบุคคลที่เป็นผู้ป่วยเอดส์สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อานนท์ พลแสน (2551) ได้ประยุกต์โปรแกรมสุขศึกษาด้านทักษะชีวิตเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมป้องกันการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนมัธยม ในจังหวัดมุกดาหาร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 54 คน กลุ่มตัวอย่างจะได้เข้าร่วมโปรแกรม สุขศึกษาด้านทักษะชีวิต 8 สัปดาห์ๆ ละ 1 แผน ในแต่ละแผนมีเนื้อหา ดังนี้ แผนที่ 1 การสร้างสัมพันธภาพ ชี้แจงจุดมุ่งหมาย วิธีการ บทบาทหน้าที่และตารางการอบรมตามโปรแกรม ความรู้เรื่องโรคเอดส์ แผนที่ 2 ฝึกทักษะการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล กลุ่มสัมพันธ์ “ความแตกต่างของชายและหญิง” และสนทนาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่น แผนที่ 3 กระตุ้นการรับรู้ความรุนแรง การสร้างความเห็นอกเห็นใจโดยให้ตัว

แบบร่วมพูดคุยสนทนาและเล่าประสบการณ์ชีวิตตั้งแต่เริ่มได้รับเชื้อเอชไอวี แผนที่ 4 ฝึกทักษะการแก้ไขปัญหาโดยใช้กิจกรรม พฤติกรรมเสี่ยงต่อเอดส์ การติดต่อ อาการและการแสดงออกของโรค แผนที่ 5 ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการป้องกันโรคเอดส์ ผลกระทบจากโรคเอดส์ แผนที่ 6 ฝึกทักษะการปฏิเสธต่อรอง แผนที่ 7 ฝึกทักษะการปฏิเสธต่อรอง แผนที่ 8 ทบทวนบทบาท การดำเนินงาน สิ่งที่ได้จากการเข้าโปรแกรมสุขศึกษา และสิ่งที่สมาชิกกลุ่มจะไปปฏิบัติหรือดำเนินการต่อไปในอนาคต ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลอง กลุ่มตัวอย่าง มีทักษะชีวิตเพื่อการป้องกันโรคเอดส์ ซึ่งประกอบด้วยทักษะการตัดสินใจ ทักษะการแก้ไขปัญหา และทักษะการปฏิเสธ ต่อรองเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

นิธิวัฒน์ พงดาวิรัตน์ (2553) ได้พัฒนาบทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเอง เรื่องภัยเอดส์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 48 คน เครื่องมือการวิจัยเป็นบทเรียนวีดิทัศน์ เรื่องภัยเอดส์ ประกอบด้วย 2 ตอน ตอนที่ 1 มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้ทั่วไป และพฤติกรรมวัยรุ่นที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ (ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเอดส์ พฤติกรรมวัยรุ่นที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ การใช้ยานฉวยงามยามัย) ตอนที่ 2 มีเนื้อหาเกี่ยวกับการให้ความรู้เรื่องพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ (ความสัมพันธ์ระหว่างหญิงกับชาย ความสัมพันธ์ระหว่างหญิงกับหญิง และชายกับชาย) เนื้อหา 2 ตอน ใช้เวลาเรียน 1 คาบ ผลการวิจัยพบว่า บทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเอง เรื่องภัยเอดส์ที่พัฒนาขึ้น มีคุณภาพด้านเนื้อหาอยู่ในระดับดีมาก คุณภาพด้านสื่อเทคโนโลยีการศึกษาอยู่ในระดับดีมาก และบทเรียนวีดิทัศน์มีประสิทธิภาพเป็น 91.58/92.33

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา

นงเยาว์ ธรรมวงศา (2549) ศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เรื่องเพศศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนในจังหวัดกาฬสินธุ์ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 39 คน แผนการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม จำนวน 7 แผน ได้แก่ แผนที่ 1 การปฐมนิเทศ แผนที่ 2 การเจริญเติบโตพัฒนาการทางเพศและการเปลี่ยนแปลงทางเพศ แผนที่ 3 การคุมกำเนิด แผนที่ 4 วัยรุ่นกับเพศสัมพันธ์ แผนที่ 5 โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ แผนที่ 6 การปฏิบัติตนของวัยรุ่นให้เหมาะสมในการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่น แผนที่ 7 ทศนคติและการแก้ปัญหาตัดสินใจ ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเรื่องเพศศึกษา มีประสิทธิภาพเท่ากับ 88.49/87.50 และมีค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดกิจกรรมเรียนรู้ เท่ากับ 0.7519 หรือนักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 75.19

สิงหา จันทน์ขาว (2550) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีริยาสัจสี่ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเพศศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 30 คน และกลุ่มควบคุมจำนวน 30 คน แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีริยาสัจสี่เรื่องเพศศึกษา จำนวน 4 แผน คือ แผนที่ 1 เรื่องอนามัยเจริญพันธุ์และการเปลี่ยนแปลงทางเพศในวัยรุ่น แผนที่ 2 เรื่องสุขอนามัยทางเพศ แผนที่ 3 เรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ แผนที่ 4 เรื่อง ทักษะการปฏิเสธเพื่อหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยง แต่ละแผนใช้เวลาในการสอน 1 คาบ ๆ ละ 50 นาที ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองหลังเรียนเพศศึกษาด้วยวิธีริยาสัจสี่มีคะแนนเฉลี่ยด้านความรู้ด้านเจตคติ และด้านการปฏิบัติสูงขึ้น และมีความแตกต่างกับคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม พบว่ากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยด้านความรู้และด้านเจตคติสูงกว่ากลุ่มควบคุม แต่มีคะแนนด้านการปฏิบัติต่ำกว่า กลุ่มควบคุม แต่เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่ากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยด้านความรู้แตกต่างจากกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคะแนนเฉลี่ยด้านเจตคติและการปฏิบัติไม่มีความแตกต่างกัน

ปรเมศวร์ หนูมาก (2551) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหาเรื่องเพศ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบแก้ปัญหาเป็นฐาน กับวิธีสอนแบบปกติ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน จำนวน 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 30 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้อง และกลุ่มควบคุม 1 ห้อง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบปัญหาเป็นฐาน จำนวน 6 แผน ได้แก่ แผนที่ 1 พัฒนาการของวัยรุ่น แผนที่ 2 ชีวิตในครอบครัว แผนที่ 3 คุณค่าของชีวิตในวัยรุ่น แผนที่ 4 สุขอนามัยทางเพศ แผนที่ 5 พฤติกรรมทางเพศ แผนที่ 6 การตัดสินใจและแก้ไขปัญหาทางเพศ แต่ละแผนใช้เวลา 2 ชั่วโมง ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเพศศึกษาของนักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบปัญหาเป็นฐานมีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบปกติ และพบว่าความสามารถในการแก้ไขปัญหาเรื่องเพศศึกษาสูงกว่าอีกด้วย

พุ่ม อภัยศิลา (2551) ได้ศึกษาผลการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาไทยในชนบทด้วยบทเรียนมัลติมีเดียของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียน 5 แห่ง ในจังหวัดศรีสะเกษ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนจำนวน 100 คน จัดกลุ่มเรียนแตกต่างกัน 5 กลุ่มๆ ละ 20 คน ดังนี้ กลุ่มเดี่ยวชาย กลุ่มเดี่ยวหญิง กลุ่มชาย-ชาย กลุ่มชาย-หญิง และกลุ่มหญิง-หญิง โดยเนื้อหาที่สอนประกอบด้วย พัฒนาการทางเพศ สัมพันธภาพระหว่างบุคคล ทักษะส่วนบุคคล พฤติกรรมทางเพศ สุขภาพทางเพศ และสังคมและวัฒนธรรม ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มเดี่ยวหญิงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงที่สุด รองลงมาเป็นกลุ่มหญิง-หญิง ส่วนกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำสุดคือ กลุ่มเดี่ยวชาย

วีระนุช บางท่าไม้ (2552) ได้ศึกษาผลการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยการสอนเรื่องเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เนื้อหาของบทเรียนคอมพิวเตอร์ประกอบด้วย 3 หน่วย คือ หน่วยที่ 1 การเจริญเติบโตและพัฒนาการของวัยรุ่น หน่วยที่ 2 วัยรุ่นกับอนามัยทางเพศ หน่วยที่ 3 วัยรุ่นกับทัศนคติที่ถูกต้องในเรื่องเพศศึกษา ผลการวิจัยพบว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องเพศศึกษามีประสิทธิภาพ 80.23/80.77 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลัง การเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สูงกว่า ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศักดิ์ดา พิมพ์แก้ว (2552) ได้สร้างชุดกิจกรรมกลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องครอบครัวและเพศศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยทำการศึกษากับนักเรียนจำนวน 44 คน ชุดกิจกรรมเรื่องครอบครัวและเพศศึกษาที่สร้างขึ้นประกอบด้วย 5 ชุด กิจกรรม ได้แก่ ครอบครัวเป็นสุข ตัวเรา อนามัยทางเพศ อันตรายทางเพศ การประสบปัญหาทางเพศและการช่วยเหลือ ในแต่ละชุดกิจกรรมใช้เวลาในการเรียน 30 นาที จากการวิจัยพบว่า ชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 83.7/81.81 และนักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก

6.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เรื่องเอชไอวี/เอดส์

อัล อิริยานี และคณะ (Al-Iryani; et al. 2011) ได้การศึกษาประเมินผลนวัตกรรม การป้องกันเอชไอวีในนักเรียนวัยรุ่นของประเทศเยเมน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 27 โรงเรียน ที่เคยสำรวจแล้วพบว่ามีการติดราผู้มีเชื้อสูงและมีระดับความรู้เรื่องเอชไอวีต่ำ นวัตกรรมที่ใช้ในการวิจัยคือ การให้เพื่อนให้ความรู้กับเพื่อน หรือที่เรียกว่า แกนนำเพื่อนช่วย เพื่อน โดยแกนนำที่จะทำหน้าที่ช่วยเพื่อนจะต้องยินยอมเข้าร่วมโครงการด้วยความสมัครใจ และต้องมี คุณสมบัติตามที่กำหนด ได้แก่ มีทักษะการสื่อสารที่ดี เป็นที่ยอมรับของเพื่อน และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อยู่ในระดับดี ตลอดระยะเวลา 3 ปี ของการวิจัยมีนักเรียนที่เป็นอาสาสมัครเพื่อนช่วยเพื่อน จำนวน 127 คน ทั้งหมดได้รับการอบรมจำนวน 10 วัน ในเรื่องทักษะชีวิต ชุดบริการเพื่อนช่วยเพื่อน (Peer education package) ประกอบด้วย 10 ข้อความของการถ่ายทอดและรับเชื้อเอชไอวี การป้องกัน สิ่งที่คุณทั่วไปมักเข้าใจผิดเกี่ยวกับเอชไอวี และ 5 ข้อความเกี่ยวกับทักษะชีวิต หลังจากอบรมแล้วนักเรียนจะต้องเข้าไปทำกิจกรรมในโรงเรียนได้แก่ การเข้าไปสอนเพื่อนในชั้นเรียน หลังจากสอนเสร็จก็แจกแผ่นพับให้กับเพื่อน นอกจากนั้นยังทำการประชาสัมพันธ์ผ่านทางโปสเตอร์ด้วย หลังจากดำเนินโครงการ ได้ 3 ปี แล้วผู้วิจัยได้ทำการประเมิน ผลความรู้โดยเปรียบเทียบความรู้ของนักเรียนที่ได้รับความรู้จากแกนนำกับนักเรียนที่ไม่ได้ความรู้จากแกนนำพบว่า มีความรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และนักเรียนที่ได้รับความรู้จากแกนนำจะมีความรู้ที่อยู่ในระดับดี นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนที่ได้รับความรู้จากแกนนำมีระดับการติดราผู้มีเชื้อเอชไอวีลดลง

บาดา และโซโฮเนน (Bada; & Sohonen. 2011: 9-28) ได้พัฒนาและประเมินรูปแบบ เกม คอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องเอชไอวี /เอดส์ในนักเรียนระดับต่ำกว่าชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศยูกันดา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนอายุ 13-18 ปี ในโรงเรียน 3 แห่งๆ ละ 20 คน ผู้วิจัยได้พัฒนาเกมคอมพิวเตอร์ ขึ้นมา 2 เกม เกมแรกมีเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้เพื่อรู้ด้านเอชไอวี /เอดส์ ได้แก่ ระบบภูมิคุ้มกันของมนุษย์ พัฒนาการของเอดส์ ช่องทางการติดต่อ สารคัดหลั่งที่ไม่มีเชื้อ เอชไอวี อาการของโรคเอดส์ ปัจจัยที่ทำให้เกิดการมีเพศสัมพันธ์ การป้องกันเอชไอวี/เอดส์ เหตุผลที่ควรชะลอการมีเพศสัมพันธ์ การใช้ชีวิตอย่างรับผิดชอบ ส่วนเกมที่ 2 มีเนื้อหาเกี่ยวกับการป้องกันเอชไอวี/เอดส์ ได้แก่ ปัจจัยที่ทำให้เกิดการมีเพศสัมพันธ์ การป้องกันเอชไอวี /เอดส์ เหตุผลที่ควรชะลอการมีเพศสัมพันธ์ การใช้ชีวิตอย่างรับผิดชอบ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมากกว่าร้อยละ 80 มีความพึงพอใจต่อเกม และเกมทำให้นักเรียนมีความรู้เรื่องเอชไอวี /เอดส์เพิ่มขึ้น และยังพบว่าเกมคอมพิวเตอร์ช่วยการเรียนรู้เกี่ยวกับความรู้เรื่องเอชไอวี/เอดส์มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เฮอร์ และคณะ (Herr; et al. 2012: Abstract) ได้ศึกษาความรู้ ทักษะ และการ ปฏิบัติ การสอนการป้องกันเอชไอวีของครูอนามัยในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กลุ่มตัวอย่างเป็นครู อนามัย จำนวน 400 คน ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนการสอนเรื่องการป้องกันเอชไอวีเป็นเรื่องที่จำเป็น โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติ และการรับรู้ของครูอนามัยโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเรื่องการป้องกันเอชไอวี คือ ครูต้องได้รับการเตรียมความพร้อม ได้รับการอบรม และจำนวนปีที่สอนสุขศึกษา การได้รับคำสั่งให้สอนเรื่องการป้องกันเอชไอวีจากรัฐ มีความสัมพันธ์กับการความคาดหวังในความสามารถและการรับรู้ประโยชน์ของครู แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับสอนในชั้นเรียน และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติ การรับรู้ และการปฏิบัติการสอนเรื่องการป้องกันเอชไอวี คือ อายุ เพศ และเชื้อชาติ

อิบราฮิม และคณะ (Ibrahim; et al. 2012: Abstract) ได้พัฒนารูปแบบโปรแกรมป้องกันเอชไอวีโดยใช้ เพื่อนช่วยเพื่อน ของนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยในประเทศมาเลเซีย ผลการวิจัยพบว่าความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมเสี่ยงเอชไอวีมีแตกต่างกันเมื่อเปรียบเทียบกับการวัดครั้งแรก (baseline) หลังการทดลอง และหลังการทดลอง 3 เดือน โดยกลุ่มทดลองมีความรู้สูงกว่ากลุ่มควบคุม 1.75 เท่า มีทัศนคติที่เกี่ยวกับเอชไอวีดีกว่ากลุ่มควบคุม 2.22 เท่า มีพฤติกรรมเสี่ยงเอชไอวีลดลงมากกว่ากลุ่มควบคุม 0.07 เท่า

เอมีรี (Emely. 2012: 161-171) ได้ศึกษาประสิทธิผลของโครงการป้องกันเอชไอวีในโรงเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในประเทศซิมบับเว กลุ่มตัวอย่างเป็น นักเรียน 120 คน ครู 24 คน หัวหน้าโรงเรียน 12 คน การวิจัยในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่านักเรียน ครู หัวหน้าโรงเรียนเห็นด้วยเรื่อง

การสอนเพศศึกษา และเห็นว่าแกนนำนักเรียน นั้นเป็นประโยชน์ การศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่า การสอนหรือห้ามไม่ให้มีเพศสัมพันธ์นั้นไม่สะท้อนถึงโลกแห่งความเป็นจริง และเสนอแนะให้ครูที่สอนเรื่องเอชไอวี/เอดส์ ต้องก้าวหน้ากว่านี้ ส่วนครูนั้นเสนอว่าอยากให้แกนนำนักเรียนมากขึ้นและบุคลากรควรได้รับการพัฒนา

เอสปาดา และคณะ (Espada; et al. 2012: 500-513) ได้ศึกษาประสิทธิผลของโครงการป้องกันเอชไอวี /เอดส์ในโรงเรียน ประเทศสเปน โดยโปรแกรมป้องกันเอชไอวี /เอดส์มีชื่อเรียกว่า COMPAS ซึ่งเป็นภาษาสเปน แปลว่า ทักษะของวัยรุ่นเพื่อการมีสุขภาวะทางเพศที่ดี COMPAS พัฒนาขึ้นตามแนวทฤษฎีปัญญาสังคม (Social learning theory) และโมเดลการให้ข้อมูลเพื่อสร้างแรงจูงใจในการปรับพฤติกรรม (Information-Motivation-Behavioral model) COMPAS ออกแบบมาเพื่อให้ความรู้ ทักษะ และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเสี่ยง ต่อเอชไอวี/เอดส์ของวัยรุ่น COMPAS ประกอบด้วย 5 โมดูล ใช้เวลาในการอบรม 5 สัปดาห์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนวัยรุ่นอายุ 15-18 ปี จากโรงเรียน 15 แห่ง จำนวน 827 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 607 คน กลุ่มควบคุม 220 คน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองมีความรู้เรื่องเอชไอวีสูงกว่ากลุ่มควบคุม มีทัศนคติที่ดีต่อการใช้ถุงยางอนามัยสูงกว่ากลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลองมีความตั้งใจใช้ถุงยางอนามัยสูงกว่ากลุ่มควบคุม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา

คอนทูล่า (Kontula. 2010: 373-386) ได้ทำการศึกษาวิวัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาความรู้เรื่องสุขภาพทางเพศของนักเรียนในประเทศฟินแลนด์ การวิจัยโดยใช้วิธีการสำรวจในกลุ่มตัวอย่างครู เพื่อเปรียบเทียบวิวัฒนาการในการเรียนการสอนเพศศึกษา ในปี ค.ศ.1996 กับ ค.ศ. 2006 เปรียบเทียบความรู้เรื่องสุขภาพทางเพศของนักเรียนเกรด 8 ในปี ค.ศ.2000 กับ ค.ศ. 2006 ผลการวิจัยพบว่า เพศศึกษาถูกบูรณาการอยู่กับรายวิชาสุขศึกษาและชีววิทยา โดย 67-74% สอนในเกรด 7- 8 โดยครูสุขศึกษา ประมาณ 61% สอนในเกรด 9 โดยครูชีววิทยา ส่วนชั่วโมงที่สอนเพศศึกษาเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเป็นสองเท่าจากปี ค .ศ.1996 (9.3 ชั่วโมงเป็น 17.3 ชั่วโมง ในปี ค.ศ.2006) ในปี ค .ศ.2006 เนื้อหาวิชาที่สอนนักเรียนเกรด 7 เกี่ยวกับ อวัยวะสืบพันธุ์ และหน้าที่ การมีประจำเดือน การถึงจุดสุดยอด วัยหนุ่มสาว พัฒนาการทางด้านอารมณ์ และทักษะการสื่อสาร ส่วนนักเรียนเกรด 8 นักเรียนจะได้เรียนเกี่ยวกับการคุมกำเนิด การทำแท้ง โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และเอดส์ เพศสัมพันธ์ การมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก การสำเร็จความใคร่ การออกเดท พัฒนาการทางด้านอารมณ์ และทักษะการสื่อสาร เพศสภาวะ คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับเพศ แหล่งความรู้เรื่องเพศเพศในสื่อ สิทธิเรื่องเพศ การคุกคามทางเพศ กฎหมายที่เกี่ยวข้องเพศ จากการศึกษายังพบว่า ในปี 2006 ความรู้บางเรื่องของปี ค.ศ.1996 ได้ถูกย้ายขึ้นสอนในเกรด 8 ส่วนความรู้เรื่องสุขภาพทางเพศของนักเรียนเกรด 8 ในปี ค.ศ.2000 กับ ค.ศ.2006 ผลการวิจัยพบว่ามีความรู้เพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย

ไวท์ (Wight. 2011: 72-78) ได้ศึกษาประสิทธิผลของ โครงการเพศศึกษาในโรงเรียน ประเทศอังกฤษ จำนวน 3 โครงการ ได้แก่ โครงการ SHARE เป็นโครงการที่มีการเรียนการสอน เพศศึกษา 20 คาบ แก่นักเรียนอายุ 13-15 ปี โดยครูเป็นผู้สอน เนื้อหาเพศศึกษาที่สอน เกี่ยวกับ จิตวิทยา สัมพันธภาพ พัฒนาการทางเพศ การคุมกำเนิด การเป็นพ่อแม่ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ทักษะการปฏิเสธ การใช้ถุงยางอนามัย การเข้าถึงบริการสุขภาพทางเพศของท้องถิ่น โครงการ RIPPER เป็นโครงการที่ให้แก่นักอายุ 12 ปี เป็นผู้ความรู้เรื่องเพศศึกษา แก่นักเรียนอายุ 9 ปี จำนวน 3 ครั้งในชั้นเรียน โดยใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง เนื้อหาที่สอนประกอบด้วย สัมพันธภาพ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ถุงยางอนามัย และการคุมกำเนิด และโครงการที่ 3 โครงการ HEALTHY RESPECT เป็นโครงการที่ใช้วิธีการมีหลายวิธีแต่หลักๆ จะมีวิธีคล้ายกับกับ SHARE สิ่งที่มีเพิ่มขึ้น คือ การเข้าถึงบริการสุขภาพทางเพศที่เป็นมิตรในศูนย์เพื่อน การรณรงค์ผ่านสื่อ และการทำ Branding ผลการวิจัยพบว่า โครงการ SHARE กลุ่มเป้าหมายมีความรู้เรื่องการปฏิบัติสุขภาพทาง เพศสูงขึ้น แต่โครงการไม่ผลกระทบบต่ออายุของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก ระดับของกิจกรรมทาง เพศ การใช้ถุงยางอนามัยและการคุมกำเนิด ส่วนโครงการ RIPPER การให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา โดยแกนนำเป็นที่นิยมมากกว่าใช้ครูสอน ทำให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้เรื่องการป้องกันโรคติดต่อ ทางเพศสัมพันธ์มากขึ้น สำหรับผู้หญิงทำให้เพิ่มความมั่นใจในการใช้ถุงยางอนามัยมากขึ้น และลด สัดส่วนการมีเพศสัมพันธ์อีกด้วย ส่วนโครงการ HEALTHY RESPECT ผลการวิจัยพบว่า ผู้เข้าร่วม โครงการมีความรู้เรื่องถุงยางอนามัยและการใช้ถุงยางอนามัยมากขึ้น สรุปได้ ว่า 3 โครงการช่วยให้ กลุ่มเป้าหมายมีความรู้เรื่องสุขภาพทางเพศสูงขึ้น แต่ไม่มีผลกระทบบต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

ฮายาชิ, อราคิเดะ, และโอฮาชิ (Hayashi; Arakida; & Ohashi. 2012: 11-19) ได้ศึกษา ประสิทธิภาพของโปรแกรมการสอนเพศศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคม ของผู้พิการทางปัญญาใน ประเทศญี่ปุ่น กลุ่มตัวอย่างและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 17 คน ที่อาศัยอยู่ในหอพัก โปรแกรมการสอน เพศศึกษาประกอบด้วย 8 คาบ โดยแต่ละคาบมีเนื้อหาดังนี้ คาบที่ 1 การดูแลความเรียบร้อยของ ร่างกายและการรักษาความสะอาด คาบที่ 2 ความประทับใจเมื่อแรกพบ คาบที่ 3 ผีการสื่อสาร คาบที่ 4 ผีความมั่นใจ คาบที่ 4 พื้นที่ระหว่างเราและผู้อื่น ผีการยาทในพื้นที่สาธารณะ คาบที่ 6 การคุกคามทางเพศ โรคจิต การเป็นเหยื่อ คาบที่ 7 ความแตกต่างระหว่างร่างกายผู้หญิงและผู้ชาย และคาบที่ 8 การทบทวนเนื้อหาคาบที่ 7 ผลการวิจัยพบว่า คะแนนทักษะทางสังคมของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ

ยูเฟิง (Yu-feng, 2012: 408-417) ได้ศึกษาเปรียบเทียบเพศศึกษาในวัยรุ่นของประเทศจีน และประเทศอเมริกา โดยใช้วิธีศึกษาหลายวิธี ได้แก่ วิธีการเปรียบเทียบ วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ วิธีทบทวนวรรณกรรม วิธีศึกษาประวัติศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า วัตถุประสงค์ พื้นฐานของการสอนเพศศึกษาในโรงเรียน ของทั้งสองประเทศ มี 3 ข้อ (1) เพื่อส่งเสริม การพัฒนาด้านสุขภาพของนักเรียนทั้งด้านร่างกายและจิตใจ (2) เพื่อให้ความรู้เรื่องวิวัฒนาการและการพัฒนาการของมนุษย์ และ (3) เพื่อส่งเสริมความมั่นคงทางสังคม เพื่อรักษาศิลธรรมของชาติ และการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม ส่วนเนื้อหาเพศศึกษาในทั้งสองประเทศจะเกี่ยวกับสรีรวิทยา จิตวิทยา จริยธรรมทางเพศ (คุณค่าของเพศ) การแต่งงาน ชีวิตครอบครัว เป็นต้น แต่อาจจะแตกต่างกันในด้านความรู้เฉพาะบางหัวข้อหรือความลึกของเนื้อหา ประเทศอเมริกา เนื้อหาจะเน้นไปทางด้าน สรีรวิทยา ปัจจุบันประเทศจีนจะเน้นเกี่ยวกับสุขภาพจิตของวัยรุ่น อารมณ์ของวัยรุ่น และความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพและมนุษย์สัมพันธ์ ประเทศจีนในระดับวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยไม่ได้มีการจัดตั้งแผนกหรือสาขาเพศศึกษา ดังนั้นครูที่สอนเพศศึกษา จะเป็นครูชีววิทยา ครูสอน ฟิสิกส์ หรือครูสอนรัฐศาสตร์ แพทย์ประจำโรงเรียน ส่วนในอเมริกาได้ใช้สองวิธีการในการเลือกและอบรมครูเพื่อมาสอนเพศศึกษา คือ หนึ่งเป็นผู้ที่มีสุขภาพดี มีแรงจูงใจและกระตือรือร้นที่จะสอนเพศศึกษา และสองเป็นผู้ที่เข้ากับนักเรียนได้และมีความซื่อสัตย์ต่อความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and development) รูปแบบผสมผสานวิธี (Mix method approach) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative method) ในการศึกษาระยะที่ 1 และ 2 และวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative method) ในการศึกษาระยะที่ 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษา เพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งผู้วิจัยออกแบบการวิจัยเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาบริบทของการจัดการเรียนรู้เรื่อง เอดส์และเพศศึกษา และแนวทางการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

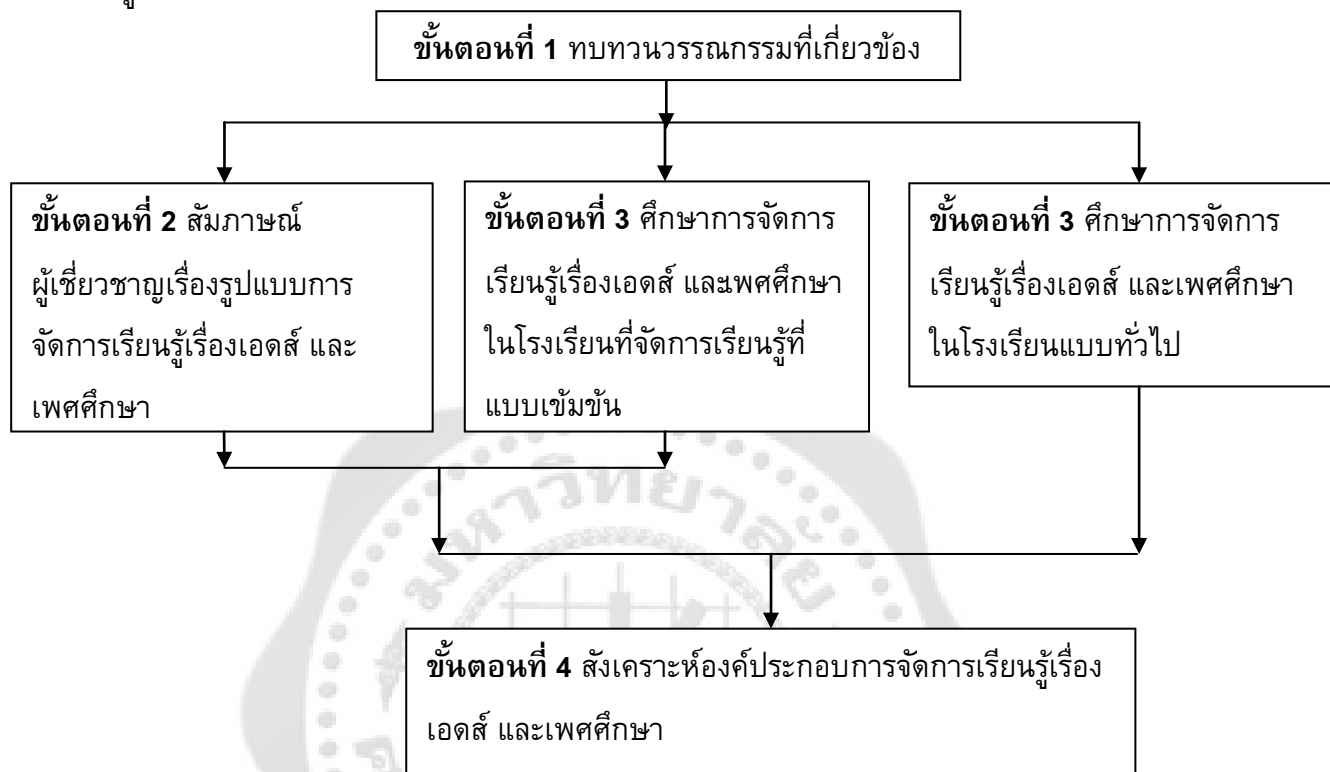
ระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษา เพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ระยะที่ 3 การประเมินผลรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

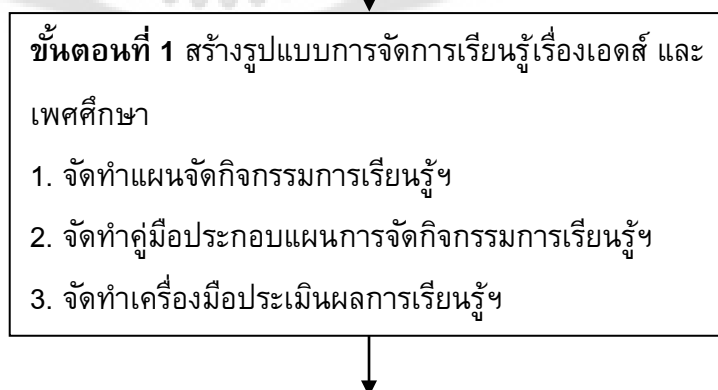
ในแต่ละระยะของการวิจัย แบ่งเป็น หลาย ขั้นตอน ดังแผนผังขั้นตอน วิธีดำเนินการวิจัย (Research flowchart) ต่อไปนี้

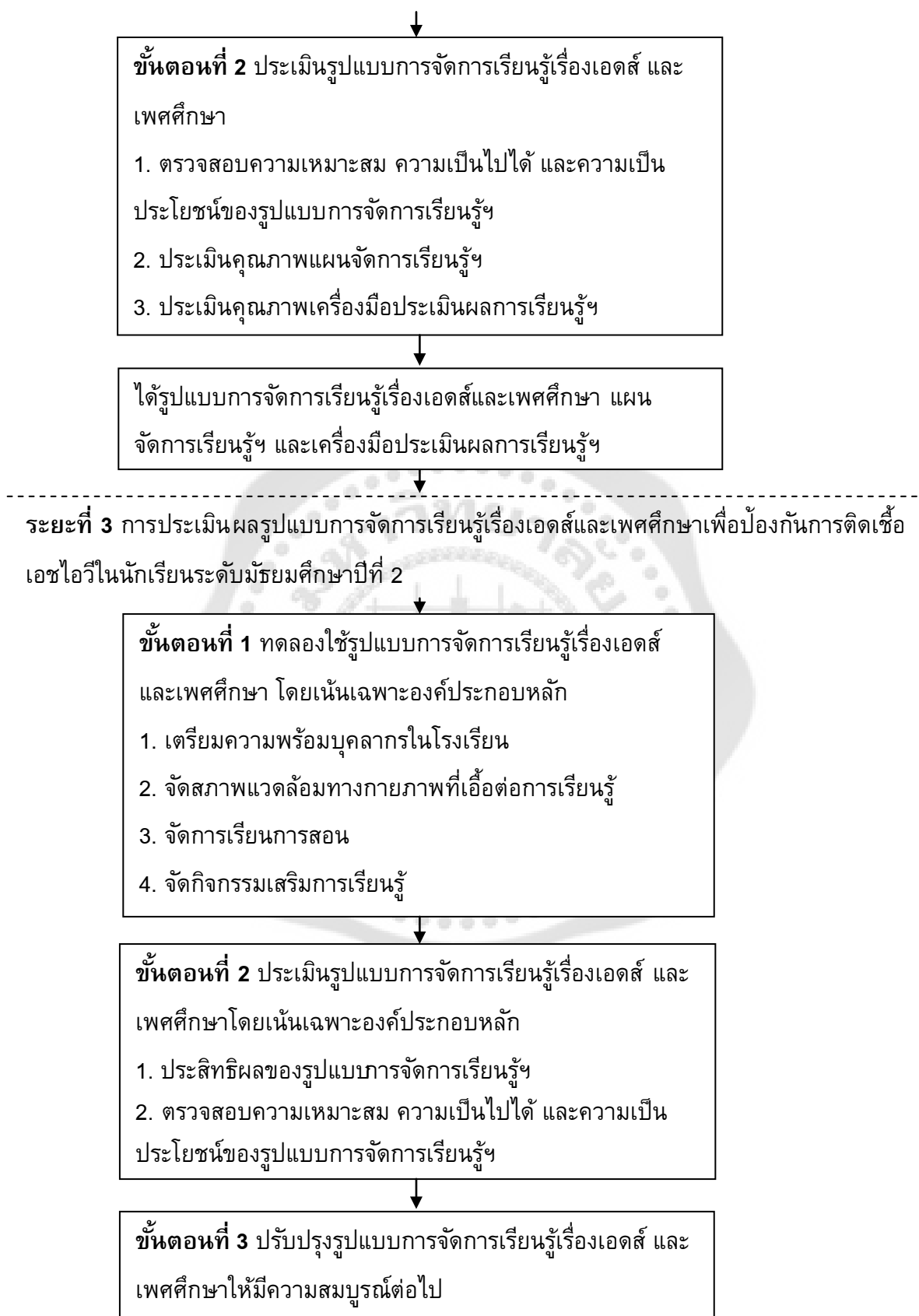
ขั้นตอนดำเนินการวิจัย (Research flowchart)

ระยะที่ 1 การศึกษาบริบทของการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาและแนวทางการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ระยะที่ 1 การศึกษาบริบทของการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา และแนวทางการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

การวิจัยในระยะนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อบริบทของการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา และแนวทางการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยแบ่งการวิจัยออกเป็น 4 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ทบวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษา แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเอดส์ เพศศึกษา พัฒนาการของวัยรุ่น และการจัดการเรียนรู้

วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา หนังสือ วารสาร ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ ในประเด็นที่จะดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย การทบทวนสถานการณ์การติดเชื้อเอชไอวีในกลุ่ม นักเรียน/ ความรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษา พฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีของนักเรียน การป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี การจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษา พัฒนาการของวัยรุ่น แนวคิดการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบที่มุ่งพัฒนาทักษะการคิด (Thinking skill) การสืบสอบแสวงหาความรู้ (Investigation) การถ่ายโอนการเรียนรู้ (Transfer of learning) เพื่อนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (Application) เพื่อใช้เป็นกรอบในการสร้างเครื่องมือ ศึกษาบริบทและแนวทางการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ขั้นตอนที่ 2 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเรื่องรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษา

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาที่มุ่งหวัง หรือที่ควรจะเป็น

วิธีดำเนินการ

1. คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ด้านเอดส์และ /หรือเพศศึกษา จำนวน 7 คน โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญดังนี้

1.1 อาจารย์สังกัดสถาบันอุดมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต มีประสบการณ์สอนหรือวิจัยเรื่องเอดส์และ/หรือเพศศึกษา จำนวน 2 คน

1.2 ครูที่มีประสบการณ์สอนเรื่องเอดส์และ /หรือเพศศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 2 คน

1.3 นักวิชาการสาธารณสุขจากภาครัฐ ที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทขึ้นไป มีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์หรือเพศศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน

1.4 ผู้เชี่ยวชาญด้านเอดส์และ /หรือเพศศึกษาจากองค์กรพัฒนาเอกชน ที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทขึ้นไป มีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์หรือเพศศึกษา ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 2 คน

2. ติดต่อประสานงาน เพื่อเชิญผู้เชี่ยวชาญให้ข้อมูลรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา

3. สร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview) ตามกรอบทฤษฎีเชิงระบบ คือ ปัจจัยที่สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ (Input) กระบวนการจัดการเรียนรู้ (Process) ผลการเรียนรู้ (Product) และการประเมินผลการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา (Assessment)

4. ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

5. ดำเนินการนัดหมายผู้เชี่ยวชาญเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

ตาราง 6 รายชื่อผู้เชี่ยวชาญด้านเอดส์และเพศศึกษา และวันเวลาในการเก็บข้อมูล

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	หน่วยงาน/สถาบัน	วันที่สัมภาษณ์
1	ผศ.ดร.สุรพันธ์ วรพงษ์	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง	1 สิงหาคม 2556
2	ผศ.ดร.กนกวรรณ ธารวรรณ	สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล	5 สิงหาคม 2556 28 สิงหาคม 2556
3	อาจารย์สมหมายสำราญบำรุง	โรงเรียนพิบูลย์รักษ์วิทยา จังหวัดอุดรธานี	9 กรกฎาคม 2556
4	อาจารย์ผการัตน์ กุลเรือง	โรงเรียนภัทรญาณวิทยา จังหวัดนครปฐม	2 สิงหาคม 2556
5	นางนุชนารถ แก้วดำเกิง	สำนักโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อ ทางเพศสัมพันธ์	25 กรกฎาคม 2556
6	นางสาวลัดดา จิรวินแพทย์	สมาคมวางแผนครอบครัว แห่งประเทศไทย	22 กรกฎาคม 2556
7	นางภาวนา เหวียนระวี	องค์กรแพช	25 กรกฎาคม 2556

6. วิเคราะห์และสรุปข้อมูลการสัมภาษณ์ โดยใช้เทคนิค วิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัย (Analytic induction) (สุภางค์ จันทวานิช . 2552: 106) และเปรียบเทียบความคงที่ของข้อมูล (Constant comparison) (สาลิ สุภาภรณ์. 2550: 176)

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษาในโรงเรียน ที่จัดการเรียนรู้แบบทั่วไปและโรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบเข้มข้น

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาบริบทการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษาในโรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบทั่วไป และโรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบเข้มข้นโดยใช้กรอบทฤษฎีเชิงระบบ

วิธีดำเนินการ

1. คัดเลือกโรงเรียนที่เป็นหน่วยศึกษา จำนวน 4 แห่ง ประกอบด้วย โรงเรียน ที่จัดการเรียนรู้แบบทั่วไป 2 แห่ง และโรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบเข้มข้น 2 แห่ง โดยกำหนดคุณสมบัติ ดังนี้

1.1 โรงเรียน ที่จัดการเรียนรู้แบบทั่วไป ได้มาจากการ เลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 2 แห่ง เป็นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร 1 แห่ง และโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 1 แห่ง โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้

- เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ มีนักเรียนจำนวนตั้งแต่ 1,501-2,500 คน
- จัดการเรียนการสอนเอดส์ และ/หรือเพศศึกษาที่ไม่ได้กำหนดเป็นรายวิชาเฉพาะ หรือรายวิชาเพิ่มเติม

- ยินดีให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.2 โรงเรียนจัดการเรียนรู้แบบเข้มข้น ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 2 แห่ง แบ่งเป็นโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร 1 แห่ง และโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 1 แห่ง โดยมีคุณสมบัติของโรงเรียน ดังนี้

- เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ มีนักเรียนจำนวนตั้งแต่ 1,501-2,500 คน
- จัดการเรียนการสอนเอดส์ และ/หรือเพศศึกษาเป็นรายวิชาเฉพาะ หรือรายวิชาเพิ่มเติม และนับหน่วยกิตเพื่อสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- เป็นโรงเรียนต้นแบบเพศศึกษาขององค์การแพธ
- ยินดีให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์แทนโรงเรียนแต่ละประเภทดังนี้

IS1 = Intensive teaching school 1 (โรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบเข้มข้นแห่งที่ 1)

IS2 = Intensive teaching school 2 (โรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบเข้มข้นแห่งที่ 2)

BS1 = Basic teaching school 1 (โรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบทั่วไปแห่งที่ 1)

BS2 = Basic teaching school 2 (โรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบทั่วไปแห่งที่ 2)

2. ติดต่อประสานงานกับ โรงเรียน เพื่อ นัดหมาย สัมภาษณ์ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน รายวิชาสุขศึกษาหรือเพศศึกษา สันทนาการและสันทนาการนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผ่านการเรียนเรื่องเอดส์และเพศศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มาแล้ว

3. คัดเลือกตัวอย่างเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือรองผู้อำนวยการโรงเรียนที่รับผิดชอบงานวิชาการของโรงเรียนๆ ละ 1 คน รวมเป็น 4 คน

3.2 ครูผู้สอนรายวิชาสุขศึกษา หรือครูผู้สอนเพศศึกษา ในระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 โรงเรียนละ 1 คน รวมเป็น 4 คน โดยคัดเลือกแบบเจาะจงตามคุณสมบัติ ดังนี้

- ครูผู้สอนวิชาสุขศึกษาหรือเพศศึกษา
- มีประสบการณ์สอนเรื่องเอดส์และ/หรือเพศศึกษา ไม่น้อยกว่า 5 ปี

3.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผ่านการเรียนเรื่องเอดส์และเพศศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มาแล้ว สำหรับการสนทนากลุ่มนักเรียนโรงเรียนละ 7 คน รวม 28 คน โดยคัดเลือกในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน โดยนักเรียนทั้งหมดต้องยินดีให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผ่านการเรียนเรื่องเอดส์และเพศศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มาแล้วสำหรับสัมภาษณ์เชิงลึกโรงเรียนละ 4 คน โดยกำหนดเป็นนักเรียนชาย 2 คน (เรียนเก่ง 1 คน เรียนอ่อน 1 คน) นักเรียนหญิง 2 คน (เรียนเก่ง 1 คน เรียนอ่อน 1 คน) รวมทั้งหมด 16 คน ซึ่งนักเรียนทั้งหมดต้องยินดีให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ตาราง 7 สรุปจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนที่ 3

ชื่อโรงเรียน (นามสมมุติ)	ประเภท	สังกัด	ผู้บริหาร ที่ให้สัมภาษณ์	ครู ที่ให้สัมภาษณ์	นักเรียน ที่ให้สัมภาษณ์
1. โรงเรียน IS1	เข้มข้น	สพฐ.	รอง ผอ.วิชาการ	พลศึกษา	ม.2 จำนวน 11 คน
2. โรงเรียน IS2	เข้มข้น	กทม.	รอง ผอ.วิชาการ	แนะแนว	ม.3 จำนวน 11 คน*
3. โรงเรียน BS1	ทั่วไป	สพฐ.	รอง ผอ.ปกครอง	พลศึกษา	ม.2 จำนวน 11 คน
4. โรงเรียน BS2	ทั่วไป	กทม.	ผอ.โรงเรียน	พลศึกษา	ม.2 จำนวน 11 คน

หมายเหตุ *โรงเรียน IS2 สอนเนื้อหาเอดส์และเพศศึกษาในภาคเรียนที่ 2 แต่ช่วงเวลาที่เก็บรวบรวมข้อมูลอยู่ในภาคเรียน ที่ 1 จึงใช้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนจากชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เคยผ่านการเรียนเรื่องเอดส์และเพศศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 มาแล้ว

4. สร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview) ตามกรอบทฤษฎีเชิงระบบ คือ ปัจจัยที่สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ (Input) กระบวนการจัดการเรียนรู้ (Process) ผลการเรียนรู้ (Product) และการประเมินผลการเรียนรู้เรื่องเอตส์และเพศศึกษา (Assessment)

5. ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

6. เก็บรวบรวมข้อมูล ดังตาราง 8

ตาราง 8 การลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้บริหารโรงเรียน ครู และนักเรียน

โรงเรียน	กลุ่มตัวอย่าง	วิธีการเก็บข้อมูล	วันเดือนปี ที่เก็บข้อมูล
1. โรงเรียน IS1	1. รอง ผอ.วิชาการ	สัมภาษณ์	26 สิงหาคม 2556
	2. ครูพลศึกษา	สัมภาษณ์	
	3. นักเรียน	สนทนากลุ่ม	
	1. นักเรียน	สัมภาษณ์	9 กันยายน 2556
2. โรงเรียน IS2	1. รอง ผอ.วิชาการ	สัมภาษณ์	27 สิงหาคม 2556
	2. ครูแนะแนว	สัมภาษณ์	
	3. นักเรียน	สนทนากลุ่ม	
	1. นักเรียน	สัมภาษณ์	18 กันยายน 2556
3. โรงเรียน BS1	1. รอง ผอ.วิชาการ	สัมภาษณ์	24 กันยายน 2556
	2. ครูพลศึกษา	สัมภาษณ์	
	3. นักเรียน	สนทนากลุ่ม	
	4. นักเรียน	สัมภาษณ์	
4. โรงเรียน BS2	1. รอง ผอ.วิชาการ	สัมภาษณ์	13 สิงหาคม 2556
	2. ครูแนะแนว	สัมภาษณ์	
	3. นักเรียน	สนทนากลุ่ม	
	1. นักเรียน	สัมภาษณ์	12 กันยายน 2556

7. วิเคราะห์และสรุปข้อมูลการสัมภาษณ์ โดยใช้เทคนิค วิเคราะห์ข้อมูลแบบ อุปนัย (Analytic induction) (สุภางค์ จันท วาณิช. 2552: 106) และเปรียบเทียบความคงที่ของข้อมูล (Constant comparison) (สาลี สุภาภรณ์. 2550: 176)

ขั้นตอนที่ 4 สังเคราะห์องค์ประกอบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษา

วัตถุประสงค์

เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างแนวทางการจัดการเรียนรู้และบริบทการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษา

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยนำข้อมูลจากขั้นตอนที่ 3 มาศึกษาเปรียบเทียบความเหมือน และความแตกต่างระหว่างปัจจัยนำเข้า ปัจจัยสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา และการประเมินผลการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาของทั้ง 4 โรงเรียน
2. นำข้อสรุปที่ได้จากข้อ 1 มาเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่าง ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้ของผู้เชี่ยวชาญ

ระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

วัตถุประสงค์

เพื่อสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เอดส์และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ขั้นตอนที่ 1 สร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษา

วัตถุประสงค์

เพื่อสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษา

วิธีดำเนินการ

1. สร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ผลจากการสังเคราะห์รูปแบบ การจัดการเรียนรู้จากการวิจัยระยะที่ 1 ดังนี้
 - 1.1 ผู้วิจัยนำผลการสังเคราะห์ข้อมูลในระยะที่ 1 มาสังเคราะห์องค์ประกอบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ร่วมกับผลการ ศึกษาแนวคิด หลักการจัดการเรียนรู้ แนวคิดของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 และแผนยุทธศาสตร์บูรณาการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์แห่งชาติ พ .ศ. 2555- 2559 มาเป็นข้อมูลสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา

2. จัดทำแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัย จัดทำแผน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้ตรงตามตัวชี้วัดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 จำนวน 6 ตัวชี้วัด ได้แก่ พ 1.1 ม.2/1, พ 1.1 ม.2/2, พ 2.1 ม.2/1, พ 2.1 ม.2/2, พ 2.1 ม.2/3, และ พ 2.1 ม.2/4

3. จัดทำคู่มือประกอบแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งเป็นเอกสารสำหรับครูใช้ประกอบแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเนื้อหาของคู่มือประกอบด้วย (1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (2) เนื้อหาวิชาการเกี่ยวกับแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผน (3) สื่อการเรียนรู้ ได้แก่ สถานการณ์ใบงาน ฯลฯ (4) เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งได้แก่ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องโรคเอดส์และเพศศึกษาพร้อมเฉลยแบบสอบถามเจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา และแบบสอบถามความตั้งใจเฝ้าพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา (5) แนวทางการประเมินผลการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 2 ตรวจสอบรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา

วัตถุประสงค์

เพื่อตรวจสอบรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ด้าน ได้แก่ ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ของ รูปแบบ การจัดการเรียนรู้ คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ และคุณภาพของเครื่องมือประเมินผลการจัดการเรียนรู้

วิธีดำเนินการ

1. สร้างเครื่องมือ ตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ผู้วิจัยประยุกต์จากแบบสอบถามของ พระจันทร์หมั่นบำรุง (2551) เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ แบบตรวจสอบ ความเหมาะสม ความ ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา เป็น แบบวัดมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน 5	หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อความนั้นมีความเหมาะสม/ ความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด
คะแนน 4	หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อความนั้นมีความเหมาะสม/ ความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์ในระดับมาก
คะแนน 3	หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อความนั้นมีความเหมาะสม/ ความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์ในระดับปานกลาง
คะแนน 2	หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อความนั้นมีความเหมาะสม/ ความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์ในระดับน้อย
คะแนน 1	หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อความนั้นมีความเหมาะสม/ ความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์ในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยกำหนดให้ผู้เชี่ยวชาญให้ ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นเพิ่มเติมหากเห็นว่า ข้อความนั้นเหมาะสมในระดับปานกลาง ระดับน้อย และระดับน้อยที่สุด ในการแปลความ หมายความว่าเหมาะสม /ความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบ ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ความความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดแล้วนำมาแปลความหมาย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.50-5.00	เหมาะสม/เป็นไปได้/เป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด
3.50-4.49	เหมาะสม/เป็นไปได้/เป็นประโยชน์ในระดับมาก
2.50-3.49	เหมาะสม/เป็นไปได้/เป็นประโยชน์ในระดับปานกลาง
1.50-2.49	เหมาะสม/เป็นไปได้/เป็นประโยชน์ในระดับน้อย
1.00-1.49	เหมาะสม/เป็นไปได้/เป็นประโยชน์น้อยในระดับที่สุด

เกณฑ์ การตัดสิน ความเหมาะสม /ความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ การ จัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยกำหนดให้ข้อความในแต่ละข้อต้องมีค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และมี ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1 ถึงจะยอมรับ ได้ หากข้อความใดมีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่า 3.50 หรือมีความเหมาะสมในระดับปานกลางลงมาจนถึงน้อย ที่สุด ผู้วิจัยจะพิจารณาปรับปรุงรูปแบบตาม ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้เชี่ยวชาญในประเด็นนั้นๆ

2. สร้างเครื่องมือประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ เครื่องมือประเมินเป็นแบบสอบถาม ความความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อแผนการจัดการเรียนรู้ มีทั้งหมด 15 ข้อ แต่ละข้อ เลือกตอบได้ 1 ตัวเลือก แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- คะแนน 5 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เชื่อมโยง/ครอบคลุม/เหมาะสมในระดับมากที่สุด
- คะแนน 4 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เชื่อมโยง/ครอบคลุม/เหมาะสมในระดับมาก
- คะแนน 3 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เชื่อมโยง/ครอบคลุม/เหมาะสมในระดับปานกลาง
- คะแนน 2 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เชื่อมโยง/ครอบคลุม/เหมาะสมในระดับน้อย
- คะแนน 1 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เชื่อมโยง/ครอบคลุม/เหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยกำหนดให้ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นเพิ่มเติมหากเห็นว่าข้อความ นั้นมีความสอดคล้อง/เชื่อมโยง/ครอบคลุมในระดับปานกลาง ระดับน้อย และระดับน้อยที่สุด ในการ แปลความ คุณภาพ แผนการจัดการเรียนรู้แต่ละ แผน ใช้วิธีการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ความความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดแล้วนำมาแปลความหมาย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.50-5.00	แผนการจัดการเรียนรู้มีคุณภาพในระดับมากที่สุด
3.50-4.49	แผนการจัดการเรียนรู้มีคุณภาพในระดับมาก
2.50-3.49	แผนการจัดการเรียนรู้มีคุณภาพในระดับปานกลาง
1.50-2.49	แผนการจัดการเรียนรู้มีคุณภาพในระดับน้อย
1.00-1.49	แผนการจัดการเรียนรู้มีคุณภาพในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยกำหนดให้แต่ละแผนมีค่าคะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1 ถึงจะยอมรับได้ หากแผนใดมีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่า 3.50 หรือมีความเป็นประโยชน์ในระดับปานกลางลงมาจนถึงน้อยที่สุด ผู้วิจัยจะพิจารณาปรับปรุงรูปแบบตามข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้เชี่ยวชาญในประเด็นนั้น

3. สร้างเครื่องมือประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย

3.1 แบบทดสอบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง โรคเอดส์ และเพศศึกษา ประกอบด้วย คำถามความรู้เรื่องเอดส์ของสำนักกระบวนวิชา กระทรวงสาธารณสุข ที่ใช้ในการเฝ้าระวังพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อเอชไอวีในกลุ่มนักเรียน (เจตสธร นามวาท ; และสุปิยา จันทรมณี . 2554) จำนวน 5 ข้อ และข้อคำถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นอีก 25 ข้อ รวมทั้งหมด 30 ข้อ

แบบทดสอบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง โรคเอดส์ และเพศศึกษา เป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ (Achievement test) แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก มีคำตอบถูกที่สุดเพียง 1 ตัวเลือก หากนักเรียนตอบคำถามข้อ นั้นถูกต้องจะได้คะแนน 1 คะแนน หากตอบผิดจะได้คะแนน 0 คะแนน คะแนนเต็ม 30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 100 ในการตัดสินระดับความรู้ เรื่องเอดส์และเพศศึกษาใช้เกณฑ์ของวินยรัตน์ คุณาพันธ์(2550) ดังนี้

ร้อยละคะแนนที่ได้	ความหมาย
80 - 100	มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเอดส์และเพศศึกษาอยู่ในระดับสูง
50 - 79	มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเอดส์และเพศศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
0 - 49	มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเอดส์และเพศศึกษาอยู่ในระดับต่ำ

3.2 แบบสอบถามเจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert rating scale) (พิชิต ฤทธิ์เจริญ. 2548) จำนวน 20 ข้อ มีเกณฑ์ในการให้คะแนนดังต่อไปนี้

	ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
ไม่แน่ใจ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

โดยมีเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึง	มีเจตคติอยู่ในระดับดีที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายถึง	มีเจตคติอยู่ในระดับดีมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึง	มีเจตคติอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง	มีเจตคติอยู่ในระดับควรปรับปรุง
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึง	มีเจตคติอยู่ในระดับควรปรับปรุงเร่งด่วน

3.3 แบบสอบถาม ความตั้งใจใฝ่พฤติกรรม ป้องกันการติดเชื้อ เอชไอวีและเพศศึกษา ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert rating scale) (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2548) เพื่อวัดความตั้งใจใฝ่พฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา ใน 3 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรม การปฏิเสธ พฤติกรรม การต่อรอง พฤติกรรม การตัดสินใจ ด้านละ 5 ข้อ รวม 15 ข้อ ในการตอบคำถามแต่ละข้อ ตอบได้ 1 ตัวเลือก ที่ตรงกับความเป็นจริงกับแนวโน้มที่จะปฏิบัติพฤติกรรมนั้นๆ ซึ่งคำตอบแต่ละตัวเลือกมีค่าน้ำหนักเป็นคะแนน ดังต่อไปนี้

คะแนน 5	หมายถึง	แนวโน้มที่จะปฏิบัติพฤติกรรมเป็นจริง	มากที่สุด
คะแนน 4	หมายถึง	แนวโน้มที่จะปฏิบัติพฤติกรรมเป็นจริง	มาก
คะแนน 3	หมายถึง	แนวโน้มที่จะปฏิบัติพฤติกรรมเป็นจริง	ปานกลาง
คะแนน 2	หมายถึง	แนวโน้มที่จะปฏิบัติพฤติกรรมเป็นจริง	น้อย
คะแนน 1	หมายถึง	แนวโน้มที่จะปฏิบัติพฤติกรรมเป็นจริง	น้อยที่สุด

โดยมีเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึง	มีความตั้งใจใฝ่พฤติกรรมอยู่ในระดับสูงที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายถึง	มีความตั้งใจใฝ่พฤติกรรมอยู่ในระดับสูง
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึง	มีความตั้งใจใฝ่พฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง	มีความตั้งใจใฝ่พฤติกรรมอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึง	มีความตั้งใจใฝ่พฤติกรรมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

6. คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ และประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ผู้วิจัยคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน (รายชื่อในภาคผนวก) ซึ่งมีคุณสมบัติ ดังนี้

6.1 อาจารย์สังกัด สถาบันอุดมศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต มีประสบการณ์สอนหรือทำวิจัยเรื่องเอดส์และเพศศึกษา จำนวน 1 คน

6.2 อาจารย์สังกัด สถาบันอุดมศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขา การทดสอบและวัดผลการศึกษา จำนวน 1 คน

6.3 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน

6.4 ครูที่มีประสบการณ์ สอนเรื่องเอดส์และ /หรือเพศศึกษา ไม่น้อยกว่า 5 ปีและมีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษ จำนวน 3 คน

7. ติดต่อประสานงานผู้เชี่ยวชาญเพื่อ เชิญตรวจสอบรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่อง เอดส์และเพศศึกษา ผู้วิจัยเข้าพบผู้เชี่ยวชาญเพื่อ อธิบายวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดการวิจัย และให้ผู้เชี่ยวชาญซักถามประเด็นที่ไม่เข้าใจ หลังจากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบฯ ให้ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมได้ตามความสะดวกใจ โดยให้เวลาในการตรวจสอบแบบฯ 2 สัปดาห์

8. หากคุณภาพของเครื่องมือ โดยดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

8.1 นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่อง

8.2 ผู้วิจัยนำเครื่องมือทั้งหมดไปหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ (รายชื่อในภาคผนวก) ผู้วิจัยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) เลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป และปรับแก้ตามผู้เชี่ยวชาญ เสนอแนะ ในข้อที่มีค่า IOC น้อยกว่า 0.6 ซึ่งผลการตรวจสอบ พบว่า แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องโรคเอดส์และเพศศึกษา แบบสอบถามเจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อ เอชไอวีและเพศศึกษา และแบบสอบถาม ความตั้งใจเฝ้าพฤติกรรม ป้องกันการติดเชื้อ เอชไอวีและเพศศึกษา มีค่า IOC มากกว่า 0.6 ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดที่ตั้งไว้

8.3 นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนที่มีคุณสมบัติคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

8.4 นำแบบ ทดสอบ ที่ได้จากการทดลองใช้ มาตรวจสอบความสมบูรณ์ และทำการวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือโดยทดสอบค่าความยากง่าย(Difficulty) ค่าอำนาจจำแนก(Discrimination) ของแบบทดสอบความรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา โดยใช้โปรแกรม TAP (Test Analysis Program) วิเคราะห์ข้อมูล เกณฑ์การคัดเลือกคำถามแต่ละข้อต้องมีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.2 - 0.8 และมีค่าอำนาจจำแนกมากกว่า 0.2 ส่วนค่าความเชื่อมั่น (Reliability) วิเคราะห์ หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) โดยผลการวิเคราะห์คุณภาพ เครื่องมือสรุปดังตาราง 9

ตาราง 9 คุณภาพเครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือ	ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	
	ประเด็นการตรวจสอบ	ผลการตรวจสอบ
1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา	ความเหมาะสม	มีความเหมาะสมมากที่สุด
	ความเป็นไปได้	มีความเป็นไปได้มาก
	ความเป็นประโยชน์	มีความเป็นประโยชน์มากที่สุด
2. แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา	แผนที่ 1	มีคุณภาพมากที่สุด
	แผนที่ 2	มีคุณภาพมากที่สุด
	แผนที่ 3	มีคุณภาพมากที่สุด
	แผนที่ 4	มีคุณภาพมากที่สุด
	แผนที่ 5	มีคุณภาพมากที่สุด
	แผนที่ 6	มีคุณภาพมาก
	แผนที่ 7	มีคุณภาพมากที่สุด
	แผนที่ 8	มีคุณภาพมาก
3. แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องโรคเอดส์และเพศศึกษา	ค่าความยากง่าย	0.27 - 0.67
	ค่าอำนาจจำแนก	0.21 - 1.00
	ค่าความเชื่อมั่น	0.88
4. แบบสอบถามเจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา	ค่าอำนาจจำแนก	0.43 - 0.83
	ค่าความเชื่อมั่น	0.91
5. แบบสอบถามความตั้งใจใฝ่พฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา	ค่าอำนาจจำแนก	0.52 - 0.78
	ค่าความเชื่อมั่น	0.85

9. หลังจากได้ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา คุณภาพแผนจัดการเรียนรู้ และเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขรูปแบบ การจัดการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และเครื่องมือประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ และข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ มาประกอบการปรับปรุง แล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทพิจารณาให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ระยะที่ 3 การประเมิน ผลรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษา เพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษา ประสิทธิภาพของ รูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา โดยเน้นเฉพาะองค์ประกอบหลัก คือ กระบวนการจัดการเรียนรู้ เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ตามหลักการ GE-TICA จากการเรียนการสอนจริงตลอดจนปัญหาอุปสรรคระหว่างการทำเนินการเรียนการสอน เพื่อปรับปรุงให้รูปแบบการจัดการเรียนรู้มีความถูกต้อง เหมาะสมต่อการนำไปใช้ในโรงเรียนต่อไป

ขั้นตอนที่ 1 ทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษา

วัตถุประสงค์

เพื่อทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษาโดยการปฏิบัติการเรียนการสอนจริง

วิธีดำเนินการ

1. เตรียมความพร้อม บุคลากรในโรงเรียน หลังจากที่ได้ผู้วิจัยประเมินความพร้อมของโรงเรียนแล้ว ก่อนที่จะเริ่มดำเนินการทดลองปฏิบัติการเรียนการสอนจริง ผู้วิจัยได้เตรียมความพร้อมของโรงเรียนดังนี้

1.1 ผู้บริหารโรงเรียน ผู้วิจัยเข้าพบผู้บริหารโรงเรียนเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยตลอดจนประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัยทั้งต่อโรงเรียน ครู และนักเรียน

1.2 ครู ผู้วิจัย สร้างความเข้าใจกับครู 1 คน เพื่อเป็นผู้ช่วยวิจัย โดยการสังเกตขณะที่ผู้วิจัยทำการทดลอง ประเด็นที่ผู้วิจัยสร้างความเข้าใจแก่ครู ได้แก่ ความรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษารูปแบบการเรียนการสอน แผนการจัดการเรียนรู้ คู่มือประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และการประเมินผลการเรียนรู้

1.3 สื่อ ผู้วิจัยสนับสนุนสื่อความรู้เรื่องเอดส์ เพศศึกษา และที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการจัดการเรียนรู้

2. สุ่มห้องเรียนเข้าร่วมการวิจัย จำนวน 2 ห้องเรียน แล้วสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก 1 ห้องเรียนเป็นกลุ่มทดลอง และ 1 ห้องเรียนเป็นกลุ่มควบคุม

3. จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เอื้อต่อการเรียนรู้ หรือจัดการให้มีแหล่งเรียนรู้ หมายถึงการจัดแหล่งข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศ และประสบการณ์ ที่สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ใฝ่รู้ แสวงหาความรู้และเรียนรู้ด้วยตนเองตามอัธยาศัย อย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างให้

ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ (แหล่งการเรียนรู้. 2555: ออนไลน์) ซึ่งสอดคล้องกับหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และในการวิจัยในครั้งนี้ กำหนดให้มีการจัดนิทรรศการเรื่องเอดส์และเพศศึกษา เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และนักเรียนที่สนใจ รวมทั้งการสนับสนุนสื่อการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับเอดส์และเพศศึกษาไว้ในห้องพยาบาลของโรงเรียน

4. จัดการเรียนการเรียนรู้ หรือการทดลองจัดการเรียนการสอน ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบแผนการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi experimental design) แบบศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยวัดก่อน-หลังการทดลอง (The pretest-posttest control group design) (สถาบันวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2551: 452) ซึ่งมีแบบแผนการทดลองดังนี้

กลุ่ม	ทดสอบก่อน	ให้สิ่งทดลอง	ทดสอบหลัง
E	O1	X	O2
C	O1	~X	O2

E หมายถึง กลุ่มทดลอง เป็นกลุ่มที่ให้ตัวแปรอิสระหรือสิ่งทดลองหรือจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบ

C หมายถึง กลุ่มควบคุม เป็นกลุ่มที่ไม่ให้ตัวแปรอิสระหรือสิ่งทดลอง หรือจัดการเรียนการสอนแบบปกติ

X หมายถึง ตัวแปรอิสระหรือสิ่งทดลองที่ผู้วิจัยกำหนดให้แก่กลุ่มทดลอง ในที่นี้คือการจัดการเรียนการสอนตามกระบวนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาตามหลักการ GE-TICA

~X หมายถึง ตัวแปรอิสระหรือสิ่งทดลองที่ผู้วิจัยกำหนดให้แก่กลุ่มทดลอง ในที่นี้คือการจัดการเรียนการสอนตามปกติ

O1 หมายถึง การวัดตัวแปรตามก่อนที่จะให้ตัวแปรอิสระหรือสิ่งทดลอง

O2 หมายถึง การวัดตัวแปรตามทันทีหลังได้รับตัวแปรอิสระหรือสิ่งทดลอง

5. จัดกิจกรรมเสริมการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษา โดยให้นักเรียนได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมวันสถาปนาโรงเรียน

6. ประเมินผลการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 2 ประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษา

วัตถุประสงค์

เพื่อประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษา ซึ่งประเมิน 2 ด้าน ได้แก่ (1) ประสิทธิภาพของรูปแบบ (2) ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และ เป็นประโยชน์ของรูปแบบ การจัดการเรียนรู้ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา การประเมิน ประสิทธิภาพของรูปแบบ ครั้งนี้ มุ่งประเมิน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติ และ ความตั้งใจใฝ่ พยายามของนักเรียนที่ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ตามหลักการ GE-TICA ซึ่งมีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

1. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 7 ห้องเรียน 220 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 2 ห้องเรียน ได้มา โดยการ สุ่มอย่างง่าย แล้ว จับฉลาก 1 ห้องเรียน เป็นกลุ่มทดลอง คือ ห้องเรียน 2/5 และอีก 1 ห้องเรียนเป็นกลุ่มควบคุม คือ ห้องเรียน 2/6

1.3 เกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมโครงการ (Inclusion criteria)

- เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และอยู่ในห้องที่ได้รับการสุ่มเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
- สุขภาพร่างกายแข็งแรง สุขภาพจิต สามารถอยู่ร่วมในโครงการวิจัยได้ตลอด การศึกษา

- ยินดีเป็นอาสาสมัครเข้าร่วมโครงการวิจัย

1.4 เกณฑ์การแยกกลุ่มตัวอย่างออกจากโครงการ (Exclusion criteria)

- ไม่เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
- สุขภาพร่างกาย ไม่แข็งแรง มีปัญหาสุขภาพจิต จนเป็นเหตุให้ไม่ สามารถอยู่ ร่วมในโครงการวิจัยได้ตลอดการศึกษา

- ไม่ยินดีเป็นอาสาสมัครเข้าร่วมโครงการวิจัย

1.5 เกณฑ์การให้เลิกจากการศึกษา (Discontinuation criteria)

- เกิดผลข้างเคียงที่ไม่พึงประสงค์จากการวิจัย และพิสูจน์ได้จากผู้เชี่ยวชาญของ สถาบันที่ควบคุมวิชาชีพนั้นๆ ได้ว่าเกิดขึ้นจากการวิจัยดังกล่าว
- เป็นการวิจัยที่ผิดศีลธรรม ประเพณีอันดีงาม
- เป็นการวิจัยที่ทำลายความมั่นคงของประเทศชาติ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ 3 ชุด ได้แก่ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องโรคเอดส์และเพศศึกษา แบบสอบถามเจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา และแบบสอบถามความตั้งใจเฝ้าพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเก็บรวบรวมข้อมูลก่อน-หลังการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ด้วยเครื่องมือชุดเดียวกันทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการดังนี้

4.1 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย ก่อนทดลองระหว่าง กลุ่มทดลองกับ กลุ่มควบคุมในด้านระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องโรคเอดส์และเพศศึกษา เจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา และความตั้งใจเฝ้าพฤติกรรม ป้องกันการติดเชื้อ เอชไอวีและเพศศึกษา โดยใช้สถิติทดสอบที (Independent sample t-test)

4.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยก่อน-หลังทดลองในกลุ่มทดลองด้านระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องโรคเอดส์และเพศศึกษาเจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษาและความตั้งใจเฝ้าพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา โดยใช้สถิติทดสอบที (Dependent sample t-test)

4.3 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย ก่อน-หลังทดลองในกลุ่มควบคุมด้านระดับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องโรคเอดส์และเพศศึกษา เจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา และความตั้งใจเฝ้าพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา โดยใช้สถิติทดสอบที (Dependent sample t-test)

4.4 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย หลังทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในด้านระดับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องโรคเอดส์และเพศศึกษาเจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา และความตั้งใจเฝ้าพฤติกรรม ป้องกันการติดเชื้อ เอชไอวีและเพศศึกษา โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (Analysis of Covariance: ANCOVA)

2. ตรวจสอบความ เหมาะสม ความเป็นไปได้ และ เป็นประโยชน์ของรูปแบบ การจัดการเรียนรู้ โดยครูผู้สอนนิสิตศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นผู้ประเมิน และผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ครูผู้สอนเพิ่มเติมเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ในแต่ละแผน

ขั้นตอนที่ 3 ปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษา

วัตถุประสงค์

เพื่อปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษา

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินประสิทธิผล การตรวจ จสอบความ เหมาะสม ความ เป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ฯ และความคิดเห็นเพิ่มเติม ของ ผู้เชี่ยวชาญ ต่อรูปแบบการจัดการจัดเรียนรู้ ฯ มาปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และ เพศศึกษาให้มีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ในโรงเรียนอื่นๆ
2. ผู้วิจัยนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขให้มี ความเหมาะสมมากขึ้น ให้อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทตรวจสอบ แล้วทำการแก้ไขตามข้อเสนอแนะ ของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท
3. ผู้วิจัยนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเสนอต่อที่ประชุมวิชาการ ระดับชาติและวารสารวิชาการเพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ให้ผู้สนใจนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษา เพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี ในนักเรียนระดับ ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 ครั้งนี้ ผู้วิจัย แบ่งการ นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาบริบทของการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาและแนวทางการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ตอนที่ 2 ผลสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ตอนที่ 3 ผลการประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูล

IS1	= Intensive teaching school 1 (โรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบเข้มข้นแห่งที่ 1)
IS2	= Intensive teaching school 2 (โรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบเข้มข้นแห่งที่ 2)
BS1	= Basic teaching school 1 (โรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบทั่วไปแห่งที่ 1)
BS2	= Basic teaching school 2 (โรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบทั่วไปแห่งที่ 2)
T	= Teacher (ครู)
S	= Student (นักเรียน)
BP	= Boy pupil (นักเรียนชาย)
GP	= Girl pupil (นักเรียนหญิง)
N	= จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	= Mean (ค่าเฉลี่ย)
S.D.	= Standard diviation (ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน)
SS	= Sum of square (ค่าผลบวกของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง)
DF	= Degree of freedom (ค่าองศาความเป็นอิสระ)
MS	= Mean squre (ค่ากำลังสองเฉลี่ย)
t	= t-test (ค่าทดสอบที)

- F = F-test (ค่าทดสอบเอฟ)
- P = ความน่าจะเป็นที่คำนวณได้
- E1, E2,...,E7 = Expert 1 (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1), Expert 2 (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2),..., Expert 7 (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7)

ตอนที่ 1 ผลการศึกษา บริบทของการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาและ แนวทางการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ในการนำเสนอผลการศึกษา ผู้วิจัยนำเสนอตามแหล่งข้อมูลที่ศึกษา ดังนี้

1. บริบทของการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2
2. แนวทางการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
3. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างแนวทางการจัดการเรียนรู้และบริบทการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษา

ในการนำเสนอผลการศึกษาตามแหล่งข้อมูลที่ได้ไปศึกษานั้น วิจัยนำเสนอในแต่ละหัวข้อตามกรอบการศึกษา 3 ประเด็น ดังนี้

1. ปัจจัยที่ทำให้เกิดการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา
2. กระบวนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา
3. การประเมินผลการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา

1. บริบทของการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2

1.1 บริบทการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาในโรงเรียน ที่จัดการรู้เรียน แบบเข้มข้น

ผู้วิจัยศึกษาบริบทการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาในโรงเรียนที่จัดการรู้เรียนแบบเข้มข้น จำนวน 2 โรงเรียน โรงเรียนที่ 1 ใช้สัญลักษณ์ IS1 จัดการเรียนการสอน ระดับชั้นปฐมวัยถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ส่วนโรงเรียนที่ 2 ใช้สัญลักษณ์ IS2 จัดการเรียนการสอน ระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั้งสองโรงเรียนเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ อยู่ในเขตชุมชน

1.1.1 ปัจจัยที่ทำให้จัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา

1) มุมมองต่อสถานการณ์ปัญหาเยาวชน จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนIS1พบว่า ผู้บริหารมีความเข้าใจสถานการณ์ปัญหาเยาวชนเป็นอย่างดี ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากในปี พ.ศ. 2547 โรงเรียนเปิดรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นปีแรก เพื่อรองรับนักเรียนที่ไม่มีที่เรียน ในเขตพื้นที่ให้บริการ จึงมีโอกาสดูแลปัญหาของนักเรียน เช่น การมีแฟน พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ดังสะท้อนได้จากคำกล่าวของผู้บริหารโรงเรียน

“...เราเป็นครูประถมยังไม่เคยสัมผัสกับเด็กมัธยม พอเปิดแล้วทำให้เราเห็นหลายๆ ปัญหา โดยเฉพาะเรื่องเพศศึกษา เด็กมัธยมเป็นเด็กวัยรุ่น เราไม่เคยไม่เจอเด็กเป็นแฟนกันแล้วพากันไปนอน มันเป็นปัญหามากในเด็กยุคนั้น...”

(ผู้บริหารโรงเรียน IS1, 26 สิงหาคม 2556)

ส่วนความคิดเห็นของครูผู้ศึกษา มองว่านักเรียนของตนเองมีความเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์และยาเสพติดเป็นอย่างมาก เนื่องจากสภาพแวดล้อมรอบๆ โรงเรียน เป็น ชุมชนแออัด พ่อแม่ไม่ค่อยมีเวลาดูแลบุตรหลาน ประกอบกับนักเรียนอยู่ในวัยที่อยากรู้อยากลอง จึงมีความเสี่ยงดังสะท้อนได้จากคำกล่าว

“...ตามบริบทของโรงเรียนเหมือนจะอยู่ในเมือง แต่ด้วยสภาพแวดล้อมรอบรั้วโรงเรียนจะเป็นเหมือนสลัม มีภาวะเสี่ยงพอสมควรแล้วเด็กเค้ามีความอยากรู้อยากเห็น ตั้งแต่มาสอนปีแรกแล้วเด็กมีความอยากรู้อยากเห็นอยากลองเยอะ...”

(IS1T, 26 สิงหาคม 2556)

ในขณะที่โรงเรียน IS2 พบว่าผู้บริหารโรงเรียน มีความรู้ความเข้าใจต่อสถานการณ์ปัญหาเยาวชนเป็นอย่างดี โดยให้เหตุผลของ ว่า ปัจจุบันการสื่อสารออนไลน์ทำได้ง่าย การเข้าถึงสื่อลามกอนาจารได้ง่าย จึงทำให้นักเรียนเกิดการอยากรู้อยากลอง ส่วนครูผู้สอนมีความคิดเห็นเช่นเดียวกับผู้บริหารโรงเรียน โดยมองว่าสื่อมีบทบาทต่อตัว นักเรียนมาก เช่น นักเรียนดูภาพโป๊ในห้องเรียนระหว่างที่ครูสอน และยังพบว่านักเรียนมีความไวต่อการเรียนรู้เรื่องเพศมาก ให้ ความสนใจเรื่องเพศ และส่วนใหญ่กล้าพูดเรื่องเพศในชั้นเรียน

2) นโยบายการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน

IS1 กล่าวว่าตอนที่ ดร.คุณหญิง กษมา วรวรรณ ณ อยุธยา เป็นเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ก็ไม่มีนโยบายเป็นลายลักษณ์อักษรให้โรงเรียนจัดการเรียนการสอนเพศศึกษา แต่ทางโรงเรียนเห็นปัญหาของนักเรียนและองค์กรแพชได้นำเพศศึกษาเข้ามาสอนในโรงเรียน โดยเริ่มแรกโรงเรียนจัดเพศศึกษาอยู่ในกิจกรรมชุมนุม หลังจากนั้น 2 ปี ได้บรรจุลงในหลักสูตรของโรงเรียนในสาระเพิ่มเติมชื่อว่าสุขภาพกับวัยใส ในขณะที่โรงเรียน IS2 จากข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูพบว่าโรงเรียนได้รับนโยบายจากสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ให้จัดการเรียนรู้สอดแทรกไปในกิจกรรม เช่น โครงการเข้าค่ายส่งเสริมคุณธรรม ยาเสพติด และยังมีหน่วยงานอื่น ๆ เข้ามาส่งเสริมและสนับสนุนให้จัดกิจกรรมเรื่องเอดส์และเพศศึกษา ทั้งจาก กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานมาย กรุงเทพมหานคร กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข องค์การแพช และมูลนิธิมีชัย วีระไวทยะ

3) ด้านงบประมาณ งบประมาณจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาของโรงเรียน IS1 โรงเรียนมีงบประมาณพัฒนาวิชาการ ซึ่งเรื่องนี้ ครูผู้สอนให้ข้อมูลไว้ว่า งบประมาณถูกนำมาใช้เป็นค่าวัสดุอุปกรณ์ เช่น กระดาษ A4 กระดาษฟลิปชาร์ต เป็นต้น ลักษณะเช่นเดียวกับโรงเรียน IS2 ส่วนงบประมาณในการอบรมครู ทางโรงเรียน IS1 มีงบประมาณสำหรับส่งครูไปอบรมต่างจากโรงเรียน IS2 โรงเรียนไม่มีงบประมาณส่งครูไปอบรม

4) การสร้างความเข้าใจกับผู้เกี่ยวข้อง จากข้อมูลบอกเล่าทั้งของผู้บริหารและครูโรงเรียน IS1 พบว่า โรงเรียนได้ทำความเข้าใจเรื่องการเรียนการสอนเรื่องเอดส์และเพศศึกษาเมื่อมีการปฐมนิเทศ ผู้ปกครองตอนต้นปีการศึกษา และได้ชี้แจงผู้ปกครองว่าโรงเรียนมีการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาโดยครูที่ผ่านการอบรมแล้วเท่านั้น นอกจากนี้ โรงเรียนยังมีนโยบายให้ครูสุขศึกษา ครูพลศึกษา ครูแนะแนว ครูบรรจุใหม่ ครูอัตราจ้างเข้าอบรมเพศศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ซึ่งปัจจุบันครูระดับมัธยมศึกษาได้เข้าอบรมเกือบร้อยเปอร์เซ็นต์ จากการสอบถามผู้บริหารถึงเหตุผลที่ให้ครูสอนวิชาอื่นๆ เข้าอบรมด้วย ผู้บริหารให้เหตุผลว่า ครูวิชาอื่น ๆ จะต้องกลับมาเป็นครูที่ปรึกษาให้กับนักเรียน ในขณะที่โรงเรียน IS2 ได้ชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้ที่เกี่ยวข้องเช่นเดียวกัน โดยผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นผู้ชี้แจงในที่ประชุม และนักจิตวิทยาได้ชี้แจงเมื่อประชุมผู้ปกครองนักเรียน นอกจากนี้ ผลจากการมีหน่วยงานภายนอก เข้ามาส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงเรียน IS2 จัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาอยู่เสมอ จึงทำให้ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในสถานการณ์ปัญหาของเยาวชน และเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา

5) ครูผู้จัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา พบว่า โรงเรียน IS1 ครูที่เกี่ยวข้องหลายคน ครูที่ทำหน้าที่หลักคือ ครูสุขศึกษา (จบพลศึกษา) ซึ่งสอนเรื่องเอดส์และเพศศึกษาในวิชาสุขศึกษา และสอนเพศศึกษาในวิชาเพิ่มเติม ส่วนครูแนะแนวและครูวิชาอื่นๆ นำเรื่องเอดส์และเพศศึกษาไปสอนสอดแทรกในวิชาของตน ในขณะที่โรงเรียน IS2 นั้น ครูที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มี 2 คน คือ ครูสุขศึกษา (จบพลศึกษา) ที่สอนในวิชาสุขศึกษา และครูแนะแนว สาเหตุที่ให้ครูแนะแนวเป็นคนสอนเพศศึกษา เพราะครูแนะแนวมีกระบวนการพูดคุยกับนักเรียนเรื่องการอยู่ร่วมกันในสังคม เรื่องเพศ และเป็นที่ปรึกษาให้กับนักเรียน ส่วนครูสุขศึกษานั้นการสอนทฤษฎี

6) การพัฒนาศักยภาพครู จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครู พบว่า โรงเรียน IS1 ครูเกือบทุกคนได้รับการอบรมเพิ่มพูนความรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาจากองค์การแพช โดยโรงเรียนส่งครูสุขศึกษา และพลศึกษาไปอบรมก่อน เนื่องจากมีความเกี่ยวข้องกับเรื่องเอดส์และเพศศึกษามากที่สุด หลังจากนั้นเป็นครูแนะแนวและครูอื่นๆ โดยจัดให้ครูบรรจุใหม่ไปอบรมก่อนครูรุ่นเก่าเนื่องจากผู้บริหารมองเห็นว่า ครูใหม่มีประสบการณ์น้อยกว่าครูรุ่นเก่าๆ จำเป็นต้องไปเพิ่มพูนความรู้ ในขณะที่โรงเรียน IS2 นั้น ครูที่ได้รับการอบรมพัฒนาศักยภาพให้จัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเป็นครูแนะแนวมากกว่าครูสุขศึกษา เพราะทำหน้าที่สอนเพศศึกษาโดยตรง ที่ผ่านมามีหลายหน่วยงานเชิญไปอบรมอย่างต่อเนื่อง

7) ด้านห้องสื่อ สื่อทัศนูปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้ พบว่าโรงเรียน IS1 มีห้องดิจิทัล จำนวน 2 ห้อง ซึ่งนโยบายของผู้บริหารโรงเรียนต้องการให้ครูไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียน เช่น 1 หน่วยการเรียนรู้ให้ทำแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 1-2 แผน ไปใช้ห้องดิจิทัล แต่จากการสัมภาษณ์ครูพบว่า ปัญหาเรื่องการใช้ห้องดิจิทัล คือ โรงเรียนจัดให้ใช้ห้องดิจิทัลสัปดาห์ละ 1 ครั้ง แต่ครูสอนสองระดับๆ ละ 6 ห้อง หากนำนักเรียนห้องใดห้องหนึ่งขึ้นไปเรียนที่ห้องดิจิทัลแล้วอีก 5 ห้องก็ไม่ได้ไปใช้ อีกทั้งการใช้ห้องดิจิทัลนั้นเสียเวลาพานักเรียนไปใช้ เมื่อความจำเป็นต้องใช้คอมพิวเตอร์ เช่น ให้นักเรียนดูคลิป หรือวิดีโอ ครูจะนำคอมพิวเตอร์แบบพกพา (Notebook) มาเปิดให้นักเรียนดู ถึงแม้ว่านักเรียนไม่สามารถมองเห็นได้ทุกคน แต่นักเรียนยังได้ยินเสียง ส่วนแหล่งการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษานั้น พบว่า โรงเรียนมีบอร์ดของชุมชนสุขภาพกับวัยใส บริเวณลานหินอ่อนของโรงเรียน จากการสังเกตข้อมูลที่มีอยู่ในบอร์ดมีเรื่อง การมีเพศสัมพันธ์ ยาคุม กำเนิด การกำเนิด เป็นต้น ซึ่งล้วนแต่เป็นผลงานของนักเรียน นอกจากนี้ ครูยังระบุแหล่งการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในห้องสมุด ในรูปของตำราและหนังสือ

ในขณะที่โรงเรียน IS2 โรงเรียนมี ห้องคอมพิวเตอร์ จำนวน 5 ห้อง ห้องสมุด อิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 1 ห้อง และห้องสมุดธรรมชาติ จำนวน 2 ห้อง ศูนย์การเรียนรู้ จำนวน 1 ห้อง ห้องประชุมใหญ่ จำนวน 1 ห้อง ที่สามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต ได้ และห้องเรียนบางห้อง มีโปรเจคเตอร์ ในด้านนโยบายการใช้ห้องต่าง ๆ ผู้บริหารโรงเรียนได้เปิดกว้างให้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้มาใช้ ในส่วนแหล่งการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาของโรงเรียน IS2 โรงเรียนไม่มีแหล่งการเรียนรู้เรื่องนี้โดยเฉพาะ แต่จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารคิดว่าอินเทอร์เน็ต คือ แหล่งการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาสำหรับนักเรียน

1.1.2 กระบวนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา

การศึกษารูปแบบก การจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ผู้วิจัยมุ่งศึกษาใน 3 ประเด็น ได้แก่ รูปแบบการเรียนการสอน วิธีการสอน กิจกรรมเสริมการเรียนรู้ ซึ่งผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1) รูปแบบการเรียนการสอน พบว่า โรงเรียน IS1 ไม่ได้มีนโยบายกำหนด รูปแบบการจัดการเรียนการสอนเรื่องเอดส์และเพศศึกษาเป็นการเฉพาะแต่เน้นจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะชีวิตตามแนวทางขององค์การแพช กล่าวคือ ให้นักเรียนได้เรียนรู้และรู้จัก วิธีการป้องกันตนเองไม่ให้เสี่ยงเรื่องเพศ และการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เช่นเดียวกัน กับ โรงเรียน IS2 ที่ไม่ได้กำหนดนโยบายให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบใดแบบหนึ่งเป็นการเฉพาะ แต่ครูผู้สอนได้นำรูปแบบขององค์การแพช และเวลด์สตาร์ทมาประยุกต์ใช้ โดยพิจารณาว่าเรื่องหรือ หัวข้อใดที่ตรงกับหลักสูตร ของโรงเรียนและมีความเหมาะสมก็ นำมาใช้จัดการเรียนการสอนใน ชั้นเรียน แต่โดยหลักการแล้วจะเน้นการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วม

2) วิธีการสอน พบว่า วิธีการสอนที่ครูสุศึกษาของโรงเรียน IS1 นำมาใช้มี หลากหลายวิธีด้วยกัน ทั้งการบรรยาย การอ่านแล้วให้นักเรียนจดบันทึก การให้โจทย์เป็นการบ้าน แล้วให้นักเรียนไปหาคำตอบ การแจกเอกสาร (Sheet) ให้อ่าน การดูสื่อคลิปวิดีโอ การสาธิต การทดลอง การมอบหมายให้นักเรียนไปค้นคว้าและทำรายงานกลุ่มแล้วนำมาเสนอหน้าชั้นเรียน และอภิปรายร่วมกันในชั้นเรียน จากข้อมูลที่ได้จากนักเรียนพบว่าน้ำหนักของการให้นักเรียนจดบันทึก ในชั้นเรียนมากกว่าการทำกิจกรรมกลุ่มในชั้นเรียน ในขณะที่โรงเรียน IS2 วิธีการสอนของครูพบว่า ครูใช้วิธีการสอนที่หลากหลายเช่นเดียวกัน เช่น การบรรยาย การสอนสอนสาธิต การดูคลิป วิดีโอ แล้วสรุปลงในใบงาน การตั้งคำถาม แล้วให้นักเรียนตอบ การสรุปเนื้อหาในหนังสือลงในสมุดข้อมูล ของนักเรียน

3) กิจกรรมเสริมการเรียนรู้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน ครูสุศึกษา และนักเรียนโรงเรียน IS1 พบว่า โรงเรียนไม่ได้มีกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ มีเพียงส่งตัวแทนนักเรียนจำนวน 2 คน ไปอบรมเรื่องเพศศึกษาและเอดส์ ซึ่งในประเด็นนี้ผู้บริหารโรงเรียนเหตุผลว่า การจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมจะเอื้อกันจะให้เด่นไปทางเอดส์และเพศศึกษาไม่ได้ เนื่องจากเวลาเรียนมีน้อย ไม่สามารถจัดกิจกรรมเฉพาะเรื่อง ได้ นอกจากนี้ยังพบว่าครูสุศึกษาและนักเรียนมองว่ากิจกรรมเสริมหลักสูตรคือ การจัดบอร์ดนิทรรศการตามเทศกาลต่างๆ แต่การจัดกิจกรรมรณรงค์เรื่องเอดส์ เนื่องในวันวาเลนไทน์และวันเอดส์โลกยังไม่เคยจัดกิจกรรม ในขณะที่โรงเรียน S2 ผู้บริหารโรงเรียนมีมุมมองว่า การสอนเพศศึกษาในวิชาแนะแนว เป็นกิจกรรมเสริมการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ซึ่งตามหลักสูตรการศึกษาแล้วเรื่องเอดส์และเพศศึกษาอยู่ในรายวิชาสุขศึกษา นอกจากนี้ยังพบว่า โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณการจัดกิจกรรมจากหน่วยงานต่างๆ ได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานมัย กรุงเทพมหานคร กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข องค์การแพช และมูลนิธิมีชัย วีระไวทยะ รวมทั้งในบางปีการศึกษา ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล อีกด้วย

1.1.3 การประเมินผลการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา

1) วิธีการประเมินการเรียนรู้ จากการสอบถามแนวนโยบายของโรงเรียน IS1 พบว่า ไม่ได้กำหนดแนวทางการวัดผล ขึ้นอยู่กับครูผู้สอน ซึ่งครูสุศึกษาให้ข้อมูลว่า วิชาสุขภาพกับวัยใส เป็นวิชานับหน่วยกิต ดังนั้น ต้องมีการเก็บคะแนนในแต่ละหน่วย และสอบเก็บคะแนนกลางภาค และปลายภาค แล้วนำมารวมกับคะแนนจิตพิสัย แต่อย่างไรก็ตามครูมองว่าการประเมินที่ดีต้องประเมินว่าเด็กนักเรียนนำความรู้ไปใช้ได้จริงหรือไม่ ซึ่งในเรื่องนี้ครูประเมินได้จากการถามของนักเรียนเรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพิ่มเติมนอกห้องเรียน ซึ่งจากการสัมภาษณ์นักเรียนได้ข้อมูลว่า ครู มีวิธีการเก็บคะแนนหลากหลาย เช่น ให้คะแนนพฤติกรรม คะแนนการส่ง งาน คะแนนจากใบงาน การทดสอบท้ายบท เป็นต้น

ในขณะที่โรงเรียน IS2 จัดการเรียนรู้เรื่อง เพศศึกษาในวิชาแนะแนว การประเมินใช้วิธีการประเมินจากใบงาน การสังเกตพฤติกรรม และแบบ สอบถามในชั้นเรียน วิธีการวัดผลใช้เกณฑ์การผ่านหรือไม่ผ่านเนื่องจากวิชาแนะแนวไม่ได้นับหน่วยกิต ส่วนวิธีการประเมินเรื่องเอดส์และเพศศึกษาที่อยู่ในวิชาสุขศึกษาทั้งสองโรงเรียนใช้วิธีการประเมินตามปกติเนื่องจากเป็นวิชาที่ต้องนับหน่วยกิต

2) ผลการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาที่ผ่านมา

ด้านความรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ผู้วิจัยได้สอบถามวิธีการป้องกันการติดเชื้อ เอชไอวีและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์กับนักเรียน ซึ่งนักเรียนทั้งสองโรงเรียนสามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง ว่าต้องสวมถุงยางอนามัยก่อนมีเพศสัมพันธ์ และยังสามารถบอกได้ว่าเอดส์และเพศศึกษาคืออะไรได้อีกด้วย ซึ่งเรื่องนี้สะท้อนได้จากคำกล่าวของนักเรียนที่ว่า

“...เอาเอดส์ก่อนนะค รับ ถ้าเรามีเพศสัมพันธ์กับฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เราจะไม่ว่าฝ่ายหนึ่งมีเชื้อเอชไอวี ถ้าเรามีเพศสัมพันธ์อาจทำให้เราติดเชื้อเอดส์ได้...”

(IS1BP, 26 สิงหาคม 2557)

“...เป็นเรื่องใกล้ตัว เป็นเรื่อง การคุมกำเนิด หน้า 7 หลัง 7 การป้องกันการตั้งครรภ์ การป้องกันการมีเพศสัมพันธ์...”

(IS1GP, 26 สิงหาคม 2557)

“...ทำให้รู้ว่าวัยอะเพศชาย เพศหญิงเป็นยังไง ดูแล้วไม่เข้าใจ ทำให้ต้องไปค้นดูในอินเทอร์เน็ตว่า เพศชายเป็นยังไง เพศหญิงเป็นยังไง...”

(IS1BP, 26 สิงหาคม 2557)

“...รู้ว่าเอดส์กับเอชไอวีมันแตกต่างกัน และติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ทางเลือด ทางแม่สู่ลูก มันก็แบ่งขยายหลายโรค ซิฟิลิส หนองใน...”

(IS2GP, 18 กันยายน 2556)

“...ควรใส่ถุงยางอนามัย และก็ไม่นอนกับใครมั่ว เวลาเราจะมีเพศสัมพันธ์เราก็ใส่ถุงยางอนามัย...”

(IS2GP, 18 กันยายน 2556)

นอกจากนี้ นักเรียนยังสามารถบอกวิธี หลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยงได้อีกด้วย เช่น ไม่อยู่หรือไปในสถานที่เปลี่ยว หรือที่มีคนสองต่อสอง ไม่แต่งกายล่อแหลมเพื่อกระตุ้นอารมณ์เพศตรงข้าม เป็นต้น

ด้านเจตคติต่อการป้องกันเรื่องเอดส์และเพศศึกษา จากการสัมภาษณ์

ครูโรงเรียน IS1 พบว่า นักเรียนกล้ามาขอถุงยางอนามัย กับครู แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีเจตคติต่อการป้องกันตนเอง เมื่อผู้วิจัยสนทนากลุ่มและสัมภาษณ์เดี่ยวนักเรียน โดยใช้คำถามเดียวกัน “หากมีเพื่อนที่เรารู้สึกชอบพอกัน ชวนไปดูหนังที่บ้านสองต่อสอง ระหว่างที่พ่อแม่ และครอบครัวเขา ไม่อยู่บ้าน นักเรียนจะอย่างไร” ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชายส่วนใหญ่ตอบว่า “ไป” มีบางคนเท่านั้นที่ตอบว่า “ไม่ไป” ส่วนนักเรียนหญิง ตอบว่า “ไม่ไป” ซึ่งผลการวิจัยแตกต่างจากการศึกษาในโรงเรียน IS2 คือ นักเรียนชายส่วนใหญ่ตอบว่า “ไป” ส่วนนักเรียนหญิง ตอบว่า “ไป” ประมาณครึ่งหนึ่ง และตอบว่า “ไม่ไป” ประมาณครึ่งหนึ่ง โดยเหตุผลของการไปหรือไม่ไปแตกต่างกัน ดังนี้

“...ไม่ไป เพราะเราเป็นผู้ชาย เราไปทำอะไรเขาเราก็ผิดใช้ไหมพี่ แบบเราเปลือยหรือยังนี่แหละ กลัวอดไม่ได้...”

(IS1BP, 9 กันยายน 2556)

“...ไม่ไปเพราะ เราไม่รู้ว่าเขา จะไปทำอะไรอย่างไรกับหนู ถ้าหากไปต้องชวนเพื่อนอีกคนไปด้วย จะได้เป็นเพื่อน...”

(IS1GP, 9 กันยายน 2556)

“...ไม่ไป เพราะถ้าหากเราอยู่สองต่อสองอีกฝ่ายอาจเกิดอารมณ์ได้...”

(IS2GP, 27 สิงหาคม 2557)

“...ไม่ไป เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ เพราะอยู่สองต่อสอง จะให้อีกฝ่ายเกิดอารมณ์ได้...”

(IS2GP, 27 สิงหาคม 2557)

“...ไป เพราะอยากไป เพราะคนเป็นแฟนกันก็อยากมีเวลาอยู่ด้วยกันสองคน...”

(IS2BP, 18 กันยายน 2556)

นอกจากนี้ เจตคติต่อการป้องกันเรื่องเอดส์และเพศศึกษา ของนักเรียนโรงเรียน IS2 ไม่แตกต่างจากโรงเรียน IS1 โดยเฉพาะนักเรียนหญิงจะตระหนักถึงความเสี่ยงทางเพศที่อาจเกิดขึ้นกับตนเองได้และ สังเกตได้จากนักเรียนชายกล้ามาขอถุงยางอนามัยกับครูผู้สอน ดังคำกล่าวของครูที่ว่า

“...เรารู้ว่าเด็กสมัยนี้ห้ามไม่ได้แต่ต้องสอนให้รู้จักการป้องกันไว้ จึงเป็นที่มาต้องสอนเรื่องเพศศึกษาในโรงเรียน เดียวนี้เด็กก็กล้ามาขอถุงยาง เราก็ตอบเด็กว่าเธอเห็นฉันเป็นครูถุงยาง หรือไง โดยเฉพาะเด็กผู้ชายจะมาขอถุงยาง ปีนี้เปลี่ยนเด็กผู้หญิงมาขอ...”

(IS2T, 27 สิงหาคม 2556)

ด้านทักษะชีวิต จากการศึกษา ทักษะชีวิตโดยใช้คำถามชุดเดียวกันกับการศึกษาเจตคติต่อการป้องกันเรื่องเอดส์และเพศศึกษา พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ทั้งโรงเรียน IS1 และ IS2 ใช้ทักษะการปฏิเสธมากกว่าการต่อรอง โดยให้เหตุผลของตัวเองเป็นตัวปฏิเสธ และกล้าที่ปฏิเสธตรงๆ เช่น ไม่ว่าง โดยไม่ให้เหตุผลอื่นๆ ซึ่งเป็นการตัดโอกาสไม่ให้อีกฝ่ายเกิดการต่อรอง แต่มีเพียงนักเรียนบางคนเท่านั้นจะให้เหตุผล เช่น เพราะต้องอ่านหนังสือ แม่ชวนไปโน้นไปนี่ เป็นต้น และจากการศึกษายังพบว่านักเรียนมีความมั่นใจและกล้าสื่อสารเรื่องเพศกับผู้วิจัย

1.2 ผลการศึกษาริบทบทการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาในโรงเรียนแบบทั่วไป

การศึกษาริบทบทการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาในโรงเรียนแบบทั่วไป ผู้วิจัยศึกษาจำนวน 2 โรงเรียน โรงเรียนแห่งที่ 1 ใช้สัญลักษณ์ว่า BS1 โรงเรียนแห่งที่ 2 ใช้สัญลักษณ์ว่า BS2 โดยบริบททั่วไปของโรงเรียน BS1 และ BS2 เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่อยู่ในเขตชุมชน โรงเรียน BS1 จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 - 3 ส่วนโรงเรียน BS2 จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 - 6

1.2.1 ปัจจัยที่ทำให้จัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา

1) มุมมองต่อสถานการณ์ปัญหาเยาวชน จากการศึกษาพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน BS1 มีมุมมองต่อสถานการณ์ปัญหาเยาวชนว่า เยาวชนมักมีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด การทะเลาะวิวาท การใช้โทรศัพท์ การใช้อินเทอร์เน็ตที่ไม่เหมาะสม และปัญหาเรื่องเพศ โดยมองเรื่องเพศว่าเป็นเรื่องธรรมชาติ เช่นเดียวกับผู้บริหารโรงเรียน BS2 มองปัญหาเยาวชนว่า มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อปัญหาด้านเพศ เอดส์ และการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ และมองว่าเรื่องเอดส์นี้เกี่ยวข้องกับจัดการเรียนรู้เพศศึกษา โดยประเด็นนี้สะท้อนได้จากคำกล่าวที่ว่า

“...ปัญหาที่ล่อแหลมมากๆ คือปัญหายาเสพติด และปัญหาเพศสัมพันธ์ ปัญหาสองปัญหานี้เป็นเรื่องของที่เราห่วงใยมาก ซึ่งมันเป็นปัญหาระดับชาติด้วยว่า มีแม่วัยรุ่น มีวัยเด็กเยอะมาก ... เรื่องเอดส์นั้นะ ผมมองไปที่เรื่องเพศศึกษา เพราะเดี๋ยวนี้ปัญหาเรื่องเอดส์มันก็มาจากเพศศึกษา เพราะเพศศึกษานี้หมายความว่ามีการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย ปลอดภัยจาก การตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ ปลอดภัยจากโรคติดต่อต่างๆ...”

(ผู้บริหารโรงเรียน BS2, 13 สิงหาคม 2556)

ด้านมุมมองต่อสถานการณ์ปัญหาเยาวชน ของครูโรงเรียน BS1 นั้น มีความเข้าใจว่า เยาวชนอยู่ใน วัยที่อยากรู้อยากลอง การตัดสินใจของนักเรียนขึ้นอยู่กับวุฒิภาวะ ส่วนครูโรงเรียน BS2 จากการสังเกตพบว่า มีความเข้าใจเรื่องเอดส์และเพศศึกษาดี เคยผ่านการอบรม การสอนเพศศึกษามาแล้ว สามารถ อธิบายสถานการณ์ปัญหาเยาวชนที่เป็น นักเรียนในการดูแลของตนเอง และสามารถอธิบายสาเหตุของการติดเชื้อเอชไอวี การป้องกัน และการดูแลรักษาได้ ดังสะท้อนได้จากคำพูดที่ว่า

“...ทุกครั้งที่เราสอนเราก็จะบอกว่า ควรจะป้องกันอย่างไร โรคเอดส์ เกิดจากอะไรเป็น เกิดจากการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ได้ป้องกันอย่างแน่นนอน เราก็สร้างความตระหนักให้นักเรียนรู้โทษของมันหรือสิ่งที่จะตามมาหลังจากมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ป้องกัน...”

(BS2T, 13 สิงหาคม 2556)

2) นโยบายการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา พบว่าโรงเรียน BS1 ไม่ได้กำหนดการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเป็นนโยบายของโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน BS1กล่าวว่าเรื่องเอดส์และเพศศึกษา มีเนื้อหาสอดแทรกอยู่ในรายวิชาสุขศึกษา และแนะแนว บางส่วนอยู่ในรายวิชา วิทยาศาสตร์ เช่น การเจริญเติบโต การเจริญพันธุ์ของมนุษย์ เป็นต้น โรงเรียนให้ความสำคัญกับยาเสพติดมากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับครูที่กล่าวว่า เรื่องเอดส์และเพศศึกษาทางโรงเรียน ไม่ยกขึ้นมาเป็นนโยบาย โรงเรียน ให้ความสำคัญกับเรื่องวิชาการและการพัฒนาศักยภาพนักเรียนมากกว่า โดยเฉพาะด้านกีฬา ซึ่งเป็นวิสัยทัศน์ของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับโรงเรียน BS2 ที่ระบุว่า นโยบายจาก สพฐ. และสำนักการศึกษา ไม่ค่อยชัดเจน ทางโรงเรียน ให้ความสำคัญกับเรื่องยาเสพติดมากกว่า อย่างไรก็ตาม ผู้บริหารโรงเรียน BS2 มีแนวคิดที่จะจัดอบรมเรื่องเอดส์และเพศศึกษา ให้กับนักเรียนทุกชั้นปี โดยผู้บริหารโรงเรียน BS2 มองว่า วิทยากรภายนอกสามารถทำให้นักเรียนเกิดความตระหนักได้ดีกว่าครู เนื่องจากมีความเชี่ยวชาญ มีวิธีการ และสื่อการสอนที่น่าสนใจมากกว่าครู ดังสะท้อนได้จากคำกล่าวที่ว่า

“...ผมจะเชิญมาที่โรงเรียน เอาวิทยากรที่มี ความเชี่ยวชาญเรื่องโรคเอดส์ เรื่องเพศศึกษา เรื่องเพศสัมพันธ์ เอามาให้เค้ารู้เลย ผมไม่ได้หวังหลักสูตรเท่าไร เพราะไม่มีความชำนาญ ทั้งครูที่ถ่ายทอดเลย หลักสูตรเลย สอนแล้วไม่ได้ความตระหนัก...”

(ผู้บริหารโรงเรียน BS2, 13 สิงหาคม 2556)

3) ด้านงบประมาณ เรื่องงบประมาณผู้บริหารโรงเรียน BS1 ให้ข้อมูลว่า โรงเรียนได้รับงบประมาณสนับสนุนจาก สพฐ. ทั้งหมด งบประมาณร้อยละ 60 จัดสรรให้กับฝ่ายวิชาการ โดยทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ต้องเขียนแผนงาน /โครงการมาขอ ซึ่งที่ผ่านมา พบว่า ไม่มีปัญหาเรื่องงบประมาณ ซึ่งข้อมูลนี้ขัดแย้งกับ ข้อมูลจากครู โดยครูมองว่า โรงเรียนมีงบประมาณไม่เพียงพอ ครูอยากได้งบประมาณจัดซื้อโมเดลอวัยวะต่างๆ เพื่อประกอบการเรียนการสอนในชั้นเรียน ด้านโรงเรียน BS2 ผู้บริหารโรงเรียนให้ข้อมูลว่า งบประมาณที่นำมาจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษามีความเพียงพอ ประกอบกับโรงเรียน BS2 เป็นโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร จึงไม่มีปัญหาเรื่องงบประมาณ ในขณะที่ข้อมูลที่รับจากครูพบว่า การจัดการเรียนในชั้นเรียนไม่ได้ใช้งบประมาณแต่อย่างใด งบประมาณที่ใช้ณรงค์ประชาสัมพันธ์เรื่องเอดส์ได้รับมาจากสำนักงานการศึกษาของกรุงเทพมหานครโดยตรง

4) การสร้างความเข้าใจกับผู้เกี่ยวข้อง จากการศึกษาพบว่าทั้งโรงเรียน BS1 และ BS2 ไม่ได้สร้างความเข้าใจเกี่ยวเรื่องเอดส์และเพศศึกษากับผู้เกี่ยวข้อง จากคำบอกเล่าของผู้บริหารโรงเรียน BS1 และ BS2 และครูทั้งสองโรงเรียนพบว่า ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา โรงเรียนไม่เคยได้ รับการท้วงติงเรื่องการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา แต่อย่างไรก็ตาม ผู้บริหารโรงเรียน BS2 บอกว่าจะดำเนินการในปีถัดไป

5) ครูผู้จัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา โรงเรียน BS1 ครู เป็นครูสุขศึกษา (จบพลศึกษา) จำนวน 1 คน และครูแนะแนวอีก 1 คน แต่ผู้ที่ทำหน้าที่หลัก คือ ครูพลศึกษา เนื่องจากที่รับผิดชอบสอนรายวิชาสุขศึกษา ซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกันกับโรงเรียน BS2

6) การพัฒนาศักยภาพครู พบว่าโรงเรียน BS1 ไม่มีนโยบายพัฒนาศักยภาพครูให้สามารถจัดการเรียนรู้เอดส์และเพศศึกษาเป็นการเฉพาะ แต่ครูที่สอนเคยเข้าอบรมเรื่องเพศศึกษา จำนวน 1 ครั้ง โดยมีกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นผู้จัด และมีสื่อประกอบการเรียน มอบให้ครูนำมาใช้ในโรงเรียน ขณะที่ครูโรงเรียน BS2 มีโอกาสเข้ารับการอบรมมากกว่าครูโรงเรียน BS1 โดยทั้งครูสุขศึกษาและครูแนะแนวได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่องจากสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร เช่น โครงการ Lion Quest จากสโมสรไลออนสากล และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

7) ด้านห้องสื่อ โสตทัศนูปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้ จากการสัมภาษณ์

ครูโรงเรียน BS1 ทำให้ทราบว่ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษามีศูนย์การเรียนรู้ของตนเองภายในศูนย์ มีสื่อต่างๆ เช่น โมเดลอวัยวะ ชีว วิดีโอต่างๆ เป็นต้น อย่างไรก็ตามนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ไม่ได้เข้าไปเรียนในศูนย์การเรียนรู้ดังกล่าว มีเพียงนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเท่านั้นที่ได้เข้าไปใช้ ดังนั้น เมื่อสอบถามผู้บริหารโรงเรียนและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 จึงไม่รู้ว่าโรงเรียน มีแหล่งการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ด้าน โรงเรียน BS2 มีห้องมัลติมีเดียจำนวน 2 ห้อง เป็นห้องขนาดใหญ่ 1 ห้อง และห้องขนาดเล็ก 1 ห้อง ภายในห้องมีเครื่องฉายวิดีโอทัศน์ และเครื่องขยายเสียง จากการสัมภาษณ์ครูสุขศึกษาพบว่าที่ผ่านมาไม่เคย นำนักเรียนไปใช้จัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาในมัลติมีเดีย โดยให้เหตุว่าการใช้ห้องมัลติมีเดียต้องติดต่อประสานงานหลายฝ่ายจึงไม่สะดวกเข้าไปใช้ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่มกับนักเรียนก็ได้ข้อมูลไปในทางเดียวกันว่า ไม่เคยเข้าไปเรียนเรื่องเอดส์และเพศศึกษาในห้องมัลติมีเดีย ประเด็นนี้สะท้อนได้จากคำกล่าวที่ว่า

“...การที่เราจะมาใช้มันต้องติดต่ออะไรหลายอย่างเลยไม่ได้มาใช้ ของวิชาตัวเองไม่เคยใช้สื่อการเรียนการสอน เช่น สื่อวิดีโอ สื่อวีดิทัศน์.”

(BS2T, 13 สิงหาคม 2556)

“...ไม่เคยใช้ เวลาเรียนจะเรียนในห้อง บางทีก็ลงไปเรียนข้างล่าง..”

(BS2BP, 13 สิงหาคม 2556)

1.2.2 กระบวนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา

1) รูปแบบการเรียนการสอน จากการศึกษาพบว่า โรงเรียน BS1 และ BS2 ไม่มีนโยบายกำหนดรูปแบบการเรียนการสอนเป็นการเฉพาะ แต่จากการสัมภาษณ์ครูโรงเรียน BS1 พบว่า ครูจะสอนให้นักเรียนรู้จักป้องกันตนเองโดยนักเรียนชายจะสอนให้รู้จักการป้องกันโดยสวมถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ ส่วนนักเรียนหญิงสอนให้รู้จักรักษาวนสวณตัว และเห็นคุณค่าของตนเอง ส่วนโรงเรียน BS2 รูปแบบการเรียนการสอนเน้นให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ และใช้กระบวนการกลุ่มเนื่องจากได้รับอิทธิพลจากองค์การแพช ซึ่งเรื่องนี้สะท้อนได้จากคำกล่าวที่ว่า

“...จะมีกิจกรรมในกลุ่ม การจัดกลุ่มเพราะเด็กมัธยมจะชอบเข้ากลุ่ม การที่เขาเข้ากลุ่มทำให้เขาไม่ได้จดงาน เขาได้พูดทำโน้น ทำนี้ มีแนวคิดในการจัดการว่าทำอย่างไรงานชิ้นนี้ถึงจะสำเร็จ เรียบร้อย พอเขารู้แล้วว่าจะทำอย่างไร เขาก็จะรู้ มีกระบวนการคิดเป็นลำดับๆ ขึ้นมา เราไม่ได้คาดหวังที่ผลนะว่า งานจะต้องถูกเป๊ะ แต่เค้าต้องได้ออกความคิดเห็น...”

(BS2T, 13 สิงหาคม 2556)

2) วิธีการสอน โรงเรียน BS1 ครูใช้หนังสือเรียนเป็นสื่อหลัก และ สืบค้นเนื้อหาเพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ต เพราะ มีข้อมูลที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์ หลังจากนั้น นำมาปรับให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ในเรื่องที่สอน ก่อนสอนในแต่ละคาบครู ให้นักเรียนไปหาเนื้อหาเรื่องที่จะเรียนมาก่อน เช่น เรื่องการป้องกันโรคเอดส์ ครู ให้นักเรียนไปหาเนื้อหา เรื่องการป้องกันโรคเอดส์ โดยต้องมีรูปภาพประกอบ แหล่งของ สื่อที่ให้นักเรียนไปหามา ได้แก่ สื่อจากศูนย์บริการสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร แผ่นพับ ข่าวจากหนังสือพิมพ์ ส่วนการสอนวิธีการบรรยายแบบเล่าเรื่องเป็นหลัก และสอนให้ส นุกสนานเพื่อให้นักเรียนเรียนดี กล่าวที่จะแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับนักเรียนคนอื่นๆ นอกจากนี้ ครูยังใช้ วิธีการให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดใน ใบงาน และหนังสือ ส่วนรายงานครู ไม่ให้นักเรียนทำเนื่องจากมองว่าเป็นเรื่องสิ้นเปลือง จะให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตแล้วเขียนลงในสมุด ดังคำบอกเล่าของครู ดังนี้

“...ส่วนมากผม จะชงประเด็น อย่าง เช่น ม.2 ใครผ่านเรื่องนี้มาแล้ว ประมาณนี้ เปิดประเด็นคุยกันให้สนุกสนานแต่ได้สาระ หากคุยจริงจังมาก เด็กดี เด็กเรียนเค้าจะไม่ค่อยกล้า แต่ถ้าเราคุยสนุกสนาน เค้าก็จะแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันเอง...”

(BS1T, 24 กันยายน 2556)

ส่วนวิธีการสอนของครูโรงเรียน BS2 เน้นบรรยายหน้าชั้นเรียนแล้วให้นักเรียนจดตามการถาม-ตอบในห้อง ให้นักเรียนเข้ากลุ่มทำรายงาน ให้คำถามแล้วให้นักเรียนไปคำตอบเป็นการบ้านเขียนลงสมุดมาส่งครู งานเขียนของนักเรียนไม่เน้นมานำเสนอหน้าชั้นเพราะครูมีความคิดเห็นว่าสิ่งที่นักเรียนคิดและเขียนออกมาอาจเป็นสิ่งที่น่าอายสำหรับ นักเรียนบางคน ครูใช้วิธีอ่านงานเขียนของนักเรียน แล้วนำไปเป็นเรื่องเล่าในการเรียนการสอนสัปดาห์ถัดไป ส่วนสื่อที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนครูบอกว่าใช้น้อยมาก ส่วนใหญ่ ใช้ภาพในหนังสือ หรือ อิมพ์ออกมาจากอินเทอร์เน็ต

3) กิจกรรมเสริมการเรียนรู้พบว่าโรงเรียน BS1 นั้น ในแต่ละปีมีหน่วยงาน สาธารณสุขมาอบรมให้ความรู้นักเรียนเรื่องเอดส์และเพศศึกษา และแจกถุงยางอนามัย นอกจากนี้ ยังมี กิจกรรมรณรงค์เนื่องในวันเอดส์โลก จัดโดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จากการสัมภาษณ์และ สันทนาการกลุ่มนักเรียนพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ชอบกิจกรรมรณรงค์เรื่องโรคเอดส์ เพราะได้ชมการแต่ง กายแฟนซีของรุ่นพี่ และการแสดงละคร นอกจากนี้ ยังได้รับความรู้เพิ่มเติมจากบอร์ดนิทรรศการด้วย ดังคำกล่าวของนักเรียน

“...ชอบ เพราะบางเรื่องที่เราไม่รู้หรือไม่เข้าใจก็สามารถมาดูนิทรรศการได้”

(BS1GP, 24 กันยายน 2556)

ในขณะที่โรงเรียน BS2 มีการจัดกิจกรรมเดินรณรงค์เรื่องเอดส์และเพศศึกษาทุกปี โดยจัดกิจกรรมครั้งเดียวในวันเอดส์โลก นอกจากนี้ ยังมีกิจกรรมอบรมให้ความรู้เรื่องโรคเอดส์ โดยที่มหาวิทยาลัยบูรพาบริการสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร

1.2.3 การประเมินผลการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา

1) วิธีการประเมินการเรียนรู้ จากการ ศึกษา แผนนโยบายของโรงเรียน BS1 พบว่า โรงเรียนไม่ได้กำหนดแนวทางการวัดผลในเรื่องนี้ วิธีการประเมินขึ้นอยู่กับครูผู้สอน ซึ่ง ครูผู้สอนใช้วิธีการประเมินหลายวิธี ได้แก่ ประเมินจากใบงาน และสมุด เก็บคะแนนท้ายบทที่เป็น จุดเน้น สอบกลางภาค และปลายภาค ซึ่งข้อสอบเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก ซึ่งข้อมูลนี้สอดคล้องกับ ข้อมูลการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่ม นักเรียน ส่วนโรงเรียน BS2 มีวิธีการประเมินคล้ายๆ กัน คือ ประเมินจากผลงานนักเรียน เช่น การเขียนการบ้านส่งครู ซึ่งมีวิธีการให้คะแนนหากนักเรียน สามารถตอบคำถามได้ภายในกรอบที่ครูกำหนดไว้ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังเก็บคะแนนจากการสอบ กลางภาค และปลายภาค จากการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่มกับนักเรียนทั้งสอง โรงเรียนพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ไม่รู้คะแนนสอบของตนเอง จึงไม่ได้นำผลการประเมินนั้นมาพัฒนาตนเอง

2) ผลการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาที่ผ่านมา

ด้านความรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ผู้วิจัยได้สอบถามวิธีการป้องกันการ ติดเชื้อเอชไอวีและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์กับนักเรียน ซึ่งนักเรียนทั้งสองโรงเรียนสามารถได้ว่า ต้องสวมถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ นอกจากนี้ นักเรียนหญิงบางคนยังตอบว่า “จะต้องไม่มี เพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร” และบางคนยังตอบว่า “ไม่สนิทสนมมากกว่าเกินไป ไม่แตะเนื้อต้องตัว ให้เกียรติซึ่งกันและกัน” จากการศึกษาแสดงให้เห็นว่า นักเรียนยึดถือค่านิยมรักษาวนลงตนตาม วัฒนธรรมไทย หากไม่สามารถเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ได้ นักเรียนก็มีความรู้ความเข้าใจว่าต้อง ป้องกันด้วยการสวมถุงยางอนามัยก่อนมีเพศสัมพันธ์ ดังสะท้อนได้จากคำกล่าวของนักเรียน

“...ต้องป้องกัน โดยใส่ถุงยาง และไม่มีเพศสัมพันธ์กับคนหลายคน รักเดียวใจเดียว...”

(BS2GP, 13 สิงหาคม 2556)

“...ได้รับความรู้มากขึ้น รู้ว่าสิ่งใดผิด และไม่ควรทำ เช่น มีเพศสัมพันธ์ก่อนอาจทำให้เสียชื่อเสียง และออกจากการเรียน...”

(BS1BP, 24 กันยายน 2556)

“...มีความรู้มากขึ้น จะได้ป้องกันเมื่อมีเพศสัมพันธ์ โดยการสวมถุงยางอนามัย...”

(BS1GP, 24 กันยายน 2556)

ด้านเจตคติต่อการป้องกันเรื่องเอดส์และเพศศึกษา ในประเด็นนี้ผู้วิจัยได้สนทนากลุ่ม โดยใช้คำถามที่ว่า “หากเพื่อนที่เราารู้สึกชอบพอกัน ชวนไปดูหนังที่บ้านสองต่อสองระหว่างที่พ่อแม่ และครอบครัว ไม่อยู่บ้าน นักเรียนจะอย่างไร” พบว่า นักเรียนชายโรงเรียน BS1 ทุกคนบอกว่าไปโดยให้เหตุผลคือต้องการไปดูหนัง หรืออยากไปเที่ยวบ้านเพื่อน ในขณะที่นักเรียนหญิงโรงเรียน BS2 บอกว่าไม่ไป โดยเหตุผลว่า กลัวเปลืองปล้ำ หรือกลัวผิดพลาดจนมีเพศสัมพันธ์กัน แต่เมื่อสัมภาษณ์นักเรียนชายจำนวน 2 คน บอกว่า “ไม่ไป” เพราะกลัวว่าฝ่ายหญิง เสียหาย ซึ่งผลการศึกษาในนักเรียนโรงเรียน BS2 ผลที่ได้ออกมาลักษณะคล้ายกัน กล่าวคือ

“...ไม่ไปกับเธอ เพราะคนอื่นจะมองเพศตรงข้ามไม่ดีและดูถูก...”

(BS1BP, 24 กันยายน 2556)

“...ไม่ไปเพราะว่าไม่เหมาะสมและอาจผิดพลาดมีเพศสัมพันธ์ และถูกชักจูงไปในทางที่ผิดได้”

(BS1GP, 24 กันยายน 2556)

จากการศึกษาทำให้เห็นว่านักเรียนหญิงมีเจตคติต่อการป้องกันตนเองจากสถานการณ์เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ได้ดีกว่านักเรียนชาย และนักเรียนชาย มีอิสระ ในการแสดงออกทางเพศมากกว่า นักเรียนหญิง นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนชายบางคนเท่านั้นที่คำนึงถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับเพศหญิง

ด้านทักษะชีวิต จากการศึกษาทักษะชีวิตของนักเรียน โดยใช้คำถามเดิม คือ “หากเพื่อนที่เราารู้สึกชอบพอกัน ชวนไปดูหนังที่บ้านสองต่อสอง ระหว่างที่พ่อแม่ และครู บดบัง ไม่อยู่บ้าน นักเรียนจะทำอย่างไร ” นักเรียนจากโรงเรียน BS1 ใช้ทักษะการปฏิเสธมากที่สุด โดย ปฏิเสธตรงๆ ด้วยเหตุผลของตนเองมาอ้างในการปฏิเสธมากกว่านักเรียนจากโรงเรียน BS2 ประเด็นนี้สะท้อนได้จากคำพูดของนักเรียน ดังนี้

“...ไม่ไป จะบอกว่ามีธุระกับแม่..”

(BS1GP, 24 กันยายน 2556)

“...บอกว่าไม่ว่าง ไม่เหมาะสม ติดธุระ ไม่สบาย...”

(BS1GP, 24 กันยายน 2556)

“...ผมไม่ไปหรอกนะ ผมมีงานค้างอยู่ เดี่ยวค่อยไปก็ได้ ก็แค่พูดให้เค้าเปลี่ยนใจ...”

(BS2BP, 13 สิงหาคม 2556)

“...มีการต่อรองบอกว่า พ่อแม่เราเป็นห่วง เค้าเขาจะว่ากลับดีกว่า แล้วมันจะไม่ดีต่อสุขภาพ”

(BS2GP, 13 สิงหาคม 2556)

2. แนวทางการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ตามความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ

2.1 ปัจจัยที่ทำให้เกิดการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา

2.1.1 นโยบาย

จากการศึกษาพบว่า ผู้เชี่ยวชาญเสนอความเห็นว่าการให้ความสำคัญกับนโยบาย ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ในทุกระดับของการจัดการศึกษาตั้งแต่ ระดับ กระทรวง ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับโรงเรียน จึงทำให้เกิดการจัดการเรียนรู้ที่เป็นรูปธรรม ซึ่งสะท้อนได้จากคำพูดของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

“...นโยบายของโรงเรียนก็เป็นเรื่องสำคัญ ถ้าผู้อำนวยการเขาสันนิษฐานเรื่องนี้ เด็กๆ ก็จะได้รับโปรแกรมการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา...”

(E6, 22 กรกฎาคม 2556)

“...ผู้บริหารต้องสร้างความตระหนัก ว่าในโรงเรียนควรจะทำอะไรให้กับเด็ก สร้างความตระหนักเรื่องเพศว่าเป็นเรื่องสำหรับเยาวชนของเรา คุณควรจะเริ่มกันได้แล้ว...”

(E4, 2 สิงหาคม 2556)

ซึ่งประเด็นดังกล่าว ผู้เชี่ยวชาญ เสนอแนะว่าการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมนั้น สามารถดำเนินการได้ 2 แนวทางคือ

1) การสั่งการเป็นลายลักษณ์อักษร โดยผู้บริหารแต่ละระดับควรออกหนังสือมอบนโยบายการจัดการเรียนรู้เพศศึกษาที่ชัดเจน เนื่องจากทำให้เกิดผลในทางปฏิบัติได้ง่ายขึ้น เช่น สามารถนำเรื่องเอดส์และเพศศึกษาบรรจุลงในหลักสูตร ของโรงเรียน หรือใช้เป็น สื่อในการ ประสานงาน ดังสะท้อนจากคำพูดของผู้เชี่ยวชาญ ที่ว่า

“...ครูเขาต้องการที่เป็นลายลักษณ์อักษรนะ อย่างเมื่อก่อนที่คุณ หญิงมาอยู่ ก็พูดผ่านที่ประชุมเขตพื้นที่การศึกษา เวลาเขาเรียกเขตพื้นที่การศึกษา ก็ชี้แจงนโยบายไปแต่มันไม่ลงไปถึงโรงเรียน มันอยู่แค่ในที่ประชุมหรืออยู่ที่พื้นที่การศึกษา ถ้าเขตพื้นที่การศึกษาไม่ลงไปถึง อสารต่อหรือไม่ถึงสถานศึกษามันก็แค่นั้น...”

(E5, 25 กรกฎาคม 2556)

“...ต้องเป็นลายลักษณ์อักษร โรงเรียน จัดทำเป็นนโยบาย โรงเรียน ด้านส่งเสริมสุขภาพชัดเจนเลย ว่าต้องเอาเพศศึกษาเข้าไปตรงนี้...”

(E4, 2 สิงหาคม 2556)

2) การสั่งการอย่างไม่เป็นทางการ ซึ่งสามารถทำได้โดยผู้บริหาร แต่ในประเด็นดังกล่าวนี้ มีผู้เชี่ยวชาญบาง ท่านให้ความเห็นว่า การมอบนโยบาย เป็นหนังสือสั่งการอาจ เกิดผลเสียมากกว่าผลดี โดยเฉพาะกรณีที่ผลการปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามที่กำหนด อาจส่งผลกระทบต่อ การประเมินคุณภาพงานของผู้บริหารได้ ดังสะท้อนจากคำกล่าวของผู้เชี่ยวชาญที่ระบุว่า

“...เพราะนโยบายบางอย่างถ้าเป็นลายลักษณ์อักษร มันทำไม่ได้ เพราะถ้าทำเป็นลายลักษณ์อักษร ทำไม่ได้ ปฏิบัติไม่ได้มันจะย้อนมาสู่ผู้อำนวยการโรงเรียน...”

(E1, 1 สิงหาคม 2556)

2.1.2 งบประมาณ

ในเรื่องงบประมาณ ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นตรงกันว่ามีความจำเป็นต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่องเอดส์และเพศศึกษา เนื่องจากนำมา ใช้เป็นค่าใช้จ่าย อบรม/พัฒนาครู จัดทำสื่อการสอน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นต้น ดังสะท้อนได้จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

“...การจัดสรรงบประมาณ ถ้ามีการจัดสรรงบประมาณมาดี มันจะส่งผลถึงการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์เรื่องเพศศึกษาทันที แต่ถ้าไม่มีงบประมาณ การจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ เรื่องเพศศึกษา จะไม่ค่อยเกิดขึ้น...”

(E2, 5 สิงหาคม 2556)

“...ก็อาจจะมีเงินเรื่องการเตรียมสื่อการสอน ถ้าสมมติว่า ราชันยอยากให้มีสื่อสวยๆ เท่าที่เห็นส่วนใหญ่เดี๋ยวนี้พวกภาพต่างๆ หาได้เยอะหรือเรื่องเล่าก็ไม่จำเป็น แต่สำหรับ โรงเรียนที่ไม่เคยอบรมครู ควรจะต้องอบรมครู ให้ครูที่สอนชั่วโมงอื่นได้รู้ว่ามี การเรียนการสอนในเรื่องนี้ เพื่อที่ว่าเขาเดินผ่านมาแล้วได้ยินก็จะได้เข้าใจเรื่องพวกนี้...”

(E6, 22 กรกฎาคม 2556)

2.1.3 การสร้างความเข้าใจกับผู้ที่เกี่ยวข้อง

ในกระบวนการสร้างความเข้าใจเรื่องการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา นอกจากผู้บริหารแล้ว ควรทำความเข้าใจกับผู้เกี่ยวข้อง อื่นๆ ด้วย เพราะจะช่วยลดแรงต้านต่อการจัดการเรียนรู้เอดส์และเพศศึกษาในโรงเรียน การทำความเข้าใจกับผู้ที่เกี่ยวข้องทำได้ 2 แนวทาง ดังนี้

1) จัดอบรมเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา แก่ ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ดังสะท้อนจากผลงานของ ผู้เชี่ยวชาญท่านหนึ่งที่ให้ข้อมูลว่า

“...มีครู ผู้ปกครอง ของนักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษา ไม่เห็นด้วย เกิดเป็นแรงต้าน จึงได้ประสานกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี เพื่อของบประมาณจัดอบรมสร้างความเข้าใจให้กับครู ผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษา ทำให้ทุกคนเข้าใจ และเห็นความสำคัญ...”

(E3, 9 กรกฎาคม 2556)

2) จัดประชุมชี้แจงผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ทราบ ถึงแนวทาง การจัดการเรียนรู้ เรื่องเอดส์และเพศศึกษาในโรงเรียนอย่างถูกต้อง ดังความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่ว่า

“...ถ้าครูสอนเด็กในโรงเรียน พอเด็กกลับไปที่บ้านผู้ปกครองไม่เข้าใจ มันก็ต่อเนื่องไม่ได้ หรืออาจจะมองว่า โรงเรียนสอนอย่างนี้หรือ เอาออกดีกว่า ไม่ให้เรียน ถ้าจะใช้ ครูก็จะใช้ในลักษณะประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบถึงความสำคัญของการสอนเพศศึกษา...”

(E5, 25 กรกฎาคม 2556)

2.2 กระบวนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา

2.2.1 หลักสูตร

ในด้านหลักสูตรนั้น ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะใน 3 ประเด็นหลัก คือ โครงสร้างหลักสูตร เนื้อหา และแผนกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

1) โครงสร้างหลักสูตรของสถานศึกษา ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นแตกต่างกันเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1.1) กลุ่มที่ 1 จัดการเรียนรู้ในวิชาสุขศึกษาโดยตรง เนื่องจากเนื้อหาเอดส์และเพศศึกษาอยู่ในวิชานี้ นอกจากนี้ นักเรียนควรได้เรียนเนื้อหาสุขภาพ เรื่องอื่นด้วย ซึ่งมีความสำคัญเช่นเดียวกัน ดังความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ที่กล่าวว่า

“...เราโฟกัสมาก แสดงว่าเมืองไทยมีปัญหาตรงนี้มาก ทำไมเราถึงต้องไปสร้างปัญหา แล้วเด็กก็เรียนแต่เพศเธอ เด็กไม่ต้องเรียนวิธีการป้องกันควบคุมโรคติดต่อและโรคไม่ติดต่อ โรคอ้วน ละสำคัญไหม สำคัญ ทำไมเราไม่เรียน...”

(E1, 1 สิงหาคม 2556)

1.2) กลุ่มที่ 2 จัดการเรียนรู้เป็นวิชาหนึ่งของหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ 5 ใน 7 ท่าน ได้มีความคิดเห็นตรงกันว่า เอดส์และเพศศึกษาควรบรรจุอยู่ในหลักสูตรของสถานศึกษา เพราะนักเรียนจะได้เรียนรู้อย่างรอบด้าน โดยมองว่าเนื้อหาเอดส์และเพศศึกษาที่อยู่ในวิชาสุขศึกษา น้อยไป นักเรียนไม่มีโอกาสได้คิดวิเคราะห์

“...สอนในสุขศึกษาน้อยไป ถ้าเป็นไปได้สอนเป็นวิชาเพิ่มเติม ถ้าเป็นโรงเรียนใหญ่สอนไม่ได้ บางโรงเรียนที่เขาประสบความสำเร็จก็อยู่ในวิชาแนะแนว เพราะแนะแนวเขาสอนทักษะชีวิต อยู่แล้วและเพศศึกษาก็เป็นตังหนี่งในทักษะชีวิต.....”

(E3, 9 กรกฎาคม 2556)

“...ใจพีคิดว่าควรเป็นวิชา...สมมุติ ม. 2 เอาอันนี้สอนเข้าไปเลย สมมุติทั้งหมดตรงนี้ทำได้ประมาณ 12 คาบ พี่ว่ามันจะได้ต่อเนื่องและเป็นซีรีส์และอีกอย่างเราจะได้ว่าลูกศิษย์บรรลุวัตถุประสงค์ไหม เอาไปแทรกตรงนี้นิดตรงนี้หน่อยมันก็แบบเรียกว่าเบียดหัวแตก...”

(E6, 22 กรกฎาคม 2556)

1.3) กลุ่มที่ 3 จัดการเรียนรู้สอดแทรกหรือบูรณาการทุกรายวิชา แนวคิดนี้ ผู้เชี่ยวชาญบางท่านมีมุมมองว่าเรื่องเอดส์และเพศศึกษาจัดการเรียนรู้ได้ในทุกวิชา ไม่จำกัดเฉพาะ อยู่ในวิชาแนะแนว และสุขศึกษา มองว่าเอดส์และเพศศึกษา ต้องถูกพูดถึงอยู่ในชีวิตประจำวันเป็นเรื่องปกติ และเป้าหมายสุดท้ายของการจัดการเรียนรู้เอดส์และเพศศึกษา คือ การมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย

“...เอดส์และเพศศึกษา แยกออกมาจากสุขศึกษาอย่างนั้นนะ คิดว่าไม่จำเป็น...ควรจะรวมอยู่ในสุขศึกษาอย่างเดียวไหม ก็ไม่ได้พูดออกมาแบบนั้น ก็พูดว่าให้มันรวมอยู่ในทุกวิชาด้วยซ้ำ รวมอยู่ในชีวิตประจำวันด้วยซ้ำ คือคุยเรื่องเพศให้มันปกติเหมือนคุยเรื่องหมวกกันน็อกนี่คืออุดมคติ...”

(E2, 28 สิงหาคม 2556)

2.2.2 เนื้อหาหลักสูตร

สำหรับมุมมอง ด้านเนื้อหา ผู้เชี่ยวชาญ มีมุมมองที่คล้ายคลึงกัน คือ มองว่า เอดส์เป็นเรื่องของสุขภาพไม่ได้แตกต่างจากโรคอื่นๆ เช่น โรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูงหรือ ไข้หวัดใหญ่ เป็นโรคธรรมดาโรคหนึ่ง ซึ่งเกิดจากการมีเพศสัมพันธ์ เป็นปรากฏการณ์หนึ่งของปัญหา ทางเพศเท่านั้น ดังนั้น การจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ควรอยู่ภายใต้กรอบของเพศศึกษา ดังคำพูดของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านที่ได้เสนอมา ดังนี้

“...เรื่องเอดส์เป็นเรื่องของสุขภาพมันจะไปเป็น Subset ของสุขภาพอื่นๆ มันก็ได้ เช่น มองว่า ความรู้เรื่องเอดส์เทียบเท่ากับความรู้เรื่องการดูแลตัวเองเรื่องโรคเบาหวาน การดูแลตัวเองเรื่องไข้หวัดใหญ่อย่างนี้ มันก็มองได้...”

(E2, 5 สิงหาคม 2556)

“...เอดส์ส่วนใหญ่เกิดจากเรื่องเพศ แต่ถามว่ามันใช่เรื่องเดียวกันไหม มันไม่ใช่เรื่องเดียวกัน เอดส์ของเราเป็นเรื่องของการติดเชื้อ เป็นเรื่องของปัญหาแต่เรื่องเพศมันเป็นชีวิตประจำวันของเราจนกระทั่งเกิดจนกระทั่งต่อไป เรื่อง เพศมาเกี่ยวข้องทุกช่วงวัยอยู่แล้ว ถ้าเราได้เรียนรู้เรื่องพวกนี้เราเข้าใจเราก็จะไม่ติดเชื้อ เราก็จะไม่ไปเป็นโรค...”

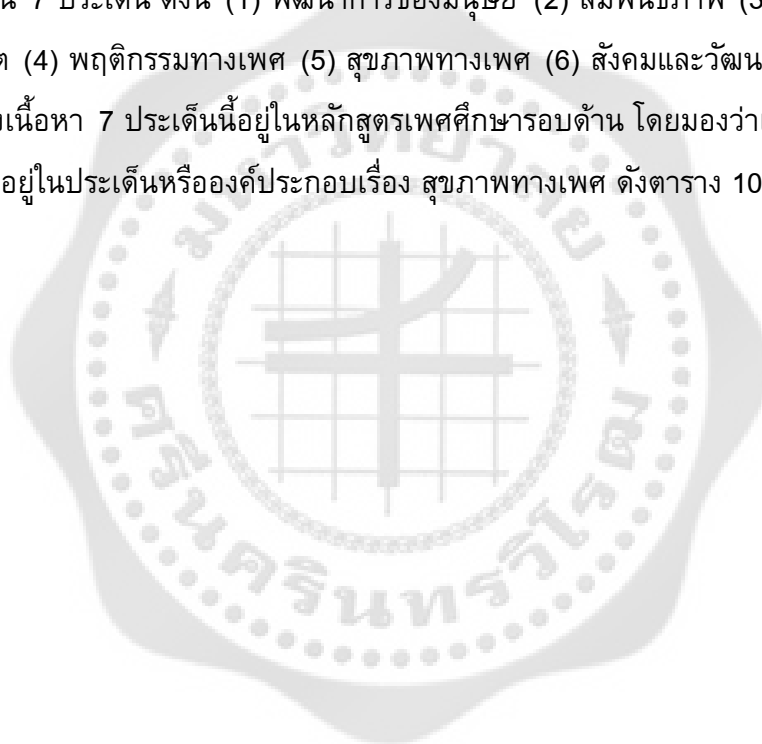
(E5, 25 กรกฎาคม 2556)

ในขณะที่มุมมองเรื่องเพศศึกษาของผู้เชี่ยวชาญ นั้น มองว่าเพศศึกษาเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของมนุษย์ จึงสามา รดเริ่มจัดการเรียนรู้ได้ตั้งแต่เด็ก เพื่อให้เกิดทักษะชีวิตกับผู้เรียน ดังคำพูดของที่ว่า

“...เรื่องเพศเป็นเรื่องของการอยู่รอดของชีวิต มันต้องสอน ไม่ว่าอยู่ไหนในประเทศไทยมันต้องสอน ถ้าไม่สอนนี้ มันก็เป็นรากของปัญหาทุกปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันตามข่าว...”

(E3, 9 กรกฎาคม 2556)

นอกจากนี้ ผู้เชี่ยวชาญยังได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาหลักสูตรเอดส์และเพศศึกษา ซึ่งครอบคลุมใน 7 ประเด็น ดังนี้ (1) พัฒนาการของมนุษย์ (2) สัมพันธภาพ (3) ทักษะที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต (4) พฤติกรรมทางเพศ (5) สุขภาพทางเพศ (6) สังคมและวัฒนธรรม และ (7) การรู้เท่าทันสื่อ ซึ่งเนื้อหา 7 ประเด็นนี้อยู่ในหลักสูตรเพศศึกษารอบด้าน โดยมองว่าเอดส์เป็นส่วนหนึ่งของเพศศึกษาอยู่ในประเด็นหรือองค์ประกอบเรื่อง สุขภาพทางเพศ ดังตาราง 10

ตาราง 10 สรุปเนื้อหาหลักสูตรเรื่องเอดส์และเพศศึกษาตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

E1	E2	E3	E4	E5	E6	E7
-ทักษะชีวิต	-กายวิภาค	-ทักษะชีวิต	-พัฒนาการทางร่างกาย	-การเห็นคุณค่าในตนเอง	-การสร้างเจตคติเรื่องเพศและเอดส์	-การเข้าใจและรู้จักตนเอง
-ทักษะการสื่อสาร	-สรีรวิทยา	-สุขภาวะ	-สัมพันธภาพ	-ทักษะในการควบคุมอารมณ์	-เพศสัมพันธ์ที่รับผิดชอบและปลอดภัย	-การเข้าใจอารมณ์เพศ
-ทักษะการต่อรอง	-การวางแผนครอบครัว	-สัมพันธภาพกับบุคคลอื่น	-ทักษะชีวิต	-ทักษะการสื่อสาร	-การเข้าใจและรู้จักตนเอง	-พฤติกรรมทางเพศ
	-การคุมกำเนิด	-บทบาททางเพศ	-พฤติกรรมทางเพศ		-การเข้าใจและรู้จักตนเอง	-สังคมและวัฒนธรรม
	-โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์		-สุขภาพทางเพศ		-การเข้าใจอารมณ์เพศ	
	-โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์		-สังคมและวัฒนธรรม		-ความแตกต่างระหว่างชายหญิง	
	-การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น		-การรู้เท่าทันสื่อ		-ทักษะการปฏิเสธ	
					-ทักษะการต่อรอง	

2.2.3 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

จากการศึกษาพบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความจำเป็นอย่างมาก เพราะเป็นพิมพ์เขียวสำหรับจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ในแต่ละชั่วโมง ดังนั้นครูต้องทำแผน จัดกิจกรรมการเรียนรู้รายชั่วโมง ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดของหลักสูตร ซึ่งในเรื่องนี้สะท้อนได้จากคำพูดของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

“...ครูทุกคนต้องทำแผนการสอนรายชั่วโมง เขาก็ทำแผนการสอนรายชั่วโมงมา วิชาหนึ่งแค่ 16 ครั้ง ที่จะสอนก็ทำออกมา 16 อัน อันแรกสอนไปแล้ว อันที่สอง ปรับได้นิดหน่อย สามก็ต้องปรับได้ สี่ ห้า หก ก็ปรับได้ เพื่อให้เหมาะ ะสมกับการเปลี่ยนแปลงของ นักเรียนมันจึงจะเกิดพลวัตการเรียนรู้อจริงๆ...”

(E2, 28 สิงหาคม 2556)

“...จัดแผนการสอนเขาเรียกซึ่งแผนการสอน เอาแผนการสอนมาซึ่ง ถ้าสมมติเราจะสอนเพศศึกษา มาซึ่งเลยว่าจะสอนอะไรบ้าง แต่ต้องให้ตรงกับตัวชี้วัดตรงนี้ ให้ครบตัวชี้วัดแต่เพิ่มได้ ถ้าเราจัดแผนการสอนที่ดีมีชัยไปกว่าครึ่งแล้ว...”

(E1, 1 สิงหาคม 2556)

2.2.4 ครู

ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ครูเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการเรียนรู้ เพราะครูมีบทบาทสำคัญต่อกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนั้น ผู้ที่ มาเป็นครูสอนเรื่องเอดส์และเพศศึกษา ควรมีคุณสมบัติที่เหมาะสม ได้รับการพัฒนาศักยภาพให้สามารถปฏิบัติ งานได้เต็มศักยภาพ รวมทั้งมีกระบวนการนิเทศ ติดตามและประเมินผลที่เหมาะสม

1) บทบาทของครู

บทบาทของครูผู้จัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ สามารถสรุปบทบาทของครูได้ 3 ประการ ดังนี้

1.1) เป็นผู้จัดกระบวนการเรียนรู้ หรือผู้อำนวยการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนได้เรียนรู้มากที่สุดตามศักยภาพแต่ละคน ครูไม่ใช่ผู้สอน ดังนั้น กระบวนการจัดการเรียนรู้จึงไม่ใช่ “การสอน” แต่เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนได้เกิดการคิดวิเคราะห์ ดังสะท้อนได้จากคำพูด

“...อย่าเป็นครูผู้สอน ต้องเป็นครูผู้จัดกระบวนการ เราเป็นผู้จัดการแค่นั้นเอง ผู้หนุนเสริมในห้องเรียนให้มันเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์กิจกรรมนั้น ชั่วโมงนั้น”

(E3, 9 กรกฎาคม 2556)

1.2) เป็นผู้กระตุ้นการคิดของนักเรียน ให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนรู้เพื่อให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ แยกแยะ ผลดี ผลเสียในแต่ละพฤติกรรม และปฏิบัติพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสม ดังคำพูดของผู้เชี่ยวชาญที่ว่า

“...อย่างน้อยครูมีหน้าที่กระตุ้นให้เด็กได้คิดทุกคน คิดมากคิดน้อยไป ไม่เหมือนกัน บางคนก็พูดมากหน่อยในห้อง รวมทั้งไม่พูดเลย เพื่อนลุกขึ้นมาพูดฟังมากกว่าครูพูดอีก...”

(E2, 28 สิงหาคม 2556)

1.3) เป็นที่ปรึกษา หลังจากจัดกระบวนการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาแล้วพบว่านักเรียนบางส่วนเมื่อมีปัญหาไม่กล้าคำถามในชั้นเรียน จะมาถามนอกชั้นเรียน หรือบางคนมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศไม่รู้จักจะไปปรึกษาพ่อแม่ หรือเพื่อน นักเรียนเหล่านั้นก็จะมาถามหรือปรึกษาครู ดังสะท้อนได้จากคำพูด

“...ลองมาเป็นครูแบบเด็กๆ คุณ เราจะได้เป็นที่ปรึกษาให้กับเด็กๆ ได้ เดิมทีผมก็เป็นครูฝ่ายปกครองมีแต่वादเด็ก ตอนนั้นก็มาปรับตัวเองใหม่ ครูที่สอนเพศศึกษาต้องเข้าใจเด็ก ปรับทัศนคติของตนเอง ให้เด็กไว้วางใจหน่อย เด็กมีปัญหาเราก็ตอบปัญหาเด็กได้ ครูก็ต้องเป็นเองกับเด็กด้วย

(E3, 9 กรกฎาคม 2556)

“...ครูคนที่ไปสอนเข้าใจเรื่องเพศอย่างถ่องแท้แล้ว เด็กเขาเข้าใจตามเราไปด้วย พอเขามีปัญหาในห้อง มันก็ไม่กล้าพูด ...ครู...จิตวิทยาต้องดีพอสมควร แล้วก็บอกว่าเด็กมันไม่โง่ในแววดาคือเราให้ใจมัน มันให้ใจเรา แล้วมันรู้แล้วว่าครูคนนี้ช่วยมันได้ คนนี้พอที่จะแนะแนวทางให้มันได้นะ คือ มันอยู่ที่เราทุกอย่างเหมือนกัน...”

(E4, 2 สิงหาคม 2556)

2) คุณสมบัติของครู

คุณสมบัติของครูตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ มีดังนี้

2.1) เป็นผู้มีความรู้ ครูที่จัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาได้ต้องมีความรู้เป็นพื้นฐาน ทั้งความรู้ที่มีอยู่เดิมและความรู้ที่ต้องศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม ผู้เชี่ยวชาญบางท่านเสนอว่าครูต้องมีความรู้ที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์ รู้จริง และสอนสิ่งที่รู้อย่างไม่ปิดบัง ดังคำพูดของผู้เชี่ยวชาญที่ว่า

“...มีความรู้ ความรู้ไม่มี ถ้ายทอดไม่ได้เลย ในเรื่องของความรู้ไม่ว่าปัจจุบันหรือความรู้รอบด้านก็ไม่มี จะฟังตำราอย่างเดียว แม้กระทั่ง ความรู้ในหลักสูตร เนื้อหาของสาระหลักสูตรก็ไม่มี นี่คือการในเรื่องของความรู้...”

(E1, 1 สิงหาคม 2556)

2.2) เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา คือ มีทัศนคติว่า เอดส์และเพศศึกษาเป็นเรื่องที่คุยกันได้เป็นปกติในชีวิตประจำวัน มีใจเปิดใจกว้างเรื่องเพศ เปิดใจยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง ดังสะท้อนได้จากคำพูดของผู้เชี่ยวชาญที่ว่า

“...มันควรจะต้องเป็นคนที่มีใจกว้างเรื่องเพศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับเด็กผู้หญิง ผู้ชายส่วนใหญ่ก็ใจกว้างอยู่แล้ว ไม่เสียหายอะไร แต่ เด็กผู้หญิงไม่ได้ยังงี้ก็เก็บตัวเองไว้ รักนวลสงวนตัว เราเป็นผู้หญิงอย่างนี้ๆ บางทีอย่างนี้ป๊อ เด็กไม่ค่อยด้วย...”

(E2, 28 สิงหาคม 2556)

“...ครูอย่างลัวที่เด็กจะพูดขัดกับความเชื่อตัวเอง ครูส่วนใหญ่จะวางก่อนไม่กล้าที่จะให้เด็กวิเคราะห์ สมมติว่า น้องลองบอกซิว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานมีผลดีผลเสียยังไง ข้อเสียครูสนใจมากเลย แต่ข้อดีครูขัด ขบกรรมอยู่ใช้ไม่ได้...”

(E6, 22 กรกฎาคม 2556)

2.3) มีความตั้งใจที่จะสอน ดังที่ผู้เชี่ยวชาญใช้คำว่า “ครูต้องมีใจ” ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าหากครูมีความตั้งใจที่จะสอนก็สามารถสอนได้ ไม่ได้ขึ้นอยู่กับ อายุ เพศ การศึกษาที่จบมา

“...ใครก็ได้ วุฒิการศึกษาไม่เกี่ยว เพศชายหรือเพศหญิงไม่เกี่ยว วุฒิการศึกษา บุคลิกภาพไม่เกี่ยว โดยทั่วไปแล้วจะตอบว่าใครก็ได้ถ้าหากมีใจที่จะทำ มีความรู้ มีใจ คำว่าใจหมายความว่า จะต้องมีความตั้งใจที่ถูกต้องที่จะสอนเรื่องเพศศึกษา...”

(E2, 28 สิงหาคม 2556)

2.4) เป็นผู้มีทักษะที่ดี ทักษะของครูช่วยอำนวยความสะดวกให้กระบวนการเรียนรู้และทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ ทักษะของครูที่สำคัญมีดังนี้

2.4.1) ทักษะการสอน ผู้เชี่ยวชาญมองว่า ครูต้องมีทักษะการสอนที่ปรับเข้าได้กับบริบทของนักเรียน เช่น นักเรียนในเมืองกับ นักเรียนต่างจังหวัด นักเรียนจากชุมชนแออัดกับนักเรียนจากชุมชนที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีกว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้ก็ ต้องแตกต่างกัน ทักษะการสอนของครูก็ใช้แตกต่างกัน ครูต้องปรับกระบวนการให้สอดคล้องกับบริบทของ ผู้เรียน สามารถสื่อสารกับนักเรียนให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ดังสะท้อนได้จากคำพูด

“... ต้องดูกลุ่มเป้าหมายของเราให้ดี กลุ่มเป้าหมายบางคนเขาพูดมึงก็จะเอาคนที่เรียบร้อยสักคนไปสอน ไม่ทันแน่ ไซ้ใหม่ เด็กสลัม คลองเตย เอาครูที่ไหนสักคนที่ เรียบร้อยมากใส่กระโปรง แต่งมาเซียว คุณกันไม่รู้เรื่อง สำคัญที่สุดคือ คอมมิวนิเคชั่น ระหว่างผู้สอนกับนักเรียนมันต้องไปกันได้ แค่นั้นเอง...”

(E2, 28 สิงหาคม 2556)

2.4.2) ทักษะการประเมิน ในส่วนนี้ผู้เชี่ยวชาญเสนอว่าควรมีสองประการด้วยกัน ประการแรก คือ มีทักษะในการประเมินสถานการณ์เสี่ยง หมายถึง ครูสามารถประเมินได้ว่าสถานการณ์ใดมีความเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย ถ้าครูสามารถประเมินความเสี่ยงได้จะสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนสามารถประเมินความเสี่ยงได้เช่นกัน

“...สามารถประเมินสถานการณ์เสี่ยง ประเมินสถานการณ์ที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย จะต้องให้ เด็กได้แสดงบทบาทสมมุติบ้าง ได้แลกเปลี่ยน สถานการณ์ที่เขามีเพศสัมพันธ์ เพื่อที่จะศึกษาว่าเด็กตกอยู่ในสถานการณ์เสี่ยงยังงี้...”

(E2, 28 สิงหาคม 2556)

ประการที่สอง ครูควรมีทักษะวิเคราะห์นักเรียนว่ามีความเสี่ยงหรือไม่ ครูต้องใช้ทักษะการสังเกตเพื่อ ประเมินนักเรียน เป็นรายบุคคล ซึ่ง ช่วยให้ครูจัดการเรียนรู้ได้ ตรงกับความต้องการ ของนักเรียน และ ครูสามารถช่วยเหลือนักเรียนที่อยู่ในสถานการณ์เสี่ยงได้อีกด้วย ซึ่งสะท้อนได้จากคำพูดของผู้เชี่ยวชาญที่ว่า

“...เป็นครูต้องวิเคราะห์เด็กของตัวเอง นักเรียนมี 10 คน กวีวิเคราะห์ 10 คน 30 กวีวิเคราะห์ 30 คนวิเคราะห์ให้ออกว่าเด็กอยู่ในสถานการณ์ความเสี่ยงแบบไหน อันนี้ครูต้องวิเคราะห์เด็กแต่ละคนให้ออก...พัฒนาทักษะในการสังเกตของครูให้ใช้ความสัมพันธ์ของครูและศิษย์ ...สังเกตว่าเด็กคนไหนเปิดเทอมมารวมกับกลุ่มเพื่อนดี พอหลังๆ ปลีกตัวออกจากกลุ่มเพื่อน สองใช้โทรศัพท์มากขึ้น สามการบ้านไม่ค่อยส่ง สี่ดูวงหวางหวานอน...”

(E2, 28 สิงหาคม 2556)

2.5) บุคลิกภาพของครู ครูต้องเป็นคนคล่องแคล่ว สนุกสนาน ไร่ใจ เพื่อสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ รวมถึงเป็นผู้ที่คอยกระตุ้นให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งสะท้อนได้จากคำพูดของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

“...บุคลิกของครูสุศึกษา ไม่ควรเจียมเจียม เพราะสอนเรื่องเพศศึกษา แต่ไม่ควร ใจงครึมเกินไป ควรมีบุคลิกที่คล่องแคล่ว เป็นบุคลิกที่ซนเขีย หมายความว่า พูดจริง ๆ คนสอนเพศศึกษาได้ ต้องเป็นคนที่ซนเขีย คือไม่ปกปิด ...ครูสุศึกษาถึงบอกว่าจะต้องมีลูกเล่น สนุก บุคลิกต้องสนิท เหมือนครูแนะแนว...”

(E1, 1 สิงหาคม 2556)

“...ครูเพศศึกษาต้องทันสมัย ไม่ใช่สอนได้อย่างเดียว คือครูสอนเพศศึกษาต้องทันสมัย สนุกไร่ใจ ทันสมัย สอนอย่างน้อยต้องไม่ปิดบัง แล้วข้อมูลคุณต้องทันสมัย ฝากไปบอกครู โรงเรียนอื่นด้วย...”

(E4, 2 สิงหาคม 2556)

2.6) มีภาคี เครือข่าย โดยผู้เชี่ยวชาญ 2 ท่าน ได้เสนอความคิดว่า ครู ที่สอน เอดส์และเพศศึกษาต้องมีภาคีเครือ ข่ายที่ทำหน้าที่ดูแลนักเรียน และเยาวชน เมื่อ นักเรียนมีปัญหา สามารถส่งต่อเข้ารับบริการปรึกษาและช่วยเหลือได้ ดังเช่นคำกล่าวของผู้เชี่ยวชาญที่ว่า

“...ครูต้องมีลิสต์รายชื่อ เจ้าหน้าที่จากหน่วยงาน ที่นักเรียนสามารถไปปรึกษาได้ เมื่อมี ปัญหาเรื่องเพศสัมพันธ์หรือความสัมพันธ์ คือ แคมีแฟนยังไม่ม่เพ ศสัมพันธ์ ก็ไปปรึกษาได้หรือมี เพศสัมพันธ์ก็ไปปรึกษาได้...”

(E2, 28 สิงหาคม 2556)

“...บรรช. ก็คือบ้าน วัด โรงเรียน และชุมชน ซึ่งบอกว่าวัดเกี่ยวอะไรกับเพศศึกษา ทำม่จะ ไม่ได้ มีพระเคยเทศน์ไหม พระเทศน์อะไร กาเม พระก็สามารถจะมาพูดได้ อ้าวเธอเป็นวัยรุ่นนี้ม่ควร จะประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ไม่ควร มันเป็นการผิดศีล อะไรอย่างนี้..”

(E1, 1 สิงหาคม 2556)

3) การพัฒนาศักยภาพครู

การพัฒนาศักยภาพครูเพื่อให้ สามารถจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ได้ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ แบ่งได้เป็น 3 หัวข้อ ได้แก่ การพัฒนาความรู้ การปรับทัศนคติ และการพัฒนาทักษะ ซึ่งแต่ละหัวข้อมีรายละเอียด ดังนี้

3.1) การพัฒนาความรู้ ครูควรพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีความรู้ทันสมัยทันต่อเหตุการณ์ เพื่อที่สามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียนได้ ดังคำกล่าวของผู้เชี่ยวชาญที่ว่า

“...ครูเพศศึกษาเราพูดตรงจุดนี้ว่าควรพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ต่อเนื่องยังไง ไม่ใช่อยู่ในกะลาครอบเลย มันต้องรู้ถึงปัญหาสังคม รู้ถึงปัญหาของวัยรุ่นเพราะเราจะทำให้นักเรียนเขาเข้าใจ

(E4, 2 สิงหาคม 2556)

3.2) การปรับทัศนคติ ครูควรถูกปรับทัศนคติทั้งเรื่องรูปแบบวิธีการจัดการเรียนรู้ รู้จักยอมรับความคิดเห็นของนักเรียนถึงแม้ว่าบางครั้งความคิดเห็นอาจ แตกต่างจากตนเองก็ตาม ซึ่งประเด็นสะท้อนได้จากคำกล่าวที่ว่า

“...ก่อนอื่นเราต้องปรับเปลี่ยนทัศนคติของครูของเราให้ได้ก่อน จะประสบความสำเร็จในการสอน ครูปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตัวเองไม่ได้เพราะไม่ยอมรับ เพราะครูยังไม่เคยเรียน ครูยังไม่เข้าใจ ครูยังติดยึดกับรูปแบบเก่าๆ การสอนยังเป็นการสอนที่ครูสอน แก่ต้องทำตามฉัน คิดผิดนอกเหนือจากฉัน แก่ตาย...”

(E4, 2 สิงหาคม 2556)

3.3) การพัฒนาทักษะ ทักษะที่ผู้เชี่ยวชาญคิดว่าครูควร มีประกอบด้วย ทักษะการสังเกต ทักษะการใช้คำถาม ทักษะการวิเคราะห์นักเรียน ซึ่งแต่ละทักษะมีรายละเอียด ดังนี้

3.3.1) ทักษะการสังเกต การสังเกต ทำให้ครูรู้ว่านักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้อย่างไรบ้าง รวมถึงมีปัญอุปสรรคที่มีผลต่อการเรียนรู้และการดำรงชีวิตอย่างไรบ้าง ผู้เชี่ยวชาญได้อธิบายให้ฟังว่า ระบบการศึกษาครูต้องมีความสัมพันธ์ที่ดีกับเด็ก ครูต้องรู้จักเด็กเป็นอย่างดี สามารถสังเกตเด็กได้ สามารถให้ความช่วยเหลือเด็กได้ ดังนั้น จึงต้องได้รับการพัฒนาด้านการสังเกตนักเรียน

“...ควรต้องพัฒนาศักยภาพของครูแล้วให้ความสำคัญกับการสังเกตของครู คือ เด็กที่เคยอยู่ในกลุ่มใหญ่ แล้ววันดีคืนดีมาเปลี่ยนตัวออกไปอยู่คนเดียว คุยโทรศัพท์มากขึ้น รู้สึกว่าผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาอื่นน้อยลงอย่างนี้ครูยอมสงสัย...”

(E2, 28 สิงหาคม 2556)

3.3.2) ทักษะการวิเคราะห์นักเรียน ครูวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคล และบริบทของนักเรียนในโรงเรียนนั้น เช่น นักเรียนในเมือง และต่างอำเภอ นักเรียนที่อยู่ในสลัม นักเรียนที่อยู่ในชุมชนที่มีสิ่งแวดล้อมดี รวมถึงวิเคราะห์นักเรียนที่อยู่ในห้องเรียนเดียวกัน เช่น นักเรียนหน้าห้อง กับนักเรียนหลังห้อง นักเรียนที่มีประสบการณ์ทางเพศ และนักเรียนที่ยังไม่มีประสบการณ์ทางเพศ สิ่งเหล่านี้เป็นตัวแปรสำคัญต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ทั้งสิ้น ซึ่งในประเด็นนี้สะท้อนได้จากคำกล่าวของผู้เชี่ยวชาญ ที่ว่า

“...ก่อนสอนต้องประเมินก่อนว่าเด็กในห้องของผม ดิฉัน เด็กต้องการความรู้แบบไหน เด็กบางห้องเขาต้องการความรู้พื้นฐานโดยทั่วไป เด็กหลังห้องอาจจะเลยแล้วหละ เลยความรู้พื้นฐานขึ้นไปแต่จะต้องไปพูดถึงขั้นลึกเลยว่า เช่น ที่เป็นแฟนกัน...ฉะนั้น ครูที่จะสอนก็ต้องพัฒนาสิ่งสำคัญที่สุดคือต้องวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายของตัวเองให้ได้ กลุ่มเป้าหมายคือ นักเรียนของตัวเองนั้นแหละ

(E2, 28 สิงหาคม 2556)

3.3.3) ทักษะการใช้คำถาม เป็นเทคนิคที่ช่วยกระตุ้น การคิดของนักเรียน คำถามที่ดีควรเป็นคำถามปลายเปิดเพื่อให้นักเรียนได้คิด ติดตามเพื่อค้นหาคำตอบนั้นๆ ซึ่ง เรื่องนี้ผู้เชี่ยวชาญ ได้เสนอไว้ว่า การพัฒนาทักษะครูเพื่อให้มีทักษะการสอนแนวใหม่ ครูต้องใช้คำถามปลายเปิดให้เป็น เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ คือสามารถแยกแยะได้ว่าสิ่งไหนดีหรือไม่ดี มีผลได้หรือผลเสียอย่างไรบ้าง

2.2.5 หลักการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้

1) ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าจะจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง อาจพิจารณาจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมตามรายบุคคล ครูวิเคราะห์นักเรียนว่าควรได้รับการเรียนรู้แบบใด เช่น วิเคราะห์ ว่านักเรียนมีความเสี่ยงระดับใดแล้วจัดกลุ่มนักเรียนที่มีความเสี่ยงในระดับต่างๆ เพื่อที่จะจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับนักเรียนรายบุคคลหรือกลุ่ม

“...เอนักเรียนเป็นศูนย์กลางหมายความว่า เอาเด็กในห้องเรียนมาวิเคราะห์ว่าเด็กมีความเสี่ยงประมาณไหน แล้วจัดสี สีเขียวเด็กยังไม่รู้เรื่องอะไร สีเหลืองเด็กกำลังเริ่มเสี่ยง สีแดงเด็กเสี่ยงมาก...ครูต้องจัดอยู่ในใจ และจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเด็กแต่ละกลุ่ม มันจึงจะได้ผล...”

(E2, 28 สิงหาคม 2556)

2) การจัดการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ หมายถึง การจำลองสถานการณ์ หรือให้ฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาอาจใช้สถานการณ์จำลองที่มีความใกล้เคียงตัวนักเรียนหรือเป็นสถานการณ์ที่นักเรียนอาจเคยประสบพบเจอในชีวิตประจำวันนั้น มาใช้ประกอบในกระบวนการจัดการเรียนรู้ จึง ทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจ และวิเคราะห์สถานการณ์เหล่านั้นได้ ดังความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

“...เรื่อง Experiential learning คือเชื่อว่านักเรียนจะเรียนรู้ได้ดีที่สุดจากการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ ประสบการณ์ไม่ได้แปลว่าทำมาก่อนแต่ไปจำลองให้คิดให้ทำ ...การออกแบบเป็นสถานการณ์จำลองก็ควรจะ related จากสิ่งที่เขาทำได้...”

(E7, 25 กรกฎาคม 2556)

3) การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Participatory Learning) หรือการจัดการเรียนรู้แบบ PL คือ ผู้เรียนมีส่วนร่วม ตั้งแต่การออกแบบกิจกรรม มีส่วนร่วมทำกิจกรรม มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ดังคำกล่าวของผู้เชี่ยวชาญที่ว่า

“...อีกนิดหนึ่ง แล้วเวลาสอนอย่าสอนในสิ่งที่อยากสอน เราให้เด็กมีส่วนร่วม อยากรู้อะไรครูบอกให้มันสนุกตรงนี้ หนูอยากรู้อะไรครูบอกให้ โอโหเดี๋ยวลมเลย เห็นไหม มีส่วนในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ถูกไหม อย่างนั้นมันจะไปไหนเสียมันไม่ใช่อยาก จะสอน เด็กไม่อยากจะเรียนเรื่องนี้ ยัยบ้านี่มาสอนอะไร เอาสิ่งที่เขาอยากรู้อะไรมาสอนเด็กก็จะยิ่งตั้งใจ...”

(E4, 2 สิงหาคม 2556)

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญท่านหนึ่งที่ว่า

“...การจัดการเรียนรู้มันไม่ใช่มาบรรยายในชั่วโมง มันต้องมีเทคนิควิธี อาจ จะผ่านกิจกรรมให้ได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้น ได้แสดงความคิดเห็น ได้พูด...ต้องให้เด็กมีส่วนร่วม เพื่อให้เด็กได้มีกระบวนการคิดวิเคราะห์ ...”

(E5, 25 กรกฎาคม 2556)

4) จัดการเรียนรู้โดยกระบวนการกลุ่ม (Group process) เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนมีโอกาสดialogueแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันภายในกลุ่มทำให้ได้เรียนรู้ความคิดเห็นที่แตกต่างกัน อีกทั้งยังทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างสมาชิกในกลุ่มอีกด้วย ดังตัวอย่างคำพูดที่ว่า

“...อย่างเช่นเด็กที่จะเป็นแฟนกันแต่พอได้มาเข้าสู่กระบวนการกลุ่มก็กลายเป็นเพื่อนกัน เด็กก็รู้จักคิดมากขึ้นก็เป็นเพื่อนกัน ได้ทั้งความสัมพันธ์กับเพื่อน ได้แสดงความคิดเห็นและฟังเพื่อนมากขึ้น ก็กลายเป็นเรื่องวิถีชีวิต เพราะมันเกี่ยวข้องกันไปหมดเลย...”

(E3, 9 กรกฎาคม 2556)

นอกจากนี้ ผู้เชี่ยวชาญบางท่านมีความคิดเห็นว่ากระบวนการกลุ่มทำให้นักเรียนเห็นความคิดที่หลากหลายแตกต่างกัน เช่น ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายในกลุ่มย่อย เสร็จแล้วนำเสนอแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่มใหญ่ วิธีการนี้ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้เพิ่มขึ้นอีกด้วย

5) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทั้งด้าน ความรู้ ทักษะ และทัศนคติ ทั้ง 3 ด้านนี้จำเป็นต้องได้รับระหว่างกระบวนการจัดการเรียนรู้ แต่ไม่จำเป็นว่าทุกแผนกิจกรรมการเรียนรู้ต้องมีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาทั้ง 3 ด้าน ไปพร้อมกันทีเดียว ดังเช่น คำกล่าวของผู้เชี่ยวชาญที่ว่า

“...มันจะรู้อย่างเดียวไม่ได้ แต่มีความรู้อย่างเดียวมันไม่ได้ เด็กต้องมีทัศนคติ ที่ถูกต้อง มีจิตพิสัยที่ถูกต้อง หมายความว่า เพศสัมพันธ์ทุกครั้งที่เกิดขึ้นจะต้องเป็นสัมพันธ์ที่พร้อม อย่าให้ใครมาบอกได้ว่าเธอไม่รักฉันใช่ไหม เธอถึงไม่ให้ฉันมีอะไรด้วย เด็กต้องมีความมั่นใจในตัวเอง มี self esteem มีจิตพิสัยที่ดีบอกได้ว่า คุณพ่อคุณแม่ สอนเรามาว่าวัยยังไม่ถึง ...ทักษะพิสัยหมายถึง motor skill หมายถึงต้องมีความสามารถด้วย ไม่ใช่รู้ว่าใส่ถุงยางที่ถูกต้องใส่ยังไง ต้องบีบหัวยางก่อนแล้วก็รูตลงมา...”

(E2, 28 สิงหาคม 2556)

2.2.6 ขั้นตอนจัดกระบวนการเรียนรู้

ขั้นตอนการจัดกระบวนการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้สกัดจากแนวความคิดของผู้เชี่ยวชาญ ได้ขั้นตอนการจัดเป็น 5 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ขั้นวิเคราะห์นักเรียน (2) ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (3) ขั้นกระตุ้นให้นักเรียนคิด (4) ขั้นแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ และ (5) ขั้นสรุปกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1) ชั้นวิเคราะห์นักเรียน

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ครูต้องรู้จักการวิเคราะห์นักเรียนเพื่อให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้เหมาะสม บริบทของนักเรียนทั้งระดับโรงเรียน และรายบุคคล ดังสะท้อนได้จากคำพูดของผู้เชี่ยวชาญที่ว่า

“...อย่าไปใช้เลย Theory บางครั้งมันสวนกันไม่ได้ รองเท้าแต่ละคนแต่ละอาชีพมันสวนกันไม่ได้ มันต้องไปดูว่า อันไหนเหมาะกับอันไหน ...ในแต่ละสถานศึกษา Status มันต่างกัน ไม่เหมือนกัน บริบทไม่เหมือนกัน แต่ละภาคบริบทเหมือนกันไหม ไม่เหมือนกัน ศาสนาเหมือนกันไหม ไม่เหมือน...”

(E1, 1 สิงหาคม 2556)

2) ชั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนที่ครูแปลงเนื้อหาความรู้มาสู่กิจกรรมการเรียนรู้ซึ่งในแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเอตส์และเพศศึกษามีลักษณะดังนี้

2.2.1) จัดกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น จัดค่ายเยาวชน การรณรงค์ผ่าน Social media ผ่านหนังสือ ละคร ผ่านป้ายประชาสัมพันธ์ ฯลฯ เพื่อให้ให้นักเรียนได้เรียนรู้นอกชั้นเรียน ดังสะท้อนได้จากคำกล่าวที่ว่า

“... ครูก็จะต้องจัดการเรียนการสอนให้ดี แล้วก็จัดค่ายเยาวชนต่างๆ ให้เด็กได้ไปเรียนรู้ ได้รู้จักเพื่อน ได้รู้จักวิทยากรคนอื่นๆ ด้วย ...แล้วก็ยังมีอื่นๆ อีก มากมาย ทั้งโซเชียลมีเดีย การรณรงค์ผ่านสื่อสาธารณะ ผ่านหนังสือ ละคร...”

(E2, 28 สิงหาคม 2556)

2.2.2) ใช้สื่อประกอบการสอน สื่อเอตส์และเพศศึกษาที่ผู้เชี่ยวชาญได้ยกตัวอย่าง เช่น รูปภาพ ข่าวหนังสือพิมพ์ สถานการณ์จำลอง โมเดล หนังสือ คลิปวี ดีโอ เป็นต้น สื่อเหล่านี้ ต้องเป็นสื่อที่กระตุ้นความรู้สึกของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้เกิดการคิดวิเคราะห์ ดังคำกล่าวของผู้เชี่ยวชาญที่ว่า

“...สื่อต้องเร้าความรู้สึก การสอนเจตคติมันมีขั้นตอนการสร้างความรู้สึกและจัดระบบความคิดความเชื่อแล้วนำมาสู่ข้อสรุปที่เป็นเจตคติ...”

(E6, 22 กรกฎาคม 2556)

นอกจากนี้ ผู้เชี่ยวชาญบางท่านมีความคิดเห็นว่า เมื่อให้ผู้เรียนได้ดู สื่อกระตุ้นความรู้สึก แล้ว ครูต้องถามนักเรียนเพื่อให้เกิดการคิดวิเคราะห์ ดังคำกล่าวว่า

“...มาถึงขั้นให้ผู้ดูสื่อ เราถามเกี่ยวกับความรู้สึกของเด็ก ถ้าเจอสื่อแบบนี้คุณรู้สึกยังไง แล้ว ก็สิ่งที่เราจะให้เด็กแต่ละคน ในห้องเขาก็ต้องตอบ ต้องให้เด็กพูด ครูจะต้องตั้งคำถาม ...เห็นรูปภาพ เด็กที่ห้องแล้วคุณคิดยังไง รูปภาพที่พูดถึงเรื่องถุงยางอนามัย คุณคิดยังไง...”

(E4, 2 สิงหาคม 2556)

2.2.3) การใช้น้ำเสียงให้เหมาะสม ในเรื่องของเทคนิคการสอนนั้น ถือว่าเป็นศาสตร์และศิลป์ ครู ต้องรู้จักการใช้เทคนิคทั้งด้านอารมณ์ การแสดงควา มรู้สึก การสื่อด้วย น้ำเสียง ทำทางให้เข้ากับเนื้อหา บางครั้งการแสดงออกมากเกินไปก็ไม่เหมาะสมอาจดูเป็นเรื่ อง ลามกได้ ดังความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่ว่า

“...แล้วก็เทคนิค อารมณ์ การสื่อ น้ำเสียงแล้วการแสดงความรู้สึก...น้ำเสียงมันต้อง กระช บ มันต้องทำทาง... มันเป็นเทคนิคที่เราจะต้องพูด พูดแล้วใส่อารมณ์ให้มันตลกไปกฮา ช่วงไหนที่มัน ควรจะมีมุข ครูพิเศษจะต้องมีมุข ไม่ใช่มายืน ไม่มีชีวิตชีวา สอนตามนโยบาย สอนตามหลักสูตรของ โรงเรียน...”

(E4, 2 สิงหาคม 2556)

3) ขั้นกระตุ้นให้นักเรียนคิด

ขั้นนี้เป็นขั้นตอน สำคัญที่ผู้เชี่ยวชาญได้แสดงความคิดเห็นเรื่องการจัดการ เรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ที่ต้องให้ความสำคัญต่อการ กระตุ้นให้นักเรียนได้คิด ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 7 ท่าน ได้กล่าวไว้เสมอในระหว่ างการสัมภาษณ์ ในขั้นตอนนี้ ครู ต้องรู้จักการใช้คำถาม ปลายเปิดเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้คิด ดังเช่นคำกล่าวที่ว่า

“...ถ้าในห้องเรียนได้ใช้กระบวนการ ครูได้พูดคุยกับเด็ก ได้แลกเปลี่ยน ได้ตั้งคำถาม ปลายเปิดครูก็จะเก่งไปด้วย ได้รู้ปัญหาเด็กไปด้วย เด็กก็จะได้ฝึกคิดวิเคราะห์...”

(E3, 9 กรกฎาคม 2556)

4) ขั้นแลกเปลี่ยนการเรียนรู้

หลังจากที่นักเรียนได้ถูกกระตุ้นให้คิดด้วยคำถามปลายเปิดแล้ว ลำดับถัดไป คือ ครูต้องให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความความคิดเห็นกัน ขั้นตอนนี้ นักเรียนจะได้เรียนรู้ ความ แตกต่างระหว่างความคิดของตนกับนักเรียนคนอื่นๆ ซึ่งทำให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ ดังคำกล่าว ที่ว่า

“...ลักษณะคำถามจะเป็นลักษณะปลายเปิด คล้าย counseling พอดูสื่อที่น้องโอบกั้น อ้าวไหน ผู้หญิงลองตอบดูซิว่า น้องผู้หญิงในนี้หรือถ้าเป็นพี่นักเรียนหรือเพื่อนเราตรงนี้ เขากำลังคิดอะไร ให้เขา อธิบาย theme มันก็จะออกมา บางทีเด็กที่มันแก่นๆ อาจจะบอกว่าแม้อยากไปให้พี่นางดาว...”

(E6, 22 กรกฎาคม 2556)

5) ขั้นสรุปกิจกรรมการเรียนรู้

เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการจัดกระบวนการเรียนรู้ ขั้นตอนนี้ เกิดหลังจากที่ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้ทั้งในระดับกลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่แล้ว ครูและนักเรียน ต้องร่วมกันสรุปสิ่งที่เรียนรู้จากกิจกรรม ในบางครั้งการสรุป อาจทิ้งท้ายด้วยคำพูดให้นักเรียน คิดต่อยด้วยตนเอง เช่น E7 ยกตัวอย่างเรื่องของอุทิตย์ที่โดนกล่าวหาว่าขโมยกระเป๋าเงินของเพื่อน ความ เป็นจริงไม่ได้เป็นคนขโมย แต่เพื่อนของอุทิตย์หากระเป๋าเงินไม่เจอ ครู อาจสรุปได้ว่า ถ้าเรา เป็น อุทิตย์เราจะรู้สึกอย่างไร เป็นต้น

2.2.7 กิจกรรมเสริมหลักสูตร

ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความจำเป็นอย่างมาก เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ภายในห้องเรียน มีสัปดาห์ละ 1 วัน ไม่สามารถทำให้นักเรียนเรียนรู้ได้ รอบด้าน การจัด การเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศ ศึกษาควรทำอย่างต่อเนื่อง กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ ผู้เชี่ยวชาญเสนอมา เช่น การให้ความรู้หน้าเสาธง ประชาสัมพันธ์ผ่านเสียงตามสาย จัดรายการวิทยุ เล่นคอนเสิร์ตในเวลาพักเที่ยง บริเวณโรงอาหาร กา รอบรม กิจกรรม ชมรม หรือชุมนุม เป็นต้น ดังคำกล่าวของผู้เชี่ยวชาญที่ว่า

“...ทุกเรื่องวิธีการบรรยายหน้าห้องอย่างเดียวไม่เห็นผล การที่ให้เด็กได้ปฏิบัติ ซึ่งมัน บังคับให้เขาคิดด้วย ...วิธีการเรียนรู้ที่ดีย่อมจะต้องมีกิจกรรมไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมในห้องเรียนหรือ กิจกรรมนอกห้องเรียนที่จำเป็นต้องมีควบคู่กันไป...”

(E2, 5 สิงหาคม 2556)

“... ถ้าไม่มีกิจกรรมเสริมหลักสูตร สอนยังไงเด็กก็จำไม่ได้ มันต้อง ทำแบบต่อเนื่อง ใน ห้องเรียนก็เรียนแค่ชั่วโมงเดียวแล้ว อีก 6 วันละ โอ้ยกว่าจะถึงอีก 1 ชั่วโมง ลืมแล้ว แต่ถ้าทำ กิจกรรมนอกห้องเรียนมันต้องทำทุกวัน แต่ครูต้องชวนทำนะ ครูเพศศึกษาต้องชวนทำ...”

(E3, 9 กรกฎาคม 2556)

2.2.8 สื่อการเรียนการสอน

1) คุณลักษณะของสื่อ

คุณลักษณะของสื่อที่ใช้ประกอบการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ควรมีลักษณะที่หลากหลาย ดังข้อเสนอของ E2 ที่ว่าสื่อเรื่องเอดส์และเพศศึกษาต้อง “แปลก ใหม่ ใหญ่ ดัง” คำว่าแปลกหมายถึงเปลี่ยนไปจากเดิมที่เคยใช้อยู่ส่วน “ใหม่” หมายถึง ไม่ใช่เก่า “ใหญ่” หมายถึง การสื่อสารสาธารณะที่เข้าถึงสังคมได้กว้าง (mass media) และ “ดัง” มีความหมายเช่นเดียวกับ “ใหญ่” คือการสื่อสารที่ครอบคลุมพื้นที่เป้าหมายบางท่านเสนอว่าสื่อนั้นต้องน่าดึงดูด โดย E4 ใช้คำว่า “เตะตา” ทำให้นักเรียนอยากรู้ อยากเห็น ผู้เชี่ยวชาญบางท่านมีความเห็นว่าสื่อที่นำมาใช้ ต้องสร้างความรู้สึก เช่น รูปภาพ หรือเรื่องเล่า ที่นักเรียนเห็นแล้วหรืออ่านแล้วเกิดความรู้สึกร่วมได้

2) ประเภทของสื่อการเรียนรู้

ประเภทของสื่อการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่แนะนำประกอบด้วย สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีหรือที่ต้องใช้ควบคู่กับเค รื่องมือโสตทัศนวัสดุ เช่น คลิปวิดีโอ หนังสือ แผ่นเสียง เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีสื่อประเภทบุคคล เช่น ผู้ที่ติดเชื้อเอชไอวี หรือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากเอชไอวี รวมถึงสื่อที่เป็นเครื่องมือและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับอนามัยเจริญพันธุ์และสุขภาพทางเพศ เช่น โมเดลอวัยวะเพศ ถุงยางอนามัย ยาคุมกำเนิด เป็นต้น

2.2.9 แหล่งการเรียนรู้

แนวคิดเรื่องแหล่งการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญ 4 ใน 7 ท่าน มีความคิดเห็นว่าครูเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่ดีที่สุด ที่คอยชี้แนะบอกแหล่งความรู้ที่จำเป็น แก่นักเรียน รวมถึงเป็นที่ปรึกษาเมื่อนักเรียนมีปัญหา ดังสะท้อนได้จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ที่ว่า

“...ในโรงเรียนแหล่งการเรียนรู้ส่วนใหญ่จะเป็นครู เท่าที่ดูอย่างพวกแนะแนว นิทรรศการ เดี๋ยวนี้เด็กเขาจะมีพวกไลน์ เว็บไซต์ เขาอาจจะแนะนำพวกเว็บไซต์ดีๆ ว่าอาจจะต้อง ลองของ สสส. เขาจะมีเรื่องเพศ คือเราต้องแนะนำให้เด็กเข้าถึงพวกแหล่งความรู้เรื่องเพศศึกษาที่ถูกต้อง...”

(E6, 22 กรกฎาคม 2556)

นอกจากครูแล้ว อินเทอร์เน็ต เป็นแหล่งการเรียนรู้อีกประเภทหนึ่งที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำ และยังมีหน่วยบริการสาธารณสุข เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่นักเรียนสามารถใช้บริการได้ ทั้งความรู้และบริการสุขภาพทางเพศ ส่วนแหล่งการเรียนรู้ประเภทพิพิธภัณฑ์ และนิทรรศการต่าง ๆ นั้น ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าปัจจุบันไม่เป็นที่นิยมสำหรับนักเรียน เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นพิพิธภัณฑ์ และนิทรรศการที่ตาย หรือไม่ค่อยมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูล ดังนั้น จึงไม่ดึงดูดความสนใจนักเรียน

2.3 การประเมินผลการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา

การประเมินผลการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษาจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ได้ข้อสรุปว่าการประเมินผลการเรียนรู้ประกอบด้วย สิ่งที่มีประเมินและวิธีการประเมิน รายละเอียดมีดังนี้

2.3.1 สิ่งที่มีประเมิน

1) **ความรู้** การประเมิน ความรู้เป็น สิ่งที่ผู้เชี่ยวชาญตอบเป็น อันดับแรก เนื่องจากสามารถวัดได้ง่ายที่สุด การประเมินความรู้ประเมินได้จากการทดสอบกลางภาค ปลายภาค รวมถึงคะแนนเก็บต่างๆ แต่อย่างไรก็ตามผู้เชี่ยวชาญ บางท่าน มีความคิดเห็นว่าการวัดความรู้ อย่างเดียวอาจไม่ สะท้อน สิ่งที่ได้เรียนรู้มา เพราะเป้าหมายสุดท้ายของการ เรียนรู้เรื่องเอดส์และ เพศศึกษา คือ การนำไปใช้ให้ตนเองมีคุณภาพชีวิตและสุขอนามัยที่ดีขึ้น

2) **ทัศนคติ** ทัศนคติเป็น สิ่งที่เราสามารถมุ่งประเมินได้ หากผ่านการ จัดการเรียน รู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาแล้ว ทัศนคติต้องเปลี่ยนไป โดยคาดหวังว่าหากทัศนคติ เปลี่ยนไปแล้วอาจทำให้พฤติกรรมเปลี่ยนแปลงตาม

3) ทักษะ

3.1) ทักษะการคิดวิเคราะห์ ชีวิต ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความคิดเห็น ว่า หลังจากได้เรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาแล้ว นักเรียนต้องมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ดังนั้น ครูผู้สอนต้อง วัดการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน คือ นักเรียนสามารถเปรียบเทียบข้อดีข้อเสีย ประเมินทางเลือก ตัดสินใจเลือกทางเลือก และแก้ไขปัญหาเองได้ ดังคำกล่าวของผู้เชี่ยวชาญที่ว่า

“...คิดวิเคราะห์ได้ จะเลือกยังไง จะมีเซ็ก ส์ จะไม่มีเซ็กส์ จะมีเซ็กส์อายุเท่าไร ถ้าเขารู้ว่า สิ่งที่เขาคิด คิดอะไร เพราะอะไร คอนซีเวิร์นส์ คืออะไร เราก็ถือว่าเขาผ่านอันนี้แล้ว...”

(E7, 25 กรกฎาคม 2556)

3.2) **ทักษะชีวิต** ผู้เชี่ยวชาญคาดหวังว่าหลังจากผ่านกระบวนการ เรียนรู้ เรื่องเอดส์และเพศศึกษา นักเรียนต้องมีทักษะชีวิตที่ดีขึ้น กล่าวคือ สามารถประเมินความเสี่ยงได้ มีความสามารถในการสื่อสาร หรือทักษะในการสื่อสาร ทั้งทักษะการต่อรองและทักษะการปฏิเสธและ มีความสามารถในการปรับตัวได้ดีขึ้น ดังคำกล่าวของผู้เชี่ยวชาญที่ว่า

“...จุดประสงค์สำคัญที่สุดของการสอนเรื่องเอดส์ อยู่ที่ว่าเมื่อเรียนจบแล้วเด็ก ต้องสามารถ ประเมินความเสี่ยงของตัวเองได้ ประเมินความเสี่ยงว่าตกลงฉันมีเพศสัมพันธ์หรือไม่ มีเพศสัมพันธ์ แล้วเป็นเพศสัมพันธ์ที่ป้องกันหรือไม่ป้องกัน ถ้าฉันไม่ป้องกันฉันจะมีความเสี่ยงอะไรบ้าง แล้วถ้าฉัน มีความเสี่ยงฉันจะไปหาใคร ที่ไหนได้ หากครูหรือเปล่า หากครูแนะแนว หากครูที่ปรึกษาหรือไปหาพ่อแม่ หรือจะไปคลินิกวัยรุ่นที่ไหน...”

(E2, 28 สิงหาคม 2556)

2.3.2 วิธีการประเมิน

วิธีการประเมินสิ่งที่มุ่งประเมินมีหลายอย่างทั้งการทดสอบ การสอบถาม การสังเกต และการศึกษาเป็นรายกรณี ซึ่งในแต่ละวิธีผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความคิดเห็นไว้ดังนี้

1) การทดสอบ การทดสอบเป็นการใช้เครื่องมือวัดว่านักเรียนที่ผ่านกระบวนการเรียนรู้แล้ว บรรลุตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้หรือไม่ สามารถวัดได้โดยการใช้แบบทดสอบหรือแบบสอบถามเพื่อวัดความรู้ของนักเรียน ดังสะท้อนได้จากตัวอย่างคำกล่าวของผู้เชี่ยวชาญที่ว่า

“...ถ้าจะวัดว่ามีทักษะหรือเปล่านั้นก็ต้องมีข้อคำถามที่วัดทักษะตรงนี้ ถ้าเราบอกว่าเขาคิดวิเคราะห์ได้ ก็ต้องมีข้อคำถามว่า นี่เขาคิดวิเคราะห์ได้จริง หรือถ้าเราบอกว่าเขาสามารถสื่อสารเพื่อปฏิเสธเพื่อนได้ เราก็ต้องมีคำถามเพื่อจะวัดทักษะตรงนี้ เกิดตรงนี้จริงหรือเปล่า หรือมีข้อคำถามที่วัดว่าเขาควบคุมอารมณ์ได้ อันนี้ต้องเป็นข้อคำถามเฉพาะแต่ละตัวที่เราเน้นอยากให้มี...”

(E5, 25 กรกฎาคม 2556)

2) การถาม การถามเป็นวิธีการวัดผลการเรียนรู้ได้ง่ายที่สุด เพราะสามารถถามนักเรียนในระหว่างและหลังการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อทดสอบว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจตามที่ได้เรียนรู้มาหรือไม่ ดังคำกล่าวของผู้เชี่ยวชาญ

“...เพศศึกษา คิดคะแนนวัดผลไม่ได้ วัดผลได้เด่นชัด คุณจะรู้ทันทีเลยว่า “ใช่” เวลาพูดออกมา...เราสอนอะไรให้เขาได้คิดเสร็จเรียบร้อยแล้ว พอเราถาม...เราจะรู้เลยว่า โอ้เนี่ยเข้าใจแล้ว โอ้อย่างนี้ถูกต้องเลย มันเอาตัวมันรอดแน่นอน...”

(E4, 2 สิงหาคม 2556)

3) การสังเกต การสังเกตเป็นรูปแบบการประเมินการเรียนรู้แบบหนึ่งที่คุณเชี่ยวชาญแนะนำให้นำมาใช้ในชั้นเรียน เช่น สังเกตการมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม สังเกตการอภิปราย เป็นต้น ดังคำกล่าวของผู้เชี่ยวชาญที่ว่า

“...ส่วนใหญ่การประเมิน เท่าที่เห็นครูจะใช้ง่าย ๆ จากการสังเกต สังเกตจากการอภิปราย การมีส่วนร่วมของเด็กในการพูดคุย ถ้าสังเกตในระยะสั้น ๆ ก็สังเกตการณ์เรียนรู้ในชั้นเรียน...”

(E6, 22 กรกฎาคม 2556)

3. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างแนวทางการจัดการเรียนรู้และบริบทการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษา

หลังจากได้ศึกษาบริบทและแนวทางการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาแล้ว ผู้วิจัยได้สรุปลักษณะบริบทจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษา ในโรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบเข้มข้น และโรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบทั่วไปมาเปรียบเทียบกับแนวทางการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา เพื่อให้เห็นสภาพความเป็นจริงของบริบทจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษาในโรงเรียน ซึ่งนำไปสู่การสังเคราะห์รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่นำไปใช้ได้จริง (Realistic) ดังตาราง 11

ตาราง 11 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างแนวทางการจัดการเรียนรู้และบริบทการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษา

	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ	โรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบเข้มข้น	โรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบทั่วไป
1.ปัจจัยที่ทำให้เกิดการ จัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษา	1. ควรมีนโยบายสนับสนุนจัดการเรียนรู้ เรื่องเอดส์และเพศศึกษาทั้งระดับ กระทรวง เขตพื้นที่การศึกษา และ โรงเรียน เพื่อให้เกิดการปฏิบัติที่เป็น รูปธรรม การถ่ายทอดนโยบายโดยทำ เป็นหนังสือสั่งการ หรือมอบนโยบายต่อ ที่ประชุมต่างๆ	-มีนโยบายจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และ เพศศึกษา -มีหน่วยงานจากภายนอกสนับสนุน และช่วยให้ผู้บริหารมีนโยบายจัดการ เรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาใน โรงเรียน	-ไม่มีนโยบายจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และ เพศศึกษาในโรงเรียน -หน่วยงานภายนอกไม่ได้เข้ามาสนับสนุน ให้เกิดการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และ เพศศึกษา
	2. โรงเรียนควรมีงบประมาณสำหรับ เป็นค่าใช้จ่ายอบรมพัฒนาศักยภาพครู จัดทำสื่อการสอน จัดกิจกรรมการเรียนรู้	โรงเรียนมีงบประมาณสำหรับจัดการ เรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาโดย จัดสรรผ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้สุข- ศึกษาฯ สำหรับเป็นค่าวัสดุอุปกรณ์ เช่น กระดาษ A4 กระดาษฟลิปชาร์ต ส่วน งบประมาณพัฒนาศักยภาพครูโรงเรียน IS1 มี ขณะที่โรงเรียน IS2 ไม่มี ในส่วน งบประมาณสนับสนุนจากภายนอก	งบประมาณสำหรับใช้จัดการเรียนรู้เรื่อง เอดส์และเพศศึกษาจัดสรรผ่านกลุ่มสาระ การเรียนรู้สุขศึกษาฯ สำหรับเป็นค่าวัสดุ อุปกรณ์เช่นเดียวกับโรงเรียน IS1 และ IS2 ในส่วนงบประมาณสำหรับการ พัฒนาศักยภาพครูทั้งสองโรงเรียนไม่มี ในด้านการสนับสนุนงบประมาณจาก ภายนอก โรงเรียน BS1 ไม่มี

ตาราง 11 (ต่อ)

	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ	โรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบเข้มข้น	โรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบทั่วไป
		โรงเรียน IS1 ไม่มี ส่วนโรงเรียน IS2 มี (โรงเรียน IS2 สังกัดกรุงเทพมหานคร)	ส่วนโรงเรียน BS2 มี (โรงเรียน BS2 สังกัดกรุงเทพมหานคร)
	3. โรงเรียนควรสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน วิธีการสร้างความเข้าใจ ได้แก่ การจัดอบรมและจัดประชุมชี้แจง	โรงเรียนทั้งสองแห่ง ได้สร้างความเข้าใจกับผู้ปกครองนักเรียนเมื่อปฐมนิเทศ นอกจากนี้โรงเรียน IS1 ยังส่งครูทุกคนในโรงเรียนไปอบรมเรื่องเอดส์และเพศศึกษา ขณะที่โรงเรียน IS2 ส่งครูไปอบรมเฉพาะครูที่เกี่ยวข้องการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเท่านั้น	โรงเรียนทั้งสองแห่ง ไม่ได้สร้างความเข้าใจกับผู้ปกครอง และครูอื่นๆ ยกเว้นส่งครูที่เกี่ยวข้องการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเท่านั้นไปอบรม
2. กระบวนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา	1. โรงเรียนควรบรรจุหลักสูตร เรื่องเอดส์และเพศศึกษาในหลักสูตรของโรงเรียน อาจเป็นรายวิชาเพิ่มเติม หรืออยู่ในกิจกรรมแนะแนวของโรงเรียน การจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และ	โรงเรียนทั้งสองแห่งจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพิ่มเติม นอกเหนือจากจัดอยู่ในรายวิชาสุขศึกษา โดยโรงเรียน IS1 จัดอยู่ในวิชาเพิ่มเติม ส่วนโรงเรียน IS2 จัดอยู่ในกิจกรรม	โรงเรียนทั้งสองแห่งจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาในรายวิชาสุขศึกษา ส่วนในกิจกรรมแนะแนวมียางส่วนแต่ไม่เน้น

ตาราง 11 (ต่อ)

ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ	โรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบเข้มข้น	โรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบทั่วไป
เพศศึกษาในวิชาสุขศึกษาไม่เพียงพอต่อการพัฒนาทักษะชีวิต	แนะแนว	
2. เนื้อหาหลักสูตร เรื่องเอดส์เป็นส่วนหนึ่งของเพศศึกษา เนื้อหาควรครอบคลุม 7 ประเด็น ดังนี้ (1) พัฒนาการของมนุษย์ (2) สัมพันธภาพ (3) ทักษะที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต (4) พฤติกรรมทางเพศ (5) สุขภาพทางเพศ (6) สังคมและวัฒนธรรม และ (7) การรู้เท่าทันสื่อ	-การจัดการเรียนรู้ในวิชาสุขศึกษาทั้งสองโรงเรียน เนื้อหาครอบคลุมตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ.2551 -การจัดการเรียนรู้เพิ่มเติมครอบคลุมเนื้อหา 6 ประเด็นดังนี้ (1) พัฒนาการของมนุษย์ (2) สัมพันธภาพ (3) ทักษะที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต (4) พฤติกรรมทางเพศ (5) สุขภาพทางเพศ (6) สังคมและวัฒนธรรม	ทั้งสองโรงเรียนจัดการเรียนรู้ในวิชาสุขศึกษา เนื้อหาจึง ครอบคลุมสาระการเรียนรู้และตัวชี้วัดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ.2551
3.แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูควรทำแผนรายชั่วโมงเพื่อเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ และแผนต้องตอบสนองต่อตัวชี้วัดของหลักสูตร	แผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายชั่วโมงคัดเลือกเนื้อหาและกิจกรรมมาจากหนังสือ/คู่มือที่ได้รับจากหน่วยงานที่ไปอบรมมา	แผนรายชั่วโมงสอดคล้องกับเนื้อหาที่สอนในหนังสือเรียนสุขศึกษาเนื่องจากต้องอิงตามตัวชี้วัดของหลักสูตร นอกจากนี้ยัง นำเนื้อหาในหนังสือคู่มือ

ตาราง 11 (ต่อ)

ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ	โรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบเข้มข้น	โรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบทั่วไป
4. ครูผู้สอน 4.1 บทบาทของครู ควรเป็นผู้จัดกระบวนการเรียนรู้คอยกระตุ้นการคิดของนักเรียน และเป็นที่ปรึกษาของนักเรียน	ครูมีบทบาททั้งเป็นผู้จัดกระบวนการเรียนรู้และเป็นที่ปรึกษาให้กับนักเรียน และในกระบวนการจัดการเรียนรู้ใช้คำถามและกิจกรรมเพื่อกระตุ้นการคิดของนักเรียน	จากหน่วยงานที่ไปอบรมมา ประยุกต์ใช้เฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับตัวชีวิตของหลักสูตร ครูมีบทบาททั้งเป็นผู้จัดกระบวนการเรียนรู้และเป็นที่ปรึกษาให้กับนักเรียน และในกระบวนการจัดการเรียนรู้นั้นการบรรยายเป็นหลักและการใช้คำถามเพื่อกระตุ้นการคิดของนักเรียน
4.2 คุณสมบัติของครู เป็นผู้มีความรู้ที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์ รู้จริง มีทัศนคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา มีความตั้งใจที่จะสอน มีทักษะที่ดีด้านการสอน การประเมินผลร่องแคล่ว สนุกสนาน สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดีได้ และมีเครือข่ายส่งต่อนักเรียนเข้ารับบริการดูแลได้	ครูทั้งสองโรงเรียนจบการศึกษาไม่ตรงกับสาขาที่สอน แต่เคยผ่านการอบรมเรื่องการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา และได้รับการสนับสนุนสื่อการเรียนรู้อาจจากหน่วยงานภายนอกที่เข้ามาสนับสนุนและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาในโรงเรียน	ครูทั้งสองโรงเรียนจบการศึกษาไม่ตรงกับสาขาที่สอน แต่เคยผ่านการอบรมเรื่องการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเช่นเดียวกันกับโรงเรียนIS1 และ IS2 แต่น้อยกว่า แต่ครูรู้จักวิธีการหาสื่อที่ใช้สำหรับการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียน

ตาราง 11 (ต่อ)

ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ	โรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบเข้มข้น	โรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบทั่วไป
4.3 การพัฒนาศักยภาพครู ครูต้องได้รับการพัฒนาศักยภาพทั้งด้านความรู้ ทักษะ และทักษะเช่น ทักษะการสังเกต การวิเคราะห์นักเรียน การใช้คำถามปลายเปิด	ครูทั้งสองโรงเรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้เพศศึกษาอย่างสม่ำเสมอจากหน่วยงานภายนอก โดยเฉพาะการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางขององค์การแพธที่ให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และการใช้คำถามเพื่อให้นักเรียนเกิดการคิดวิเคราะห์	ครูทั้งสองโรงเรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาบ้าง แต่ไม่เท่าโรงเรียนS1 และ IS2 ซึ่งครูโรงเรียน BS2 เคยรับการอบรมตามแนวทางของแพธ ส่วนครูโรงเรียน BS1 ไม่เคยเข้ารับการอบรมตามแนวทางของแพธ
5. กระบวนการจัดการเรียนรู้ 5.1 หลักการกระบวนการจัดการเรียนรู้ใช้หลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง เช่น การจัดการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม จัดการเรียนรู้โดยกระบวนการกลุ่ม และจัดการเรียนรู้ที่เน้นทั้งด้านความรู้ ทักษะ และทักษะ	ทั้งสองโรงเรียนไม่ได้กำหนดให้ครูจัดการเรียนรู้ตามหลักการใดหลักการหนึ่งเป็นการเฉพาะ แต่เน้นจัดกระบวนการเรียนรู้ให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะชีวิตตามกระบวนการขององค์การแพธ และทักษะการคิดวิเคราะห์	ทั้งสองโรงเรียนไม่ได้กำหนดให้ครูจัดการการเรียนรู้ตามหลักการใดหลักการหนึ่งเป็นการเฉพาะ โดยโรงเรียน BS2 เน้นให้นักเรียนคิดวิเคราะห์มากกว่าโรงเรียน BS1 เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากองค์การแพธ

ตาราง 11 (ต่อ)

ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ	โรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบเข้มข้น	โรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบทั่วไป
5.2 ขั้นตอนการจัดกระบวนการเรียนรู้ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ขั้นวิเคราะห์นักเรียน (2) ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (3) ขั้นกระตุ้นให้นักเรียนคิด (4) ขั้นแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ และ (5) ขั้นสรุปกิจกรรมการเรียนรู้	ครูใช้วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น -การบรรยาย -ให้นักเรียนค้นคว้า และทำรายงาน -อ่านแล้วให้นักเรียนจดบันทึก -ทำแบบฝึกหัดตามใบงานและหนังสือ -แจกเอกสาร (Sheet) ให้อ่าน -ดูสื่อคลิปวิดีโอ -สาธิตและทดลอง	ครูโรงเรียน BS1 และ BS2 ครูเน้นบรรยายในชั้นเรียนเป็นหลัก นอกจากนี้ยังมี -ถามตอบในห้อง -ให้นักเรียนค้นคว้า ทำรายงาน -ทำแบบฝึกหัดตามใบงานและหนังสือ
6. กิจกรรมเสริมหลักสูตร ควรจัดเพิ่มเติมให้นักเรียน เช่น กิจกรรมให้ความรู้หน้าเสาธง ประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย จัดรายการวิทยุ เล่นคอนเสิร์ต การอบรม กิจกรรมชมรม หรือชุมนุม	โรงเรียน IS1 จัดบอร์ดนิทรรศการให้ความรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเท่านั้น ขณะที่โรงเรียน IS2 มีกิจกรรมอบรมจากหน่วยงานต่างๆ และจัดกิจกรรมในวันเอดส์โลกและวันวาเลนไทน์	โรงเรียน BS1 ในแต่ละปีมีหน่วยงานจากสาธารณสุขมาอบรมให้ความรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา พร้อมแจกถุงยางอนามัย นอกจากนี้ยังจัดกิจกรรมรณรงค์ในวันเอดส์โลก โดยนักเรียนชั้นมัธยม ศึกษาตอนปลาย ในขณะที่โรงเรียน BS2 มีกิจกรรมอบรมให้ความรู้เรื่องโรคเอดส์

ตาราง 11 (ต่อ)

ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ	โรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบเข้มข้น	โรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบทั่วไป
		โดยทีมวิทยากรจากศูนย์บริการ สาธารณสุข กรุงเทพมหานครและยังจัด กิจกรรมวันเอดส์โลกอีกด้วย
7. สื่อการเรียนการสอน 7.1 คุณลักษณะของสื่อ ต้องแปลก ใหม่ ใหญ่ ดึง และเร้าความรู้สึก 7.2 ประเภทของสื่อการเรียนรู้ โรงเรียน ควรใช้สื่อประกอบการเรียนรู้ที่ หลากหลายทั้งสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี สื่อมัลติมีเดีย	ครูทั้งสองโรงเรียนนอกจากใช้หนังสือ เรียนเป็นสื่อหลักแล้วยังมีแผ่นพับ ภาพ ข่าวจากหนังสือพิมพ์ และอินเทอร์เน็ต และมีคลิปรวีดีโอ	ครูทั้งสองโรงเรียนใช้หนังสือเรียนเป็นสื่อ หลัก มีแผ่นพับ ข่าวจากหนังสือพิมพ์ และภาพจากอินเทอร์เน็ต
8. แหล่งการเรียนรู้ ครูควรเป็นแหล่ง การเรียนรู้ที่ดีสำหรับนักเรียน รู้จักใช้ ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ต และสถาน บริการสาธารณสุขให้เป็นแหล่งการ เรียนรู้สำหรับนักเรียน	โรงเรียน IS1 มีบอร์ดนิทรรศการเป็น แหล่งการเรียนรู้ และมีห้องมัลติมีเดีย 2 ห้อง สำหรับใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ แต่ นักเรียนชั้น ม.2 ไม่เคยเข้าไปใช้บริการ ขณะที่โรงเรียน IS2 มีห้องคอมพิวเตอร์ จำนวน 5 ห้อง ที่นักเรียนสามารถเข้าไป	โรงเรียน BS1 มีศูนย์การเรียนรู้ประจำ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพล ศึกษาเป็นแหล่งการเรียนรู้ แต่มีเฉพาะ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เท่านั้น ขณะที่โรงเรียน BS2 มีห้อง มัลติมีเดีย จำนวน 2 ห้อง แต่นักเรียน

ตาราง 11 (ต่อ)

ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		โรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบเข้มข้น	โรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบทั่วไป
		ใช้เป็นแหล่งการเรียนรู้ได้ และนักเรียนชั้น ม2 ก็ สามารถเข้าไปใช้บริการได้	ชั้น ม.2 ไม่เคยเข้าไปใช้บริการ
3. การประเมินผลการ เรียนรู้เรื่องเอดส์และ เพศศึกษา	1. สิ่งที่มีประเมิน ได้แก่ ความรู้ เจตคติ ทักษะซึ่งประกอบด้วยทักษะ การคิดวิเคราะห์ และทักษะชีวิต	ครูทั้งสองโรงเรียนเน้นประเมินความรู้เป็นหลัก จากการศึกษาพบว่า นักเรียนสามารถบอกได้ว่า เอดส์และเพศศึกษาคืออะไร สามารถบอกวิธีการ ป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีได้ ในด้านเจตคติเรื่อง เอดส์และเพศศึกษานักเรียนมีเจตคติที่ดีในเรื่องนี้ ซึ่งสะท้อนได้จากการที่นักเรียนกล้าพูดคุยเรื่อง เพศกับครู และกล้าขอร้องอย่างอนามัยกับครู นอกจากนี้ นักเรียนยังมีเจตคติต่อการป้องกัน ตนเองจากสถานการณ์เสี่ยง ในด้านทักษะชีวิตนั้น นักเรียนใช้ทักษะปฏิเสธมากกว่าทักษะต่อรอง ใน การใช้ทักษะปฏิเสธ	ครูทั้งสองโรงเรียนเน้นประเมินความรู้ เป็นหลัก จากการศึกษาพบว่า นักเรียนไม่สามารถบอกได้ว่าเอดส์ และเพศศึกษาคืออะไร แต่สามารถ บอกวิธีการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี ได้ และยังมีเจตคติต่อการป้องกัน ตนเองจากสถานการณ์เสี่ยง ในด้าน ทักษะชีวิตนั้น นักเรียนใช้ทักษะ ปฏิเสธมากกว่าทักษะต่อรอง และทั้ง สองโรงเรียนนักเรียนมีแนวโน้มใช้ ทักษะปฏิเสธโดยให้เหตุผล ประกอบการปฏิเสธที่อ้างบุคคลอื่นมา เป็นเหตุผลประกอบ

ตาราง 11 (ต่อ)

ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ	โรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบเข้มข้น	โรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบทั่วไป
	นั้นนักเรียนกล้าที่ปฏิเสธตรงโดยไม่ให้เหตุผล ถ้าให้เหตุผลให้เหตุผลส่วนตนเป็นข้ออ้าง	
2. วิธีการประเมิน ใช้วิธีการประเมินหลากหลาย ได้แก่ การทดสอบ การถาม และการสังเกต	ครูทั้งสองโรงเรียนเน้นประเมินความรู้เป็นหลัก ครูโรงเรียนIS1 เก็บคะแนนกิจกรรมระหว่างภาคเรียน สอบกลางภาค และปลายภาค เนื่องจากจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเป็นวิชาเพิ่มเติมที่มีหน่วยกิต ในขณะที่ครูโรงเรียนIS2 ประเมินจากกิจกรรม ไม่มีการสอบเนื่องจากจัดการเรียนรู้ในกิจกรรมแนะแนว	ครูทั้งสองโรงเรียนเน้นประเมินความรู้เป็นหลัก การประเมินครูใช้วิธีการประเมินหลายวิธี ได้แก่ ประเมินจากใบงาน สมุดจดบันทึก สอบกลางภาค และปลายภาคโดยข้อสอบปรนัย

จากตาราง 11 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและ บริบทการจัดการเรียนรู้เรื่อง เอดส์และเพศศึกษาในโรงเรียน ที่จัดการเรียนรู้แบบเข้มข้นและแบบทั่วไป พบว่า บริบทการจัดการ เรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาในโรงเรียน ที่จัดการเรียนรู้แบบเข้มข้นมีลักษณะที่ใกล้เคียงกับความ คิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ในส่วนความแตกต่างของบริบทการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษาระหว่างโรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบเข้มข้น และแบบทั่วไป คือ โรงเรียนที่จัดการเรียนรู้ แบบเข้มข้น มีหน่วยงานภายนอกมาส่งเสริมให้ กิจการจัดการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพครู ส่งผลให้โรงเรียนจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพิ่มเติมจากวิชาสุขศึกษา วิธีการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบเข้มข้นใช้วิธีการหลากหลาย และมีสื่อประกอบการเรียนรู้ที่หลากหลาย กว่าโรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบทั่วไป ในด้านการประเมินผลมุ่งประเมินผลความรู้มากกว่าด้านอื่น ๆ วิธีการประเมินและเกณฑ์การประเมินสัมพันธ์กับหลักสูตรรายวิชา ถ้าเป็นวิชามี หน่วยกิต ครูจะเก็บ คะแนนการทำกิจกรรม การสอบกลางภาคและปลายภาค ถ้าเป็นกิจกรรมแนะแนวประเมิน ผลจาก คะแนนการทำ กิจกรรม และผลการประเมินก็มี 2 ระดับ คือ “ผ่าน” และ “ไม่ผ่าน” ในด้านผลการ จัดการเรียนรู้ ด้านความรู้ โรงเรียนจัดการเรียนรู้แบบเข้มข้นนักเรียนสามารถบอกได้ว่าเอดส์และ เพศศึกษาคืออะไร แต่ทั้งสองโรงเรียน นักเรียนสามารถบอกวิธีการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีได้ ถูกต้อง ในด้านเจตคติต่อการป้องกันตนเองจากสถานการณ์เสี่ยงทั้งสองโรงเรียนไม่แตกต่างกัน โดยโรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบเข้มข้นนักเรียนกลัวพูดคุยเรื่องเพศกับครูมากกว่า และกลัวข อถูกย้งอายมากกว่าครู ในด้านทักษะชีวิต ทั้งสองโรงเรียนนักเรียนใช้ทักษะปฏิเสธมากกว่าทักษะการ ต่อรอง แต่นักเรียนในโรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบเข้มข้น นักเรียนกล้าปฏิเสธตรง ๆ มากกว่า ถ้าใช้ เหตุผลประกอบการปฏิเสธจะอ้างเหตุผลส่วนตัวมากกว่าเอาบุคคลอื่นมาอ้างอิง

ตอนที่ 2 ผลการสร้างและตรวจสอบรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และ เพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

สามารถนำเสนอผลการศึกษิตตามขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. ผลของการสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษา เพื่อป้องกันการติด เชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. ผลการตรวจสอบรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติด เชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

1. ผลของการสร้างรูปแบบ การจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

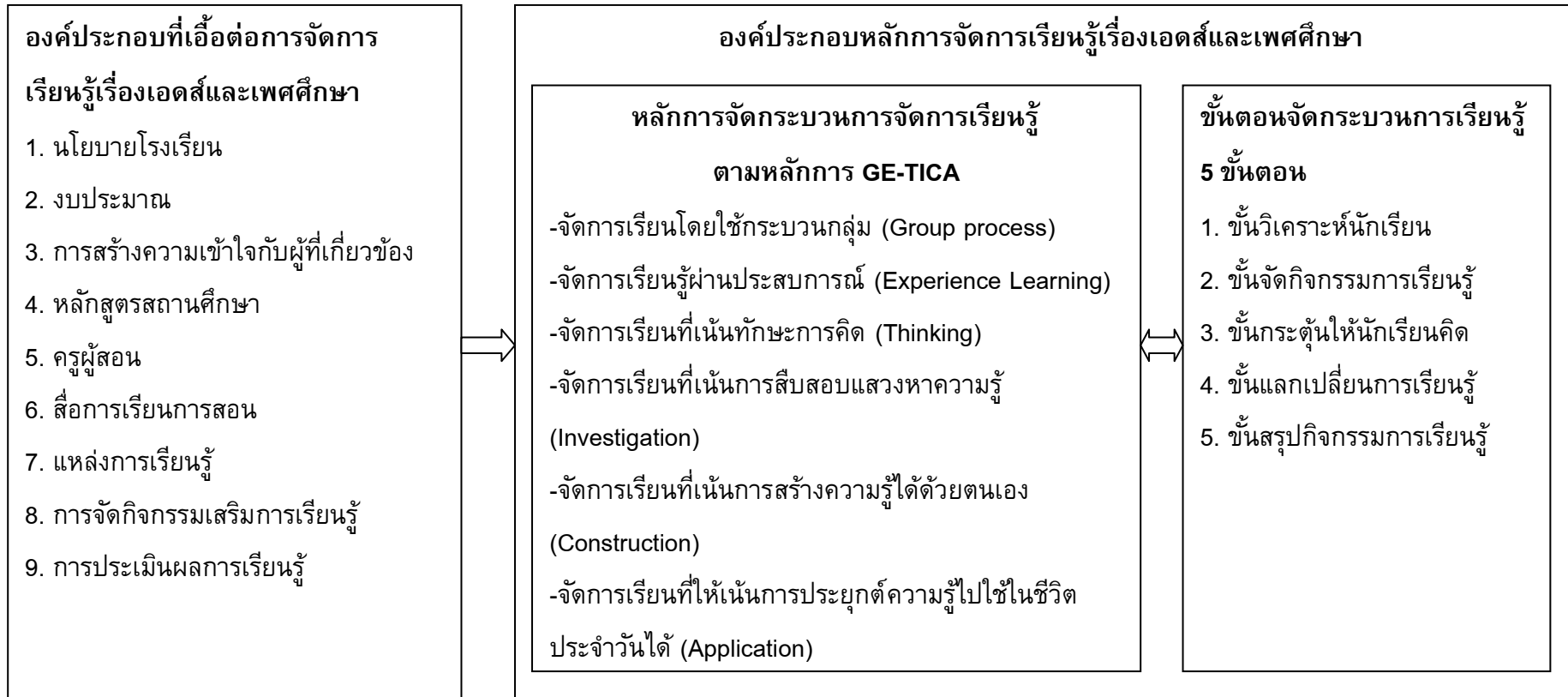
จากผลการศึกษาแนวทาง การจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา และบริบทของการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 ในระยะที่ 1 ผู้วิจัยสามารถสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งมีลักษณะเป็นรูปแบบในเชิงบริหารจัดการ ประกอบด้วยองค์ประกอบจำนวน 2 องค์ประกอบ คือ

1. องค์ประกอบหลักของการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา หรือ กระบวนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาตามหลักการ GE-TICA ประกอบด้วย

- 1.1 จัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม (Group process)
- 1.2 จัดการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ (Experience Learning)
- 1.3 จัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิด (Thinking)
- 1.4 จัดการเรียนรู้ที่เน้นการสืบสอบแสวงหาความรู้ (Investigation)
- 1.5 จัดการเรียนรู้ที่เน้นการสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง (Construction)
- 1.6 จัดการเรียนรู้ที่ให้การประยุกต์ความรู้ไปใช้ในชีวิต ประจำวันได้ (Application)
2. องค์ประกอบที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้9 องค์ประกอบย่อยได้แก่
 - 2.1 นโยบายโรงเรียน
 - 2.2 งบประมาณ
 - 2.3 การสร้างความเข้าใจกับผู้ที่เกี่ยวข้อง
 - 2.4 หลักสูตรสถานศึกษา
 - 2.5 ครูผู้สอน
 - 2.6 สื่อการเรียนการสอน
 - 2.7 แหล่งการเรียนรู้
 - 2.8 การจัดกิจกรรมเสริมการเรียนรู้
 - 2.9 การประเมินผลการเรียนรู้

ซึ่งความสัมพันธ์ขององค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อย แสดงได้ภาพประกอบ 2

รูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ภาพประกอบ 2 รูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

จากภาพประกอบ 2 รูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีรายละเอียดในแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบหลักการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ซึ่งเป็นองค์ประกอบด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษามี 6 หลักการ ดังต่อไปนี้

1. จัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม (Group process) การจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน นักเรียนกับครู การจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการกลุ่มทำให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ได้เรียนรู้ความคิดที่แตกต่าง และเห็นทางเลือกในการปฏิบัติพฤติกรรมที่มากขึ้น

2. จัดการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ (Experience Learning) การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาโดยใช้ประสบการณ์เดิมที่ นักเรียน มีประสบการณ์มาแล้ว ทำให้นักเรียนสามารถ เชื่อมโยงความรู้เก่ากับความรู้ใหม่ จึงทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็วมากขึ้น นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ควรจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนมีประสบการณ์อย่างเป็นรูปธรรม เช่น การแสดงบทบาทสมมุติ กิจกรรมแลกน้ำ และการทดลองสวมถุงยางอนามัยกับโมเดล เป็นต้น

3. จัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิด (Thinking) การจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนเกิดทักษะการคิด โดยเฉพาะการคิดวิเคราะห์ กล่าวคือนักเรียนสามารถคิดใคร่ครวญข้อดี ข้อเสียของการมีพฤติกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศที่นำไปสู่ความเสี่ยงเรื่องเพศได้

4. จัดการเรียนรู้ที่เน้นการสืบสอบแสวงหาความรู้ (Investigation) เนื่องจากปัจจุบันนักเรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารทั้งที่มีประโยชน์ และ โทษได้ง่ายจากอินเทอร์เน็ต และแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ ดังนั้น ครูควรจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนสามารถ สืบสอบแสวงหาความรู้ ได้ โดยรู้จักพิจารณาแหล่งการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ได้ด้วยตนเอง และที่สำคัญต้องให้นักเรียนรู้เท่าทันสื่อในปัจจุบัน

5. จัดการเรียนรู้ที่เน้นการสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง (Construction) ในกระบวนการจัดการเรียนรู้นั้น กิจกรรมการเรียนรู้ควรทำให้นักเรียนสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง โดยครูสามารถตรวจสอบได้ว่านักเรียนสร้างความรู้ด้วยตนเองด้วยวิธีการประเมินต่างๆ เช่น การสังเกต การสอบถาม การทดสอบ เป็นต้น

6. จัดการเรียนรู้ที่เน้นการประยุกต์ ความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (Application) การจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา วัตถุประสงค์ หลักของการจัดการเรียนรู้ คือ ทำให้นักเรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตของตนเองได้ กิจกรรมการเรียนรู้ต้อง สะท้อนให้เห็นว่านักเรียนนำสิ่งที่เรียนรู้ และทักษะต่างๆ ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ตามหลักการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ทั้ง 6 ประการ ดังกล่าว ผู้วิจัยเรียกว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ตามหลักการ GE-TICA ซึ่งมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นวิเคราะห์นักเรียน เป็นขั้นตอนการประเมินนักเรียนรายบุคคลและชั้นเรียนเพื่อวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม โดยแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต้องมีความยืดหยุ่นกับนักเรียนแต่ละบุคคล และชั้นเรียน การวิเคราะห์นักเรียนอาจใช้วิธีการ สอบถามด้วยคำถามง่ายๆ การสังเกต หรือการให้นักเรียนบอกเล่า หรือบรรยายเหตุการณ์สำคัญเพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์นักเรียน

2. ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นขั้นตอน นำหลักการจัดกระบวนการเรียนรู้มาออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับ เนื้อหาสาระการเรียนรู้ และนักเรียน โดยแผนการจัดการเรียนรู้ในแต่ละแผนควรใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ 3 หลักการ คือ 1) กระบวนการกลุ่ม (Group process) 2) การจัดการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ (Experience Learning) หมายถึง ความรู้ใหม่ควรสัมพันธ์กับประสบการณ์เดิมของนักเรียน หรือจัดประสบการณ์ให้กับนักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ และ 3) จัดการเรียนรู้ที่เน้นการสืบสอบแสวงหาความรู้ (Investigation) โดยมีครูเป็นผู้คอยอำนวยความสะดวกหรือแนะนำ นอกจากนี้ การทำกิจกรรมในขั้นตอนนี้ นักเรียนบางคนจะเกิดทักษะการคิด (Thinking) และสร้างความรู้ด้วยตนเองผ่านกระบวนการทางปัญญา (Construction) และประยุกต์ใช้ความรู้ได้ (Application)

3. ขั้นกระตุ้นให้นักเรียนคิด เป็นขั้นตอนจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิด (Thinking) โดยครูกระตุ้นให้นักเรียนคิดผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ หรือใช้คำถามปลายเปิดง่ายๆ เพื่อให้นักเรียนคิด และครูต้องไม่ตัดสินความคิดของนักเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิดมากที่สุดเท่าที่ทำได้

4. ขั้นการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิด (Thinking) ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งอาจแลกเปลี่ยนกันภายในกลุ่มย่อยหรือกลุ่มใหญ่ทั้งชั้นเรียนก็ได้ ในขั้นตอนนี้ นักเรียน ได้เรียนรู้จากนักเรียนคนอื่นๆ แล้วเกิดการเชื่อมโยงความรู้ใหม่เข้ากับความรู้เดิม จนตกผลึก และเกิดการเรียนรู้ใหม่ ซึ่งเรียกว่าเป็นการสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง (Construction)

5. ขั้นสรุปกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้น หลักการการสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง (Construction) เป็นการตรวจสอบความสามารถของนักเรียนว่าสามารถสร้างความรู้ด้วยตนเองจากกิจกรรมการเรียนรู้หรือไม่ และยังตรวจสอบนักเรียนว่า สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันหรือไม่ (Application) การสรุปกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นความคิดรวบยอดเพื่อให้นักเรียนสามารถจำได้จนเป็นความรู้ที่คงทนฝังแน่นติดตัวนักเรียน ขั้นสรุปกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา บางกิจกรรมครูไม่จำเป็นต้องสรุปกิจกรรมออกเป็นคำตอบเดียวได้ เช่น เมื่อนักเรียนท่อง ต้องทำแท้งแล้วมาเรียนต่อ หรือท้อง จนคลอดแล้วค่อยมาเรียนต่อ บางครั้ง ครูอาจให้นักเรียนเป็นผู้สรุปเอง พร้อมให้เหตุผลประกอบ เป็นต้น

องค์ประกอบ ที่เอื้อต่อ การจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ประกอบด้วย
9 องค์ประกอบย่อย ดังนี้

1. นโยบายโรงเรียนเพื่อให้เกิดการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม ผู้บริหารแต่ละระดับทั้งระดับกระทรวง เขตพื้นที่การศึกษา และโรงเรียนควรมีนโยบายให้โรงเรียน จัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม และควรถ่ายทอดนโยบายไปสู่ผู้ปฏิบัติอย่างทั่วถึง โดยมีแนวทางการถ่ายทอดนโยบายไปสู่ผู้ปฏิบัติ 2 แนวทาง ดังนี้

1.1 การสั่งการเป็นลายลักษณ์อักษร โดยผู้บริหารแต่ละระดับควรมี หนังสือสั่งการให้มี ผู้รับผิดชอบจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาที่ชัดเจน จึงจะทำให้เกิดผลในทางปฏิบัติ

1.2. การสั่งการอย่างไม่เป็นลายลักษณ์อักษร สามารถทำได้โดยผู้บริหาร มอบนโยบาย ในที่ประชุม เช่น ที่ประชุมผู้บริหารระดับเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษาในเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน ครู เป็นต้น

2. งบประมาณ หมายถึง การหางบประมาณสำหรับใช้จัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ในโรงเรียน มีวิธีการหางบประมาณ 2 แนวทาง ดังนี้

2.1 ครูที่รับผิดชอบ จัดทำแผนการของงบประมาณผ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้ ของตนเอง เพื่อจัดซื้อสื่อการเรียนรู้ และของงบประมาณสำหรับใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นต้น

2.2 ครูที่รับผิดชอบ เขียนโครงการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจาก หน่วยงาน ภายนอก เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โรงพยาบาล สส่งเสริมสุขภาพตำบลในพื้นที่ สำนักงาน สาธารณสุขจังหวัด เป็นต้น

3. การสร้างความเข้าใจกับผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นกระบวนการให้ความรู้เรื่องการจัดการเรียนรู้ เรื่องเอดส์และเพศศึกษาให้กับ บุคคลอื่นๆ เช่น ครูวิชาอื่น และผู้ปกครองนักเรียน เป็นต้น เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ลดการต่อต้านและ ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ เรื่องเอดส์และ เพศศึกษาในโรงเรียน การสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเรื่องการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา มีแนวทาง ดังนี้

3.1 ชี้แจงทำความเข้าใจ กับผู้ปกครองนักเรียนและครูทุกคนในโรงเรียน หากเป็น ผู้ปกครองนักเรียน ควรชี้แจง ในเวทีการประชุมผู้ปกครองที่จัดขึ้น ทุกภาคการศึกษา ว่าโรงเรียน มี การจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ให้กับนักเรียน นอกจากนี้ ควรบอกแนวทางการป้องกัน และช่วยเหลือนักเรียนเมื่อเกิดปัญหา เรื่องเพศด้วย สำหรับครูในโรงเรียน ผู้บริหารควรประชุมครู เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจกับครูทุกคนในแนวทางการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาด้วย

3.2 จัดอบรมการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษาให้กับครูในโรงเรียน ครูที่รับผิดชอบเรื่องนี้ ควรได้รับการอบรมวิธีการจัดการเรียนรู้และวิธีการประเมินผลการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษา ประเด็นที่ขาดไม่ได้ในหลักสูตรอบรมครู คือ หัวข้อการปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อเรื่องเอดส์และเพศศึกษา เพราะเป็นหัวใจสำคัญถ้าหากครูมี ทัศนคติที่ดีต่อเรื่องเอดส์และเพศศึกษาและตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ ครูก็พร้อมพัฒนาตนเอง

4. หลักสูตรสถานศึกษา

4.1 โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนควรจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาอย่างรอบด้าน ซึ่งเรื่องเอดส์และเพศศึกษาควรจัดอยู่ใน 2 วิชา ดังนี้

4.1.1 รายวิชาสุขศึกษา เพราะมีเนื้อหาสอดแทรกอยู่ในวิชานี้แล้ว

4.1.2 รายวิชาเพิ่มเติม หรือจัดอยู่ในกิจกรรมแนะแนว เนื่องจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดให้โรงเรียนสามารถจัดการเรียนการสอนเพิ่มเติมได้ตามจุดเน้นของโรงเรียนและสภาพของผู้เรียน ดังนั้น โรงเรียนควรจัดให้มีการเรียนการสอนเรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพิ่มเติมอยู่ในโครงสร้างหลักสูตรของสถานศึกษา

4.2 เนื้อหาหลักสูตร เนื้อหาควรครอบคลุม 7 หัวข้อ ได้แก่ พัฒนาการของมนุษย์ สัมพันธภาพ ทักษะที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต พฤติกรรมทางเพศ สุขภาพทางเพศ สังคมและวัฒนธรรม และการรู้เท่าทันสื่อ

4.3 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูควรทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายชั่วโมง/คาบ โดยตั้งวัตถุประสงค์การเรียนรู้ และวิธีการประเมินให้สอดคล้องกับ กิจกรรม ที่ครูต้องการให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้

5. ครูผู้สอน

5.1 บทบาทของครู ครูที่ทำหน้าที่จัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา มีหน้าที่สำคัญดังนี้

5.1.1 ครูมีบทบาทเป็นผู้จัดกระบวนการเรียนรู้ หรือผู้อำนวยการให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งเรื่องเอดส์และเพศศึกษา จุดมุ่งหวังคือให้นักเรียนมีความรู้และทักษะชีวิต ดังนั้น วิธีการจัดการเรียนรู้แบบเน้นการบรรยายจึงไม่เหมาะสม เพราะนักเรียนไม่มีโอกาสได้คิด และลงมือปฏิบัติ

5.1.2 ครูมีบทบาทเป็นผู้ให้การปรึกษาแก่นักเรียน ครูโดยทั่วไปทำบทบาทนี้อยู่แล้วแต่เรื่องเพศ นักเรียนส่วนใหญ่ไม่กล้าปรึกษาครูเพราะเกิดความอาย ดังนั้น ครูต้องวางตนให้นักเรียนเกิดความไว้วางใจ ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน เพื่อให้นักเรียน กล้าปรึกษาปัญหา เรื่องเพศหรือเรื่องส่วนตัว

5.2 คุณสมบัติของครู เนื่องจากครู มีบทบาททั้ง เป็นผู้จัดการกระบวนการเรียนรู้และเป็นผู้ให้การศึกษาแก่นักเรียน ดังนั้น ครูควรมีคุณสมบัติ ดังนี้

5.2.1 เป็นผู้ที่มีความรู้ ทันสมัยในเรื่องเอดส์และเพศศึกษา กระบวนการจัดการเรียนรู้ และวิธีการประเมินผลการเรียนรู้

5.2.2 เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา คือ เป็นผู้ที่มีทัศนคติเชิงบวก เช่น มองว่าเรื่องเพศไม่ใช่เรื่องน่าอายสามารถพูดคุยได้ และมีความเข้าใจถูกต้องว่าเรื่องเพศไม่ใช่เรื่องการมีเพศสัมพันธ์ แต่เป็นเรื่องวิถีชีวิตของมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนตาย

5.2.3 เป็นผู้ที่มีทักษะด้านการจัดการเรียนรู้และวิธีการประเมินผล การจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเป็นความร่วมมือระหว่างนักเรียนกับครู ครู มีบทบาทเป็นผู้จัดการกระบวนการเรียนรู้โดยมีนักเรียนเป็นผู้มีส่วนร่วมและเป็นผู้เรียนรู้ ดังนั้นครูควรมีทักษะการจัดการกระบวนการเรียนรู้ และทักษะการประเมินผลการเรียนรู้ ที่ไม่ใช่เฉพาะการประเมินความรู้ ควรประเมินทัศนคติและทักษะของนักเรียนทั้งระหว่างและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วย

5.2.4 เป็นผู้มีบุคลิกภาพคล่องแคล่ว เนื่องจากครูมีบทบาทเป็นผู้จัดการกระบวนการเรียนรู้ ดังนั้นครูต้องเป็น บุคคลที่มีบุคลิกภาพ คล่องแคล่ว กระฉับ กระเฉง เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเรียนรู้อย่างกระตือรือร้นหรือเป็นผู้เรียนเชิงรุก

5.2.5 เป็นผู้มีทักษะในการหาเครือข่ายสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ เช่น เจ้าหน้าที่สาธารณสุข บุคลากรจากหน่วยงานภายนอก ที่ครูสามารถขอรับการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาได้ เช่น ขอรับเอกสาร เชิญเป็นวิทยากร เป็นแหล่งศึกษาดูงาน และเป็นหน่วยงานส่งต่อในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

5.3 การพัฒนาศักยภาพครู ครูที่ทำหน้าที่จัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ควรได้รับการพัฒนาและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

5.3.1 การพัฒนาความรู้เพราะความรู้ใหม่ๆ เช่น วิธีการจัดการเรียนรู้ เนื้อหาสาระที่นักเรียนควรรู้ มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ดังนั้น ครูควรพัฒนาตนเองหรือได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป็นผู้ที่มีความรู้ทันสมัย ทันเหตุการณ์

5.3.2 การปรับทัศนคติเรื่องเอดส์และเพศศึกษา ครูที่ทำหน้าที่จัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ควรได้รับการปรับทัศนคติเพื่อไม่ให้ทัศนคติเป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนรู้

5.3.3 การพัฒนาทักษะการจัดการกระบวนการเรียนรู้ เนื่องจากครูส่วนใหญ่คุ้นเคยกับการเป็นผู้สอน และเป็นผู้นำในกระบวนการเรียนรู้ ดังนั้น การเปลี่ยนจากผู้สอนเป็นผู้จัดการกระบวนการเรียนรู้ จำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีประสบการณ์ในเรื่องนั้นๆ

6. สื่อการเรียนการสอน

6.1 คุณลักษณะของสื่อการเรียนการสอนเรื่องเอดส์และเพศศึกษา ควรเป็นสื่อที่แปลกใหม่ และดึงดูดความสนใจ นักเรียนบางกิจกรรมอาจใช้สื่อเร้าความรู้สึกเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้น

6.2 ประเภทสื่อ การเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนเรื่องเอดส์และเพศศึกษา มีความหลากหลาย และต้องใช้ให้เหมาะสมกับแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละแผน โดยสื่อการเรียนรู้นี้ครูสามารถนำใช้สำหรับการจัดการเรียนรู้ มีดังนี้

6.2.1 สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น แผ่นพับ โปสเตอร์ หนังสือการ์ตูน เป็นต้น ซึ่งสามารถขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานสาธารณสุขได้ หรือดาวน์โหลดมาใช้ประกอบการเรียนการสอนในแต่ละคาบได้

6.2.2 สื่อเทคโนโลยี ปัจจุบันสื่อเทคโนโลยีมีความหลากหลายและที่สำคัญมีความเป็นปัจจุบันและทันสมัยเข้ากับสถานการณ์เยาวชน เช่น คลิปวิดีโอ หนังสือ มิวสิควิดีโอ เป็นต้น ครูสามารถขอรับการสนับสนุนสื่อจากหน่วยงานสาธารณสุข หรือดาวน์โหลดได้จากยูทูป (Youtube)

6.2.3 สื่อบุคคล เรื่องเอดส์และเพศศึกษา เช่น ผู้ติดเชื้อเอชไอวี ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากเอชไอวีที่เปิดเผยตัวแล้ว นอกจากนี้อาจเป็นเยาวชนซึ่งมีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับของเยาวชน หรือไอดอล

6.2.4 เครื่องมือและอุปกรณ์ เช่น โมเดลอวัยวะเพศ โมเดลช่องคลอด ถุงยางอนามัย สารหล่อลื่น ยาเม็ดคุมกำเนิด เป็นต้น

7. แหล่งการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาไม่จำเป็นต้องสร้างขึ้นใหม่ เพราะแหล่งการเรียนรู้ในปัจจุบันมีมากมาย หลากหลายและเข้าถึงได้ง่าย แหล่งการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาที่สำคัญมีดังนี้

7.1 ครู เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่สำคัญของนักเรียน เพราะนักเรียนสามารถสอบถามและปรึกษาได้ตลอดเวลา

7.2 อินเทอร์เน็ต ปัจจุบันอินเทอร์เน็ตมีความสำคัญมากและ เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่ดีที่สุดแหล่งหนึ่งซึ่งสามารถสืบค้นความรู้ได้ตลอดเวลา รวมทั้งสามารถขอรับการปรึกษาจากผู้รู้ที่รับผิดชอบเว็บไซต์นั้นๆ ได้ ทั้งนี้ครูควรเป็นผู้ระบุหรือเสนอแนะแหล่งการเรียนรู้ที่น่าเชื่อถือและเหมาะสมให้กับนักเรียน

7.3 สถานบริการสาธารณสุข เป็นแหล่งการเรียนรู้ด้านสุขภาพ และนักเรียนสามารถไปขอรับการปรึกษาด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ได้

8. การจัด กิจกรรมเสริม การเรียนรู้ เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นมาเพื่อให้เด็กมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องเอดส์และเพศศึกษามากยิ่งขึ้น กิจกรรม เสริมการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา เช่น การเข้าค่ายทักษะชีวิต การอบรมเรื่องเอดส์ การจัดบอร์ดนิทรรศการเรื่องเอดส์ และเพศศึกษา การณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเอดส์เนื่องวันเอดส์โลก และวันวาเลนไทน์ เป็นต้น

9. การประเมินผลการเรียนรู้

9.1 สิ่งที่มีมุ่งประเมิน เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ได้แก่ ความรู้ ทักษะ ทักษะ ซึ่งทักษะ ประกอบด้วยทักษะการคิดวิเคราะห์ และทักษะชีวิต

9.2 วิธีการประเมิน เนื่องจากสิ่งที่มีมุ่งประเมินมีความหลากหลายดังนั้น วิธีการประเมิน ควรใช้ให้หลากหลายวิธีให้สอดคล้องกับสิ่งที่มีมุ่งประเมิน ด้วย เช่น การทดสอบ และการสอบถามเพื่อ ประเมินความรู้ทัศนคติ และทักษะใช้วิธีการสอบถามและสารสังเกตเพื่อประเมินทักษะ เป็นต้น

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยไม่ได้อำนาจประกอบที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ทั้ง 9 องค์ประกอบ ไปทดลองใช้เพราะ ไม่สามารถดำเนินการ ให้เสร็จสิ้น ได้ภายใน เวลาอันสั้น เนื่องจากต้องเตรียมความพร้อมทั้งผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และบรรจุเรื่องเอดส์และเพศศึกษาไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา ดังนั้น ผู้วิจัย นำเฉพาะ องค์ประกอบหลักการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และ เพศศึกษา หรือกระบวนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ตามหลักการ GE-TICA เท่านั้น ไปทดลอง ซึ่งผลการทดลองจะได้กล่าวในตอนต่อไป

2. ผลการตรวจสอบรูปแบบ การจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษาเพื่อ ป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ การจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยผู้เชี่ยวชาญ ผลการศึกษาสรุปได้ ดังนี้

ตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ประเด็นที่ประเมิน	ผลการวิเคราะห์			
	$\bar{X}$	S.D.	ผลการประเมิน	สรุปผล
<u>ความเหมาะสม</u>				
1. รูปแบบมีความเหมาะสมในการนำไปจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาชั้นมัธยมศึกษา	4.57	0.54	มากที่สุด	ผ่าน
2. รูปแบบมีการระบอบองค์ประกอบของรูปแบบอย่างชัดเจน	4.43	0.79	มาก	ผ่าน
3. รูปแบบมีความเหมาะสมกับหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	4.57	0.54	มากที่สุด	ผ่าน
4. กระบวนการบริหารรูปแบบมีความชัดเจน เหมาะสม	4.57	0.54	มากที่สุด	ผ่าน
5. ขั้นตอนการดำเนินงานของรูปแบบมีความเหมาะสม	4.57	0.54	มากที่สุด	ผ่าน
ภาพรวมความเหมาะสมของรูปแบบ $\bar{X} = 4.54, S.D. = 0.59$				
<u>ความเป็นไปได้</u>				
6. รูปแบบนี้สามารถนำไปใช้ได้จริง	4.57	0.54	มากที่สุด	ผ่าน
7. รูปแบบนี้เป็นที่ยอมรับได้	4.29	0.76	มาก	ผ่าน
8. มีความเป็นไปได้ที่โรงเรียนสามารถนำรูปแบบนี้ไปใช้ได้จริง	4.57	0.54	มากที่สุด	ผ่าน
ภาพรวมความเป็นไปได้ของรูปแบบ $\bar{X} = 4.48, S.D. = 0.61$				
<u>ความเป็นประโยชน์</u>				
9. รูปแบบนี้เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน	4.57	0.54	มากที่สุด	ผ่าน
10. รูปแบบนี้มีประโยชน์ต่อครูผู้สอน	4.71	0.49	มากที่สุด	ผ่าน
11. โรงเรียนมีความมั่นใจในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพิ่มขึ้นเมื่อนำรูปแบบไปใช้ในการบริหารจัดการ	4.29	0.49	มาก	ผ่าน
12. การดำเนินการตามรูปแบบมีความชัดเจนและผลจากการดำเนินการตามรูปแบบแต่ละขั้นตอนมีประโยชน์สำหรับโรงเรียน	4.57	0.54	มากที่สุด	ผ่าน
13. ข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติตามรูปแบบจะเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.57	0.54	มากที่สุด	ผ่าน
ภาพรวมความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ $\bar{X} = 4.54, S.D. = 0.52$				

จากตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพื่อ ป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 โดยภาพรวมความเหมาะสมของรูปแบบ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.59 ส่วนความเป็นไปได้ของรูปแบบ มีความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.61 นอกจากนี้ผลการประเมินความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52

ตอนที่ 3 ผลการ ประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา เพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2

การประเมิน รูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แบ่งการตรวจสอบรูปแบบเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่

1. การตรวจสอบ กระบวนการจัดการเรียนรู้ เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ตาม หลัก การ GE-TICA
2. การประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และข้อคิดเห็นจากการสังเกตการจัดการเรียนรู้ตาม กระบวนการ จัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ตามหลักการ GE-TICA ของครูผู้สอนวิชา สุขศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

1. การตรวจสอบกระบวนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาตามหลักการ GE-TIGA

1.1 การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง โรคเอดส์และเพศศึกษา เจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา ความตั้งใจใฝ่พฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา ก่อนทดลอง ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ตาราง 13 ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องโรคเอดส์และเพศศึกษา เจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา ความตั้งใจใฝ่พฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา ก่อน-หลังทดลอง ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ตัวแปรที่ศึกษา	กลุ่มทดลอง				กลุ่มควบคุม			
	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง		ก่อนทดลอง		หลังทดลอง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน								
ระดับสูง	3	12.00	10	40.00	9	37.50	14	58.30
ระดับปานกลาง	20	80.00	15	60.00	14	58.30	9	37.50
ระดับต่ำ	2	8.00	-	-	1	4.20	1	4.20
เจตคติต่อการป้องกัน								
ระดับมากที่สุด	-	-	-	-	1	4.20	1	4.20
ระดับมาก	10	40.00	17	68.00	10	41.70	4	16.70
ระดับปานกลาง	15	60.00	8	32.00	13	54.20	8	33.30

ตาราง 13 (ต่อ)

ตัวแปรที่ศึกษา	กลุ่มทดลอง				กลุ่มควบคุม			
	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง		ก่อนทดลอง		หลังทดลอง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับน้อย	-	-	-	-	-	-	10	41.70
ระดับน้อยที่สุด	-	-	-	-	-	-	1	4.20
ความตั้งใจใฝ่พฤติกรรม								
ระดับมากที่สุด	1	4.00	4	16.00	6	25.00	-	-
ระดับมาก	3	12.00	21	84.00	7	29.20	2	8.30
ระดับปานกลาง	7	28.00	-	-	8	33.30	7	29.20
ระดับน้อย	14	56.00	-	-	3	12.50	11	45.80
ระดับน้อยที่สุด	-	-	-	-	-	-	4	16.70

จากตาราง 13 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง โรคเอดส์ และเพศศึกษา ก่อนทดลองของกลุ่มทดลองอยู่ในระดับปานกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80 หลังจากทดลอง จัดกระบวนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ตามหลักการ GE-TICA แล้วพบว่า กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60 แต่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูงเพิ่มขึ้น เป็นร้อยละ 40 ขณะที่กลุ่มควบคุม ก่อนทดลองมี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อยู่ในระดับปานกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 58.30 หลังทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อยู่ในระดับสูงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 58.30 ด้าน ระดับเจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา ก่อนทดลองของกลุ่มทดลอง พบว่ามีเจตคติอยู่ในระดับปานกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60 หลังจากทดลองมีเจตคติอยู่ในระดับมากที่สุดคิด เป็นร้อยละ 68 ขณะที่กลุ่มควบคุมก่อนทดลองมีเจตคติอยู่ในระดับปานกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54.20 หลังทดลอง มีเจตคติอยู่ในระดับน้อย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.70 ด้านความตั้งใจเฝ้าพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา ของกลุ่มทดลองก่อนทดลอง พบว่ามี ความตั้งใจเฝ้าพฤติกรรม อยู่ในระดับน้อย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 56 หลังทดลองมีความตั้งใจเฝ้าพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 84 ขณะที่กลุ่มควบคุม ก่อนทดลองมีความตั้งใจเฝ้าพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.30 แต่หลังจากทดลองพบว่ามีความตั้งใจเฝ้าพฤติกรรมอยู่ในระดับน้อย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.80

1.2 ทดสอบสมมุติฐานของการวิจัยข้อที่ 1 หลังทดลอง กลุ่มทดลองมีร้อยละเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องโรคเอดส์และเพศศึกษา คะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษาและคะแนนเฉลี่ยความตั้งใจเฝ้าพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา สูงกว่าก่อนการทดลอง

ตาราง 14 เปรียบเทียบร้อยละเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องโรคเอดส์และเพศศึกษา คะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี และเพศศึกษา และคะแนนเฉลี่ยความตั้งใจเฝ้าพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา ก่อนทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม และ ก่อน-หลัง ทดลอง ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ตัวแปรที่ศึกษา	กลุ่มทดลอง						กลุ่มควบคุม						t ^{dev}	p ^{dev}
	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง		t	p	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง		t	p		
	X̄	S.D.	X̄	S.D.			X̄	S.D.	X̄	S.D.				
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	64.67	10.93	71.20	12.05	2.513*	.009	72.36	10.14	74.72	12.96	1.174	.126	2.552*	.014
เจตคติต่อการป้องกัน	3.43	0.39	3.68	0.44	4.760*	<.001	3.45	0.45	3.23	0.77	2.085	.240	0.099	.922
ความตั้งใจเฝ้าพฤติกรรม	2.71	0.74	4.13	0.36	9.193*	<.001	3.66	0.86	3.72	0.81	0.411	.343	4.109*	<.001

* อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

t^{dev} หมายถึง ค่า t คำนวณ การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยก่อนทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

p^{dev} หมายถึง ค่า p คำนวณ การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยก่อนทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

จากตาราง 14 พบว่าก่อนทดลอง กลุ่มทดลองมีร้อยละเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องโรคเอดส์และเพศศึกษา และคะแนนเฉลี่ยความตั้งใจใฝ่พฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษาน้อยกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่มีคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษาไม่แตกต่างกัน ($p = .014, <.001$ และ $.922$ ตามลำดับ) เมื่อนักเรียนผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาตามหลักการ GE-TICA แล้วพบว่า กลุ่มทดลองมีร้อยละเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องโรคเอดส์และเพศศึกษา คะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา และคะแนนเฉลี่ยความตั้งใจใฝ่พฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษาสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05 ($p = .009, <.001, <.001$ ตามลำดับ) ในขณะที่กลุ่มควบคุมมีร้อยละเฉลี่ย คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องโรคเอดส์และเพศศึกษา คะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา และคะแนนเฉลี่ยความตั้งใจใฝ่พฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษาไม่แตกต่างจากก่อนทดลองที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ($p = .126, .240, .343$ ตามลำดับ)

ทดสอบสมมุติฐานของการวิจัยข้อที่ 2 หลังทดลอง ร้อยละเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องโรคเอดส์และเพศศึกษา คะแนนเฉลี่ย เจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา และคะแนนเฉลี่ยความตั้งใจใฝ่พฤติกรรม ป้องกันการติดเชื้อ เอชไอวีและเพศศึกษา ของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม

ตาราง 15 วิเคราะห์เปรียบเทียบร้อยละเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องโรคเอดส์และเพศศึกษา คะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษาและคะแนนเฉลี่ยความตั้งใจใฝ่พฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษาหลังทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

Source	SS	df	MS	F	p-value
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนทดลอง	1893.73	1	1893.74	15.96	<.001
วิธีการจัดการเรียนรู้	13.17	1	13.17	.11	.741
ความคลาดเคลื่อน	5457.30	46	118.64		
รวม	268088.89	49			
$R^2 = .273$ (Adjusted $R^2 = .241$)					

ตาราง 15 (ต่อ)

Source	SS	df	MS	F	p-value
เจตคติก่อนทดลอง	10.586	1	10.586	63.215	<.001
วิธีการจัดการเรียนรู้	2.732	1	2.732	16.314	<.001
ความคลาดเคลื่อน	7.703	46	.167		
รวม	607.200	49			
$R^2 = .631$ (Adjusted $R^2 = .615$)					
ความตั้งใจใฝ่พฤติกรรมก่อนทดลอง	3.243	1	3.243	9.924	.003
วิธีการจัดการเรียนรู้	4.630	1	4.630	14.168	<.001
ความคลาดเคลื่อน	15.033	46	.327		
รวม	777.356	49			
$R^2 = .260$ (Adjusted $R^2 = .228$)					

จากตาราง 15 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องโรคเอดส์และเพศศึกษา ก่อนทดลองมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องโรคเอดส์และเพศศึกษาหลังทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อควบคุมอิทธิพล ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องโรคเอดส์และเพศศึกษา ก่อนทดลองแล้ว พบว่ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องโรคเอดส์และเพศศึกษาหลังทดลองไม่แตกต่างกัน

ด้านเจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษาพบว่าเจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษาก่อนทดลอง มีอิทธิพลต่อเจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษาหลังทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อควบคุมอิทธิพลของ เจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษาก่อนทดลองแล้ว พบว่ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีเจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ด้านความตั้งใจใฝ่พฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษาก่อนทดลอง มีอิทธิพลต่อความตั้งใจใฝ่พฤติกรรม ป้องกันการติดเชื้อ เอชไอวีและเพศศึกษาหลังทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อควบคุมอิทธิพลของความตั้งใจใฝ่พฤติกรรม ป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษาก่อนทดลองแล้ว พบว่ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความตั้งใจใฝ่พฤติกรรม ป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

2. การประเมิน รูปแบบ การจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 และข้อคิดเห็นจากการสังเกต กระบวนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ตามหลักการ GE-TICA ของครูผู้สอน วิชาสุขศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

2.1 ผลการประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ตาราง 16 การประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ การจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยครูผู้สอนวิชาสุขศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ประเด็นที่ประเมิน	ผลการวิเคราะห์		
	คะแนน	ผลการประเมิน	สรุปผล
<u>ความเหมาะสม</u>			
1. รูปแบบมีความเหมาะสมในการนำไปจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาชั้นมัธยมศึกษา	5	มากที่สุด	ผ่าน
2. รูปแบบมีการระบอบองค์ประกอบของรูปแบบอย่างชัดเจน	5	มากที่สุด	ผ่าน
3. รูปแบบมีความเหมาะสมกับหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	5	มากที่สุด	ผ่าน
4. กระบวนการบริหารรูปแบบมีความชัดเจน เหมาะสม	4	มาก	ผ่าน
5. ขั้นตอนการดำเนินงานของรูปแบบมีความเหมาะสม	4	มาก	ผ่าน
ภาพรวมความเหมาะสมของรูปแบบ $\bar{X} = 4.60, S.D. = 0.58$			
<u>ความเป็นไปได้</u>			
6. รูปแบบนี้สามารถนำไปใช้ได้จริง	5	มากที่สุด	ผ่าน
7. รูปแบบนี้เป็นที่ยอมรับได้	4	มาก	ผ่าน
8. มีความเป็นไปได้ที่โรงเรียนสามารถนำรูปแบบนี้ไปใช้ได้จริง	5	มากที่สุด	ผ่าน
ภาพรวมความเป็นไปได้ของรูปแบบ $\bar{X} = 4.66, S.D. = 0.58$			

ตาราง 16 (ต่อ)

ประเด็นที่ประเมิน	ผลการวิเคราะห์		
	คะแนน	ผลการประเมิน	สรุปผล
<u>ความเป็นประโยชน์</u>			
9. รูปแบบนี้เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน	5	มากที่สุด	ผ่าน
10. รูปแบบนี้มีประโยชน์ต่อครูผู้สอน	5	มากที่สุด	ผ่าน
11. โรงเรียนมีความมั่นใจในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพิ่มขึ้นเมื่อนำรูปแบบไปใช้ในการบริหารจัดการ	5	มากที่สุด	ผ่าน
12. การดำเนินการตามรูปแบบมีความชัดเจนและผลจากการ ดำเนินการตามรูปแบบแต่ละขั้นตอนมีประโยชน์สำหรับ โรงเรียน	4	มาก	ผ่าน
13. ข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติตามรูปแบบจะเป็นแนวทางใน การพัฒนาคุณภาพการศึกษา	5	มากที่สุด	ผ่าน
ภาพรวมความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ $\bar{X} = 4.8$, $S.D. = 0.45$			

จากตาราง 16 การประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เรื่องเอดส์ และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยครูผู้สอนวิชาสุขศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด ในทุก ๆ ด้าน ข้อที่ครูให้คะแนนการประเมินน้อยที่สุดคือ ข้อ 4, 5, 7 และ 12 ที่ผู้วิจัยต้องนำไปปรับปรุงแก้ไข

2.2 ข้อคิดเห็นจากการสังเกต กระบวนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ตามหลักการ GE-TICA ของครูผู้สอนวิชาสุขศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งผู้วิจัยนำเสนอตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายแผน ดังนี้

ตาราง 17 ข้อคิดเห็นจากการสังเกตกระบวนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาตามหลักการ
GE-TICA

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ
แผนที่ 1 ตัวฉัน	การแบ่งกลุ่มนักเรียนเพื่อทำกิจกรรมนี้ ควรแบ่งกลุ่มให้รวดเร็ว เพื่อให้นักเรียนจะได้มีเวลาทำกิจกรรมมากขึ้น ครูควรแจ้งนักเรียน ล่วงหน้าก่อนเข้าชั้นเรียน เพื่อให้นักเรียนเตรียมสถานที่สำหรับ วาดรูป เช่น ที่พื้น หรือบนโต๊ะ ในระหว่างวาดรูป ครูควรให้ นักเรียนบอกเพื่อนๆ ด้วยว่าการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเกิดกับ นักเรียนเมื่อใด
แผนที่ 2 สาเหตุของการ เปลี่ยนแปลงของวัยรุ่น	กิจกรรมนี้ดี ถ้าให้นักเรียนได้ดูวิดีโอในชั้นเรียนก่อนวิเคราะห์ข่าว น่าจะทำได้ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม การมอบหมายให้นักเรียนไป สืบค้นความรู้ในอินเทอร์เน็ตหลังจากชั้นเรียน และครูบอกแหล่ง การเรียนรู้ที่เหมาะสม จะเป็นจุดเริ่มต้นให้นักเรียนรู้แหล่งรู้ และ สามารถสืบค้นความรู้ได้ด้วยตนเอง
แผนที่ 3 ฉันจะเผชิญการ เปลี่ยนแปลงได้อย่างไร	กิจกรรมนี้นักเรียนมีโอกาสดทบทวนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้ง ทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม ถ้าหากนักเรียนเข้าใจ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับตนเอง จะทำให้นักเรียนปรับตัวเข้า กับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม
แผนที่ 4 ความหลากหลายทาง เพศ	กิจกรรมนี้ความท้าทาย คือ การระบุความเป็นชาย-หญิง 100 เปอร์เซ็นต์ นักเรียนบางคนอาจไม่กล้าเปิดเผยความเป็นชาย- หญิง ที่แท้จริง กิจกรรมนี้ทำให้นักเรียนเข้าใจว่าความเป็นชาย- หญิงสิ้นไหลได้ และทำให้นักเรียนเข้าใจความหลากหลายทาง เพศมากขึ้น
แผนที่ 5 ความเสมอภาคทาง เพศ	กิจกรรมนี้ครูรู้จักเลือกใช้สื่อมากระตุ้นความสนใจของนักเรียน การใช้วิดีโอวิเคราะห์ความเสมอภาคทางเพศ ผลที่ได้จากการ ทำกิจกรรมนี้ ทำให้นักเรียนดูภาพยนตร์และละครอย่างมี ความหมาย

ตาราง 17 (ต่อ)

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ
แผนที่ 6 การประเมินความเสี่ยง	กิจกรรมนี้มีเนื้อหาเยอะถ้าแบ่งกิจกรรมนี้ออกเป็น 2 คาบ คือ คาบที่ 1 บรรยายให้ความรู้ และคาบที่ 2 ให้นักเรียนวิเคราะห์ความเสี่ยง จึงทำให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ความเสี่ยงได้ดีขึ้น
แผนที่ 7 เรื่องของถุงยางอนามัย	กิจกรรมนี้ครูควรพึงระวังเรื่องการควบคุมชั้นเรียน เพราะการใช้สื่อประกอบการเรียนและให้นักเรียนปฏิบัติ ถ้าครูควบคุมชั้นเรียนไม่ได้ นักเรียนจะคุยกันเอง หรือเล่นกันเอง ครูอาจจัดกลุ่มให้มีระยะห่างระหว่างกลุ่ม และกำหนดกติกาในการทำกิจกรรม
แผนที่ 8 รู้เสี่ยง...รู้ปลอดภัย	กิจกรรมนี้มีเวลาน้อย ถ้าแบ่งเป็น 2 คาบ นักเรียนจะทำกิจกรรมได้ดีมากขึ้น

จากตาราง 17 ของครูผู้สอนวิชาสุขศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ได้ให้ข้อเสนอแนะจากการสังเกต พบว่าประเด็นที่ผู้วิจัยควรปรับปรุง คือ เนื้อหาแต่ละแผนเยอะ เวลาทำกิจกรรมน้อย แต่ละกิจกรรมมีสื่อกระตุ้นความสนใจของนักเรียนดังนั้นควรเพิ่มเทคนิคการควบคุมชั้นเรียนเพื่อให้นักเรียนมีความตั้งใจ ไม่คุยกันเอง

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา เพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับ ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 ผู้วิจัยสรุป อภิปรายผล และ ข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ความมุ่งหมายเฉพาะ

1. เพื่อ ศึกษาบริบทการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา และแนวทางการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. เพื่อ สร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อ เอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
3. เพื่อ ประเมิน ผลรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2

สมมุติฐานของการวิจัย

1. หลังทดลอง จัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ตามหลักการ GE-TICA กลุ่มทดลองมีร้อยละคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องโรคเอดส์และเพศศึกษา คะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา และคะแนนเฉลี่ยความตั้งใจเฝ้าพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา สูงกว่าก่อนการทดลอง
2. หลังทดลอง จัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ตามหลักการ GE-TICA ร้อยละคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง โรคเอดส์และเพศศึกษา คะแนนเฉลี่ย เจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษาและคะแนนเฉลี่ยความตั้งใจเฝ้าพฤติกรรม ป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษาของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ระยะเวลาวิจัย แบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาบริบทการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา และแนวทางการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระยะนี้มี 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ทบวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง (2) สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเรื่อง แนวทางการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 7 ท่าน (3) ศึกษาบริบทการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ในโรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบทั่วไปและโรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบเข้มข้น รวม 4 โรงเรียน และ (4) สังเคราะห์องค์ประกอบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษา

ระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระยะนี้มี 2 ขั้นตอน ได้แก่ (1) การสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษา (2) การตรวจสอบรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาใน 5 ด้าน ได้แก่ ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ และคุณภาพของเครื่องมือประเมินผลการจัดการเรียนรู้

ระยะที่ 3 การประเมินผลรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระยะนี้มี 3 ขั้นตอน ได้แก่ (1) กระบวนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ตามหลักการ GE-TICA ในโรงเรียน 1 แห่ง สุ่มห้องเรียนมาจำนวน 2 ห้องเรียน สุ่มห้องเรียน 1 ห้อง เป็นกลุ่มทดลอง และอีก 1 ห้องเป็นกลุ่มควบคุม (2) ประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษา ใน 2 ด้าน ได้แก่ ประเมินประสิทธิผลของรูปแบบ การจัดการเรียนรู้ฯ โดยใช้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องโรคเอดส์และเพศศึกษา แบบสอบถาม เจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา และแบบสอบถาม ความตั้งใจไม่พฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อ เอชไอวีและเพศศึกษา นอกจากนี้ยัง ตรวจสอบความ เหมาะสม ความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ของรูปแบบ โดยครูผู้สอนวิชาสุขศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อีกด้วย (3) ปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษา เป็นขั้นตอนสุดท้ายที่ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขรูปแบบตามผลการวิจัยให้มีความเหมาะสมมากขึ้น

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น

2.1 เครื่องมือการวิจัย คือ รูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

2.2 เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

2.2.1 แบบตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

2.2.2 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องโรคเอดส์และเพศศึกษา

2.2.3 แบบสอบถามเจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา

2.2.4 แบบสอบถาม ความตั้งใจเฝ้าพฤติกรรม ป้องกันการติดเชื้อ เอชไอวีและเพศศึกษา

3. การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น

3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัย (Analytic induction) และการเปรียบเทียบความคงที่ของข้อมูล (Constant comparison)

3.2 การทดสอบสมมุติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ใช้สถิติทดสอบที (Dependent sample t-test) และการทดสอบ สมมุติฐานการวิจัย ข้อที่ 2 ใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (Analysis of Covariance: ANCOVA)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. บริบทการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา และแนวทางการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

1.1 บริบทของการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สรุปผลได้ดังนี้

1.1.1 ปัจจัยที่ทำให้เกิดการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา

1) ด้านนโยบาย พบว่ามีเฉพาะโรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบเข้มข้นเท่านั้นที่มีนโยบายสนับสนุนให้จัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเป็นวิชาเพิ่มเติม โดยมีองค์การแพชและมากระตุ้นและสนับสนุนให้จัดการเรียนรู้ ขณะที่โรงเรียนที่ จัดการเรียนรู้แบบทั่วไป พบว่ามีเพียงหน่วยงานภายนอกมาสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพครูเท่านั้น

2) งบประมาณ พบว่าโรงเรียนได้รับการสนับสนุนงบประมาณผ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้ของตนเองในรูปของวัสดุอุปกรณ์การจัดการเรียนรู้ ในขณะที่งบประมาณสำหรับพัฒนาศักยภาพครู โรงเรียนทุกแห่งครูได้รับการพัฒนาศักยภาพจากหน่วยงานภายนอก

3) การสร้างความเข้าใจ ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา พบว่ามีเฉพาะโรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบเข้มข้นเท่านั้นได้ดำเนินการเรื่องดังกล่าว ในขณะที่โรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบทั่วไปไม่ได้ดำเนินการ มีเพียงครูสุขศึกษาและครูแนะแนวเท่านั้นที่เคยได้รับการอบรมเรื่องเอดส์และเพศศึกษาจากหน่วยงานภายนอก

1.1.2 กระบวนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา

1) หลักสูตรสถานศึกษา พบว่าโรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบเข้มข้น 1 แห่ง จัดการเรียนรู้ในวิชาเพิ่มเติม ขณะที่อีก 1 แห่ง จัดอยู่ในกิจกรรมแนะแนวของโรงเรียน ส่วนโรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบทั่วไปจัดการเรียนรู้เฉพาะในวิชาสุขศึกษา ส่วนเนื้อหา ของหลักสูตรการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาโรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบเข้มข้นจัดการเรียนรู้ครอบคลุม 6 ประเด็น ดังนี้ (1) พัฒนาการของมนุษย์ (2) สัมพันธภาพ (3) ทักษะที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต (4) พฤติกรรมทางเพศ (5) สุขภาพทางเพศ (6) สังคมและวัฒนธรรม ขณะที่โรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบทั่วไปจัดการเรียนรู้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้และตัวชี้วัดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551

2) ครูผู้สอน พบว่า โรงเรียนที่ จัดการเรียนรู้แบบเข้มข้น ครู มีบทบาทเป็นผู้จัดกระบวนการเรียนรู้มากกว่าครูโรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบทั่วไป และทำบทบาทการเป็นที่ปรึกษาของนักเรียนเด่นชัดกว่า โรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบทั่วไป ในด้านความรู้และเจตคติเรื่องเอดส์และเพศศึกษา ครูโรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบเข้มข้น มีแหล่งการเรียนรู้สำหรับครูมากกว่าครูโรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบทั่วไป เนื่องจากได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกอย่างสม่ำเสมอ จึงส่งผลให้มีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา

3) กระบวนการจัดการเรียนรู้ พบว่า โรงเรียนทุกแห่งไม่ได้ยึดหลักการจัดการเรียนรู้แบบใดแบบหนึ่งโดยเฉพาะ โดยโรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบเข้มข้น เน้นการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนคิดวิเคราะห์เป็น และมีทักษะชีวิต ในขณะที่โรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบทั่วไป ครูเน้นวิธีการจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย

4) สื่อการเรียนการสอน พบว่า โรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบเข้มข้นครูใช้สื่อเทคโนโลยีและสื่อ มัลติมีเดีย มากกว่าครูโรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบทั่วไป ซึ่งเน้นใช้สื่อสิ่งพิมพ์มากกว่า

5) แหล่งการเรียนรู้พบว่า โรงเรียนทุกแห่งใช้ห้องมัลติมีเดียและห้องคอมพิวเตอร์เป็นแหล่งการเรียนรู้สำหรับนักเรียน แต่พบว่ามีเพียงนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 ของโรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบเข้มข้น 1 แห่ง เท่านั้นที่มีโอกาสเข้าไปใช้แหล่งการเรียนรู้ และยังพบว่ามีโรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบเข้มข้น 1 แห่ง เท่านั้นที่มีบอร์ดนิทรรศการเรื่องเอดส์และเพศศึกษาเป็นแหล่งการเรียนรู้เพิ่มเติมสำหรับนักเรียน

6) การจัดกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ พบว่า โรงเรียนทุกโรงเรียน จัดกิจกรรม อนุรักษ์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์เนื่องใน วันเอดส์โลก และวันวาเลนไทน์ จัดอบรมความรู้ให้แก่ นักเรียน ยกเว้นมีโรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบเข้มข้นเพียง 1 แห่ง ที่ไม่ได้จัดกิจกรรมดังกล่าวมี เพียงจัดบอร์ดนิทรรศการให้ความรู้แก่นักเรียนเท่านั้น

1.1.3 การประเมินผลการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา

1) สิ่งที่มีประเมิน พบว่า โรงเรียนทุกแห่งเน้นประเมินความรู้มากกว่าเจตคติ และทักษะ ในด้านความรู้ นักเรียนโรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบเข้มข้นสามารถบอกได้ว่าเอดส์และ เพศศึกษา คืออะไร มีวิธีการป้องกันอย่างไร ในขณะที่โรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบทั่วไป นักเรียน ไม่สามารถบอกได้ว่าเอดส์และเพศศึกษา คืออะไร แต่สามารถบอกวิธีการป้องกันได้ ในด้านเจตคติ เรื่องเอดส์และเพศศึกษานักเรียน นักเรียนทุกโรงเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และ เพศศึกษา และเมื่อพิจารณาจากการแสดงออกเรื่องเพศ เช่น การพูดคุย การขอร้องยืมยืมจากครู พบว่า นักเรียนโรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบเข้มข้นกล้าแสดงออกในเรื่องเพศมากกว่า ส่วนในด้านทักษะ โดยพิจารณาจากทักษะชีวิต ได้แก่ ทักษะปฏิเสธ และทักษะต่อรอง นักเรียนทุกโรงเรียน ใช้ทักษะ ปฏิเสธมากกว่า แต่มีความแตกต่างกันที่นักเรียนโรงเรียนที่จัดการเรียนรู้อย่างเข้มข้น ซึ่งนักเรียน ปฏิเสธแบบตรงๆ หรือไม่ก็ให้เหตุผลประกอบการปฏิเสธที่มาจากตนเอง ในขณะที่นักเรียนโรงเรียนที่ จัดการเรียนแบบทั่วไป นักเรียนให้เหตุผลประกอบการปฏิเสธโดยอ้างอิงบุคคลอื่น

2) วิธีการประเมิน จากการศึกษาพบว่า โรงเรียนทุกแห่ง เน้นการประเมินผล การเรียนรู้ด้วยวิธีการทดสอบเป็นหลัก เนื่องจากเรื่องเอดส์และเพศศึกษาอยู่ในวิชาที่นับหน่วยกิต จึงต้องมีการเก็บคะแนน และทดสอบกลางภาคและปลายภาค

1.2 แนวทางการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

1.2.1 ปัจจัยที่ทำให้เกิดการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา

1) ด้านนโยบาย ผู้เชี่ยวชาญเสนอว่า ควรมีนโยบายสนับสนุนจัดการเรียนรู้ เรื่องเอดส์และเพศศึกษาทั้งระดับกระทรวง เขตพื้นที่การศึกษา และโรงเรียน เพื่อให้เกิดการปฏิบัติที่ เป็นรูปธรรม

2) งบประมาณ ผู้เชี่ยวชาญเสนอว่าควรมีงบประมาณสนับสนุนจัดการเรียนรู้ เรื่องเอดส์และเพศศึกษาสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายอบรมพัฒนาศักยภาพครู จัดทำสื่อการสอน จัดกิจกรรม การเรียนรู้

3) การสร้างความเข้าใจ ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และ เพศศึกษา ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะว่าทุกโรงเรียนควรรสร้าง ความเข้าใจที่ถูกต้องเพื่อลดกระแสต่อต้าน และเพื่อให้ครู และผู้ปกครองช่วยส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา

1.2.2 กระบวนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา พบว่าผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะในประเด็นต่างๆ ดังนี้

1) หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนควรบรรจุหลักสูตร เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ในหลักสูตรของโรงเรียน อาจจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติม หรือจัดอยู่ในกิจกรรมแนะแนวของโรงเรียน และเนื้อหาของหลักสูตร ควรครอบคลุม 7 ประเด็น ดังนี้ (1) พัฒนาการของมนุษย์ (2) สัมพันธภาพ (3) ทักษะที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต (4) พฤติกรรมทางเพศ (5) สุขภาพทางเพศ (6) สังคมและวัฒนธรรม และ (7) การรู้เท่าทันสื่อ

2) ครูผู้สอน ครูควรมีบทบาทเป็นผู้จัดกระบวนการเรียนรู้คอยกระตุ้นการคิดของนักเรียน และเป็นที่ปรึกษาของนักเรียน

3) กระบวนการจัดการเรียนรู้ ควรใช้หลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ในเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ เช่น การจัดการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม จัดการเรียนรู้โดยกระบวนการกลุ่ม และจัดการเรียนรู้ที่เน้น ทั้งด้านความรู้ เจตคติ และทักษะชีวิต

4) สื่อการเรียนการสอน ควรใช้สื่อประกอบ การเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และสื่อมัลติมีเดีย

5) แหล่งการเรียนรู้ ครูควรเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่ดี สำหรับนักเรียน รู้จักใช้อินเทอร์เน็ต และสถานบริการสาธารณสุขเป็นแหล่งการเรียนรู้เพิ่มเติมสำหรับนักเรียน

6) การจัดกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ ควร จัดกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ เพิ่มเติมให้นักเรียน เช่น กิจกรรมให้ความรู้หน้าเสาธง ประชาสัมพันธ์เสียง ตามสาย จัดรายการวิทยุ เล่นคอนเสิร์ต การอบรม กิจกรรมชมรม หรือชุมนุม

1.2.3 การประเมินผลการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา

1) สิ่งที่มีประเมิน ผู้เชี่ยวชาญเสนอว่า ควรประเมินทั้ง ความรู้ เจตคติ และทักษะซึ่งประกอบด้วยทักษะการคิดวิเคราะห์ และทักษะชีวิต

2) วิธีการประเมิน ผู้เชี่ยวชาญเสนอว่า ให้ใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย ได้แก่ การทดสอบ การถาม และการสังเกต

2. ผลการสร้างและตรวจสอบ รูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา เพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สรุปผลได้ ดังนี้

จากการศึกษาสามารถสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งเป็นรูปแบบในเชิงบริหารจัดการ ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ ดังนี้

1. องค์ประกอบหลักการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ซึ่งเป็นองค์ประกอบด้าน กระบวนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษามี 6 คือ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการกลุ่ม (Group Process) การจัดการเรียนรู้เน้นประสบการณ์ (Experiential Learning) การจัดการเรียนรู้ที่ เน้นทักษะการคิด (Thinking) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนสามารถสืบสอบแสวงหาความรู้ (Investigation) การจัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนสามารถ สร้างความรู้ด้วยตนเอง (Construction) จัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนประยุกต์ความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน(Application) ซึ่งเรียกรวมทั้ง 6 หลักการ ว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้ เรื่องเอดส์และเพศศึกษาตามหลัก การ GE-TICA ซึ่งมีขั้นตอน การจัด กระบวนการเรียนรู้ ขั้นตอน ได้แก่(1) ขั้นวิเคราะห์นักเรียน(2)ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้(3) ขั้นกระตุ้น ให้นักเรียนคิด(4) ขั้นการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ และ(5) ขั้นสรุปกิจกรรมการเรียนรู้

2. องค์ประกอบที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษามีทั้งหมด 9 องค์ประกอบ ย่อย คือ

1. นโยบายโรงเรียน ผู้บริหารแต่ละระดับทั้งในระดับกระทรวง เขตพื้นที่การศึกษา และ โรงเรียนควรมีนโยบายให้โรงเรียนจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม และควร ถ่ายทอดนโยบายดังกล่าวไปสู่ผู้ปฏิบัติอย่างทั่วถึง โดยมีแนวทางการถ่ายทอดนโยบายไปสู่ผู้ปฏิบัติ 2 แนวทาง คือ การสั่งการเป็นลายลักษณ์ หรือการสั่งการอย่างไม่เป็นลายลักษณ์อักษร

2. งบประมาณ โรงเรียนควรมีงบประมาณสนับสนุนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และ เพศศึกษาในโรงเรียน ที่เพียงพอ โดยวิธีการได้มาซึ่ง งบประมาณสามารถดำเนินการได้ 2 แนวทาง คือ ครูทำแผนการของงบประมาณผ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้ของตนเอง หรือครูเขียนโครงการขอรับ การสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอก

3. การสร้างความเข้าใจกับผู้ที่เกี่ยวข้องก่อนการจัดการเรียนรู้โรงเรียนควรมีกระบวนการ ให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง เพื่อลดการต่อต้านและส่งเสริม ให้ครูและผู้ปกครองให้ การสนับสนุน การจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาในโรงเรียน ซึ่งมีแนวทาง การสร้างความเข้าใจ บผู้ที่ เกี่ยวข้อง โดยชี้แจงทำความเข้าใจ ในเวทีการประชุมผู้ปกครองที่จัดขึ้นทุกภาคการศึกษา และในที่ ประชุมครูของโรงเรียน หรือจัดอบรมครูในโรงเรียน

4. หลักสูตรสถานศึกษา ๖ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้ความสำคัญกับองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ 3 ประการ คือ (1) โครงหลักสูตรของสถานศึกษา เรื่องเอดส์และเพศศึกษาควรจัดให้มีการจัดการเรียนรู้ใน 2 วิชา คือ วิชาสุขศึกษา และวิชาเพิ่มเติม หรือจัดอยู่ในกิจกรรมแนะแนว(2)เนื้อหาหลักสูตร ควรครอบคลุม 7 หัวข้อ ได้แก่ พัฒนาการของมนุษย์สัมพันธ์ภาพทักษะที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต พฤติกรรมทางเพศ สุขภาพทางเพศ สังคมและวัฒนธรรม และการรู้เท่าทันสื่อ (3) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูควรทำรายชั่วโมง /คาบ โดยตั้งวัตถุประสงค์การเรียนรู้ และวิธีการประเมินให้สอดคล้องกับกิจกรรมที่ครูต้องการให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้

5. ครูผู้สอน รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ให้ความสำคัญกับองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ 3 ประการ คือ (1) บทบาทของครู ครูที่จัดการ เรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษามีบทบาทสำคัญอยู่ 2 ประการ คือ เป็นผู้จัดกระบวนการเรียนรู้ และเป็นผู้ให้การปรึกษาแก่นักเรียน (2) คุณสมบัติของครู ได้แก่ เป็นผู้ที่มีความรู้ทันสมัย เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา เป็นผู้ที่มีทักษะการจัดการเรียนรู้และวิธีการประเมินผล การเรียนรู้ เป็นผู้มีบุคลิกภาพคล่องแคล่ว กระฉับ กระเฉง และเป็นผู้มีทักษะในการหาเครือข่ายสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ (3) การพัฒนาศักยภาพครู ควรพัฒนาความรู้ให้เป็นผู้ที่มีความรู้ทันสมัย ทันเหตุการณ์ พัฒนาเจตคติหรือปรับเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา และควพัฒนาทักษะการจัดกระบวนการเรียนรู้

6. สื่อการเรียนการสอน เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ควร เป็นสื่อที่แปลกใหม่ และดึงดูดความสนใจนักเรียนบางกิจกรรมอาจใช้สื่อที่เร้าความรู้สึกเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้น ครูควรใช้สื่อที่หลากหลายทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี สื่อบุคคล และเครื่องมือและอุปกรณ์

7. แหล่งการเรียนรู้ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ครูถือเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่สำคัญของนักเรียน เพราะนักเรียนสามารถสอบถามและปรึกษาได้ตลอดเวลา ครูควรใช้อินเตอร์เน็ตเป็นแหล่งการเรียนรู้ โดยเป็นผู้ระบุหรือเสนอแนะ เว็บไซต์ที่น่าเชื่อถือและเหมาะสมให้กับนักเรียน นอกจากนี้ควรใช้สถานบริการสาธารณสุข เป็นแหล่งการเรียนรู้ด้านสุขภาพ และ แหล่งส่งต่อด้านอนามัยการเจริญพันธุ์สำหรับนักเรียน

8. การจัดกิจกรรมเสริมการให้กับนักเรียน เช่น การเข้าค่ายทักษะชีวิต การอบรมเรื่องเอดส์ การจัดบอร์ดนิทรรศการเรื่องเอดส์ และเพศศึกษา การรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายเอดส์เนื่องวันเอดส์โลก และวันวาเลนไทน์ เป็นต้น

9. การประเมินผลการเรียนรู้ ควรประเมินให้รอบด้านทั้ง ความรู้ เจตคติ ทักษะการคิดวิเคราะห์ และทักษะชีวิต โดยใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย เช่น การทดสอบ และการสอบถามเพื่อประเมินความรู้ ทศนคติ และทักษะการคิดวิเคราะห์ ใช้วิธีการสอบถามและการสังเกตเพื่อประเมินทักษะชีวิต เป็นต้น

ผลการตรวจสอบรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ การจัดการเรียนรู้ ผลการประเมินพบว่า รูปแบบมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด มีความเป็นไปได้ในระดับมาก และมีความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด

3. ผลการ ประเมินผลรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดย ผู้วิจัยนำกระบวนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาตามหลักการ GE-TICA ที่มี 5 ขั้นตอนไปทดลองกับนักเรียน จำนวน 1 ห้องเรียน และควบคุม จำนวน ๗ ห้องเรียนสรุปผลได้ดังนี้

1. หลังทดลอง กลุ่มทดลองมีร้อยละ คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง โรคเอดส์และเพศศึกษามีคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษาและคะแนนเฉลี่ยความตั้งใจใฝ่พฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษาสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. หลังทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ย เจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา และมีคะแนนเฉลี่ย ความตั้งใจใฝ่พฤติกรรม ป้องกันการติดเชื้อ เอชไอวีและเพศศึกษาสูงกว่า กลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ขณะที่ร้อยละคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง โรคเอดส์และเพศศึกษา ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา เพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. บริบทการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา และแนวทางการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากการศึกษาพบว่า นโยบายโรงเรียนที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา มีเฉพาะโรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบเข้มข้นเท่านั้น ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าโรงเรียน ที่จัดการเรียนรู้แบบเข้มข้น มีองค์การแพชชั่นมาสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ทั้งช่วยพัฒนาครูและช่วยเป็นพี่เลี้ยงให้กับครู จึงทำให้ผู้บริหาร โรงเรียน เห็นความสำคัญ ส่วนโรงเรียนที่จัดการ เรียนรู้เรื่องเอดส์แบบทั่วไป ผู้บริหาร โรงเรียนอาจให้ความสำคัญ

กับเรื่องอื่นมากกว่า ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า นโยบายส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาขึ้นอยู่กับผู้บริหาร ดังคำกล่าว ผู้เชี่ยวชาญท่านหนึ่งได้กล่าวไว้ว่า “...นโยบายของเขตนี้ สพร. เขาก็ไม่ได้ห้าม นะ แต่ว่าโรงเรียนไหนพร้อมก็จัดการเรียนไปเลย แต่ไม่ได้บอกว่าต้องสอนทุกโรงเรียน ที่นั่นนโยบาย หนุนเสริมที่ดีคือเรื่องของผู้บริหาร ผู้บริหารต้องเข้าใจ ต้องมีใจและต้องให้การสนับสนุน ...”

นอกจากนี้ อาจเป็นไปได้ว่าโรงเรียนที่จัดการเรียนแบบทั่วไป ไม่ได้รับนโยบายจากกระทรวงและเขต พื้นที่การศึกษา นั้น ไม่ลงสู่ระดับโรงเรียน อย่างแท้จริง ดังเช่นการศึกษาของ นุชนารถ แก้วดำเกิง (2552) ที่ศึกษาพบว่านโยบายจากส่วนกลางไม่ลงสู่พื้นที่ อีกทั้ง นโยบายไม่เป็นรูปธรรม ไม่มีแนวปฏิบัติที่ชัดเจน ขาดการติดตาม ประเมินผลในระดับเขตพื้นที่การศึกษากการ ถ่ายทอดนโยบาย ลงสู่โรงเรียน มีบาง โรงเรียนเท่านั้น ที่มีโอกาสได้เข้าร่วมประชุม การถ่ายทอดนโยบาย ในด้าน **งบประมาณ** จากการศึกษาพบว่า โรงเรียนทุกแห่ง ครูได้รับงบประมาณสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ผ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้ของตนเอง แต่อยู่ใญ่รูปของ วัสดุอุปกรณ์ ส่วนงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพครู มีเพียงโรงเรียน 1 แห่งเท่านั้นที่ได้จัดสรรงบประมาณส่วนนี้ ส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก ซึ่งสอดคล้องกับผล การศึกษาของนุชนารถ แก้วดำเกิง (2552) ที่พบว่าผู้บริหารมีความเห็นว่าเป็นหน้าที่ของหน่วยงานด้านสาธารณสุข ที่ต้องช่วยพัฒนาศักยภาพครู ส่งผลให้ผู้บริหารให้ความสนใจต่อการสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาครูค่อนข้างน้อย ในด้าน **การสร้าง ความเข้าใจกับผู้ที่เกี่ยวข้อง** มีเพียงโรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบเข้มข้นเท่านั้นที่ ดำเนินการ ส่วนโรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบทั่วไปไม่ได้ดำเนินการ เนื่องจาก โรงเรียนไม่ได้เน้น เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ ข้อมูลผล การดำเนินโครงการก้าวอย่างอย่างเข้าใจ ของ องค์การแพธ (2550) ที่พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของงานเพศศึกษา คือ การสร้างค วาม เข้าใจกับผู้บริหารและครู และสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของนุชนารถ แก้วดำเกิง (2552) ที่ให้สร้าง ความเข้าใจกับผู้บริหารและครูให้เห็นถึงประโยชน์ของการ จัดการการเรียนรู้เรื่องเอดส์และ เพศศึกษา ใน โรงเรียน ในด้าน **หลักสูตรสถานศึกษา** จากการศึกษา พบความแตกต่างกัน อย่างชัดเจนระหว่าง โรงเรียนที่จัดการเรียน รู้แบบเข้มข้น และแบบทั่วไป กล่าวคือ โรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบ เข้มข้น จัดการเรียนรู้ตามแนวทางขององค์การแพธ คือ สอนเป็นวิชาเพิ่มเติม หรือให้จัดอยู่ในวิชาแนะแนว นอกเหนือจากการสอนในรายวิชาสุขศึกษา ให้ได้อย่างน้อย 16 ชั่วโมงต่อปีการศึกษา (องค์การแพธ . 2550) อย่างไรก็ตาม โรงเรียนส่วนใหญ่ จัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาโดยสอดแทรกในกลุ่ม สาระต่างๆ (ช่วงมณี จงเพียร . 2551) ในด้าน **ครูผู้สอน** จากการศึกษา พบว่าครูทุกคนได้รับการ อบรมเรื่องการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา แต่ครูในโรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบ เข้มข้นมี โอกาสได้รับการอบรมมากกว่า ซึ่งในเรื่องนี้ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะว่า การอบรมพัฒนาศักยภาพ ครูทั้งในด้านความรู้ เจตคติ และทักษะการจัดการเรียนรู้ เป็นสิ่งที่มี ความสำคัญเป็นอย่างมาก

โดยเฉพาะเจตคติของครูผู้สอน สอดคล้องกับกรมอนามัย (องค์การแพช . 2550 ; อ้างอิงจาก กรมอนามัย . ม.ป.ป.) ที่พบว่า เจตคติของตัวผู้สอนที่ยังคงเชื่อว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องน่าอาย ไม่ควรเปิดเผย ประกอบกับการสอนเรื่องเพศศึกษา เป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อน ที่ความเชื่อถือ และค่านิยมของผู้สอนจะมีผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมาก ทำให้ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้สอนเพศศึกษา ไม่สะดวกใจในการที่จะสอน ในด้าน กระบวนการจัดการเรียนรู้ ถึงแม้ว่าครูในโรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบเข้มข้น ได้รับแนวทางการจัดการเรียนจากองค์การแพช แต่วิธีการจัดการเรียนรู้ ส่วนใหญ่ ยังเน้นการบรรยาย แต่ มีกิจกรรมให้นักเรียนได้วิเคราะห์อภิปรายมากกว่าโรงเรียนที่จัดการเรียนแบบทั่วไป อาจเนื่องมาจากเวลาเรียนแต่ละคาบใช้เวลา 50 นาที แต่จะสูญเสียเวลาช่วงเปลี่ยนคาบ และเดินหาห้องเรียนทำให้เวลาทำกิจกรรมจริงๆ ไม่ถึง 50 นาที ดังนั้น จึงไม่เหมาะสมต่อการทำกิจกรรมการเรียนรู้ที่ต้องใช้เวลามากๆ ในด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่าครูใช้หนังสือเรียนเป็นสื่อหลัก มีภาพข่าวจากหนังสือพิมพ์ และอินเทอร์เน็ตมาประกอบการเรียนรู้ บางแต่ไม่มากนัก ซึ่งครูในโรงเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบเข้มข้นมีการใช้สื่อเทคโนโลยี เช่น คลิปวิดีโอ หนังสือ มิวสิควิดีโอ มาเปิดให้นักเรียน ดูบ้างแต่ไม่บ่อยมากนัก ซึ่งในเรื่องสื่อการเรียนสอน ช่วงมณี จงเพียร (2551) เสนอแนะว่าควร นำมาใช้หลากหลาย ในขณะที่องค์การแพช (2550) เน้นว่าสื่อการเรียนการสอน ควรสอดคล้องกับวัย และธรรมชาติของเยาวชน โดยเน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ และสร้างองค์ความรู้ด้วยการใช้ ประสบการณ์เดิมมาทำความเข้าใจสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อสร้างการเรียนรู้ใหม่ ในด้าน แหล่งการเรียนรู้ พบว่าแหล่งการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาในโรงเรียนคือห้อง มัลติมีเดียและห้องคอมพิวเตอร์ แต่นักเรียนในโรงเรียน 3 แห่ง ไม่มีโอกาสได้เข้าไปศึกษา มีเพียงนักเรียนโรงเรียนเดียวเท่านั้นที่ เข้าไปใช้ห้องดังกล่าวและ มีโรงเรียน 1 แห่ง เท่านั้นที่มีบอร์ด นิทรรศการให้ความรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา แต่อย่างไรก็ตามผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความเห็นว่า ครูเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่ดีสำหรับนักเรียน เพราะสามารถปรึกษาได้ตลอดเวลา ในด้านกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ มีโรงเรียน 3 แห่ง ใน 4 แห่งที่จัดกิจกรรมเสริม การเรียนรู้ในวันเอดส์โลก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ นุชนารถ แก้วดำเกิง (2552) ที่โรงเรียนนิยมจัดกิจกรรมวันเอดส์โลก ในขณะที่ การศึกษานี้พบว่า มีเพียงหนึ่งโรงเรียนเท่านั้นที่ไม่ได้จัด เนื่องจากผู้บริหาร มีความเห็นว่า โรงเรียนต้องให้ความสำคัญกับกิจกรรมอื่นๆ กัน ไม่เน้นไปที่เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพียงอย่างเดียว ในด้านการประเมินผลการเรียนรู้ พบว่าทุกโรงเรียนเน้นการประเมินความรู้ แต่การวัดผลแตกต่างกัน โดยมีโรงเรียน 3 แห่ง ใน 4 แห่งที่วัดผลโดยการสอบและให้เกรดนักเรียน ในขณะที่โรงเรียนอีก 1 แห่ง วัดผลโดยใช้เกณฑ์ผ่าน หรือไม่ผ่าน ซึ่งคล้องกับโครงการก้าวอย่างอย่างเข้าใจ ขององค์การแพช (2550) ที่ระบุว่า การประเมินผลมีทั้งการตัดเกรดเนื่องจากจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเป็น มาตรฐานการเรียนรู้หนึ่งในหลักสูตร และมีทั้งการประเมินผลแบบผ่าน หรือไม่ผ่าน

2. ผลการสร้างและตรวจสอบ รูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา เพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 องค์ประกอบคือองค์ประกอบหลักของการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา และองค์ประกอบที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ซึ่งรูปแบบที่พัฒนาขึ้นนี้ ถือเป็นรูปแบบเชิงบริหารจัดการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายส่วน โดยครูผู้สอน เป็นผู้มีส่วนสำคัญต่อการ จัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับนักเรียน ต้อง มีการกำหนด เป้าหมายปลายทางให้นักเรียนสามารถคิดเป็น สืบสอบแสวงหาความรู้เป็น สร้างความรู้ด้วยตนเอง ได้ และนำความรู้มาใช้ในชีวิตประจำวันได้ เพราะการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา นั้นต้อง พัฒนาให้นักเรียนมีทักษะชีวิต โดยสามารถป้องกันตนเองในเรื่องเพศและเอชไอวีได้ ซึ่งเป็นการ จัดการเรียนรู้ที่มีได้มุ่งหวังให้นักเรียนมีเฉพาะความรู้ แต่ต้องให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมที่เหมาะสม ในเรื่องเพศและป้องกันตนเองเมื่อมีเพศสัมพันธ์ ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของเจตธรรม นามวาท และสุปิยา จันทรมณี (2554) ที่เสนอว่า การให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องเพศ และการมีเพศสัมพันธ์ ที่ถูกต้องและเหมาะสมจะช่วยยับยั้งการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ลดจำนวนคู่นอน และมีอัตรา การใช้ถุงยางอนามัยที่เพิ่มขึ้น และถือเป็นการป้องกันการรับเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ได้ด้วย สอดคล้องกับสถานการณ์การป่วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เยาวชนอายุ 15-24 เป็นกลุ่มที่มีอัตรา ป่วยสูงสุด (เสาวพัทธ์ อึ้งจ้อย; ปภาณิจ สวงโท; และ พิมพ์พา เตชะกมลสุข. 2558)

จากการศึกษายังพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาที่พัฒนาขึ้น มีคะแนนการประเมินความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และความ เป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด หมายความว่ารูปแบบสามารถนำไปใช้ในแนวทางในการจัดการเรียนรู้ เรื่องเอดส์และเพศศึกษาได้จึงเป็นทางเลือกหนึ่งของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาที่ เหมาะสม สอดคล้องกับ แผนยุทธศาสตร์ป้องกันและ แก้ไขปัญหาเอดส์แห่งชาติ พ.ศ.2557-2559 การป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในกลุ่มเด็กและเยาวชน ที่กำหนดมาตรการสำคัญคือ การจัดการเรียนรู้ เรื่องเพศศึกษาและอนามัยการเจริญพันธุ์ ในโรงเรียน และเชื่อมโยงกับการ จัดระบบบริการ แบบ ผสมผสานที่เป็นมิตรแก่เยาวชน ที่บูรณาการทั้งเรื่อง อนามัยการเจริญพันธุ์ อนามัยวัยรุ่น สุขภาวะ ทางเพศ และเอดส์ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และช่องทางการสื่อสารที่ทันสมัย (คณะกรรมการแห่งชาติ ว่าด้วยการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์. 2555) ดังนั้น ผู้วิจัยได้ระบุไว้ใน รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เรื่องเอดส์และเพศศึกษาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยสอดคล้องอยู่ในองค์ประกอบต่างๆ ของรูปแบบ

3. ผลการ ประเมินผลรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพื่อ

ป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ นำเฉพาะ กระบวนการจัดการเรียนรู้ เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ตามหลักการ GE-TICA ไปทดลอง เนื่องจาก ผู้วิจัยต้องการทดสอบว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้ เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ตามหลักการ GE-TICA ที่พัฒนาขึ้นสามารถทำให้นักเรียนมี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง โรคเอดส์และเพศศึกษา เจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา และความตั้งใจใฝ่พฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา สูงขึ้นหรือไม่ และที่สำคัญหัวใจของ การพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน อยู่ที่ กระบวนการจัดการเรียนรู้ ที่เป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนกับนักเรียน ส่วนองค์ประกอบที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา นั้น เป็นเพียงปัจจัยสนับสนุนที่ ให้กระบวนการจัดการเรียนรู้เป็นไปด้วยดี ซึ่งถ้าหากขาดองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งก็ไม่มีผล ต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ หรือมีผลน้อย ถ้าครูมีทักษะกระบวนการจัดการเรียนรู้ และใช้หลักการ จัดการเรียนรู้ที่ดี นอกจากนี้ บริบทของโรงเรียนที่ ผู้วิจัยเข้าไปทดลองใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ เรื่องเอดส์และเพศศึกษาตามหลักการ GE-TICA มีองค์ประกอบที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาครบถ้วน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทดลองใช้เฉพาะองค์ประกอบหลักของการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา โดยผลการทดลองสามารถสรุปและอภิปรายผลได้ ดังนี้

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง โรคเอดส์ และเพศศึกษา จากการทดลอง พบว่า กลุ่มทดลองมี ร้อยละคะแนน เฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง โรคเอดส์ และเพศศึกษา หลังทดลอง เพิ่มขึ้น และแตกต่างจากก่อน ทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบ ร้อยละคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง โรคเอดส์และเพศศึกษา หลังทดลองระหว่างกลุ่มทดลอง กับกลุ่มควบคุม พบว่า ร้อยละคะแนน เฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง โรคเอดส์ และเพศศึกษา ระหว่างกลุ่มทดลองกับควบคุมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการทดลองอภิปรายได้ว่า ก่อนทดลองกลุ่มควบคุมมีร้อยละคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องโรคเอดส์และเพศศึกษา สูงกว่ากลุ่มทดลองและแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มควบคุมมีพื้นฐานความรู้สูงกว่ากลุ่มทดลอง แต่ภายหลังจากกลุ่มทดลอง ได้รับกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักการ GE-TICA กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องโรคเอดส์และเพศศึกษาเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่กลุ่มควบคุม ซึ่งได้รับกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย ก่อนทดลองและหลังทดลองมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องโรคเอดส์และเพศศึกษาไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่า การจัด กระบวนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาตามหลักการ GE-TICA ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง

โรคเอดส์ และเพศศึกษา เพิ่มมากขึ้น ดังนั้น ผลการวิจัยในครั้งนี้จะช่วยยืนยันว่าเรื่องเอดส์และเพศศึกษา การจัดการเรียนรู้แบบบรรยายไม่มีความเหมาะสม เพราะนักเรียนจะขาดการคิด วิเคราะห์ และแลกเปลี่ยนรู้ ความคิดเห็นกับเพื่อนชั้นเรียน นักเรียนทำหน้าที่เพียงผู้รับความรู้เท่านั้น จึงไม่เกิดการเรียนรู้ ซึ่งองค์การแพธ กล่าวว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพนั้น ต้องจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์ วิจารณ์ สร้างสรรค์ ศึกษา ค้นคว้า ลงมือปฏิบัติจนเกิดการเรียนรู้และค้นพบความรู้ด้วยตนเอง (องค์การแพธ. 2550) นอกจากนี้ ผลของกระบวนการจัดการเรียนรู้ เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ตามหลักการ GE-TICA ยังสอดคล้องกับการศึกษาของวัชรินทร์ พอ สม (2545) ที่ศึกษารูปแบบการจัดอบรมเรื่องเอดส์รูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Participatory learning) ที่ใช้หลักการเรียนรู้พื้นฐาน 2 อย่างคือ การเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ (Experiential learning) และการเรียนรู้ผ่านกระบวนการกลุ่ม (Group process) ซึ่งหลังจากที่อบรมกลุ่มตัวอย่างมีความรู้เรื่องเอดส์ และพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีสูงขึ้น ซึ่งการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวนี้ สกลพร พิชัยกมล (2549) กล่าวว่า จะทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม มีความรู้ความเข้าใจจริงมากกว่าการจดจำความรู้ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น การคิดวิเคราะห์ปัญหา ได้รวบรวมความรู้ความคิดเห็นเป็นข้อสรุปของตนเองโดยไม่ต้องท่องจำ ซึ่งถือว่านักเรียน สามารถสร้างความรู้ด้วยตนเองได้ (Construction) นอกจากนี้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ตามหลักการ GE-TICA ยังไปสอดคล้องกับวิธีการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based learning) ที่เน้นให้นักเรียนได้สืบสอบแสวงหาความรู้ (Investigation) เพื่อแก้ไขปัญหา ซึ่งจากการศึกษาของภักดี ภูมิมาลา (2538) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเอดส์หลังการทดลองเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา

จากการทดลองพบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา หลังทดลองเพิ่มขึ้น และแตกต่างจากก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบ คะแนนเฉลี่ย เจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา หลังทดลองระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม พบว่าคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษาของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากการทดลองแสดงให้เห็นว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้ เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ตามหลักการ GE-TICA นั้นช่วยเพิ่มเจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา ซึ่งอาจเป็นเพราะในกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นเรื่องเอดส์และเพศศึกษาและมีโอกาสฝึกปฏิบัติใช้ทักษะต่างๆ เช่น การใส่ถุงยางอนามัย การแสดงบทบาทสมมุติ และยังได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเอดส์และเพศศึกษา ซึ่งล้วนแต่เป็นเรื่องใกล้ตัวนักเรียนทำให้นักเรียนเกิดการถ่ายโยงความรู้จากประสบการณ์เดิมเข้าสู่ประสบการณ์ใหม่ และเกิดการสร้าง

ความรู้ใหม่ในกระบวนการทางปัญญาของนักเรียน ซึ่งแครทโวล บลูม และมาเซีย (ทิสนา แชมมณี. 2552; อ้างอิงจาก Bloom. 1956) กล่าวว่า เมื่อนักเรียนได้ตอบสนอง ค่านิยม (ในที่นี้หมายถึง พฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา) แล้วเกิดความพึงพอใจ เห็นประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับตนเองและบุคคลอื่น และเห็นคุณค่า (Valuing) จากการปฏิบัติ นั้น ทำให้เกิดเจตคติที่ดีต่อค่านิยม นั้น นอกจากนี้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ เรื่องเอดส์และเพศศึกษาตามหลักการ GE-TICA นักเรียน มีโอกาสได้เข้ากลุ่มอภิปรายร่วมกันนี้ มาแรม (มัทธนา พรหมโสภา . 2538; อ้างอิงจาก Marram. 1978) กล่าวว่า สัมพันธภาพในกลุ่มและการเข้าใจวัตถุประสงค์อย่างชัดเจน จะกระตุ้นให้สมาชิก ได้ระบาย หรือแสดงความรู้สึกความคิดเห็นของตนเอง มา การที่สมาชิกมีการพูดคุย ชักถาม ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ทำให้สมาชิกกล้าถามหรือขอแนะนำจากสมาชิกด้วยกันเอง จึงทำให้สมาชิกมีความรู้ความเข้าใจดีขึ้น และนอกจากนี้ จากกระบวนการกลุ่ม ทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีว่า เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเป็นเรื่องที่คุยกันได้ เป็นเรื่องปกติไม่ใช่เรื่องน่าอาย

ความตั้งใจใฝ่พฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา

จากการทดลอง พบว่า กลุ่มทดลองมี คะแนนเฉลี่ย ความตั้งใจใฝ่พฤติกรรม ป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา หลังทดลองเพิ่มขึ้น และแตกต่างจากก่อน ทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบ คะแนนเฉลี่ย ความตั้งใจใฝ่พฤติกรรม ป้องกันการติดเชื้อ เอชไอวี และเพศศึกษา หลังทดลองระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม พบว่า คะแนนเฉลี่ย ความตั้งใจใฝ่พฤติกรรม ป้องกันการติดเชื้อ เอชไอวี และเพศศึกษา ของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่ม ควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการทดลอง อภิปรายได้ว่า ถึงแม้ว่า ก่อนทดลอง กลุ่มควบคุมมี คะแนนเฉลี่ย ความตั้งใจใฝ่พฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา สูงกว่ากลุ่มทดลองและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มควบคุมมีพื้นฐาน ความตั้งใจใฝ่พฤติกรรม ป้องกันการติดเชื้อ เอชไอวีและเพศศึกษา ดีกว่ากลุ่มทดลอง แต่ภายหลังที่กลุ่มทดลองได้รับ กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักการ GE-TICA กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความตั้งใจ ใฝ่พฤติกรรม ป้องกันการติดเชื้อ เอชไอวีและเพศศึกษา สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้ เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ตามหลักการ GE-TICA ทำให้นักเรียนมีความตั้งใจใฝ่พฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษาเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ อาจเป็นผลมาจาก หลังทดลอง นักเรียนมีเจตคติที่ ดีต่อพฤติกรรม ป้องกันการติดเชื้อ เอชไอวีและเพศศึกษา เพิ่มขึ้น เจตคตินี้จะส่งผลต่อ การปฏิบัติพฤติกรรม ร่วมกับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และการรับรู้ ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม (เบญจพร พงศ์อำไพ. 2551) และการที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ชั้นปีที่ 2 ซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่นเรื่องอิทธิพลของกลุ่มมีความสำคัญเป็นอย่างมาก และมักทำตามค่านิยมของกลุ่ม (พรพิมล เจียมนาครินทร์. 2539) และในกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักการ GE-TICA นักเรียนได้ มีโอกาสเข้ากลุ่มแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น และค่านิยมของตนเองกับสมาชิก

ภายในกลุ่ม และผลจากการเข้า กลุ่มนี้ทำให้นักเรียนได้ข้อสรุปความคิดเห็นหรือค่านิยมของกลุ่ม ประกอบกับนักเรียนได้ผ่านกระบวนการฝึกปฏิบัติ ทดลอง เช่น การสวมถุงยางอนามัย การแสดง บทบาทสมมุติ เป็นต้น ส่งผลให้นักเรียนรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง และมีความตั้งใจมีพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษาในอนาคต

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 จากการศึกษาพบว่า นโยบายสนับสนุนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา มีความสำคัญอย่างมากต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาในโรงเรียน ดังนั้น นโยบายสนับสนุนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาในแต่ละระดับควรชัดเจน ทั้งระดับทรวงวิชาการ เขตพื้นที่การศึกษา และโรงเรียน นโยบายควรมีลักษณะเป็นลายลักษณ์อักษรและไม่เป็นลายลักษณ์อักษร เช่น การมอบนโยบายในที่ประชุมต่างๆ

1.2 จากการศึกษาพบว่า ครูมีความสำคัญต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา เป็นอย่างมาก เพราะเป็นทั้งผู้จัดกระบวนการเรียนรู้ และเป็นที่ปรึกษาให้กับนักเรียน ดังนั้น ครูควรได้รับการอบรมปรับเปลี่ยนเจตคติ และพัฒนาศักยภาพด้านความรู้ เรื่องเอดส์และเพศศึกษา วิธีการจัดการเรียนรู้ และวิธีการประเมินผลการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

1.3 จากการศึกษาพบว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาตามหลักการ GE-TICA ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง โรคเอดส์และเพศศึกษา เจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา และความตั้งใจมีพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อ เอชไอวีและเพศศึกษา สูงขึ้น ดังนั้น โรงเรียนควรนำกระบวนการดังกล่าวไปประยุกต์ใช้จัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาในโรงเรียน รวมทั้งวิชาอื่นๆ เพื่อให้นักเรียนมีทักษะการคิดเป็น สืบเสาะแสวงหาความรู้เป็น สร้างความรู้เป็น และนำความรู้มาใช้ในชีวิตประจำวันได้

1.4 จากการศึกษาพบว่า ในกระบวนการจัดกระบวนการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาตามหลักการ GE-TICA ในขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ประเภทสื่อเร้าความรู้สึก หรือสื่อที่นำไปสู่การถกประเด็นในเรื่อง ที่เรียนจากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ เช่น ข่าวหนังสือพิมพ์ หนังสือนิตยสาร หรือหนังสือในยูทูป สามารถนำมาจัดการเรียนรู้ได้ เพราะสามารถสร้างความสนใจให้กับนักเรียนได้มากกว่าสื่อในหนังสือเรียน ดังนั้น ครูควรให้ความสำคัญต่อสื่อการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ควรรู้จักวิธีการประเมินสื่อ และเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสมกับนักเรียน

2. ข้อเสนอในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเพิ่มเติมเรื่องกระบวนการกลุ่มแบบใดที่เหมาะสมกับกระบวนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาตามหลักการ GE-TICA

2.2 ควรนำกระบวนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ตามหลักการ GE-TICA ไปศึกษาในกลุ่มตัวอย่างอื่นๆ เช่น กลุ่มเยาวชนในชุมชน กลุ่มแกนนำอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน กลุ่มพนักงานโรงงาน เป็นต้น

2.3 ควรศึกษาพัฒนาหลักสูตรสร้างสมรรถนะครูผู้จัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ตามหลักการ GE-TICA เพื่อให้ครูสามารถจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ ได้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและนักเรียน

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ ทองคำสิง. (2557). การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้ด้านการเรียนการสอนแบบอิเล็กทรอนิกส์สำหรับอาจารย์โรงเรียนสาธิตระดับมัธยมศึกษา. ดุษฎีนิพนธ์ ปริญญาโท. (การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- กรมการศึกษานอกโรงเรียน กองพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน. (2543). แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนชีวิตและครอบครัวศึกษา (เพศศึกษา). กรุงเทพฯ: ศูนย์กลางดพรัว.
- กรมควบคุมโรค. สำนักโรคบาตวิทยา. (2553). รายงานการเฝ้าระวังโรคประจำปี พ.ศ. 2552. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์.
- กรมควบคุมโรค. สำนักโรคบาตวิทยา. (2558). สถานการณ์ผู้ป่วยเอดส์ในประเทศไทย ณ วันที่ 31 ตุลาคม 2557. สืบค้นเมื่อ 10 ธันวาคม 2558, จาก http://www.boe.moph.go.th/files/report/20141128_61345755.pdf
- กัลยา พันปี. (2551). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และทักษะการเชื่อมโยงทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างกลุ่มที่จัดการเรียนรู้รูปแบบซีปปา (CIPPA MODEL) และรูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4MAT). วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การจัดการเรียนรู้). พระนครศรีอยุธยา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา. ถ่ายเอกสาร.
- เกสร เหล่าอรรค; และคนอื่นๆ. (2554, กรกฎาคม-กันยายน). การคุมกำเนิดของวัยรุ่นที่มารับบริการที่หน่วยวางแผนครอบครัว โรงพยาบาลศรีนครินทร์. วารสารพยาบาลศาสตร์และสุขภาพ. 34(3): 40-47.
- ขวัญดาว กล่ำรัตน์. (2548). พฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยาชุมชน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์. (2555). ยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์แห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559. นนทบุรี: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- คณะอนุกรรมการปฏิบัติการเรียนรู้ ของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และกระทรวงศึกษาธิการ. (2543). ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.

- จักรกฤษณ์ พิญญาพงษ์. (2547). ความต้องการเนื้อหาวิชาเพศศึกษาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและนักศึกษาอุดมศึกษา จังหวัดอุดรธานี. อุดรธานี: สถาบันราชภัฏอุดรธานี.
- จันทพงษ์ วะสี, บรรณาธิการ. (2541). การประมวลและสังเคราะห์องค์ความรู้จากการวิจัยการติดเชื้อเอชไอวีและโรคเอดส์ด้านชีววิทยาการแพทย์ กรุงเทพฯ: อักษรสมัย.
- จันทร์วิภา ดิลกสัมพันธ์. (2543). เพศศึกษา. กรุงเทพฯ: ศิลปาบรรณาการ.
- จิตนรินทร์ วงละคร. (2552). การศึกษาสภาพความเครียด และแนวทางการแก้ไขปัญหาคความเครียดของผู้ติดเชื้อเอชไอวีในจังหวัดมุกดาหาร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ยุทธศาสตร์การพัฒนา). อุบลราชธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. ถ่ายเอกสาร.
- จุฑามาศ สีนประจักษ์ผล; และธนรักษ์ ผลิพัฒน์. (2551). ผลการเฝ้าระวังพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อเอชไอวีในกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ประเทศไทย พ.ศ. 2549. วารสารโรคเอดส์. 20(1): 11-22.
- เจตสรร นามวาห; และสุปียา จันทรมณี. (2554). ผลการเฝ้าระวังพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อเอชไอวี กลุ่มนักเรียนประเทศไทย พ.ศ. 2554. นนทบุรี: กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข.
- ชนาธิป พรกุล. (2554). การสอนกระบวนการคิด ทฤษฎีและการนำไปใช้ กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ช่วงมณี จงเพียร. (2551). ปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนรู้เพศศึกษาของโรงเรียนในเขตอำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ วิทยานิพนธ์ศ.ม. (บริหารการศึกษา). บุรีรัมย์: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. ถ่ายเอกสาร.
- ชวลิต ชูกำแพง. (2550). การประเมินการเรียนรู้. มหาสารคาม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสารคาม.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2552). 80 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ: เติร์ก อินเตอร์คอร์ปอเรชั่น.
- ชาญชัย ยมดิษฐ์. (2548). เทคนิคและวิธีการสอนร่วมสมัย. กรุงเทพฯ: หลักพิมพ์.
- ชวรินทร์ เลิศพิริยสุวัฒน์; สันชัย ชาสมบัติ; และพีรมน นิงสานนท์. (2549). การประมาณการค่าใช้จ่ายชุดบริการยาต้านรีโทรไวรัสในโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า พ.ศ. 2549-2553. วารสารโรคเอดส์. 19(1): 35-47.
- จิตติพร อิงคถาวรวงศ์; และคนอื่น. (2550, พฤศจิกายน-ธันวาคม). พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นหญิงในโรงเรียนอาชีวศึกษา. สงขลานครินทร์เวชสาร. 25(6): 511-520.
- ณัฐยานัน ศรีพุทธสมบูรณ์. (2552). เพศศึกษาและอนามัยเจริญพันธุ์. นครสวรรค์: คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

- ณัฐพล โฆษขุนพันธ์. (2555, กรกฎาคม-สิงหาคม). การทดสอบวัดชี้นเอดส์ในประเทศไทย.
สารที่ปรึกษาชุมชน. 12(85): 1-12.
- ดวงกมล สิ้นเพ็ง (2553). การพัฒนาผู้เรียนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้การจัดการเรียนการสอนที่เน้น
ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ดาราวดี นันทขว้าง. (2550). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2 ปีที่ 5 และนักเรียนอาชีวศึกษาชั้นประกาศนียบัตรปีที่ 2 ในจังหวัดลำพูน ปี 2546.
วารสารโรคเอดส์. 19: 85-101.
- ถวัลย์ มาศจรัส. (2553). Model การจัดการศึกษาและแหล่งเรียนรู้สร้างสรรค์. กรุงเทพฯ:
ธารอักษร.
- ทองศรี ภูริศรี; และสาลี สุภาภรณ์. (2554). รูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์เพื่อป้องกัน
การติดเชื้อเอชไอวีของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. (ซีดี). กรุงเทพฯ:
คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทัศนีย์ พันธุ์กาหลง. (2541). การใช้ชุดการแนะนำเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการ
ป้องกันโรคเอดส์สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านตลาดขี้เหล็ก
อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ ศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา
และการแนะแนว). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- ทัศนีย์ สกุลดำรงคัพานิช; และคนอื่นๆ. (2555, เมษายน-มิถุนายน). การคัดกรองโลหิตบริจาคด้วย
วิธี NAT เพื่อตรวจหาเชื้อ HIV-1, HCV และ HBV โดยศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ และภาค
บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย วารสารโลหิตวิทยาและเวชศาสตร์บริการโลหิต
22(2): 93-100.
- ทิพอาภา จิมสุวรรณ์. (2552). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยและความสามารถในการ
การคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้
แบบโครงงานกับการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลซิปปา วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การจัดการการ
เรียนรู้). พระนครศรีอยุธยา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
ถ่ายเอกสาร
- ทิตนา แหมมณี. (2552). รูปแบบการเรียนการสอน: ทางเลือกที่หลากหลาย. พิมพ์ครั้งที่ 6.
กรุงเทพฯ: แอ็กทิฟ พรินท์.
- ทิตนา แหมมณี. (2553). ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ
พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แหมมณี (2555). ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ
พิมพ์ครั้งที่ 15. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ชนพงศ์ธร ดวงพระเกษ. (2550). การพัฒนาแผนการจัดการจัดการการเรียนรู้แบบซีปปา(CIPPA MODEL) เรื่อง เพศศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. การศึกษาค้นคว้าอิสระศษ.ม. (หลักสูตรและการสอน มหาสารคามบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ถ่ายเอกสาร.
- นางเยาว์ ธรรมวงศา. (2549). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เรื่อง เพศศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. การศึกษาค้นคว้าอิสระศษ.ม. (หลักสูตรและการสอน). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- นนทปราชญ์ นันทวัฒน์กุล; และคนอื่นๆ. (2550). พฤติกรรมการคบคนรักของวัยรุ่นรูปแบบแฟน ชู้ กิ๊ก และกั๊กในจังหวัดลำปาง. นครนายก: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ร่วมกับ มหาวิทยาลัยโยนก.
- นนทวัน ยันตะดิolk (2541). รู้ทันเอดส์. พิมพ์ครั้งที่ 6. นนทบุรี: กรมควบคุมโรคติดต่อ กระทรวงสาธารณสุข.
- นนทวัน ยันตะดิolk; และคนอื่นๆ. (2542). รู้ทันเอดส์. กรุงเทพฯ: กองโรคเอดส์ กระทรวงสาธารณสุข
- นิธิวัฒน์ พองดาวิรัตน์. (2553). การพัฒนาบทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเอง เรื่องภัยเอดส์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4. สารนิพนธ์ ศษ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นิภาพรรณ เจนสันติกุล (2554, มกราคม-เมษายน). การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บทพิสูจน์ทางทฤษฎี. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี 22(1): 35-49.
- นุชนารถ แก้วดำเกิง. (2552). การศึกษานโยบายกับแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอน เรื่องเอดส์และเพศศึกษา. (เอกสารรายงานวิจัย). นนทบุรี: ม.ป.พ.
- นุชลี อุปภัย. (2555). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- บุรชัย ศิริมหาสาร. (2545). แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ: บ็อค พอยท์.
- เบญจพร ปัญญา. (2553). การทบทวนองค์ความรู้: การตั้งครมในวัยรุ่น. นนทบุรี: กลุ่มที่ปรึกษากรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข.
- เบญจพร พงศ์อำไพ. (2551). อิทธิพลของทัศนคติ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมต่อความตั้งใจของคู่สมรสหญิงตั้งครมในการมารับบริการตรวจคัดกรองเลือดเพื่อหาการติดเชื้อเอชไอวี. วิทยานิพนธ์ พย.ม. (การพยาบาลผู้ใหญ่). สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จังหวัดสงขลา. ถ่ายเอกสาร.

- ปรเมศวร์ หนูมาก. (2551). การเปรียบเทียบผลลัพธ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหา เรื่องเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบแก้ปัญหาเป็นฐาน กับวิธีสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ. ถ่ายเอกสาร.
- ประณต คำนิม. (2549). เอกสารคำสอนวิชา ดจ 221: จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ: ภาควิชา จิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประนอม บุษมมงคล (2549). การพัฒนาโปรแกรมสุขศึกษาในการสร้างเสริมศักยภาพในการป้องกัน โรคเอดส์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนชุมชนกุดบอดวิทยาเสริมตำบลสงเปลือย อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ยุทธศาสตร์การพัฒนา). สกลนคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. ถ่ายเอกสาร.
- ประพันธ์ ภานุภาค และคนอื่นๆ. บรรณาธิการ. (2553). แนวทางการตรวจวินิจฉัยและกาตุแลรักษา ผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ระดับชาติ ปี พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์ การเกษตรแห่งประเทศไทย
- ประยูร อองกุลนะ. (2540). คู่มือแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อป้องกันเอดส์ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาควิชาพลานามัยและ สาธารณสุข ศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา .
- ประยูรศรี มณีสร. (2532). จิตวิทยาวัยรุ่น. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยาและการ เน้นแนว คณะครุศาสตร์ สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ วิทยาลัยครูจันทระเกษม.
- ปราณี แสนทวิสุข. (2547). การเสนอรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการสำหรับผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหาร การศึกษา). พระนครศรีอยุธยา: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. ถ่ายเอกสาร.
- ผจงศิลป์ เฟิงมาก; และคนอื่นๆ. (2548). พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ การใช้ถุงยางอนามัย การรับรู้ความเสี่ยงการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์ของเยาวชนผู้เสพยาบ้าที่เข้ารับ การรักษา ณ หน่วยบำบัดยาเสพติดในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย. วารสารโรคเอดส์. 17(1): 26-29.
- พรพิมล เจียมนาครินทร์. (2539). พัฒนาการวัยรุ่น. กรุงเทพฯ: ดันอ้อ แกรมมี.
- พรพิมล พรพิรัชมน. (2550). การจัดกระบวนการเรียนรู้. สงขลา: เทมการพิมพ์สงขลา.
- พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์. (2553). ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรรณี ชูชัย เจนจิต. (2545). จิตวิทยาการเรียนการสอน พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: เมธิปัส.

- พร้อมจิตร์ ห่อนบุญเหิม; และคนอื่นๆ. (2552). การส่งเสริมพฤติกรรม การดูแลตนเองเพื่อป้องกัน การติดเชื้อเอดส์ในเยาวชน. ใน รายงานผลการวิจัยเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา AIDS. สุณี สอนไธสง. หน้า 116-120. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระจันทร์ หมั่นบำรุง. (2551). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการด้านการจัดการเรียนรู้ แบบบูรณาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กำแพงเพชร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร. ถ่ายเอกสาร.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พัชรี ศรีสังข์. (2551). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาจิตวิทยาสังคม โดยใช้ชุมชนและ ประสบการณ์เป็นฐานเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. (การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พิชิต ฤทธิ์จัญญ. (2548). หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: แฮร์รี่ ออฟ เคอร์มิสท์.
- พิมพ์พรรณ เทพสุเมธานนท์ ศิริบุรณ สายโกสุม; และ ดวงแสง ณ นคร (2549). ความรู้เกี่ยวกับ การศึกษาจิตวิทยาและเทคโนโลยีการศึกษา กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย รามคำแหง.
- พิไลพันธ์ พุฒินะ บรรณารักษ์. (2541). เอชไอวีและจุลชีพฉวยโอกาส กรุงเทพฯ: อักษรสมัย.
- พุ่ม อภัยศิลา. (2551). ผลการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาไทยในชนบทด้วยบทเรียนมัลติมีเดียของ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีการจัดกลุ่มการเรียนรู้ต่างกัน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา). สุรินทร์: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ สุรินทร์. ถ่ายเอกสาร.
- เพชรศรี ศิริรินทร์; และคนอื่นๆ. (2553). รายงานความก้าวหน้าระดับประเทศตามปฏิกิริยา ว่าด้วยพันธกรณี เรื่อง เอชไอวี/เอดส์ ประเทศไทย, มกราคม 2551-2552. กรุงเทพฯ: เฟื่องฟ้าพรินติ้ง.
- เพ็ญจันทร์ ประดับมุข. (2541). สภาพและบทบาทของงานวิจัยเอดส์ด้านสังคมศาสตร์. ใน องค์ความรู้ของงานวิจัยเอดส์ด้านสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์พิมพ์วัลย์ บุญมงคล เพ็ญจันทร์ ประดับมุข; และศันสนีย์ เรืองสอน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์รุ่งแสง.

- ภักดี ภูมิมาลา. (2538). การสอนเอดส์ศึกษาโดยวิธีการใช้ปัญหาเป็นฐานสำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (ประถมศึกษา). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- ภักธี แสนอุดมโชค. (2544). ผลของการศึกษาตามแนวทฤษฎีปัญญาพฤติกรรมต่อระดับ การรับรู้
ความสามารถของตนเองและพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพในหญิงตั้งครรภ์ที่ติดเชื้อเอชไอวี.
วิทยานิพนธ์ วท.ม. (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- ภูฟ้า. (2551). คู่มือวัยใส ไขเรื่องลับสำหรับวัยทีน(ส์). กรุงเทพฯ: Feel good Publishing.
- มงคล แฝงสาเคน. (2545, มิถุนายน-ตุลาคม). เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. วารสารครุศาสตร์.
1(2): 60-65.
- มธุรส วงศ์อำไพ. (2553). การเปรียบเทียบความรู้ ทักษะปฏิบัติ และความคิดสร้างสรรค์ทาง
นาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดการเรียนรู้โมเดลซิปปา
กับการจัดการเรียนรู้ปกติ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การจัดการเรียนรู้). พระนครศรีอยุธยา:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ถ่ายเอกสาร.
- มยุรี งามทอง. (2533). เพศศึกษาและสุขภาพในครอบครัว. กรุงเทพฯ: ภาคพัฒนาตำรา
และเอกสารวิชาการ กรมการฝึกหัดครู.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์. (2550). ประมวลสาระ
ชุดวิชาวิทยาการจัดการเรียนรู้. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. สาขาศึกษาศาสตร์. (2545). เอกสารประกอบการสอนชุดวิชา
พฤติกรรมวัยรุ่น หน่วยที่ 1-8. พิมพ์ครั้งที่ 8. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัย-
ธรรมมาธิราช.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. สาขาศึกษาศาสตร์. (2545). เอกสารประกอบการสอนชุดวิชา
พฤติกรรมวัยรุ่น หน่วยที่ 9-15. พิมพ์ครั้งที่ 8. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช.
- มัทนา พรหมโสภา. (2538). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้โรคเอดส์โดยวิธีการให้
สุศึกษาแบบบรรยาย และแบบอภิปรายกลุ่มในนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน
ออนเหนือ กิ่งอำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ ส.ม.
(สาธารณสุขศาสตร). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- มัลลิกา ตั้งคำวานิช; และคนอื่นๆ. (2552). ความเชื่อด้านสุขภาพและการปรับเปลี่ยน
พฤติกรรมเพื่อป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ของวัยรุ่น จังหวัดพิษณุโลก. ใน รายงาน
ผลการวิจัยเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา AIDS. สุณี สอนโธสง. หน้า 154-160.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- มาตรฐานการศึกษาของชาติ. (2555). สืบค้นเมื่อ 8 กรกฎาคม 2555, จาก <http://www.chiangrai.rmutl.ac.th/2554/person/download/iso/form007.pdf>
- มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2555). สืบค้นเมื่อ 8 กรกฎาคม 2555, จาก http://swd.zapto.org/wp_swd1/wp-content/uploads/2011/
- มาลี จุฑา. (2542). จิตวิทยาการเรียนการสอน พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: อักษราพัฒนา.
- มาลี สิทธิเกรียงไกร. (2552). ยาด่านไวรัสเอชไอวี: ประสบการณ์ทางสังคมวัฒนธรรมของผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยเอดส์. เชียงใหม่: สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- รัชนี ปุตุตตานนท์. (2550). การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีของหญิงตั้งครรภ์ที่คลินิกฝากครรภ์ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 8 นครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การส่งเสริมสุขภาพ). นครสวรรค์: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. ถ่ายเอกสาร.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. สืบค้นเมื่อ 19 พฤศจิกายน 2555, จาก http://www.ratchakitcha.soc.go.th/RKJ/announce/search_result.jsp?SID=AE94E24AFAA7C6E7BE9D4AC855D16EF6
- เลวี, เจย์ อาร์. (2555). เอชไอวีและพยาธิกำเนิดโรคเอดส์= *HIV and the Pathogenesis of AIDS*. แปลโดย รวงผึ้ง สุทเธนทร์; และวรรณิ กัณฐกมาลากุล. กรุงเทพฯ: โอกรูปเพรส.
- วรรณวิไล ภูตระกูล. (2552). พบว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จังหวัดสมุทรสาคร และสมุทรสงคราม. วารสารสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 1. 13(2): 90-93.
- วรรณิ ลิ้มอักษร. (2554). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. สงขลา: ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- วราภรณ์ ตระกูลสฤษดิ์. (2549). จิตวิทยาการปรับตัว. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- วัชรินทร์ พอสม. (2545). ปฏิสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการอบรมและรูปแบบการอบรมที่มีต่อผลสัมฤทธิ์และความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมเรื่องเอดส์และเพศศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). อุดรดิตถ์: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏอุดรดิตถ์. ถ่ายเอกสาร.
- วัฒนาพร กระจับทุกข์. (2542). แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ: แอส ที เพรส.

- วันยรัตน์ คุณาพันธ์. (2550). การศึกษาพฤติกรรมและการปฏิบัติตนเพื่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตการศึกษาที่ 1 จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (สุขศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- วันดี มูลแก้ว. (2540). ผลของโปรแกรมสุขศึกษาเพื่อป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อเอดส์ของนักศึกษาหญิงระดับอุดมศึกษา สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา. กรุงเทพฯ: คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.
- วันทนีย์ วาสิกะสิน; และคนอื่นๆ. (2537). ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเพศศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิชัย ภิระบรรณ. (2552). การปรับตัวของผู้ติดเชื้อเอดส์ต่อการอยู่ร่วมกันในชุมชน อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย. การศึกษาอิสระ วท.ม. (สาธารณสุขศาสตรบัณฑิตสิ่งแวดล้อม). เชียงราย: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. ถ่ายเอกสาร.
- วิภา ดำนังรังกุล. (2554). รายงานการทบทวนช่วงครึ่งแผนบูรณาการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์แห่งชาติ ปี พ.ศ.2550-2554. กรุงเทพฯ: จรัสสินทวงศ์การพิมพ์.
- วีระนุช บางท่าไม้. (2552). ผลการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยการสอนเรื่องเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2545). จิตวิทยาพัฒนาการทุกช่วงวัย (เล่ม 2) วัยรุ่น-วัยสูงอายุ. พิมพ์ครั้งที่ 8 แก้ไขเพิ่มเติม. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศักดา พิมพ์แก้ว. (2552). การสร้างชุดกิจกรรมกลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องครอบครัวและเพศศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). อุดรดิตถ์: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ถ่ายเอกสาร.
- ศิริพร พิริยะธนาพงศ์. (2552). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับผู้ป่วยโรคเอดส์ในชุมชนของประชาชนจังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (การสร้างเสริมสุขภาพ). อุบลราชธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริมา สาระนันท์. (2548). การยอมรับผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยเอดส์ของประชาชนในเขตเทศบาลนครอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา). อุดรธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี. ถ่ายเอกสาร.
- ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์จังหวัดสิงห์บุรี. (2553). รู้จักกับเอดส์. สืบค้นเมื่อ 4 ธันวาคม 2553, จาก <http://province.moph.go.th/singburi/moph/aids/aidswhat5.html>
- ศูนย์อำนวยการบริหารจัดการปัญหาเอดส์แห่งชาติ. (2554). คู่มือเป้าหมายที่เป็นศูนย์. นนทบุรี: กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข.

- สกลพร พิชัยกมล (2549). ผลของการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมต่อความรู้เรื่องเพศและทักษะชีวิตของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนนทรีวิทยา วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน) กรุงเทพมหานคร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ถ่ายเอกสาร.
- สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2551). เอกสารการเรียนรู้การทำวิจัยด้วยตนเอง. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สถาพร มานัสสถิต. (2538). ถาม-ตอบ ปัญหาโรคเอดส์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองรัตน์พรินติ้ง.
- สภาการศึกษาไทย (2556). การตรวจ NAT. สืบค้นเมื่อ 2 กุมภาพันธ์ 2556, จาก <http://www.redcross.or.th/forum/13299>
- สมพงษ์ พัฒนกิจไพโรจน์ (2551). การศึกษาปัจจัยเพื่อป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น. วารสารสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 1. 12(2): 101-103.
- สมศักดิ์ ภู่วิภาดาธรรม. (2544). การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการประเมินตามสภาพจริง. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: THE KNOWLEDGE CENTER.
- สมาน อัครภูมิ. (2549). เส้นทางสู่คุณภาพและมาตรฐานการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 8. อุบลราชธานี: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สายสมร คำปันนา. (2545). การพัฒนาแผนการสอนโดยวิธีกรณีศึกษาเรื่องโรคเอดส์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. การค้นคว้าแบบอิสระ ศ.ม. (ประถมศึกษา). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- สาลี สุภาภรณ์. (2550). วิจัยเชิงคุณภาพทางพลศึกษาและกีฬา. กรุงเทพฯ: สามลดา.
- สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา. (2543). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. สืบค้นเมื่อ 5 กรกฎาคม 2555, จาก [http://www.moe.go.th/edtechfund/fund/images/stories/laws/prb_study\(final\).pdf](http://www.moe.go.th/edtechfund/fund/images/stories/laws/prb_study(final).pdf)
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). แผนยุทธศาสตร์การสื่อสารและประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง. กรุงเทพฯ: ศูนย์ประชาสัมพันธ์การศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักกระบวนวิชา. (2555). สถานการณ์ผู้ป่วยเอดส์ ประเทศไทย ปี พ.ศ. 2553. สืบค้นเมื่อ 8 กรกฎาคม 2555, จาก <http://www.boe.moph.go.th/report.php?cat=19&id=1268>

- สิงหา จันทน์ขาว. (2550). ผลการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีอริยสัจสี่ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเพศศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (สุขศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สินีนารถ แยมละออ; และศิริวรรณ วชิรวงศ์. (2551). พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์กับความรู้เรื่องการติดเชื้อเอชไอวีในกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จังหวัดสุพรรณบุรี พ.ศ. 2548-2550. วารสารโรคเอดส์. 21(1): 28-35.
- สุคนธ์ ภูริเวทย์. (2554). การออกแบบการสอน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุชาติ โสมประยูร; และวรรณ โสมประยูร. (2531). เพศศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุปียา จันทรมณี; และธนรักษ์ ผลิพัฒน์. (2550). ผลการเฝ้าระวังพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อเอชไอวีในกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ประเทศไทย พ.ศ. 2549. วารสารโรคเอดส์. 19(3): 174-182.
- สุพล อินเดีย. (2552). การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง ทศนิยม โดยใช้รูปแบบชิปปา วิทยานิพนธ์ ค.ม. (วิจัยและประเมินผลการศึกษา). เลย: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. ถ่ายเอกสาร.
- สุภาวค์ จันทวานิช. (2552). การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภาวค์ จันทวานิช. (2552). การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภาวัญ คำนวน. (2551). การพัฒนาชุดการเรียนการสอนทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนชิปปา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). อุดรดิตถ์: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์. ถ่ายเอกสาร.
- สุมาลี สวยสะอาด. (2555). เพศศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรัชย์ พนาภิษฐ์วรรณ. (2550). เอดส์ล้นๆ. กรุงเทพฯ: สมาคมแนวร่วมภาคธุรกิจไทยด้านภัยเอดส์ (TBCA).
- สุรพล พุฒคำ. (2545). การศึกษารูปแบบการบริหารโปรแกรมวิชาในสถาบันราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคกลาง. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุรางค์ โค้วตระกูล. (2550). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวณีย์ สุรเสียงสังข์; วัลภา ประกอบผล; และสุชาดา กิระนันท์. (2552). การระบาดของ HIV/AIDS และผลกระทบต่อการใช้ชีวิตในประเทศไทย. ใน รายงานผลการวิจัยเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญห AIDS. สุณี สอนโธสง. หน้า 121-128. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวารี คำศิริรักษ์. (2552). การมีส่วนร่วมของนักเรียน ครูและผู้ปกครองในการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในวัยรุ่น. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ พย.ม. (การพยาบาลชุมชน).
ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.

สุวิทย์ มูลคำ; และอรทัย มูลคำ. (2545). 19 วิธีจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ.
กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.

เสถียร เชื้อลี; และนงเยาว์ ณรงค์แสง. (2550). ความรู้ทัศนคติ และรูปแบบการสอนเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว กรณีศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี. อุบลราชธานี: สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 7 จังหวัดอุบลราชธานี.

เสาวพัทธ์ อึ้งจ้อย; ปภาณิจ สวงโท; และพิมพ์พา เตชะกมลสุข. (2558). ผลการวิเคราะห์ระบบการเฝ้าระวัง 5 กลุ่มโรค 5 มิติ. นนทบุรี: กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข.

แหล่งการเรียนรู้. (2555). สืบค้นเมื่อ 9 กันยายน 2555 จาก, http://www.nmk.ac.th/maliwan2/page/4_2librarysource.html สืบค้นเมื่อวันที่

องค์การแพธ. (2550). แนวคิดในการออกแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับครูและปฏิบัติงานด้านเพศศึกษาสำหรับเยาวชน. กรุงเทพมหานคร: เออร์เจนท์ แทค.

องค์การแพธ. (2551). คู่มือการจัดกระบวนการเรียนรู้เพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: เออร์เจนท์ แทค.

องค์การแพธ. (2555). รู้จักสถานศึกษา. สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2555, จาก
<http://teenpath.net/column.asp?columncode=school>

อนันต์ มลารัตน์. (2551). การพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเครือข่ายชุมชนด้านสุขภาพ: การวิจัยแบบผสมวิธี. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. (วิจัยและประเมินผลการศึกษา). พิษณุโลก: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
ถ่ายเอกสาร.

อลิศรา ชูชาติ; อมรา รอดดารา; และสร้อยสม สกลรักษ์. (2549). นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ตามแนวปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อานนท์ พลแสน (2551). การประยุกต์โปรแกรมสุขภาพศึกษาด้านทักษะชีวิตเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมป้องกันการโรคเอดส์ของนักเรียนมัธยม ในอำเภอนิคมน้ำอ้อย จังหวัดมุกดาหาร. วิทยานิพนธ์ ส.ม. (การจัดการระบบสุขภาพ). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ถ่ายเอกสาร.

อารมณ์ใจเที่ยง. (2553). *หลักการสอน(ฉบับปรับปรุง)*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
 อารี พันธุ์มณี. (2546). *จิตวิทยาสร้างสรรค์การเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: ไบใหม่.

Abdool Karim, Salim, S. (2012). *Safety and Effectiveness of 1% Tenofovir Gel: Results of the CAPRISA 004 Trial*. Retrieved February 3, 2012, from http://transition.usaid.gov/our_work/global_health/aids/TechAreas/research/abdool_karim_pres_29nov2010.pdf

Al-Iryani; et al. (2011). Evaluation of a School-based HIV Prevention Intervention among Yemeni Adolescents. *BMC Public Health* 11: 279. Retrieved February 3, 2012, from <http://www.biomedcentral.com/1471-2458/11/279>

The Analysis and Advocacy Project (A²) in Thailand and the Thai Working Group on HIV/AIDS Projections. (2008). *The Asian Epidemic Model (AEM) Projections for HIV/AIDS in Thailand 2005-2025*. Retrieved January 2, 2011, from <http://www.fhi.org/NR/rdonlyres/exxfnrkweki>

Dacey, Stewart S. (1979). *Adolescents Today*. California: Goodyear Publishing.

Deakin University. (2013). *Setting Real Standards Using Authentic Assessment in an EAP Context*. Retrieved January 10, 2013, from <http://www.tea.iatefl.org/Sample%20article-Davidson%20&%20Co>

Hayashi, M.; Arakida, M.; & Ohashi, K. (2011, March). The effectiveness of a Sex Education Program Facilitating Social Skills for People with Intellectual Disability in Japan. *Journal of Intellectual & Developmental Disability*. 36(1): 11–19.

Herr, Scott, W.; et al. (2012, November). High School Health-Education Teachers' Perceptions and Practices Related to Teaching HIV Prevention. *Journal of School Health*. 82(11): 514-521.

Holonen, Jane S.; & Santrock. (1999). *Psychology: Context and Application*. 3 ed ed. Boston: McGraw-Hill.

Hunter, J.; & Phillips, S. (2000). *Sex Education*. LU: Folens.

Ibrahim, N. (2012, November). Effectiveness of Peer-led Education on Knowledge, Attitude and Risk Behavior Practices related to HIV among Students at a Malaysian Public University-A Randomized Controlled Trial. *Preventive Medicine*. 55(5): 505-510.

Schenkerand, Inon, I.; & Nyirenda, Jenny, M. (2012). *Preventing HIV/AIDS in Schools*. Retrieved October 6, 2012, from http://www.ibe.unesco.org/fileadmin/user_upload/archive/publications/EducationalPracticesSeriesPdf/prac09e.pdf วันที่ 6 October 2012

- Espada; et al. (2012). Effectiveness of a School HIV/AIDS Prevention Program for Spanish Adolescents. *AIDS Education and Prevention*. 24(6): 500–513.
- Joseph Kizito Bada, Jarkko Suhonen. (2011). Developing and Evaluating Computer Game : A Pedagogical Perspective for HIVAIDS Prevention in School. *Problems of education in the 21st century*. 33: 9-28.
- Kontula, O. (2010, November). The Evolution of Sex Education and Students' Sexual Knowledge in Finland in the 2000s. *Sex Education*. 10(4): 373–386.
- Muguwe, E. (2012). Effectiveness of HIV/AIDS School-based Programme Delivery on Behaviour Change for Sustainable Development among Zimbabwean O' Level Secondary School Students. *Asian Social Science*. 8(13): 161-171.
- Schenkerand, Inon I.; & Nyirenda, Jenny M. (2012). *Preventing HIV/AIDS in Schools*. Retrieved October 6, 2012, from http://www.ibe.unesco.org/fileadmin/user_upload/archive/publications/EducationalPracticesSeriesPdf/prac09e.pdf
- Slavin, R.E. (1990). *Cooperative Learning Strategies*. Retrieved March 12, 2012, from <http://www.worksheetlibrary.com/teachingtips/cooplearning.html>
- Tashakkhori, A.; & Teddlie, C. (2003). *Handbook of Mixed Methods in Social and Behavioral Research*.
- UNAIDS. (2010). *Global Report: UNAIDS Report on the global AIDS epidemic 2010*. Switzerland.
- UNAIDS. (2012). *Aidsinfo: Epidemiological Status*. Retrieved November 4, 2012, from <http://www.unaids.org/en/dataanalysis/datatools/aidsinfo/>
- UNAIDS. (2015). *New report card on global HIV/AIDS epidemic*. Retrieved December 2, 2015, from <http://news.sciencemag.org/funding/2015/07/new-report-card-global-hivaids-epidemic>
- WHO. (2002). *Adolescent Friendly Health Services*. Retrieved March 12, 2013, from <http://www.who.int/child-adolescent-health>
- WHO. (2007). New Data on Male Circumcision and HIV Prevention: Policy and Programme Implications. *WHO/UNAIDS Technical Consultation Male Circumcision and HIV Prevention: Research Implications for Policy and Programming Montreux*. Retrieved February 3, 2012, from http://data.unaids.org/pub/Report/2007/mc_recommendations_en.pdf
- Wight , D. (2011). The Effectiveness of School-Based Sex Education: What do Rigorous Evaluations in Britain Tell Us?. *Education and Health*. 29(4): 72-78.
- Yu-feng, Z. (2012). The Comparative Research on Sex Education for Adolescents of China and the US. *US-China Education Review*. 4: 408-417.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญให้ข้อมูลแนวทางการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

1. ผศ.ดร.สุรพันธ์ วรพงศธร	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
2. ผศ.ดร.กนกวรรณ ฐราวรรณ	สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
3. อาจารย์สมหมาย สำราญบำรุง	โรงเรียนพิบูลย์รักษ์วิทยา จังหวัดอุดรธานี
4. อาจารย์ผการัตน์ กุลเรือง	โรงเรียนภัทรญาณวิทยา จังหวัดนครปฐม
5. นางนุชนารถ แก้วดำเกิง	สำนักโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ กรมควบคุมโรค
6. นางสาวลัดดา จิรวินนแพทย์	สมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทย
7. นางภาวนา เหวียนระวี	องค์การแพथุเฮลท์

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

1. ผศ.ดร.ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
กรุงเทพมหานคร
2. ผศ.ดร.สุนันทา ศรีศิริ คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
กรุงเทพมหานคร
3. อาจารย์ ดร.กรรณิการ์ อินทราย ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษา
ตามอัธยาศัย เขตราชเทวี
4. อาจารย์ปัญจรัตน์ จงภักทรนิชพันธ์ โรงเรียนไทยนิยมสงเคราะห์ กรุงเทพมหานคร
5. อาจารย์สุภาณี บำรุงเวช โรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์ จังหวัดนนทบุรี
6. อาจารย์ ดร.จิราภรณ์ สวัสดิ์รักษ์ โรงเรียนไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี
7. อาจารย์สุมาลิณ แสงเทียน โรงเรียนไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

ภาคผนวก ข
คู่มือครูประกอบแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา
(ตัวอย่าง เฉพาะหน่วยการเรียนรู้ที่ 1: การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของวัยรุ่น)

คู่มือครู

ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา
 เพื่อหาตรงกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

วิชา สุขศึกษา รหัส พ 22102

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557

โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา

ผู้วิจัย	นายทงศรี ภูริศรี	รหัสประจำตัว	53199150046
	คณะกรรมการควบคุมปริญญาโท		
	อาจารย์ ดร.อนันต์ มลารัตน์	อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	
	ผศ.ดร.ไพบุลย์ อ่อนมั่ง	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	
ปริญญา	การศึกษาดุษฎีบัณฑิต		
สาขาวิชา	สุขศึกษาและพลศึกษา (การจัดการเรียนรู้สุขศึกษา)		
ปีการศึกษา	2557		

คำนำ

คู่มือ ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนรายวิชาสุขศึกษา หน่วยการเรียนรู้ที่ 1-3 รหัสวิชา พ 22102 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นคู่มือประกอบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 คู่มือฉบับเนื้อหา ประกอบด้วย 3 หน่วยการเรียนรู้ คือ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของวัยรุ่น หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ความหลากหลายทางเพศและความเสมอภาคทางเพศ และหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 โรคเอดส์ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และการตั้งครรภ์โดยไม่พึงประสงค์ เนื้อหา ทั้งหมด ตรงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 การวัดผลการเรียนรู้ตามตัวชี้วัด 6 ตัวชี้วัด ได้แก่ พ 1.1 ม.2/1, พ 1.1 ม.2/2, พ 2.1 ม.2/1, พ 2.1 ม.2/2, พ 2.1 ม.2/3, และ พ 2.1 ม.2/4, ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้พัฒนาระดับการวัดให้สูงขึ้นกว่ามาตรฐานการเรียนรู้ที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กำหนด

คู่มือประกอบแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ฉบับนี้ ใช้ควบคู่กับหนังสือเรียนรายวิชาสุขศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งผู้วิจัยได้เตรียมแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักการ GE-TICA และไปความรู้ ไว้ในคู่มือฉบับนี้แล้ว ขอ ให้ครูอ่านเอกสารนี้อย่างละเอียดและทำกิจกรรมตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในเอกสารฉบับนี้ จะทำให้นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ตาม รายวิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

ทณงศรี ภูริศรี

ผู้วิจัย

สารบัญ

หน่วยการเรียนรู้ที่		หน้า
1	การเจริญเติบโตและพัฒนาการของวัยรุ่น.....	
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1.....	
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2.....	
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3.....	
2	ความหลากหลายทางเพศ และความเสมอภาคทางเพศ.....	
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1.....	
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2.....	
3	โรคเอดส์ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และการตั้งครรภ์โดยไม่พึงประสงค์.....	
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1.....	
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2.....	
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3.....	

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

การเจริญเติบโตและพัฒนาการของวัยรุ่น

รายวิชา สุขศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

เวลา

เรียน 2 คาบ

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551

พ 1.1 ม.2/1 อธิบายการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา
ในวัยรุ่น

ม.2/2 ระบุปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเจริญเติบโตและพัฒนาการทางด้านร่างกาย
จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาในวัยรุ่น

2. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดที่ผู้วิจัยกำหนด

2.1 วิเคราะห์ ลักษณะและปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลง ทางด้านร่างกาย จิตใจ
อารมณ์ สังคม และสติปัญญาในวัยรุ่นได้

2.2 เสนอแนวทางการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมในวัยรุ่น
ได้

3. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

พันธุกรรม สิ่งแวดล้อม และการอบรมเลี้ยงดู เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการเจริญเติบโต และ
พัฒนาการทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาในวัยรุ่น การเปลี่ยนแปลงไปอย่าง
รวดเร็วส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงด้านจิตใจและอารมณ์ของวัยรุ่น การรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง และ
รู้จักการปรับตัวให้เหมาะสมจะทำให้วัยรุ่นดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข

4. สาระการเรียนรู้

1) การเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาในวัยรุ่น

2) ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเจริญเติบโตและพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม
และสติปัญญา

- พันธุกรรม
- สิ่งแวดล้อม
- การอบรมเลี้ยงดู

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

5.1 ความสามารถในการสื่อสาร

5.2 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการคิดวิเคราะห์
- 2) ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
- 3) ทักษะการให้เหตุผล

5.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- 1) กระบวนการปฏิบัติ
- 2) กระบวนการทำงานกลุ่ม
- 3) การเรียนรู้ด้วยตนเอง

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 1) มีวินัย
- 2) ใฝ่เรียนรู้
- 3) มุ่งมั่นในการทำงาน

7. ชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

- 1) รูปวาดตัวฉัน (การเปลี่ยนแปลงในวัยรุ่น) ในใบงานที่ 1
- 2) สรุปผลงานการวิเคราะห์ข้อดีของการเปลี่ยนแปลงในวัยรุ่น ในใบงานที่ 2
- 3) สรุปผลงานการสรุปการเรียนรู้ที่ได้จากการดูคลิปวิดีโอใน YouTube เรื่อง พัฒนาการของวัยรุ่น ในใบงานที่ 3
- 4) สรุปผลงานเรื่อง การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม ในวัยรุ่น ในใบงานที่ 5

8. การวัดและการประเมินผล

8.1 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- 1) แบบประเมินผลงานการวาดรูปตัวฉัน (การเปลี่ยนแปลงในวัยรุ่น)
- 2) แบบประเมินผลการวิเคราะห์ข้อดีของการเปลี่ยนแปลงในวัยรุ่น
- 3) แบบประเมินผลการสรุปการเรียนรู้ที่ได้จากการดูคลิปวิดีโอใน YouTube เรื่อง พัฒนาการของวัยรุ่น
- 4) แบบประเมินผลการสรุปผลงานเรื่อง การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมในวัยรุ่น
- 5) ผลงานสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- 6) ประเมินการนำเสนอผลงานกลุ่ม

9. กิจกรรมการเรียนรู้

- 1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ตัวฉัน
- 2) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 สาเหตุของการเปลี่ยนแปลง
- 3) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 ฉันจะเผชิญการเปลี่ยนแปลงนั้นได้อย่างไร

10. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

10.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน สุขศึกษา ม.2
- 2) ใบความรู้ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตด้านร่างกาย
- 3) ใบความรู้ เรื่อง เรื่องของหนุ่มๆ สาวๆ

10.2 แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุด
- 2) เอกสาร หรือแผ่นพับของกระทรวงสาธารณสุข
- 3) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

www.rh.anamai.moph.go.th/

www.teenpath.net/

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ตัวฉัน (50 นาที)

สาระสำคัญ

วัยรุ่นจะเจริญเติบโตหรือเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เป็นไปตามพัฒนาการตามช่วงวัยของวัยรุ่น การเปลี่ยนแปลง ทางด้านร่างกาย จะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงด้านอารมณ์และจิตใจของวัยรุ่น การไม่เข้าใจธรรมชาติของเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับตนเองจะทำให้วัยรุ่นปรับตัวด้านอารมณ์และจิตใจได้ไม่เหมาะสม ซึ่งจะส่งผลต่อการปรับตัวเข้ากับสังคมของวัยรุ่นด้วย ส่วนด้านสติปัญญาวัยรุ่นจะมีความคิดและเรียนรู้เข้าใจ สถานการณ์ต่าง ๆ ได้ลึกซึ้งขึ้น

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

วิเคราะห์ลักษณะของการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย ของวัยรุ่นได้

อุปกรณ์และสื่อ

1. กระดาษฟลิปชาร์ต กลุ่มละ 1 แผ่น
2. ปากกาเมจิกสี
3. ใบงานที่ 1

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. การวิเคราะห์ผู้เรียน (5 นาที)

- 1.1 ครูกล่าวทักทายนักเรียนอย่างเป็นกันเอง
- 1.2 ครูถามนักเรียนว่า ปัจจุบันนักเรียนแตกต่างจากตอนที่เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อย่างไรบ้าง
- 1.3 ครูร่วมกับนักเรียนสรุปเพื่อเชื่อมโยงความรู้เดิมเข้ากับความรู้ใหม่

ประเด็นที่สรุปคือ นักเรียนจะสังเกตเห็นการเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย ของตนเองมากที่สุด เช่น แขนขา ยาวขึ้น สูงขึ้น มีสิ่ว เป็นต้น แต่สิ่งที่ นักเรียนไม่ได้สังเกตตนเอง คือ การเปลี่ยนแปลง ด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

2. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ และกระตุ้นให้นักเรียนคิด (20 นาที)

- 2.1 แบ่งกลุ่มนักเรียนตามเพศกลุ่มละ 5-6 คน
- 2.2 แจกกระดาษฟลิปชาร์ตให้นักเรียนกลุ่มละ 1 แผ่น และแจกปากกาเมจิกสี กลุ่มละ 2 สี

2.3 ให้แต่ละกลุ่มแต่งตั้งประธานกลุ่มทำหน้าที่ดำเนินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในกลุ่ม และเลขานุการกลุ่มทำหน้าที่ในการจดบันทึกผลการเรียนรู้ของกลุ่ม และให้เขียนรายชื่อสมาชิกกลุ่มไว้ด้านหลังกระดาษปริบชรด

2.4 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มวาดรูปวัยรุ่นตามเพศของตนเองใส่ชุดชั้นใน(กลุ่มนักเรียนหญิงวาดรูปวัยรุ่นหญิง กลุ่มนักเรียนชาย วาดรูปวัยรุ่นชาย)

2.5 ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้การเปลี่ยนแปลงด้านร่างกายที่เกิดขึ้นกับตนเองให้เพื่อนในกลุ่มฟัง แล้วถามเพื่อนสมาชิกภายในกลุ่มว่าเห็นด้วยหรือไม่ หากสมาชิกในกลุ่มเห็นด้วยกับการเปลี่ยนแปลงกล่าว ให้เขียนการเปลี่ยนแปลงนั้นไว้ทางด้านซ้าย หรือขวามือของรูปวาด พร้อมทั้งชี้ไปยังอวัยวะในภาพด้วย

(ในขณะที่นักเรียนทำกิจกรรม ครูอาจเปิดเพลงเบาๆ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนทำกิจกรรมอย่างสนุกสนานและกระฉับกระเฉง เมื่อเสียงเพลงหยุด ให้นักเรียนทุกคนหยุด พร้อมทั้งจะทำกิจกรรมต่อไป)

3. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ (20 นาที)

3.1 ให้นักเรียนแต่ละ กลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอ (ควรให้กลุ่มเพศเดียวกัน เสนอ ต่อเนื่องกัน จนครบทุกกลุ่มก่อนให้กลุ่มเพศตรงข้ามนำเสนอ เพราะบางประเด็นที่ซ้ำกัน ครูอาจให้นักเรียนกลุ่มต่อมาแนะนำประเด็นที่แตกต่างจากกลุ่มที่แล้ว เพื่อประหยัดเวลาในการนำเสนอ) ใช้เวลานำเสนอ กลุ่มละ 3 นาที

3.2 หลังจากนำเสนอครบทุกกลุ่มแล้ว ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนที่ไม่ได้เป็นตัวแทนนำเสนอได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม โดยคำถามว่า “มีนักเรียนคนใดบ้าง มีความคิดเห็นแตกต่างจากเพื่อนๆ นำเสนอ หรือมีประเด็นใดเพิ่มเติมที่จะแลกเปลี่ยนกับเพื่อนหรือไม่

4. สรุปการเรียนรู้ (5 นาที)

4.1 ครูร่วมกับนักเรียนสรุปกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 ประเด็นที่สรุปคือ

เพศชาย	เพศหญิง
● มีขนบริเวณหัวหน่าว รักแร้ ● มีการเจริญเติบโตของเต้านม ● สะโพกพวย เอวคอด ● เสียงทุ้ม นุ่มนวล ● ผิวหนังเรียบ ละเอียดย่อน	● มีขนบริเวณหัวหน่าว รักแร้ ● มีหนวด มีเครา ● ไหลกว้างขึ้น ● เสียงห้าว แตกพร่า ● ผิวหนังหยาบขึ้น

ใบงานที่ 1

ตัวฉัน

คำชี้แจง

1. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มวาดรูปวัยรุ่นตามเพศของตนเองใส่ชุดชั้นใน (กลุ่มนักเรียนหญิงวาดรูปวัยรุ่นหญิง กลุ่มนักเรียนชาย วาดรูปวัยรุ่นชาย)
2. ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้การเปลี่ยนแปลงด้านร่างกายที่เกิดขึ้นกับตนเองให้เพื่อนในกลุ่มฟัง แล้วถามเพื่อนสมาชิกภายในกลุ่มว่าเห็นด้วยหรือไม่ หากสมาชิก กในกลุ่มเห็นด้วยกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ให้เขียนการเปลี่ยนแปลงนั้นไว้ทางด้านซ้าย หรือขวามือของรูปวาด พร้อมทั้งชี้ไปยังอวัยวะในภาพด้วย

ตัวฉัน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 สาเหตุของการเปลี่ยนแปลง (50 นาที)

สาระสำคัญ

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ได้แก่ พันธุกรรม สิ่งแวดล้อม และการอบรมเลี้ยงดู ปัจจัยเหล่านี้ถ้าวัยรุ่นได้รับแตกต่างกันจะทำให้วัยรุ่นมีความแตกต่างกันตามไปด้วย การเรียนรู้ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ดังกล่าว จะทำให้วัยรุ่นสามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตนเองไปสู่การเจริญเติบโตที่เหมาะสมได้อีกด้วย

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลง ทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาในวัยรุ่นได้

อุปกรณ์และสื่อ

1. ข่าวเกี่ยวกับวัยรุ่น 5 ข่าว
2. ใบงานที่ 2 ผลของการเปลี่ยนแปลงในวัยรุ่น
3. ใบงานที่ 3 พัฒนาการของวัยรุ่น
4. ใบความรู้ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตด้านร่างกาย

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. การวิเคราะห์ผู้เรียน (5 นาที)

1.1 ครูกล่าวทักทายนักเรียนอย่างเป็นกันเอง

1.2 ครูถามนักเรียนว่า

- ทำไมนักเรียนในห้องนี้ถึงสูงไม่เท่ากัน
- ทำไมนักเรียนในห้องนี้บางคนเป็นหนุ่ม หรือเป็นสาวมากกว่าคนอื่นๆ
- จากภาพวาดในสัปดาห์ที่ผ่านมา นักเรียนคิดว่าเพื่อนของเราๆ ทุกคนมีลักษณะเหมือนภาพวาดหรือไม่ เพราะอะไร

1.3 ครูร่วมกับนักเรียนสรุปเพื่อเชื่อมโยงความรู้เดิมเข้ากับความรู้ใหม่

ประเด็นที่สรุปคือ การเจริญเติบโตด้านร่างกายนักเรียนส่วนใหญ่จะมีลักษณะคล้ายๆ กัน แต่จะแตกต่างกันบ้าง ซึ่งเป็นผลมาจากพันธุกรรม สิ่งแวดล้อม ด้านอารมณ์และจิตใจ ส่วนใหญ่จะได้รับอิทธิพลมาจากการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ด้านสติปัญญาจะได้รับอิทธิพลทั้งทางด้านพันธุกรรม สิ่งแวดล้อม และการอบรมเลี้ยงดู

- 2.2 แจกข่าวให้แต่ละกลุ่มคนละ 1 ข่าว
- 2.3 ให้แต่ละกลุ่มแต่งตั้งประธานกลุ่มทำหน้าที่ดำเนินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในกลุ่ม และเลขานุการกลุ่มทำหน้าที่ในการจดบันทึกผลการเรียนรู้ของกลุ่ม
- 2.4 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มวิเคราะห์ข่าวที่ครูแจกให้ แล้วเขียนคำตอบลงในใบงานที่ 3

3. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ (20 นาที)

- 3.1 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอ ใช้เวลานำเสนอกลุ่มละ 3 นาที
- 3.2 หลังจากแต่ละกลุ่มนำเสนอเสร็จเรียบร้อยแล้ว ครูสอบถามนักเรียนว่า มีนักเรียนคนใดมีความคิดเห็นเพิ่มเติมหรือไม่ หรือมีอะไรอยากแลกเปลี่ยนหรือไม่ แล้วให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

4. สรุปการเรียนรู้ (5 นาที)

- 4.1 ครูร่วมกับนักเรียนสรุปการเรียนรู้ โดยครูซักถามว่า วันนี้นักเรียนได้เรียนรู้อะไรบ้าง

ประเด็นที่สรุปคือ การเจริญเติบโตด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาล้วนได้รับอิทธิพลมาจากพันธุกรรม สิ่งแวดล้อม และการอบรมเลี้ยงดู การเจริญเติบโตด้านร่างกายนอกจากได้รับอิทธิพลจากพันธุกรรมแล้ว เรื่องอาหาร การพักผ่อน การออกกำลังกาย ล้วนมีผลต่อการเจริญเติบโตด้วย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ส่วนใหญ่จะได้รับอิทธิพลมาจากสิ่งแวดล้อม และการอบรมเลี้ยงดู ส่วนด้านสติปัญญาจะได้รับอิทธิพลจากพันธุกรรม สิ่งแวดล้อม และการอบรมเลี้ยงดู

- 4.2 ครูมอบหมายให้นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง พัฒนาการของวัยรุ่น เพิ่มเติมใน YOUTUBE โดยให้นักเรียนพิมพ์คำค้นว่า “พัฒนาการของวัยรุ่น อะกัมพ์มะ สตูดิโอ” แล้วสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ลงในใบงานที่ 3 พัฒนาการของวัยรุ่น

ใบงานที่ 2

ผลของการเปลี่ยนแปลงในวัยรุ่น

รายชื่อสมาชิกในกลุ่ม

- 1.....ชั้น.....เลขที่.....
- 2.....ชั้น.....เลขที่.....
- 3.....ชั้น.....เลขที่.....
- 4.....ชั้น.....เลขที่.....
- 5.....ชั้น.....เลขที่.....
- 6.....ชั้น.....เลขที่.....

ข่าว 1 ร.ร.ดัง ยกพวกตีกันเอง เจ็บ 4 สาหัส 1

นักเรียนชายชั้น ม.4 โรงเรียนดัง ยกพวกตีกัน ย่านห้วยขวาง เจ็บ 4 โดนแทงท้องสาหัส 1 ตำรวจเร่งล่าตัวผู้ก่อเหตุ พ.ต.ท.ณพนธ์ ธนภักดิ์ สวป.สน.สุทิสาร เปิดเผยกับ สำนักข่าว ไอ.เอ็น.เอ็น. ว่า เมื่อช่วงเย็นที่ผ่านมา เกิดเหตุนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชื่อดัง ยกพวกตีกัน มีทั้งหมดประมาณ 10 คน บริเวณปากซอยประชาราษฎร์บำเพ็ญ 7 ย่านห้วยขวาง โดยบางคนพกอาวุธมีด ทำร้ายคู่อริ จนเป็นเหตุให้มีผู้บาดเจ็บทั้งหมด 4 คน มี 1 ราย ที่อาการสาหัส ถูกแทงเข้าที่ท้อง เร่งนำส่งโรงพยาบาลรามาริบัติ และโรงพยาบาลราชวิถี ส่วนกลุ่มนักเรียนหลังก่อเหตุได้แยกย้ายกันหลบหนี ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่อยู่ระหว่างการสืบสวนขยายผลติดตามกลุ่มเด็กที่ก่อเหตุอยู่

<http://news.sanook.com/10> พ.ศ.56

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านและวิเคราะห์ข่าวต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามลงในช่องว่างที่กำหนดให้

1. สถานการณ์นี้คืออะไร

..... *แนวตอบ* นักเรียนทะเลาะวิวาทกัน.....

.....

.....

2. นักเรียนคิดว่าปัญหานี้เกิดจากกรรมพันธุ์หรือไม่ เพราะเหตุใด

..... *แนวตอบ* ไม่เกี่ยวข้องกับพันธุกรรม เพราะพฤติกรรมทะเลาะวิวาทเกิดจากสภาพอารมณ์และจิตใจ ของวัยรุ่น ซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากการอบรมเลี้ยงดู และสภาพแวดล้อมของครอบครัว ที่อยู่อาศัย การคบเพื่อน และอิทธิพลของเพื่อน.....

3. นักเรียนคิดว่าอารมณ์และจิตใจของกลุ่มคนเหล่านี้เป็นอย่างไร

.....*แนวตอบ* อารมณ์และจิตใจไม่มั่นคง ประกอบกับอารมณ์ของวัยรุ่นมีการเปลี่ยนแปลงง่าย และรุนแรง เมื่อได้รับสิ่งที่มากระตุ้นหรือยั่วๆ จึงทำให้เกิดการทะเลาะวิวาทกันเกิดขึ้น.....

4. นักเรียนคิดว่าลักษณะการคบเพื่อนของคนกลุ่มนี้เป็นอย่างไร

.....*แนวตอบ* การคบเพื่อนไม่ดี (ขึ้นอยู่กับคำตอบของนักเรียน).....

5. นักเรียนคิดว่าการอบรมเลี้ยงดูที่บ้านของคนกลุ่มนี้เป็นอย่างไร

.....*แนวตอบ* (ขึ้นอยู่กับคำตอบของนักเรียน) คำตอบเป็นไปได้ทั้งสองกรณี คือ

1. ที่บ้านอบรมเลี้ยงดูดี แต่นักเรียนไม่ได้ปฏิบัติตาม
2. การอบรมเลี้ยงดูที่บ้านไม่ดี พ่อแม่ หรือผู้ปกครองไม่มีเวลาอบรมสั่งสอนลูก

6. นักเรียนสรุปได้ว่าชาวนี้นี้เป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงด้านใด

.....*แนวตอบ* เป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย และอารมณ์.....

ใบงานที่ 2

ผลของการเปลี่ยนแปลงในวัยรุ่น

รายชื่อสมาชิกในกลุ่ม

- 1.....ชั้น.....เลขที่.....
- 2.....ชั้น.....เลขที่.....
- 3.....ชั้น.....เลขที่.....
- 4.....ชั้น.....เลขที่.....
- 5.....ชั้น.....เลขที่.....
- 6.....ชั้น.....เลขที่.....

ข่าว 2

นักเรียนไทยเจ๋ง ! คว่าเหรียญทอง คณิตศาสตร์โอลิมปิกเอเชีย 2012 ที่จีน

ผู้สื่อข่าว Mthai News รายงานว่า นายชินภัทร ภูมิรัตน เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน(เลขาธิการ กพฐ.) เปิดเผยว่า ได้รับรายงานด่วนจากมณฑลฝูเจี้ยน สาธารณรัฐประชาชนจีน เมื่อเช้าวันที่ 30 กรกฎาคม 2555 ว่า จากการที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน(สพฐ.) ได้คัดเลือกและส่งผู้แทนนักเรียนไทยร่วมการแข่งขัน คณิตศาสตร์โอลิมปิกเอเชีย ระดับมัธยมศึกษา Southeast Mathematics Olympiad (SMO2012) ระหว่างวันที่ 24 – 31 กรกฎาคม 2555 ณ มณฑลฝูเจี้ยน สาธารณรัฐประชาชนจีน จำนวน 12 คน ผลปรากฏว่านักเรียนไทยสามารถคว้าเหรียญรางวัลประเภทบุคคลได้รวมถึง 10 เหรียญ

<http://news.mthai.com/> 30 ก.ค.55

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านและวิเคราะห์ข่าวต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามลงในช่องว่างที่กำหนดให้

1. สถานการณ์นี้คืออะไร

.....*แนวตอบ* นักเรียนไทยชนะการแข่งขันคณิตศาสตร์โอลิมปิกเอเชีย.....

2. นักเรียนคิดว่าสถานการณ์นี้เกิดจากกรรมพันธุ์หรือไม่ เพราะเหตุใด

.....*แนวตอบ* ความฉลาดได้รับการถ่ายทอดผ่านพันธุกรรม หรือยีนการเรียนรู้ หรือยีนความฉลาด คือเจลียฉลาดที่ติดตัวมาแต่กำเนิด นอกจากนี้ ความฉลาดยังได้รับอิทธิพลมาจาก การมีครอบครัวอบอุ่น ได้รับโภชนาการดี เรียนรู้อยู่ร่วมกับธรรมชาติ การละเล่น การอ่านสร้างจินตนาการดนตรี และเล่นกีฬาออกกำลังกาย

3. นักเรียนคิดว่าอารมณ์และจิตใจของกลุ่มคนเหล่านี้เป็นอย่างไร

.....*แนวตอบ* มีอารมณ์และจิตใจมั่นคง.....

.....

4. นักเรียนคิดว่าลักษณะการคบเพื่อนของคนเหล่านี้เป็นอย่างไร

.....*แนวตอบ* (ขึ้นอยู่กับคำตอบของนักเรียน) การคบเพื่อนของวัยรุ่นจะเลือกคบเพื่อนที่มีลักษณะและมีทัศนคติคล้ายๆ กัน เช่น ชื่นชอบกีฬา การละเล่นชนิดเดียว มีงานอดิเรกคล้ายๆ กัน ในกรณีนี้เป็นไปได้ที่นักเรียนจะเลือกคบเพื่อนที่เรียนเก่งเหมือนกัน หรือคบเพื่อนที่เรียกว่า “เด็กเรียน” เหมือนกัน.....

.....

5. นักเรียนคิดว่าการอบรมเลี้ยงดูที่บ้านของคนเหล่านี้เป็นอย่างไร

.....*แนวตอบ* เด็กที่เรียนเก่งส่วนใหญ่ การอบรมเลี้ยงดูที่บ้านค่อนข้างจะเอาใจใส่ อยู่ในครอบครัวที่อบอุ่น พ่อแม่มีกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมความฉลาดของลูก.....

.....

6. นักเรียนสรุปได้ว่าชาวนี้นี้เป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงด้านใด

.....*แนวตอบ* การเปลี่ยนแปลงด้านสติปัญญา.....

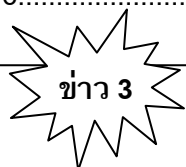
.....

ใบงานที่ 2

ผลของการเปลี่ยนแปลงในวัยรุ่น

รายชื่อสมาชิกในกลุ่ม

- 1.....ชั้น.....เลขที่.....
- 2.....ชั้น.....เลขที่.....
- 3.....ชั้น.....เลขที่.....
- 4.....ชั้น.....เลขที่.....
- 5.....ชั้น.....เลขที่.....
- 6.....ชั้น.....เลขที่.....

อึ้ง! เด็กพิจิตรตั้งท้อง-คลอดก่อนวัยอันควรเฉียดพัน อายุน้อยสุดแค่ 12 ขวบ

พิจิตร - พบสถิติเด็กหญิงเมืองชาละวันตั้งท้อง-คลอดลูกที่โรงพยาบาลก่อนวัยอันควรเฉียดพันราย แกมอายุน้อยสุดแค่ 12 ปี ชื่อ “เด็กหมีจุก” เสียกว่า “เด็กซ่า”

<http://www.manager.co.th/> 4 มิ.ย.57

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านและวิเคราะห์ข่าวต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามลงในช่องว่างที่กำหนดให้

1. สถานการณ์นี้คืออะไร

.....*แนวตอบ*.สถานการณ์ท้องในวัยเรียน.....

2. นักเรียนคิดว่าสถานการณ์นี้เกิดจากกรรมพันธุ์หรือไม่ เพราะเหตุใด

.....*แนวตอบ* (ขึ้นอยู่กับคำตอบของนักเรียน) ไม่เกี่ยวข้องกับพันธุกรรม เกิดจากนักเรียนขาดทักษะชีวิต ไม่สามารถวิเคราะห์ผลดี ผลเสียของการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน.....

3. นักเรียนคิดว่าอารมณ์และจิตใจของเด็กคนนี้เป็นอย่างไร

.....*แนวตอบ* (ขึ้นอยู่กับคำตอบของนักเรียน) วิเคราะห์คำตอบได้เป็น 2 กรณี

กรณีที่ 1 ก่อนมีเพศสัมพันธ์ จนทำให้ท้องในวัยเรียน นักเรียนมีอารมณ์และจิตใจไม่มั่นคง ขาดการยั้งคิดถึงผลดี ผลเสียของการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

กรณีที่ 2 สภาพอารมณ์และจิตใจของนักเรียนหลังจากมีท้อง นักเรียนจะมีสภาพจิตใจที่ย่ำแย่
เนื่องจากได้รับผลกระทบตามมามากมาย เช่น ต้องหยุดเรียน โดนบุคคลรอบข้างตำหนิ นินทา
เป็นต้น.....

4. นักเรียนคิดว่าลักษณะการคบเพื่อนของเด็กคนนี้เป็นอย่างไร

.....**แนวตอบ** (ขึ้นอยู่กับคำตอบของนักเรียน) การคบเพื่อนในวัยนี้มีอิทธิพลมาก เพื่อนอาจมี
อิทธิพลต่อการมีพฤติกรรมดังกล่าว แต่บางครั้งการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนไม่ได้เกี่ยวข้องกับเพื่อน
แต่เกิดจากอารมณ์และจิตใจของนักเรียนที่อยากรู้อยากลอง ขาดสติและการยังคิดถึงผลกระทบที่
ตามมา.....

5. นักเรียนคิดว่าการอบรมเลี้ยงดูที่บ้านของเด็กคนนี้เป็นอย่างไร

.....**แนวตอบ** (ขึ้นอยู่กับคำตอบของนักเรียน) คำตอบเป็นไปได้ทั้งสองกรณี คือ

1. ที่บ้านอบรมเลี้ยงดูดี แต่นักเรียนไม่ได้ปฏิบัติตาม
2. การอบรมเลี้ยงดูที่บ้านไม่ดี พ่อแม่ หรือผู้ปกครองไม่มีเวลาอบรมสั่งสอนลูก

6. นักเรียนสรุปได้ว่าชาวนี้นี้เป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงด้านใด

.....**แนวตอบ** ด้านอารมณ์และจิตใจ.....

ใบงานที่ 2

ผลของการเปลี่ยนแปลงในวัยรุ่น

รายชื่อสมาชิกในกลุ่ม

- 1.....ชั้น.....เลขที่.....
- 2.....ชั้น.....เลขที่.....
- 3.....ชั้น.....เลขที่.....
- 4.....ชั้น.....เลขที่.....
- 5.....ชั้น.....เลขที่.....
- 6.....ชั้น.....เลขที่.....

รวม! เยาวชนวัย 16 ปี ค้ายาเสพติด

รายงานข่าวแจ้งว่า ตำรวจชุดเฉพาะกิจปราบปรามยาเสพติด สถานีตำรวจภูธรหนองขาม อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี จับกุมเยาวชนชายอายุ 16 ปี ได้ภายในห้องพัก พร้อมยึดของกลางยาบ้า 212 เม็ด มูลค่ากว่า 60,000 บาท หลังสืบทราบได้ว่าผู้ต้องหาเป็นเอเยนต์จำหน่ายยาเสพติดให้เด็กนักเรียนใน อ.ศรีราชา ทั้งนี้จากการการสอบสวนให้การรับสารภาพว่า ตนมีปัญหาครอบครัวจึงหนีออกจากบ้านมาเช่าห้องพักอยู่เพียงลำพัง โดยตั้งตัวเป็นพ่อค้ายาเสพติด ซึ่งจะขายให้กับเด็กนักเรียนตามโรงเรียนต่างๆ เพราะเห็นว่ามีรายได้ดี เบื้องต้นจากการตรวจปัสสาวะพบสารเสพติดในร่างกาย และตำรวจได้ตั้งข้อหาซื้อขายยาเสพติดให้โทษประเภท 1 ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและเสพยาเสพติด

<http://news.mthai.com/23> ก.ค.55

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านและวิเคราะห์ข่าวต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามลงในช่องว่างที่กำหนดให้

1. สถานการณ์นี้คืออะไร

.....แนวตอบ เยาวชนค้ายาเสพติด.....

2. นักเรียนคิดว่าสถานการณ์นี้เกิดจากกรรมพันธุ์หรือไม่ เพราะเหตุใด

.....แนวตอบ (ขึ้นอยู่กับคำตอบของนักเรียน) ไม่เกี่ยวข้องกับพันธุกรรม เกิดจากนักเรียนขาดทักษะชีวิต ไม่สามารถวิเคราะห์ผลดี ผลเสียของการค้ายา.....

3. นักเรียนคิดว่าอารมณ์และจิตใจของคนนี้เป็นอย่างไร

.....แนวตอบ (ขึ้นอยู่กับคำตอบของนักเรียน) อารมณ์และจิตใจไม่มั่นคง

4. นักเรียนคิดว่าลักษณะการคบเพื่อนของเขาเป็นอย่างไร

.....แนวตอบ (ขึ้นอยู่กับคำตอบของนักเรียน) เพื่อนมีอิทธิพลต่อการทำพฤติกรรมนี้มาก

5. นักเรียนคิดว่าการอบรมเลี้ยงดูที่บ้านของเขาเป็นอย่างไร

.....แนวตอบ (ขึ้นอยู่กับคำตอบของนักเรียน) คำตอบเป็นไปได้ทั้งสองกรณี คือ

1. ที่บ้านอบรมเลี้ยงดูดี แต่นักเรียนไม่ได้ปฏิบัติตาม

2. การอบรมเลี้ยงดูที่บ้านไม่ดี พ่อแม่ หรือผู้ปกครองไม่มีเวลาอบรมสั่งสอนลูก

6. นักเรียนสรุปได้ว่าชาวนี้นี้เป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงด้านใด

..... แนวตอบ อารมณ์และจิตใจ สังคม.....

ใบงานที่ 2

ผลของการเปลี่ยนแปลงในวัยรุ่น

รายชื่อสมาชิกในกลุ่ม

- 1.....ชั้น.....เลขที่.....
- 2.....ชั้น.....เลขที่.....
- 3.....ชั้น.....เลขที่.....
- 4.....ชั้น.....เลขที่.....
- 5.....ชั้น.....เลขที่.....
- 6.....ชั้น.....เลขที่.....

ข่าว 5

ยกพวกทะเลาะวิวาท หญิงยุคเรยา ตีกันแย่งผู้ชาย

เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ สภ.เมืองลำปาง จึงรีบไปที่เกิดเหตุ พบวัยรุ่นหญิงจำนวนมาก กำลังลงมือตีต่อกัน ชนละมุนวุ่นวาย และใกล้ๆ มีวัยรุ่นชายยืนกันเพื่อไม่ให้พวกคนแต่ละฝ่ายเข้า ทะลุมบอนกัน นอกจากนี้ ยังมีเพื่อนฝูงของแต่ละฝ่ายคอยส่งเสียงเชียร์พวกที่ลงมือทะเลาะกันบน สะพานอย่างอีกที

หลังจากนำตัวมาสอบสวนที่ สภ.เมืองลำปาง จึงทราบว่าทั้งหมดเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ใน จ.ลำปาง ทั้ง 3 แห่ง เป็นเด็กช่วงอายุ 14 - 16 ปี และทั้งหมดรับสารภาพว่าได้ก่อเรื่อง เกี่ยวกับสถาบันของแต่ละโรงเรียนแต่อย่างใด แต่ในกลุ่มนั้นมีนักเรียนหญิง ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาคนหนึ่ง ถูกฝ่ายนักเรียนหญิง ม.ปลาย รายหนึ่ง แย่งแฟนหนุ่มไป จึงสร้างความไม่พอใจ ให้กับนักเรียนสาวที่สูญเสียแฟนหนุ่มไป จึงโทรศัพท์ไปบอกเพื่อนที่เป็นนักเรียนด้วยกัน และทั้งหมดจึงนัด มาเคลียร์ปัญหารักสามเส้า ที่ได้สะพานที่เกิดเหตุ

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านและวิเคราะห์ข่าวต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามลงในช่องว่างที่กำหนดให้

1. สถานการณ์นี้คืออะไร

.....แนวตอบ นักเรียนทะเลาะวิวาท.....

2. นักเรียนคิดว่าสถานการณ์นี้เกิดจากกรรมพันธุ์หรือไม่ เพราะเหตุใด

.....แนวตอบ (ขึ้นอยู่กับคำตอบของนักเรียน) ไม่เกี่ยวข้องกับพันธุกรรม เกิดจากนักเรียนขาด ทักษะชีวิต ไม่สามารถวิเคราะห์ผลดี ผลเสียของคำยา

3. นักเรียนคิดว่าอารมณ์และจิตใจของกลุ่มคนเหล่านี้เป็นอย่างไร

.....แนวตอบ (ขึ้นอยู่กับคำตอบของนักเรียน) อารมณ์และจิตใจไม่มั่นคง

4. นักเรียนคิดว่าลักษณะการคบเพื่อนของกลุ่มคนเหล่านี้เป็นอย่างไร

.....แนวตอบ คบเพื่อนไม่ดี.....

5. นักเรียนคิดว่าการอบรมเลี้ยงดูที่บ้านเป็นอย่างไร

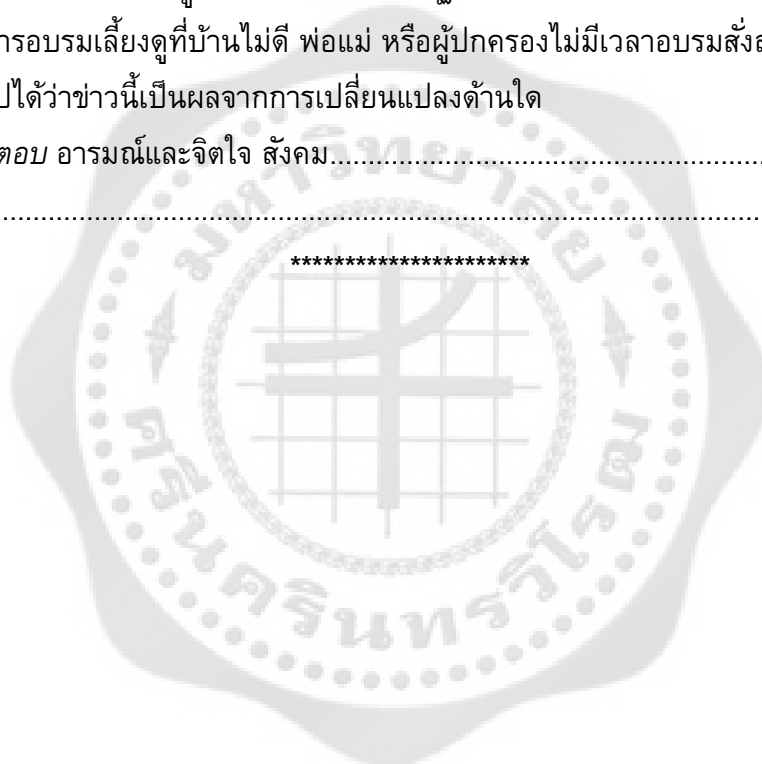
.....แนวตอบ (ขึ้นอยู่กับคำตอบของนักเรียน) คำตอบเป็นไปได้อย่างสองกรณี คือ

1. ที่บ้านอบรมเลี้ยงดูดี แต่นักเรียนไม่ได้ปฏิบัติตาม

2. การอบรมเลี้ยงดูที่บ้านไม่ดี พ่อแม่ หรือผู้ปกครองไม่มีเวลาอบรมสั่งสอนลูก

6. นักเรียนสรุปได้ว่าข่าวนี้เป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงด้านใด

..... แนวตอบ อารมณ์และจิตใจ สังคม.....

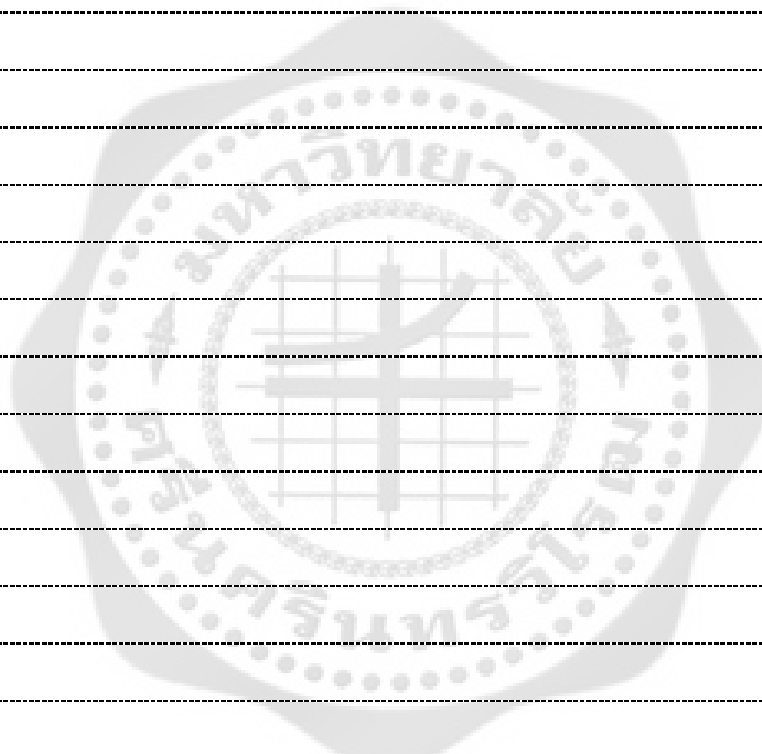

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ 3
พัฒนาการของวัยรุ่น

คำชี้แจง

ให้นักเรียนไปศึกษาความรู้เรื่อง พัฒนาการของวัยรุ่น เพิ่มเติมใน YOUTUBE โดยให้นักเรียน
พิมพ์คำค้นว่า “พัฒนาการของวัยรุ่น อะกัมพ์มะ สตูดิโอ” แล้วสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้มาไม่ต่ำกว่าครึ่ง
หน้า แต่ไม่เกิน 1 กระดาษ A4

ใบความรู้ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตด้านร่างกาย

1. กรรมพันธุ์

กรรมพันธุ์ หรือ พันธุกรรม (Heredity) หมายถึง สิ่งที่เป็นลักษณะต่างๆของสิ่งมีชีวิตที่ได้รับการถ่ายทอดมาจากสิ่งมีชีวิตรุ่นก่อนหน้าโดยสามารถถ่ายทอดส่งต่อจากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่งได้ หรือ พันธุกรรม (Heredity) คือ เป็นการถ่ายทอดลักษณะต่างๆ ของสิ่งมีชีวิตจากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง (รุ่นลูกรุ่นหลาน) ได้ เช่น คนรุ่นพ่อแม่สามารถถ่ายทอดลักษณะต่างๆ ลงไปยังรุ่นลูกรุ่นหลานของตนได้

2. ภาวะโภชนาการ

การรับประทานอาหารให้ครบ 5 หมู่ ให้เป็นนิสัย ซึ่งประกอบด้วยคาร์โบไฮเดรต ไขมัน โปรตีน เกลือแร่และวิตามิน ไม่ควรกินอาหารมากเกินไป เพราะจะทำให้อ้วน ซึ่งจะส่งผลเสียต่อสุขภาพร่างกายในการเสี่ยงที่จะเป็นโรคเบาหวาน หรือ ไขมันในเลือดสูง ตลอดจนเป็นความดันโลหิตสูง

3. การออกกำลังกาย

การออกกำลังกายมีประโยชน์โดยตรงกับการพัฒนากระดูกและกล้ามเนื้อ และเป็นตัวช่วยให้สำคัญให้มีการเจริญเติบโตเป็นอย่างดี โดยสรุปการออกกำลังกายมีประโยชน์ ดังนี้

1. เพิ่มการสร้างมวลกระดูก ทำให้กระดูกเจริญเติบโต ซึ่งมีผลต่อความสูงของเด็ก
2. การออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ จะส่งเสริมความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ พัฒนาระบบประสาทสั่งการการเคลื่อนไหวที่เกี่ยวกับการทำงานของกล้ามเนื้อ
3. ทำให้ระบบหัวใจ และหลอดเลือดแข็งแรงขึ้น
4. ช่วยควบคุมน้ำหนักตัว การออกกำลังกายเป็นวิธีที่ดีที่สุด ในการควบคุมน้ำหนักตัว
5. ช่วยส่งเสริมสุขภาพกาย ใจ ให้แข็งแรง การออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ ไม่ว่าจะเป็นการออกกำลังกายกับ พ่อ แม่ เพื่อนๆ เด็กในวัยเดียว หรือวัยใกล้เคียงกัน จะทำให้เด็กเกิดความสุขสนุกสนาน เพราะได้มีสังคม และทำให้สุขภาพร่างกาย แข็งแรง อารมณ์แจ่มใส และรู้สึกที่ตนเองเป็นคนแข็งแรง มีความมั่นใจ และกล้าแสดงออก

4. สุขภาพร่างกาย

การมีโรคประจำตัว เช่น โรคหัวใจ โรคปอดเรื้อรัง โรคภูมิแพ้เรื้อรัง โรคทางเดินอาหาร แพ้อาหารบางชนิดอย่างรุนแรง และภาวะเครียด จะมีผลต่อการเจริญเติบโตของร่างกาย

5. ฮอรโมน

5.1 ฮอรโมนเจริญเติบโต (Growth hormone)

เป็นฮอรโมนที่หลั่งจากต่อมใต้สมองส่วนหน้า และออกฤทธิ์ผ่าน insulin-like Growth Factor-1 (IGF-1) มีส่วนสำคัญในการกระตุ้นการเจริญเติบโตหรือการเพิ่มความยาวของกระดูก สำหรับเด็กที่ขาดฮอรโมนดังกล่าวจะมี การเจริญเติบโตน้อยกว่าปกติ โดยจะมีลักษณะตัวเตี้ย และความสูงต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งสาเหตุของการขาดฮอรโมนเจริญเติบโตเกิดจากความผิดปกติของต่อมใต้สมองหรือสมองส่วนไฮโปธาลามัส

5.2 ฮอรโมนไทรอยด์ (Thyroid hormone)

เป็นฮอรโมนที่สร้างและหลั่งออกมาจากต่อมไทรอยด์ซึ่งอยู่บริเวณด้านหน้าของลำคอ มีความสำคัญในการควบคุมการทำงานของร่างกาย และการเจริญเติบโตของกระดูก ในเด็กที่มีภาวะขาดหรือพร่องฮอรโมนไทรอยด์จะมีการเจริญเติบโตที่ช้ากว่าปกติ

5.3 ฮอรโมนเพศ (Sex hormone)

มีความสำคัญในการเจริญเติบโตของกระดูก และการ พัฒนาลักษณะทางเพศ กล่าวคือ เมื่อเข้าสู่วัยรุ่น ฮอรโมนเพศเทสโทสเตอโรน (Testosterone) ในเด็กผู้ชาย จะทำให้มีการพัฒนาขยายขนาดของอวัยวะเพศร่วมกับมีขนขึ้นที่บริเวณหัวหน่าว ส่วนฮอรโมนเพศเอสโตรเจน (Estrogen) ในเด็กผู้หญิงจะทำให้มีการขยายตัวของเต้านม สะโพกผาย และลักษณะอื่นๆ ที่บ่งบอกถึงความเป็นสาว

5.4 ฮอรโมนกลูโคคอร์ติคอยด์ (Glucocorticoid)

เป็นฮอรโมนที่สร้างจากต่อมหมวกไต และมีความสำคัญในกระบวนการทำงานของร่างกาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการตอบสนองต่อภาวะเจ็บป่วย ฮอรโมนชนิดนี้อาจมีผลเสียต่อการเจริญเติบโต เช่น โรคที่มีการสร้างฮอรโมนชนิดนี้มากผิดปกติ ทำให้เด็กอ้วน และตัวเตี้ยกว่าปกติ นอกจากนี้การได้รับยา glucocorticoid ปริมาณสูงและเป็นเวลานานในการรักษาโรคหอบหืด โรคไต และโรคมะเร็ง จะส่งผลให้เด็กมีการเจริญเติบโตช้าเช่นกัน ทั้งยังอาจทำให้เกิดภาวะอ้วน กระดูกบาง หรือกระดูกพรุนอีกด้วย

เมื่อโตขึ้นเราจะสูงเท่าไรหน้า ??

หลายๆ คนอาจจะสงสัยว่าเมื่อโตขึ้นจะสูงเท่าไร เพราะว่าพ่อแม่ก็ไม่ได้สูงมาก หากดีมนมทุกวัน และออกกำลังกายที่ยืดระยางของร่างกาย เช่น กระโดดสูง หรือบาสเกตบอล จะทำให้สูงกว่ารุ่นพ่อแม่ได้หรือไม่ วัยรุ่นหลายๆ คน อาจกังวล หรือเครียดเพราะสมัยปัจจุบันความสูงของวัยรุ่นไทยเฉลี่ยสูงขึ้นกว่าเดิมอันเนื่องมาจากภาวะโภชนาการที่ขึ้น วัยรุ่นที่มีพ่อแม่และแม่เตี้ย ก็กังวลว่าตนเองจะเตี้ยตาม โดยปกติแล้ว คุณหมอเด็กหรือกุมารแพทย์จะมีวิธีคาดการณ์ความสูงสุดท้ายของเด็กเมื่อเป็นผู้ใหญ่ ได้ 2 วิธีใหญ่ๆ ซึ่งสามารถทำได้เอง คือ การคำนวณความสูงสุดท้ายของเด็กจากความสูงของคุณพ่อคุณแม่ (Mid-parental height หรือ Target height) ซึ่งควรจะทำเมื่อเด็กมีอายุเกิน 4 ปี ขึ้นไป โดยสามารถคำนวณได้ดังนี้

1. นำความสูงของคุณพ่อเป็นเซนติเมตรกับความสูงของคุณแม่ เป็นเซนติเมตรมาบวกกัน 1.1 ถ้าเป็นเด็กชายให้เอา 13 มาบวกเพิ่ม แล้วนำผลลัพธ์ที่ได้มาหารด้วย 2 จะได้ความสูงสุดท้ายที่ควรจะเป็นเป็นเซนติเมตรของเด็กชาย

1.2 ถ้าเป็นเด็กหญิงให้เอา 13 มาลบออก แล้วนำผลลัพธ์ที่ได้มาหารด้วย 2 จะได้ความสูงสุดท้ายที่ควรจะเป็นเป็นเซนติเมตรของเด็กหญิง

อย่างไรก็ตามความเป็นไปได้ของความสูงสุดท้ายทั้งของเด็กชายและเด็กหญิงจะอยู่เป็นช่วง คือ จะอยู่ในช่วงของความสูงสูงสุดที่เป็นไปได้กับความสูงต่ำสุดที่เป็นไปได้ ดังนั้นให้นำผลลัพธ์ที่ได้จากข้อ มาคำนวณต่อดังนี้

2. หาช่วงของความสูงที่เป็นไปได้ โดย

2.1 สำหรับเด็กชายให้นำผลลัพธ์จากข้อ 1.1 มาถูกบวกเพิ่มด้วย 10 เซนติเมตร จะได้ผลลัพธ์เป็นความสูงสุดท้ายที่สูงสุดที่เป็นไปได้ และให้นำผลลัพธ์จากข้อ 1.1 มาถูกลบออกด้วย 10 เซนติเมตร จะได้ผลลัพธ์เป็นความสูงสุดท้ายที่ต่ำสุดที่เป็นไปได้

$$\text{เด็กชาย} = \frac{(\text{ความสูงของคุณพ่อเป็นเซนติเมตร} + \text{ความสูงของคุณแม่เป็นเซนติเมตร} + 13)}{2}$$

2

ความเป็นไปได้ของความสูงสุดท้ายของเด็กชายเมื่อเป็นผู้ใหญ่ จะอยู่ในช่วง ± 10 เซนติเมตร

2.2 สำหรับเด็กหญิงให้นำผลลัพธ์จากข้อ 1.2 มาถูกบวกเพิ่มด้วย 9 เซนติเมตร จะได้ผลลัพธ์เป็นความสูงสุดท้ายที่สูงสุดที่เป็นไปได้ และให้นำผลลัพธ์จากข้อ 1.2 มาถูกลบออกด้วย 9 เซนติเมตร จะได้ผลลัพธ์เป็นความสูงสุดท้ายที่ต่ำสุดที่เป็นไปได้

เด็กหญิง = $\frac{(\text{ความสูงของคุณพ่อเป็นเซนติเมตร} + \text{ความสูงของคุณแม่เป็นเซนติเมตร} - 13)}{2}$

2

ความเป็นไปได้ของความสูงสุดท้ายของเด็กหญิงเมื่อเป็นผู้ใหญ่ จะอยู่ในช่วง ± 9 เซนติเมตร

คุณหมอเด็กบางท่าน อาจจะ อนุโลมใช้ + 7 ซม. หาช่วงของความสูงสุดท้ายของเด็กชายและเด็กหญิงเมื่อหยุดโตหรือเมื่อเป็นผู้ใหญ่ เพื่อทำให้ความกว้างของช่วงของความสูงสุดท้ายของเด็กชายและเด็กหญิงแคบลง

แหล่งอ้างอิง

1. คิตโกธร. ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการเจริญเติบโต. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2557 จาก www.kidgrowth.net/index.php?lay=show&ac=article&Id=5381155
2. เทคโนโลยีชีวภาพ แหล่งรวมความรู้ทางเทคโนโลยีชีวภาพ. พันธุกรรม คือ อะไร. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2557 จาก www.thaibiotech.info/what-is-heredity.php
3. ศูนย์กายภาพบำบัด คณะกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยมหิดล ออกกำลังกายอย่างไร..ให้เด็กสุขภาพดี. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2557 จาก <http://www.pt.mahidol.ac.th/ptclinic/index>

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 ฉันจะเผชิญการเปลี่ยนแปลงได้อย่างไร (50 นาที)

สาระสำคัญ

การเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ และสังคมในวัยรุ่นอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้วัยรุ่นเกิดความสงสัย สับสน และมีความยุ่งยากในการปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ความเข้าใจการเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่นของบุคคลในครอบครัว การรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงตนเองของวัยรุ่น รวมทั้งการเรียนรู้วิธีการปรับตัวอย่างเหมาะสม จะทำให้วัยรุ่นยอมรับและปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

สามารถเสนอแนวทางการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม ในวัยรุ่นได้

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. การวิเคราะห์ผู้เรียน (10 นาที)

1.1 ครูถามนักเรียนว่า

- นักเรียนรู้สึกอย่างไร ถ้าพ่อแม่พูดว่า หนูโตเป็นหนุ่ม เป็นสาวแล้วนะ เพราะอะไรพ่อหรือแม่ถึงพูดเช่นนั้น
- นักเรียนรู้สึกอย่างไร ถ้าพ่อกับแม่ หอมแก้มต่อหน้าคนอื่น ๆ (อาจจะมีนักเรียนบางคนรู้สึกเป็นเรื่องธรรมดา เพราะพ่อแม่หอมแก้มเป็นเรื่องปกติในชีวิตประจำวัน ให้ ครูถามนักเรียนที่รู้สึกว่าอาย เพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน)

1.2 ครูสรุปว่า จากคำถามแรกบางคนอาจรู้สึกไม่ชอบที่พ่อแม่พูดเช่นนั้น เนื่องจากรู้สึกว่าตนเองเป็นเด็ก อยากเล่นแบบเด็ก ไม่อยากรับผิดชอบกิจกรรมบางอย่างที่พ่อแม่มอบให้ แต่บางครั้งนักเรียนรู้สึกว่า อยากให้พ่อแม่มองว่านักเรียนโตแล้ว สามารถรับผิดชอบตนเองได้ เช่น สามารถไปเที่ยวต่างจังหวัดกับเพื่อนได้ เป็นต้น ส่วนคำถามที่สอง นักเรียนหลายๆ คน อาจไม่คุ้นชิน กับการที่พ่อแม่หอมแก้ม เพราะพ่อแม่ไม่ได้หอมแก้มมานานแล้ว แต่บางคนพ่อแม่ยังหอมแก้มทุกวันเป็นเรื่องปกติ เพราะพ่อแม่จะมองนักเรียนยังเป็นเด็ก จึงแสดงออกเหมือนว่านักเรียนยังเป็นเด็ก แต่ในความรู้สึกของนักเรียนจะรู้สึกอายเพื่อน กลัวเพื่อนล้อว่าเป็นลูกแฉ่ ลูกติดพ่อแม่

1.3 ครูให้นักเรียนสำรวจตนเองในใบงานที่ 4 การเปลี่ยนแปลงด้านอารมณ์ จิตใจ

1.4 หลังจากนักเรียนทำกิจกรรมในใบงานที่ 4 เสร็จเรียบร้อยแล้ว ครูให้นักเรียนสำรวจตนเองว่าการเปลี่ยนแปลงด้านอารมณ์ จิตใจ และด้านสังคมเป็นอย่างไรบ้าง โดยครูขออาสาสมัครนักเรียนจำนวน 1 คน ช่วยครูนับจำนวนนักเรียนที่มีการเปลี่ยนแปลงด้านอารมณ์ จิตใจ และด้านสังคมเหมือนๆ กัน

2. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ และกระตุ้นให้นักเรียนคิด (15 นาที)

2.1 ครูนำเข้าสู่กิจกรรมการเรียนรู้ โดยสรุปว่า ส่วนใหญ่นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงด้านอารมณ์ จิตใจ และด้านสังคมคล้ายๆ กัน เพราะนักเรียนอยู่ในช่วงวัยเดียวกัน คือ วัยรุ่นตอนต้น เช่นเดียวกันกับ ผู้ที่อยู่ในช่วงวัย รุ่นตอนกลาง และวัยรุ่นตอนปลาย การเปลี่ยนแปลงด้านอารมณ์ จิตใจ และด้านสังคมจะคล้ายๆ กัน

2.2 ครูสอบถามนักเรียนเพิ่มเติมว่า การเปลี่ยนแปลงต่างๆ เหล่านี้ มีผลต่อดำเนินชีวิตของเราหรือไม่ หรือทำให้มีปัญหา หรือขัดแย้งกับคนรอบข้างหรือไม่ (ครูอาจยกตัวอย่างเพิ่มเติม เช่น ทะเลาะกับพ่อแม่ รู้สึกว่าพ่อแม่ไม่เข้าใจ เป็นต้น ครูอาจสุ่มถามนักเรียนเป็นบางคน เพื่อให้นักเรียนเข้าใจมากขึ้น)

2.3 ครูแบ่งนักเรียนตามเพศออกเป็นกลุ่มๆ ละ 4-5 คน เพื่อทำ ใบงานที่ 5 การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมในวัยรุ่น

ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า จากกิจกรรมในใบงานที่ 4 การเจริญเติบโตและพัฒนาการในวัยรุ่น ตอนต้นส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านอารมณ์ จิตใจ และด้านสังคม หากนักเรียนไม่สามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว อาจส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของนักเรียนได้ ดังนั้น ครูจึงอยากให้นักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงของตนเองกับเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม แล้วสรุปเป็นความคิดเห็นของกลุ่ม

2.3 ครูมอบหมายให้แต่ละกลุ่มคัดเลือกประธาน เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการอภิปราย คัดเลือกเลขานุการกลุ่ม เพื่อทำหน้าที่ในการจด บันทึกผลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกภายในกลุ่ม และให้คัดเลือกตัวแทนกลุ่มนำเสนอหน้าชั้นเรียน

3. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ (20 นาที)

3.1 ก่อนที่ตัวแทนกลุ่มจะนำเสนอ ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละคนสรุปความรู้ที่ได้จากการนำเสนอของตัวแทนกลุ่ม และความคิดเห็นของนักเรียนคนอื่นๆ ในห้อง มาส่งครูในสัปดาห์ถัดไป

3.2 ครูสุ่มกลุ่มมานำเสนอ จำนวน 2 กลุ่ม เพื่อจะได้มีเวลาให้นักเรียนได้ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

4. สรุปการเรียนรู้ (5 นาที)

ครูร่วมกับนักเรียนสรุปความรู้ที่ได้จากการทำกิจกรรม โดยถามนักเรียนว่า

- ได้เรียนรู้อะไรจากการทำกิจกรรมนี้

ครูเพิ่มเติมประเด็น

- การเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมเป็นเรื่องปกติของมนุษย์ แต่ นักเรียนต้องรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง เพื่อปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม

ใบงานที่ 4 เรื่อง การเปลี่ยนแปลงด้านอารมณ์ จิตใจ

คำชี้แจง

ให้นักเรียนสำรวจอารมณ์และจิตใจของตนเองในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความ ที่นักเรียนคิดว่านักเรียนมีอารมณ์และจิตใจเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

- ☐ กังวลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย
- ☐ กังวลเกี่ยวกับอารมณ์ทางเพศที่สูงขึ้น
- ☐ กังวลเกี่ยวกับกลัวว่าพ่อแม่จะไม่รักเหมือนเดิม
- ☐ กังวลเกี่ยวกับรูปร่างหน้าตาของตนเอง
- ☐ รู้สึกอยากเป็นอิสระ
- ☐ อยากให้พ่อแม่ ครู และเพื่อนเชื่อมั่น และศรัทธาในตนเองมากขึ้น
- ☐ อยากทำอะไรที่สนุกและท้าทาย
- ☐ อยากรู้ อยากเห็น อยากลอง โดยเฉพาะสิ่งที่ผู้ใหญ่ห้าม
- ☐ อยากเป็นที่ยอมรับของเพื่อนๆ
- ☐ อยากอยู่กับเพื่อนๆ มากกว่าครอบครัว
- ☐ อยากคบเพื่อนต่างเพศ

ใบงานที่ 5 (สำหรับกลุ่มนักเรียนชาย)

เรื่อง การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมในวัยรุ่น

คำชี้แจง

ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามเพศ กลุ่มละ 4-5 คน แต่ละกลุ่มเลือกประธาน และเลขานุการกลุ่ม โดยประธานทำหน้าที่เป็นผู้นำกระบวนการ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายในกลุ่ม สมาชิกในกลุ่ม มีหน้าที่ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยมีเลขานุการกลุ่ม ทำหน้าที่จดบันทึก นักเรียนสามารถอ่าน ใบความรู้ และหนังสือเรียนประกอบการทำกิจกรรมนี้

1. “ฉันเห็นสาว ๆ สวย ๆ แล้ว ฉันรู้สึกตื่นตัวทางเพศ และมีอารมณ์ทางเพศ”

คำถาม

- สาเหตุเกิดจากอะไร

- มีแนวทางการปรับตัวอย่างไร

2. “ใคร ๆ ก็มักจะบอกว่าฉันเก้งก้าง ฉันไม่ชอบเลย”

- สาเหตุเกิดจากอะไร

- มีแนวทางการปรับตัวอย่างไร

3. “ฉันรู้สึกว่าคุณกับพ่อแม่ไม่รู้เรื่อง”

- สาเหตุเกิดจากอะไร

- มีแนวทางการปรับตัวอย่างไร

4. “พ่อชอบดูฉันว่ากลับบ้านเย็น ทำไ้ได้ เล่นกับเพื่อนๆ สนุกกว่า กลับไปอยู่บ้านเป็นไหนๆ”

- สาเหตุเกิดจากอะไร

- มีแนวทางการปรับตัวอย่างไร

ใบงานที่ 5 (สำหรับกลุ่มนักเรียนหญิง)
เรื่อง การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมในวัยรุ่น

คำชี้แจง

ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามเพศ กลุ่มละ 4-5 คน แต่ละกลุ่มเลือกประธาน และเลขานุการกลุ่ม โดยประธานทำหน้าที่เป็นผู้นำกระบวนการ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายในกลุ่ม สมาชิกในกลุ่ม มีหน้าที่ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยมีเลขานุการกลุ่มทำหน้าที่จดบันทึก นักเรียนสามารถอ่าน ใบความรู้ และหนังสือเรียนประกอบการทำกิจกรรมนี้

1. “ฉันรู้สึกว่ามันฉันโตขึ้น มีเพื่อนนักเรียนชายบางคนชอบมองที่หน้าอกฉัน”

- สาเหตุเกิดจากอะไร

- มีแนวทางการปรับตัวอย่างไร

2. “ฉันรู้สึกท้อใจมาก สิวที่หน้าเห่อจริงๆ”

- สาเหตุเกิดจากอะไร

- มีแนวทางการปรับตัวอย่างไร

3. “ฉันรู้สึกว่าคุณกับพ่อแม่ไม่ค่อยรู้เรื่อง”

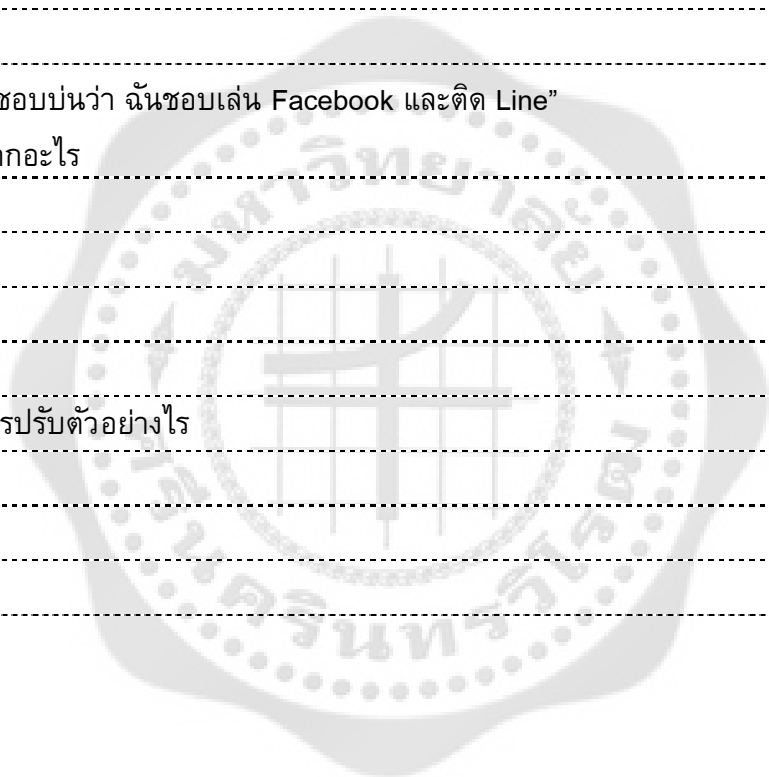
- สาเหตุเกิดจากอะไร

- มีแนวทางการปรับตัวอย่างไร

4. “พ่อกับแม่ ชอบบ่นว่า ฉันชอบเล่น Facebook และติด Line”

- สาเหตุเกิดจากอะไร

- มีแนวทางการปรับตัวอย่างไร

ใบความรู้ เรื่อง ของหนุ่ม ๆ

เข้าวัยสาว สาวน้อยจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัดในร่างกายตัวเอง ตามธรรมชาติจะเปลี่ยนในช่วงวัยรุ่น หรือ 12-13 ปี ขึ้นไป ซึ่งจะเร็วกว่าเด็กผู้ชายเล็กน้อย ช่วงนี้สาวน้อยจึงชอบเฝ้ามองส่องกระจกดูรูปร่าง หน้าตาของตัวเองมากกว่าปกตินิดหน่อย ร่างกายจะสูงขึ้น มีไขมันและกล้ามเนื้อตามส่วนต่างของร่างกายมากขึ้น ออกใหญ่ขึ้น ตะโพกผายใหญ่ขึ้น ต้นขาและก้นมีเนื้อมากขึ้น มีขนที่อวัยวะเพศ และรักแร้ ทั้งหมดนี้เป็นผลจากฮอร์โมนเพศหญิงนั่นเอง

เรื่องควรรู้เกี่ยวกับสาว

หน้าอก ออกมีหน้าที่ผลิตนมเพื่อให้ลูกได้ดื่มนม และเต้านม หน้าอกของสาว ๆ ทั่วไป มันก็ย่อมต้องมีทั้งใหญ่ ทั้งเล็ก ไม่ว่าเล็กหรือใหญ่ถือว่าปกติทั้งสิ้น และสามารถผลิตน้ำนมให้ลูกได้ดื่มนมได้เพียงพอเช่นเดียวกัน

อวัยวะเพศ อวัยวะเพศก็เช่นเดียวกับอวัยวะส่วนอื่นๆ ของร่างกายเด็กหญิงที่ขยายใหญ่ขึ้นตามตัว เมื่อโตเป็นสาวผู้หญิงแต่ละคนควรที่จะสำรวจร่างกายและอวัยวะเพศของตัวเอง เพื่อที่จะเรียนรู้จักตนเองให้ละเอียดขึ้น จะได้ดูแลรักษาได้อย่างถูกสุขลักษณะ

ประจำเดือน คือสิ่งแสดงให้เห็นว่าระบบสืบพันธุ์ของเพศหญิงซึ่งควบคุมการทำงานของฮอร์โมนเพศเอสโตรเจนเริ่มทำงานแล้ว ทำให้ไข่ฟองเล็กๆ 12-20 ฟอง เจริญขึ้นในรังไข่ทุกๆ รอบ 1 เดือน (ซึ่งที่จริงระยะ 1 รอบเดือนของคนแต่ละคนก็จะมี ความแตกต่างกัน บางคน 21 วัน ก็ครบรอบแล้ว แต่บางคนอาจยาวนานถึง 40 วัน)

ฮอร์โมนจะทำให้ไข่ในรังไข่เจริญเติบโตขึ้นพร้อม กับทำให้เยื่อบุมดลูกหนาขึ้นด้วย ตามปกติจะมีไข่เพียงใบเดียวเท่านั้นที่จะเจริญมากกว่าใบอื่นๆ มันจะสุกและหลุดออกจากรังไข่เคลื่อนเข้าไปในท่อรังไข่ เพื่อรอรับการปฏิสนธิจากตัวสุจิของฝ่ายชายที่จะเข้ามา แต่ถ้าไม่มีการปฏิสนธิไข่ก็จะสลายตัวออกมาพร้อมกับเยื่อบุมดลูกที่ หลุดลอกเป็นประจำเดือน ออกมาภายนอกอวัยวะเพศผู้หญิงคนหนึ่งๆ เฉลี่ยจะเกิดมาพร้อมกับไข่ประมาณ 250,000 ใบในรังไข่แต่ละข้าง แต่จะมีไข่ที่เจริญเติบโตทั้งหมดประมาณ 400 กว่าใบเท่านั้นเอง

อยู่ให้เป็นสุขกับประจำเดือน

- ระดับฮอร์โมนที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเดือน มีผลทำให้อารมณ์ของสาว ๆ เปลี่ยนไปด้วย : ช่วงไข่ตกจะมีผลกำลังเรียวแรงแข็งขึ้นขึ้น เช็กซีขึ้น มีอารมณ์ทางเพศสูงขึ้น ในช่วงที่ว่่านี บางคนอาจกินจุ หงุดหงิด ขี้โมโห ขี้น้อยใจ หรือเจ้าน้ำตาก่อนที่รอบเดือนจะมา โดยไม่มีสาเหตุ
- หน้าอกจะคัดตึง และบางทีอาจจะเจ็บ ๆ บางทีจะมีสีขึ้นตามใบหน้า และท้องผูก
- การรับประทานผักผลไม้ให้มาก ลดปริมาณน้ำตาลในอาหารรวมทั้งเกลือบ้าง จะช่วยให้ อาการข้างต้นเบาเทาลง การออกกำลังกายสม่ำเสมอก็ช่วยได้มากทีเดียว
- สาวบางคนอาจจะมีอาการปวดท้องน้อยมากหรือน้อย และอาจมีอาการท้องเสีย หรือมีไข้ ในช่วงที่มีประจำเดือน อาการเหล่านี้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้เสมอ วิธีบำบัดคือ ใช้น้ำร้อน ประคบท้องน้อยในช่วงนั้น อาจทานยาแก้ปวดประจำเดือน
- ประจำเดือนที่หลังออกมามักจะขึ้นแดง และบางทีมีก้อนเลือดออกมาเป็นลิ่มเล็ก ๆ ด้วย เมื่อออกมาสัมผัสกับอากาศจะมีสีเข้มขึ้น และมีกลิ่นเหม็นเล็กน้อย ดังนั้นจึงควรทำความสะอาด อวัยวะภายนอกและเปลี่ยนผ้าอนามัยบ่อย ๆ
- อวัยวะเพศของผู้หญิงมีระบบทำความสะอาดตามธรรมชาติอยู่ ดังนั้นโดยทั่วไปถ้าไม่มี ปัญหาสุขภาพใดๆ ก็ไม่มีความจำเป็น โดยเฉพาะการใช้สเปรย์ หรือน้ำยาฆ่าล้างเชื้อโรค ฉีดล้างเข้าไปในช่องคลอด

ข้อสงสัยสาว ๆ

- มีประจำเดือนแล้วแสดงว่าหนูสามารถตั้งครรภ์ได้ใช่ไหมคะ
ถูกต้อง การมีประจำเดือนเป็นสิ่งที่บอกว่า ระบบสืบพันธุ์ของร่างกายผู้หญิงมีความพร้อมที่จะผสมพันธุ์ และให้กำเนิดบุตรได้แล้ว ดังนั้น สาวน้อยที่เริ่มมีประจำเดือนจะต้องมีความ ระวังตัวตัวเอง และตระหนักในข้อนี้เสมอ
- ประจำเดือนมาช้า มีปัญหาหรือเปล่า
ไม่มีปัญหาแต่อย่างใด ถ้าประจำเดือนของหนูมาช้ากว่าเพื่อนร่วมห้องเรียนสัก 6 เดือน 1 ปี หรือ 2 ปี โดยปกติหญิงสาวจะมีประจำเดือนที่อายุ 13-14 ปี แต่ในปัจจุบันเด็กหญิงจำนวน ไม่น้อยมีประจำเดือนตั้งแต่อายุ 10-12 ปี แต่ถ้าอายุ 17 ปี แล้วยังไม่มาควรไป พบแพทย์เพื่อขอคำปรึกษา เพราะอาจจะมี ความผิดปกติบางอย่างเกิดขึ้นในร่างกายของหนู

- ในช่วงระยะที่ไม่มีประจำเดือน ทำไมจึงมีมูกหรือสารชั้นๆ มาจากช่องคลอดของหนู หนู ผิดปกติไหมคะ

เป็นเรื่องธรรมชาติของหญิงวัยเจริญพันธุ์ที่อาจ จะมีมูกใสหรือชั้น สีขาวๆ เหลือง ออกมาจากช่องคลอดได้ เป็นสิ่งขับออกมาตามธรรมชาติตามระดับของฮอร์โมน เพื่อทำหน้าที่ช่วยหล่อลื่นให้ช่องคลอดเป็นปกติ และเวลาที่มีการตื่นตัวทางเพศ สารนี้ก็จะหลั่งออกมามากกว่าปกติ เพื่อช่วยหล่อลื่นมากขึ้นจะได้ไม่เจ็บเวลาที่มีการร่วมเพศ แต่เมื่อรังไข่หยุดทำงานในวัยหมดระดู มูกเหล่านี้จะน้อยลงไปช่องคลอดจึงค่อนข้างแห้ง ต่างจากในวัยสาว ไม่เป็นสิ่งผิดปกติแต่อย่างใด

- ผู้หญิงทำมาสเตอร์ชันได้ไหมคะ

ผู้หญิงส่วนใหญ่ไม่ค่อยยอมคุยถึงเรื่องนี้กันมากนัก เพราะกลัวถูกมองว่าเป็นผู้หญิงแรงสูง หรือมีความต้อ งการทางเพศสูง แต่ในความเป็นจริงจากการวิจัยพบว่า ผู้หญิงส่วนใหญ่ มักจะทำมาสเตอร์เบชันกันทั้งนั้น มันเป็นการปลดปล่อยอารมณ์เพศที่เป็นความสุขของเราเอง ไม่เป็นพิษเป็นภัยกับใคร ไม่ติดเชื้อโรค ไม่ต้องกลัวการตั้งครรภ์

- ถ้าไม่รู้สึกปึงกับผู้ชายเลย คิดว่าเป็นปัญหาไหมคะ

ไม่มีปัญหา ตามธรรมชาติผู้หญิงจะมีความตื่นตัวทางเพศต่ำกว่าผู้ชายและตามวัฒนธรรมไทย ผู้หญิงส่วนใหญ่ถูกเลี้ยงดูให้ระมัดระวังปกปิดในความต้องการทางเพศอยู่แล้ว ดังนั้น ถ้าอยู่ในกลุ่มผู้ชายแล้วสาว ๆ ไม่รู้สึกปึงปึงอะไรกับใครก็เป็นเรื่องธรรมดา

- ความรักของหนูเพียงต้องการใกล้ชิดกับเขา แต่ทำไมเขาต้องการมากกว่านั้น

ก็เพราะฮอร์โมนเพศหญิงและเพศชายไม่เหมือนกันนั่นเอง ความต้องการทางเพศของผู้หญิงปลุกเร้าได้ช้ากว่าของผู้ชาย พุดง่าย ๆ คือ ธรรมชาติของผู้ชาย ไวไฟ กว่า ดังนั้น เมื่อมีความสนใจรักใคร่กันเกิดขึ้นดวงกันเป็นแฟน ผู้ หญิงอาจจะเพียงอยากอยู่ใกล้ๆ ให้เขาจับมือ โอบไหล่แค่นี้ก็แสนจะมีความสุขแล้ว แต่ผู้ชายไม่เช่นนั้น เมื่อได้ใกล้ชิด ได้จับมือ ได้โอบกอด เขาก็จะมีอารมณ์ทางเพศเกิดขึ้นอย่างที่ไม่ทันรู้สึก เมื่อเกิดอารมณ์เพศแล้ว เขาก็ย่อมจะต้องการร่วมเพศ ดังนั้น สาวน้อยจะต้อง ึงใส่ใจกับเรื่องนี้ให้ดี ผู้ใหญ่ที่เข้าใจอารมณ์เพศของผู้ชายจึงมักจะแนะนำว่า ถ้าไม่อยากให้ความรักของเราไปจบที่การร่วมเพศ เพราะยังไม่ถึงเวลา หรือเพราะ...อะไรก็ตามก็ไม่ควรเปิดโอกาสอยู่กับเขาสองต่อสองในที่ลับตาคน เพราะอารมณ์เพศของเขาอาจจะระงับไม่อยู่ก็ได้

ใบความรู้ เรื่อง ของหนุ่ม ๆ

ร่างกายของบรรดาหนุ่ม ๆ เริ่มเปลี่ยนแปลงมาตั้งแต่วัย 10-12 ขวบ บางคนช้า บางคนเร็ว แล้วแต่กรรมพันธุ์ การเลี้ยงดู อาหารการกิน และสิ่งแวดล้อมของแต่ละคน ส่วนใหญ่เมื่อถึงวัย 13-14 จะเห็นได้ชัดว่า

- มีรูปร่างใหญ่ขึ้น จากที่ลีบ ๆ ยาว ๆ ช่วงไหล่กว้างขึ้น กล้ามเนื้อแขน กล้ามเนื้อขาแข็งแรงขึ้น ยิ่งถ้าออกกำลังกายก็จะแข็งแรงไปทั้งตัว
- มีขนขึ้นตามส่วนต่างๆ ของร่างกาย มีหนวด มีเครา ขนตามแขน หน้าอก รักแร้ และที่อวัยวะเพศ ส่วนของใครจะดกดำ หรือหริ่อมแหม่มก็ขึ้นอยู่กับกรรมพันธุ์
- มีสิ่วขึ้นตามใบหน้า บางคนลามไปถึงแผ่นหลัง หน้าอก ลำคอ ฯลฯ สิ่วมีมากหรือน้อย กรรมพันธุ์ก็มีส่วนสำคัญ การรักษาความสะอาด และขจัดความวิตกกังวลสามารถช่วยได้
- เสียงแตก มาพร้อมกับการปรากฏของลูกกระเดือกที่ลำคอ

ข้อสงสัยของหนุ่ม ๆ

1. ตื่นเข้ามา ทำไมผ้าปูที่นอนเปียกๆ และแม่เห็นเข้าจะว่าไงเนี่ย
2. ทำไม “ไอ้เพื่อนรัก” จึงตุงอยู่เรื่อย
3. “ไอ้เพื่อนรัก” ของผมเลิกกันไปหรือเปล่า
4. ผมดูรูปไปแล้วตื่นเต้น... มีปัญหาบ้างไหมไปหรือเปล่า
5. ไอ้สิ่วๆ ชุ่ๆ ในหนังหุ้มปลายของผมมันมันคืออะไร ปกติหรือเปล่า
6. ไม่รู้เป็นอะไร ผมรู้สึกเหมือนตัวเองร้อนอย่างกับจะระเบิด ผมไม่สบาย...?
7. ทำให้ “ไอ้เพื่อนรัก” ใหญ่ขึ้นได้หรือเปล่า
8. ทำไม “ไอ้เพื่อนรัก” ของผมมันโค้งๆ งอๆ ไม่ตั้งตรงอย่างของเพื่อน
9. เวลาอาบน้ำทำความสะอาด “ไอ้เพื่อนรัก” ทำไมเกิดอารมณ์แปลกๆ
10. เพื่อนคุยว่ามัน “เคยทำอะไรๆ” แล้วผมละ...
11. ทำไมตื่นขึ้นมาที่ไร “ไอ้เพื่อนรัก” ตั้งโต๊ะชักธงแทบทุกเช้าเลยทุกที
12. ผมไม่เคยรู้สึกอยากมีเช็ทซ์อย่างเพื่อนๆ คุยกัน ผมปกติหรือเปล่า
13. ผมกับเธออยากมีอะไรๆ กัน...แต่กลัวเธอท้อง...ทำไงดี

คลายข้อสงสัยของหนุ่ม ๆ

“ไอ้เพื่อนรัก” เรียกอย่างเป็นทางการว่า “องคชาติ” องคชาติประกอบด้วยสองส่วนคือ ส่วนหัว กับส่วนลำตัว ส่วนหัวจะไวต่อความรู้สึกกว่าส่วนลำตัว ตามปกติองคชาติมักจะอ่อนนุ่ม และห้อยปลายลง แต่ถ้ามีอะไรมากระตุ้น โดยเฉพาะในเรื่องเพศ เช่น เห็นรูปโป๊ ดูหนังโป๊ ฯลฯ มันมักจะแข็งตัว แต่บางทีไม่มีอะไรมากระตุ้นสักอย่าง มันแข็งขึ้นมา เองก็มี เพราะฉะนั้นอย่าตกใจไป แต่ถ้ามันไม่แข็งนั้นอาจจะเกิดปัญหาได้

แข็งตัวเกิดขึ้น คืออะไร

เวลาที่มันแข็งตัวมันจะใหญ่ ยาวขึ้น และพุ่งขึ้นไปนอกลำตัว รู้สึกได้เหมือนมีกระดุกมีกล้ามเนื้อเต็มไปหมด แต่ที่แท้ไม่มีอะไรเลยนอกจากเลือดที่เข้าไปคั่งอยู่ เวลาเกิดความตื่นตัวทางเพศ หนุ่มน้อยต้องเข้าใจไว้ว่า อาการแข็งตัวนั้นมันไวใจไม่ใคร่จะได้ บางครั้งก็ได้ตั้งขึ้นมาโดยไม่มีปี่มีขลุ่ย แต่บางครั้งก็หายแวบไป ไม่ทันรู้ตัว ความเครียด ความกังวล ความรู้สึกเขินอาย และแอลกอฮอล์ มีส่วนทำให้การแข็งตัวยุติลงได้ง่ายๆ

ขนาด

มักมีความเชื่อในหมู่ชายที่เล่าต่อๆ กันมาเป็นเวลานานนักหนาแล้วขนาดต้องใหญ่จึงจะเป็นชายแท้ ความจริงไม่เป็นเช่นนั้น มันจะใหญ่จะเล็กขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย กรรมพันธุ์ ขนาดของร่างกาย ฯลฯ แต่ขนาดเล็กก็ได้หมายความว่าไม่สามารถสร้างความสุขทางเพศให้ กับตนเองหรือคู่ของเราได้ ผู้ชายบางคนชอบแอบดู “ไอ้เพื่อนรัก” ของเพื่อนและมาเปรียบเทียบกับของตนเอง และรู้สึกว่าของตนเองเล็กกว่าของเพื่อน ในความเป็นจริงเกิดจากการที่มองคนละมุม เรามองของเพื่อนในมุมข้าง จึงทำให้ดูใหญ่กว่า แต่เรามองของตัวเองเราเองในมุมบน จึงดูเล็กกว่านั้นเอง

หนังหุ้มปลาย

ทำหน้าที่หุ้มส่วนหัวเอาไว้ เป็นส่วนที่ไวต่อความรู้สึกกว่าส่วนอื่นๆ เวลาเกิดอาการแข็งตัวเจ้าหนังหุ้มปลายนี้ก็จะตึงเต็มที่ เวลาปกติมันก็จะคลุมส่วนหัวขององคชาติเอาไว้ ตรงนี้อาจทำให้เกิดมีสารชั้นเคลือบออกมาจากองคชาติ (เหมือนหมูมีขี้หู) มาเกาะขังอยู่ ถ้าไม่ดูแลรักษาความสะอาดมันก็จะสะสมและส่งผลเสียได้

ลูกอัณฑะ

เป็นลูกบอล เรามักเรียกว่า “ไข่” มีอยู่ 2 ใบในถุงอัณฑะ เจ้าลูกอัณฑะมีหน้าที่ในการผลิตสเปิร์ม (อสุจิ) เมื่อมีการร่วมเพศ เจ้าสเปิร์มนี้ก็จะแหวกว่ายไปพบกับไข่ของฝ่ายหญิงรวมตัวกัน และพัฒนาขึ้นเป็นเซลล์ที่มีชีวิต เป็นเด็กทารกต่อไป ตามปกติลูกอัณฑะ 2 ข้างจะไม่เท่ากัน ข้างซ้ายมักจะหย่อนกว่าข้างขวา เป็นธรรมดา เพราะธรรมชาติสร้างมาให้ไม่เท่ากัน เพื่อเวลาที่เจ้าหนุ่มวิ่ง

การจัดการกับอารมณ์ทางเพศ

อารมณ์ทางเพศ (Sexual arousal) เป็นความรู้สึกขณะที่ร่างกายมีการตอบสนองต่อ สัญชาตญาณในการดำรงเผ่าพันธุ์ของมนุษย์ โดยร่างกายจะทำการสูบฉีดเลือดไปกระตุ้นบริเวณ รอบๆอวัยวะเพศ เมื่อร่างกายมีการตอบสนอง เซลล์ประสาทโดยรอบจะส่งผลให้เกิดความต้องการที่จะ ถูกสัมผัส ทำให้เกิดการร่วมเพศต่อไป

สาเหตุของอารมณ์เพศ

1. สิ่งเร้าภายนอก ร่างกายของคนเราตามปกติจะมีการตอบสนองต่อสัมผัสทั้ง 6 ได้ ตลอดเวลา ผ่านทาง สัมผัสรส รูป กลิ่น เสียงและจินตนาการ เช่น การ์ตูนโป๊ รูปโป๊ ฯลฯ

2. ฮอโมนเพศ

วิธีการจัดการอารมณ์ทางเพศ

เนื่องจากอารมณ์ทางเพศนั้นเป็นเรื่องของธรรมชาติ เมื่อเกิดได้ก็ต้องดับหรือทำให้ลด น้อยลงได้เช่นกัน หากแต่หนุ่มสาวจะต้องรู้เท่าทันว่าอารมณ์ทางเพศนั้นไม่ใช่สิ่งเลวร้าย แต่ถ้า จัดการอย่างไม่ถูกต้องเหมาะสมกับวัยของตนเองแล้วก็จะทำให้เกิดปัญหาตามมา โดยเฉพาะในช่วง วัยหนุ่มสาวที่มีอารมณ์แปรปรวนด้วยแล้วหากมีสื่อหรือสิ่งเร้าก็จะทำให้เกิดขึ้นได้ง่าย การจัดการกับ อารมณ์ทางเพศนั้นสามารถดำเนินการได้ใน 3 ลักษณะคือ

- การระงับอารมณ์ทางเพศ คือ การพยายามที่จะไม่ทำให้เกิดอารมณ์ทางเพศเกิดขึ้น ปฏิบัติ ได้โดย หลีกเลี่ยงการดูสื่อ เช่น รูปภาพหรือภาพยนตร์ ที่ยั่วเย้าอารมณ์ ไม่ควรอยู่หรือเปิ ด โอกาสในการอยู่ใกล้ชิดเพศตรงข้ามในที่สาธารณะและลับตาคนอื่น หลีกเลี่ยงการสัมผัสถูกต้อง ร่างกายของเพศตรงข้าม หลีกเลี่ยงในการอยู่ห้องมิดชิดคนเดียวเป็นเวลานานๆ เนื่องจาก จะทำให้เกิดความคิดฟุ้งซ่าน
- วิธีการระบายอารมณ์ทางเพศ เราสามารถจัดการกับอารมณ์ทางเพศได้โดยการแปรรูปเปลี่ยน พลังงานทางเพศให้อยู่ในรูปของกิจกรรมที่สร้างสรรค์ด้วยวิธีการระบายอารมณ์ทางเพศใน รูปแบบต่างๆ เช่น พยายามหมั่นศึกษาเล่าเรียน การเข้าร่วมเป็นสมาชิกของชมรมต่างๆ การใช้เวลาว่างในการออกกำลังกายด้วยการเล่นกีฬาต่างๆ มีความสนใจในเรื่องศิลปะและ ดนตรี มีเวลาในการพักผ่อนและนันทนาการบ้างตามสมควร ช่วยกิจกรรมในครอบครัว หา กิจกรรมอื่นๆ ที่สนใจทำเช่น การวาดภาพ การเลี้ยงสัตว์ ปลูกต้นไม้ เป็นต้น
- การปลดปล่อยอารมณ์ทางเพศ เพื่อลดความรู้สึกทางเพศเราสามารถที่จะปลดปล่อย อารมณ์ทางเพศได้ด้วยวิธีการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง (masturbation) โดยคนหนุ่มสาว ส่วนใหญ่มักจะปฏิบัติโดยใช้วิธีนี้

แหล่งอ้างอิง

1. กรมอนามัย. (2549). คู่มือเรียนรู้เรื่องเพศ. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม จาก <http://rh.anamai.moph.go.th/>
2. อารมณ์เพศ. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม จาก <http://th.wikipedia.org/wiki>
3. ทำไมคนเราถึงมีอารมณ์เพศ. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม จาก <http://rh.anamai.moph.go.th/images/brochure/r15-big.jpg>
4. พวงรัตน์ เลื่อมสำราญ. การจัดการกับอารมณ์. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม จาก http://www.thaigoodview.com/library/teachershow/samutprakan/paungrat_/health/sec02p02.html

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง สำหรับผู้บริหารโรงเรียน
2. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างสำหรับครู
3. แบบสนทนากลุ่มนักเรียนและสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง
4. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างสำหรับผู้เชี่ยวชาญ
5. แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องโรคเอดส์และเพศศึกษา
6. แบบสอบถามเจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา
7. แบบสอบถามความตั้งใจเฝ้าพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา

1. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง สำหรับผู้บริหารโรงเรียน

1. ชื่อ.....อายุ.....

2. ตำแหน่ง.....

3. ระยะเวลาที่อยู่ในตำแหน่ง.....เบอร์โทร.....

ประเด็นที่ศึกษา	ข้อคำถาม
1. ปัจจัยที่ทำให้จัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา (Context)	1. สถานการณ์ปัญหาเยาวชนในโรงเรียนของท่านเป็นอย่างไร 2. นโยบายการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาของหน่วยเหนือเป็นอย่างไร 3. โรงเรียนท่านมีนโยบายการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาอย่างไร (ในฐานะผู้ออกนโยบาย) 4. ท่านมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาอย่างไร 5. โรงเรียนทำความเข้าใจเรื่องการจัดการเรียนรู้ เรื่องเอดส์และเพศศึกษา กับครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองอย่างไร
2. ปัจจัยสนับสนุนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา (Input)	ด้านบุคลากร (Man) 1. โรงเรียนมีครูที่ทำหน้าที่จัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาโดยตรงหรือไม่ ใครเป็นผู้ทำหน้าที่นี้ (อายุ เพศ การศึกษา) 2. ท่านมีนโยบายจัดให้มีครูจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาอย่างไร 3. โรงเรียนมีแนวทางในการพัฒนาครูให้มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาอย่างไร ด้านงบประมาณ (Money) 1. โรงเรียนของท่านมีงบประมาณในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาหรือไม่ หากมีนำไปดำเนินการเรื่องใดเพียงพอกหรือไม่ 2. โรงเรียนของท่านได้รับงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยอื่นๆ เพื่อนำมาจัดการเรียนการสอนหรือไม่ หากมีเป็นหน่วยงานใด และสนับสนุนเรื่องใด วัสดุอุปกรณ์ สื่อ โสตทัศนูปกรณ์ (Materials) 1. โรงเรียนของท่านมีห้องโสตทัศนูปกรณ์หรือไม่ มีนโยบายเกี่ยวกับการใช้อย่างไร (เอดส์และเพศศึกษาได้มาใช้หรือไม่ อย่างไร) 2. โรงเรียนของท่านมีแหล่งเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาหรือไม่ อย่างไร 3. สื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษาเป็นอย่างไร

ประเด็นที่ศึกษา	ข้อคำถาม
3. กระบวนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา (Process)	รูปแบบการสอน 1. หลักการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ในโรงเรียนท่านเป็นอย่างไร 2. การเรียนการสอนอยู่ในชั่วโมงใด (แนะแนว, วิชาเพิ่มเติม, สอนสอดแทรก) 3. สอนกี่คาบ ต่อสัปดาห์ภาคเรียน 4. แผนการจัดการเรียนรู้เอดส์และเพศศึกษาเป็นอย่างไร วิธีการสอน 1. การเรียนการสอน ใช้วิธีใด(เช่น บรรยาย สาธิต ตั้งคำถาม เป็นต้น) กิจกรรมเสริมหลักสูตร 1. มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรเรื่องเอดส์ และเพศศึกษาหรือไม่ หากมีกิจกรรมใดบ้าง (กีฬา สืบเสาะงาน วันวาเลนไทน์ วันเอดส์โลก) 2. รูปแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตรในละกิจกรรมเป็นอย่างไร การมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้อง 1. การจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษามีหน่วยงานอื่นเข้ามาเกี่ยวข้องหรือไม่ หากมี เข้ามาเกี่ยวข้องอย่างไร
4. ผลผลิต หรือผลการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา (Product)	ผลผลิต 1. ความรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่2 เป็นอย่างไร 2. เจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษาเป็นอย่างไร 3. สถานการณ์การตั้งครรภ์ในวัยเรียนของนักเรียนเป็นอย่างไร การประเมินผลผลิต 1. มีวิธีการประเมินการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาอย่างไร 2. ท่านนำเอาผลจากการประเมินมาใช้ทำอะไรบ้าง อย่างไร

2. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างสำหรับครู

1. ชื่อ.....อายุ.....

2. ตำแหน่ง.....

3. ประสบการณ์สอนเอดส์และเพศศึกษา.....เบอร์โทร.....

ประเด็นที่ศึกษา	ข้อคำถาม
1. ปัจจัยที่ทำให้จัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา (Context)	1. สถานการณ์ปัญหาเยาวชนในโรงเรียนของท่านเป็นอย่างไร 2. นโยบายการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาของหน่วยเหนือเป็นอย่างไร 3. โรงเรียนท่านมีนโยบายการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาอย่างไร 4. ท่านมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาอย่างไร 5. โรงเรียนทำความเข้าใจเรื่องการจัดการเรียนรู้ เรื่องเอดส์และเพศศึกษากับครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองอย่างไร
2. ปัจจัยสนับสนุนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา (Input)	ด้านบุคลากร (Man) 1. โรงเรียนมีครูที่ทำหน้าที่จัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาโดยตรงหรือไม่ ใครเป็นผู้ทำหน้าที่นี้ (อายุ เพศ การศึกษา) 2. โรงเรียนมีนโยบายจัดให้มีครูจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาอย่างไร 3. โรงเรียนมีแนวทางในการพัฒนาครูให้มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาอย่างไร ด้านงบประมาณ (Money) 1. โรงเรียนของท่านมีงบประมาณในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาหรือไม่ หากมีนำไปดำเนินการเรื่องใดเพียงพอมหรือไม่ 2. โรงเรียนของท่านได้รับงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยอื่นๆ เพื่อนำมาจัดการเรียนการสอนหรือไม่ หากมีเป็นหน่วยงานใด และสนับสนุนเรื่องใด วัสดุอุปกรณ์ สื่อ โสตทัศนูปกรณ์ (Materials) 1. โรงเรียนของท่านมีห้องโสตทัศนูปกรณ์หรือไม่ มีนโยบายเกี่ยวกับการใช้อย่างไร (เอดส์และเพศศึกษาได้มาใช้หรือไม่ อย่างไร) 2. โรงเรียนของท่านมีแหล่งเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาหรือไม่ อย่างไร 3. ท่านมีแหล่งการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาที่ใช้ประกอบการเรียน

ประเด็นที่ศึกษา	ข้อคำถาม
	การสอนอย่างไรบ้าง 4. สื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษาของท่านเป็นอย่างไร
3. กระบวนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา (Process)	รูปแบบการสอน 1. หลักการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา ของท่านท่านเป็นอย่างไร (จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หรือจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง) 2. การเรียนการสอนเอดส์และเพศศึกษาอยู่ในชั่วโมงใด(แนะแนว, วิชาเพิ่มเติม, สอนสอดแทรก) 3. สอนกี่คาบ ต่อสัปดาห์ภาคเรียน 4. แผนการจัดการเรียนรู้เอดส์และเพศศึกษาเป็นอย่างไร(ใช้แผนของใคร) วิธีการสอน 1. การเรียนการสอน ใช้วิธีใด(เช่น บรรยาย สาธิต ตั้งคำถาม เป็นต้น) กิจกรรมเสริมหลักสูตร 1. มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรเรื่องเอดส์ และเพศศึกษาหรือไม่ หากมีกิจกรรมใดบ้าง (กีฬา ศึกษาดูงาน วันวาเลนไทน์ วันเอดส์โลก) 2. รูปแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตรในละกิจกรรมเป็นอย่างไร การมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้อง 1. การจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษามีหน่วยงานอื่นเข้ามาเกี่ยวข้องหรือไม่ หากมี เข้ามาเกี่ยวข้องอย่างไร
4. ผลผลิต หรือผลการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา (Product)	ผลผลิต 1. ความรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่2 เป็นอย่างไร 2. เจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษาเป็นอย่างไร 3. สถานการณ์การตั้งครรภ์ในวัยเรียนของนักเรียนเป็นอย่างไร การประเมินผลผลิต 1. มีวิธีการประเมินการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาอย่างไร 2. ท่านนำเอาผลจากการประเมินมาใช้ทำอะไรบ้าง อย่างไร

3. แบบสนทนากลุ่มนักเรียนและสัมภาษณ์กิ่งโครงสร้าง

1. ชื่อ.....อายุ.....ชั้น.....ห้อง.....

ประเด็นที่ศึกษา	ข้อคำถาม
1. ปัจจัยที่ทำให้จัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา (Context)	1. นักเรียนคิดว่าสถานการณ์ปัญหาเยาวชนในโรงเรียนและนอกโรงเรียนเป็นอย่างไร 2. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาอย่างไร
2. ปัจจัยสนับสนุนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา (Input)	ด้านบุคลากร (Man) 1. โรงเรียนมีครูที่ทำหน้าที่จัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาโดยตรงหรือไม่ ใครเป็นผู้ทำหน้าที่นี้ 2. ครูที่จัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเป็นอย่างไร (บุคลิก ลักษณะท่าทาง) 3. นักเรียนคิดว่า ครูที่ทำหน้าที่จัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาควรเป็นอย่างไร (อายุ เพศ การศึกษา) ด้านงบประมาณ (Money) - วัสดุอุปกรณ์ สื่อ โสตทัศนูปกรณ์ (Materials) 1. โรงเรียนมีห้องโสตทัศนูปกรณ์หรือไม่ เคยใช้เรียนเรื่องเอดส์และเพศศึกษาหรือไม่ 2. โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาหรือไม่ อย่างไร 3. นักเรียนศึกษาหาความรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาจากที่ใด (บ่อยที่สุด) เพราะอะไร 4. นักเรียนคิดว่าแหล่งเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษาควรเป็นอย่างไร 5. สื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษาเป็นอย่างไร และควรเป็นอย่างไร
3. กระบวนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา (Process)	รูปแบบการสอน 1. การจัดการเรียนการสอนเรื่องเอดส์และเพศศึกษาในโรงเรียนเป็นอย่างไร ครูสอนอย่างไร ครูให้ทำกิจกรรมอะไรบ้าง 4. การเรียนการสอนอยู่ในชั่วโมงใด (แนะแนว, วิชาเพิ่มเติม, สอนสอดแทรก) 5. สอนกี่คาบ ต่อสัปดาห์ภาคเรียน

ประเด็นที่ศึกษา	ข้อคำถาม
	วิธีการสอน 1. การเรียนการสอน ใช้วิธีใด(เช่น บรรยาย สาธิต ตั้งคำถาม เป็นต้น) กิจกรรมเสริมหลักสูตร 1. มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรเรื่องเอดส์ และเพศศึกษาหรือไม่ หากมีกิจกรรมใดบ้าง (กีฬา ศึกษาดูงาน วันวาเลนไทน์ วันเอดส์โลก) การมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้อง 1. การจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษามีหน่วยงานอื่นเข้ามาเกี่ยวข้องหรือไม่ หากมี เข้ามาเกี่ยวข้องอย่างไร
4. ผลผลิต หรือผลการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา (Product)	ผลผลิต 1. ทำอย่างไรจึงจะป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้ 2. นักเรียนคิดอย่างไรกับการเรียนการสอนเรื่องเอดส์และเพศศึกษาในโรงเรียน 3. หากเพื่อนที่เราารู้สึกชอบพอกัน ชวนไปดูหนังที่บ้านสองต่อสอง ระหว่างที่พ่อแม่ และครอบครัวเขาไม่อยู่บ้าน นักเรียนจะอย่างไร การประเมินผลผลิต 1. ครูประเมินการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาอย่างไร 2. นักเรียนทราบผลการประเมินหรือไม่ หากทราบผล นักเรียนแก้ไขข้อบกพร่องอย่างไร

4. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา (Input)
2. เพื่อศึกษากระบวนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา (Process)
3. เพื่อศึกษาผลที่ควรเกิดขึ้นหลังจากการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา (Output)
4. เพื่อศึกษาวิธีประเมินผลการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา (Assessment)

ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อ-นามสกุล.....
2. อายุ.....
3. ตำแหน่ง.....
4. สาขาที่จบการศึกษา.....
5. บทบาทและความรับผิดชอบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา
.....
.....
6. ระยะเวลาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา..... ปี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เอดส์และเพศศึกษา

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา (Input)

1. มีปัจจัยอะไรบ้างที่ทำให้เกิดการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา
.....
.....

-นโยบายของสถานศึกษาจำเป็นต้องมีหรือไม่ อย่างไร
.....
.....

-นโยบายของสถานศึกษาควรทำเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่อย่างไร
.....
.....

- กระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติควรทำอย่างไร

.....

.....

2. ในมุมมองคิดว่าใครเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา (บุคลิกภาพ, วุฒิการศึกษา, เพศ)

.....

.....

- ครูสอนเอดส์และเพศศึกษาควรได้รับพัฒนาศักยภาพหรือไม่อย่างไร

.....

.....

- หลักสูตรพัฒนาครูควรเป็นอย่างไร (เนื้อหา ลักษณะกิจกรรม จำนวนวัน)

.....

.....

- ควรมีกระบวนการติดตาม เสริมหนุนหรือไม่ อย่างไร (วิธีการ Coaching ทำอย่างไร, วิธีการ, ความถี่การ Coaching, หลักสูตรการ Coaching)

.....

.....

3. ท่านคิดว่าการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา เรื่องเงินมีความจำเป็นหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

4. สื่อเอดส์และเพศศึกษาควรเป็นอย่างไร (รูปร่าง ลักษณะ วัตถุประสงค์ของการนำไปใช้เพื่อพัฒนาอะไร)

.....

.....

5. ก่อนเริ่มดำเนินการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาควรทำสิ่งใด และไม่ควรทำสิ่งใด เพราะอะไร

.....

.....

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษากระบวนการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา (Process)

1. หลักการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษามีหลักการจัดอย่างไร เช่น หลักการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ฯลฯ

.....

.....

2. การจัดการเรื่องเอดส์และเพศศึกษา ควรเป็นการพัฒนาในเรียนด้านใด อย่างไร (พุทธิพิสัย: Cognitive domain, จิตพิสัย: Affective domain, ทักษะพิสัย: Psychomotor domain)

.....

.....

2. ในมุมมองของท่านเรื่องเอดส์เกี่ยวข้องกับเพศศึกษา อย่างไร

.....

.....

3. เนื้อหาเรื่องเอดส์และเพศศึกษาที่ควรจัดให้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สามารถป้องกันตนเองจากติดเชื้อ เอชไอวีได้ (Minimum Package) ควรประกอบไปด้วยอะไรบ้าง

.....

.....

4. ท่านคิดว่าการเรียนการสอนเรื่องเอดส์และเพศศึกษาควรอยู่ในวิชาใด (แนะแนว, วิชาเพิ่มเติม, สอนสอดแทรก) และควรสอนกี่คาบ ต่อสัปดาห์/ภาคเรียน

.....

.....

5. ท่านคิดว่าการเรียนการสอนเรื่องเอดส์และเพศศึกษา ในชั้นเรียนเพียงพอหรือไม่ ถ้าไม่ ทำอย่างไรนักเรียนถึงจะมีความรู้ความสามารถพอเพียงในการป้องกันตนเองไม่ให้ติดเชื้อเอชไอวีได้

.....

.....

6. กิจกรรมเสริมการเรียนรู้ มีความจำเป็นหรือไม่ หากมีความจำเป็นควรเป็นอย่างไร

.....

.....

7. แหล่งการเรียนรู้เรื่องเอดส์ และเพศศึกษามีความจำเป็นหรือไม่ หากมีความจำเป็นควรเป็นอย่างไร

.....

.....

8. บทบาทของครู และนักเรียนในการเรียนการสอนเรื่องเอดส์ และเพศศึกษาควรเป็นอย่างไร

.....

.....

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อศึกษาผลที่ควรเกิดขึ้นหลังจากการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา (Out put)

1. ท่านคิดว่าหลังจากการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา แล้วนักเรียนควรมีลักษณะอย่างไรในแต่ละด้าน

- (ด้านสมอง หรือสติปัญญา)

.....

.....

- จิตพิสัย (ความรู้สึกรักใคร่ ด้านจิตใจ อารมณ์)

.....

.....

- ทักษะพิสัย (ความสามารถเชิงปฏิบัติการ)

.....

.....

วัตถุประสงค์ที่ 4 เพื่อศึกษาวิธีประเมินผลการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา (Assessment)

1. วิธีการประเมินผลการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาควรเป็นอย่างไร

.....

.....

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

7. การบ่งบอกความแตกต่างระหว่างวัยรุ่นชายกับวัยรุ่นหญิงมีหลายประการ ยกเว้นข้อใด

- ก. เพศหญิงจะเจริญเติบโตเข้าสู่วัยรุ่นเร็วกว่าเพศชาย
- ข. วัยรุ่นหญิงจะมีระดับสติปัญญาดีกว่าวัยรุ่นชาย
- ค. วัยรุ่นชายโดยทั่วไปจะคล่องแคล่วและชอบเสี่ยงภัยมากกว่าวัยรุ่นหญิง
- ง. วัยรุ่นชายจะมีเส้นเสียงที่หนากว่าวัยรุ่นหญิง

8. ข้อความใดกล่าวได้ถูกต้องที่สุดเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศ

- ก. โลกนี้มี 3 เพศ คือ เพศชาย เพศหญิง และเพศที่สาม
- ข. คนที่วิปริตทางเพศ คือ คนที่มีความหลากหลายทางเพศ
- ค. คนที่เบี่ยงเบนทางเพศคือคนที่มีความหลากหลายทางเพศ
- ง. คนที่มีอารมณ์ พฤติกรรม และอัตลักษณ์แตกต่างจากเพศที่กำหนด

9. บทบาททางเพศของชายในข้อใดที่เปลี่ยนแปลงไปจากอดีต

- ก. การช่วยผู้หญิงอบรมเลี้ยงดูบุตร
- ข. การออกไปทำงานข้างนอกบ้าน
- ค. การเป็นผู้นำครอบครัวลดลง
- ง. การเลี้ยงดูบิดามารดา

10. บทบาททางเพศของชายในข้อใดที่สังคมไทยยังคงยึดถือมาจนถึงปัจจุบันมากที่สุด

- ก. การศึกษาเล่าเรียนเพื่อมาเป็นผู้นำครอบครัว
- ข. การทำงานข้างนอกบ้าน
- ค. ลูกผู้ชายต้องบวชทดแทนบุญคุณพ่อแม่
- ง. การทำงานที่มีความเสี่ยงกว่าเพศหญิง

11. ข้อใดมีอิทธิพลต่อบทบาททางเพศของสังคมไทยน้อยที่สุด

- ก. เจตคติทางเพศ
- ข. ครอบครัว เพื่อน และสังคม
- ค. ประเพณีและวัฒนธรรม
- ง. กฎหมาย

12. ความไม่เสมอภาคทางเพศในสังคมไทยเกิดจากปัจจัยหลายประการ ยกเว้นข้อใด

- ก. เจตคติทางเพศ
- ข. ความคาดหวังของสังคม
- ค. ประเพณีและวัฒนธรรม
- ง. ระดับการศึกษา

13. ข้อใดกล่าวได้ถูกต้องที่สุดเกี่ยวกับการสร้างความเสมอภาคทางเพศของสังคมไทย

- ก. การปรับตัวยอมรับกับเงื่อนไขที่ใช้เพศเป็นตัวกำหนด
- ข. การให้โอกาสผู้หญิงในการแสดงความรู้ความสามารถ
- ค. การปลูกฝังค่านิยมสิทธิ ความเท่าเทียมกันของคนในสังคม
- ง. การใช้กฎหมายในการแก้ไขความไม่เสมอภาคทางเพศ

14. ข้อใดกล่าวได้ถูกต้องที่สุดเกี่ยวกับสาเหตุการแพร่ระบาดของโรคเอดส์
- ไม่รักตัวเองใจเดียว
 - ไม่มีผิวเดียวเมียวเดียว
 - มีคนขายบริการทางเพศจำนวนมาก
 - ไม่ใช่ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์
15. เพราะเหตุใดมนุษย์จึงไม่ติดเชื้อเอชไอวีจากยุง
- ยุงพ่นสารฆ่าเชื้อโรคก่อนที่จะดูดเลือด ยุงจึงไม่ติดเชื้อเอชไอวีจากผู้มีเชื้อ
 - ยุงกินเลือดได้ในปริมาณน้อยและเชื้อเอชไอวีไม่สามารถอยู่ได้ในร่างกายของยุง
 - ยุงที่กินเลือดจะติดเชื้อเอชไอวี และตายก่อนมากัดเรา
 - ยุงจะมีประสาทรับรู้ความบริสุทธิ์ของเลือดที่จะกิน ดังนั้นยุงจะไม่กัดผู้มีเชื้อโรค
16. เพราะเหตุใดถุงยางอนามัยจึงป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีได้
- ถุงยางอนามัยป้องกันอวัยวะเพศสัมผัสกับสารคัดหลั่งในช่องคลอด
 - ถุงยางอนามัยมีสารฆ่าตัวสูกิเคลือบไว้
 - ถุงยางอนามัยสามารถยับยั้งการแบ่งตัวของเซลล์เชื้อเอชไอวี
 - ถุงยางอนามัยมียาต้านไวรัสเอชไอวีเคลือบไว้
17. เพราะเหตุใด คนเราจึงไม่ติดเชื้อจากการรับประทานอาหารร่วมกับผู้ติดเชื้อเอชไอวี
- ผู้ติดเชื้อเอชไอวีได้รับการรังเกียจ จึงไม่มีใครรับประทานอาหารด้วย
 - ไม่มีทางออกของเชื้อจากผู้ติดเชื้อเอชไอวี
 - ผู้ติดเชื้อเอชไอวีไม่ได้ไอหรือจาม
 - เอชไอวีถูกฆ่าตายด้วยความร้อนของอาหาร
18. นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่กับคำว่า “ผิวเดียวเมียวเดียวไม่ติดเอดส์” เพราะเหตุใด
- เห็นด้วย เพราะไม่มีโอกาสรับเชื้อมาจากบุคคลอื่น
 - เห็นด้วย เพราะเชื้อใจกันและกัน
 - ไม่เห็นด้วย เพราะเขาอาจรับเชื้อเอชไอวีมาก่อนที่จะแต่งงาน
 - ไม่เห็นด้วย เพราะเชื้อเอชไอวีสามารถติดต่อกันได้โดยการสัมผัส
19. ข้อความใดที่ กล่าวไม่ถูกต้อง เมื่อพิจารณา ถึงประเด็นที่ว่า “สุขภาพร่างกายภายนอกไม่สามารถบ่งบอกได้ว่าบุคคลนั้นติดเชื้อเอชไอวีหรือไม่ติดเชื้อเอชไอวี”
- วิธีการเดียวที่จะรู้ว่าติดเชื้อเอชไอวีคือ การตรวจเลือด
 - คนที่ดูมีสุขภาพแข็งแรง สวย หล่อ อาจยังไม่แสดงอาการของโรค
 - คนที่ดูมีสุขภาพแข็งแรง สวย หล่อ คือคนที่ไม่มีโรค
 - คนที่ดูมีสุขภาพแข็งแรง สวย หล่อ อาจเป็นคนที่ได้รับการรักษา จึงทำให้มีสุขภาพดี

20. ข้อใดไม่ใช่หลักในการพิจารณาเลือกใช้ถุงยางอนามัยเพื่อประสิทธิภาพในการป้องกันโรค
- ขนาดของถุงยางอนามัย
 - ช่องบรรจุถุงยางอนามัย
 - เลขที่ อย.
 - สีของถุงยางอนามัย
21. เพราะเหตุใดก่อนสวมถุงยางอนามัยจึงต้องบีบปลายกระเปาะถุงยางอนามัยก่อนทุกครั้ง
- เพื่อป้องกันการแตกขณะมีเพศสัมพันธ์
 - เพื่อให้ถุงยางอนามัยยืดและขยายขนาด
 - เพื่อเพิ่มอากาศเข้าไปในปลายกระเปาะ เพื่อรองรับน้ำอสุจิ
 - เพื่อป้องกันการหลุดขณะมีเพศสัมพันธ์
22. สารหล่อลื่นชนิดใดที่ควรใช้ร่วมกับถุงยางอนามัย
- สารหล่อลื่นที่ละลายน้ำ
 - โลชั่นทาผิว
 - น้ำมันพืช
 - สารหล่อลื่นที่ละลายน้ำมัน
23. ข้อใดกล่าวได้ถูกต้องที่สุดเกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัย
- ใช้เวลาที่มีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนชั่วคราว
 - ใช้กับการมีเพศสัมพันธ์นอกสมรส
 - ใช้ร่วมกับคนที่แลดูสุขภาพไม่แข็งแรง
 - ใช้ถุงยางอนามัยกับทุกคน ทุกครั้ง และทุกช่องทาง
24. พฤติกรรมในข้อใดที่แสดงถึงการใช้ถุงยางอนามัยที่ถูกต้องที่สุด
- ใส่ถุงยางอนามัยเมื่อจะหลังเท่านั้น
 - ใส่ถุงยางอนามัยเมื่อต้องการคุมกำเนิด
 - ใส่ถุงยางอนามัยก่อนมีเพศสัมพันธ์ทุกครั้ง
 - ใส่ถุงยางอนามัยทุกครั้งกับคู่นอนชั่วคราว แต่คู่นอนประจำไม่จำเป็นต้องใส่
25. สถานการณ์ในข้อใดไม่ใช่สถานการณ์เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์
- ไปเที่ยวค้างคืนกับเพศตรงข้าม
 - การไปทัศนศึกษากับแฟนและเพื่อนๆ
 - การอยู่ในที่ลับตาคนกับคนรักสองต่อสอง
 - การตีหนังสือให้แฟนที่บ้านสองต่อสอง
26. เมื่อนักเรียนตกอยู่ในสถานการณ์เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์นักเรียนควรทำสิ่งใดเป็นอันดับแรก
- ระงับอารมณ์และมีสติเพื่อหาทางแก้ไข
 - ระงับอารมณ์และร้องขอความช่วยเหลือ
 - ระงับอารมณ์และฮึดสู้ เพื่อป้องกันตนเอง
 - ระงับอารมณ์และอ้อนวอนเพื่อให้เขาปล่อยตัว

27. ข้อใดไม่ใช่ข้อควรปฏิบัติเมื่อนักเรียนพลาดมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ตั้งใจ หรือโดนข่มขืน

- ก. ปรึกษาพ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือครู
- ข. ปรึกษาเพื่อนที่ศูนย์บริการที่เป็นมิตรสำหรับวัยรุ่น
- ค. ปกปิดเป็นความลับเพื่อปกป้องชื่อเสียงของตนเอง และครอบครัว
- ง. แจ้งความดำเนินคดีกับผู้ล่วงละเมิด

28. สถานการณ์ในข้อใดแสดงถึงการใช้ทักษะการปฏิเสธที่ไม่เหมาะสม

- ก. ขอโทษนะ เราไปไม่ได้จริงๆ เพราะมีการบ้านต้องทำ
- ข. เราไปไม่ได้จริงๆ นะตัวเอง อย่างอนแค่นี้ นะตัวเอง
- ค. ไม่ได้ ไปไม่ได้จริงๆ การบ้านไม่เสร็จโดนครูหักคะแนนแน่นอน
- ง. ขอโทษนะ ขอขอบคุณมากที่ชวน วันนี้เรามีธุระต้องทำ

29. ถ้าแฟนของนักเรียนขอมีเพศสัมพันธ์ด้วย นักเรียนจะใช้ทักษะการต่อรองในข้อใด จึงจะเหมาะสมที่สุด

- ก. ถ้าเธอป้องกัน ฉันก็โอเค แต่วันนี้ฉันยังไม่พร้อม
- ข. ถ้าเธอรักฉันจริง เธอต้องรอฉันได้
- ค. เราเพิ่งคบกัน เอาไว้ให้เรารู้จักกันมากพอก่อนดีไหม
- ง. ฉันคิดว่ายังไม่ถึงเวลาที่เหมาะสม เอาไว้ก่อนนะ

30. สถานการณ์ใดที่นักเรียนคิดว่า ควรใช้ทักษะการปฏิเสธไปเลยเหมาะสมที่สุด

- ก. แฟนชวนดูหนังรอบดึก
- ข. แฟนชวนดื่มหนังสือที่บ้านสองต่อสอง
- ค. แฟนชวนไปงานเลี้ยงตอนเย็น
- ง. แฟนขออดจูบ

6. แบบสอบถามเจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา

คำชี้แจง

แบบสอบถามเจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา มีจำนวนข้อคำถาม 20 ข้อ ให้นักเรียนทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องข้อความที่ตรงกับความคิด ความรู้สึกที่แท้จริง ของนักเรียนมากที่สุด

ความหมายของตัวเลือก

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	นักเรียนมีความคิดเห็นหรือความรู้สึกตรงกับข้อความข้อนั้นอย่างยิ่ง
เห็นด้วย	หมายถึง	นักเรียนมีความคิดเห็นหรือความรู้สึกตรงกับข้อความข้อนั้น
ไม่แน่ใจ	หมายถึง	นักเรียนมีความคิดเห็นหรือความรู้สึกไม่แน่ใจกับข้อความข้อนั้น
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	นักเรียนมีความคิดเห็นหรือความรู้สึกไม่เห็นด้วยกับข้อความข้อนั้น
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	นักเรียนมีความคิดเห็นหรือความรู้สึกไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความข้อนั้น

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1. การสอนเพศศึกษาทำให้นักเรียนอยากรู้อยากลองมากขึ้น					
2. ผู้ที่ฉ้นเปียก คือ ผู้ที่หมกหมุ่นเรื่องเพศ					
3. หญิงไทยไม่ควรแสดงออกเรื่องเพศอย่างเปิดเผย					
4. ร่างกายของผู้หญิงบอบบางไม่ควรทำงานในตำแหน่งเดียวกับผู้ชาย					
5. เพศชายเป็นเพศที่แข็งแกร่งไม่เหมาะกับการทำงานบ้าน					
6. ผู้ชายเป็นช้างเท้าหน้า ผู้หญิงเป็นช้างเท้าหลัง					
7. ผู้ที่แสดงกริยาท่าทางผิดจากเพศกำเนิดเป็นผู้ผิดปกติ หรือเป็นพวกวิปริตทางเพศ					
8. ผู้ที่สำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง เป็นผู้หมกหมุ่นเรื่องเพศ					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
9. ปัจจุบันการรณรงค์ลดสว่นตัวของเพศหญิงเป็นเรื่องที่เชย					
10. การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนเป็นเรื่องปกติที่น่าจะทำได้					
11. ผู้ที่พกถุงยางอนามัยเป็นพวกส่าสอนทางเพศ					
12. การใช้ถุงยางอนามัยเป็นเรื่องสกปรก ลามก					
13. การใช้ถุงยางอนามัยทำให้ความรู้สึกทางเพศลดลง					
14. การป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีเป็นหน้าที่ของเพศชาย					
15. การใช้ถุงยางอนามัยแสดงถึงความไม่ไว้วางใจคนที่เรารัก					
16. การหลังภายนอกสามารถป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีได้					
17. ผู้ที่มีอาชีพแพทย์ พยาบาลเป็นผู้ที่ไม่มีโอกาสติดเชื้อเอชไอวี					
18. การใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งเมื่อมีเพศสัมพันธ์เป็นสิ่งที่ควรกระทำ					
19. เอดส์เป็นโรคของคนที่ไม่ส่าสอนทางเพศ					
20. เราทุกคนสามารถอยู่ร่วมกับผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์					

7. แบบสอบถามความตั้งใจใฝ่พฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา คำชี้แจง

แบบสอบถามความตั้งใจใฝ่พฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา มีจำนวนข้อคำถาม 15 ข้อ ให้นักเรียนทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องตัวเลือกที่ตรงกับนักเรียนมากที่สุด หรือใกล้เคียงความจริงที่สุด

ความหมายของตัวเลือก

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับฉันมากที่สุด
จริงมาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับฉันมาก
จริงปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับฉันปานกลาง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับฉันน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับฉันน้อยที่สุดหรือไม่ตรงกับฉันเลย

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	จริง มาก ที่สุด	จริง มาก	จริง ปาน กลาง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
1. ถ้าเพื่อนต่างเพศชวนไปเที่ยวที่บ้าน ระหว่างที่พ่อแม่ไม่อยู่ ฉันจะบอกว่า ฉันต้องทำการบ้าน					
2. ถ้าเพื่อนต่างเพศชวนไปดูหนังรอบดึก ฉันจะบอกว่า ไม่ไป ต้องอ่านหนังสือเตรียมสอบ					
3. ถ้าเพื่อนชวนดูคลิปแอบถ่ายเด็ดๆ ฉันจะบอกว่า ฉันไม่ชอบดู					
4. ถ้าแฟนขอมืออะไรด้วย ฉันจะบอกว่ามันยังไม่ถึงเวลาที่เหมาะสม					
5. ถ้าเพื่อนชวนไปเที่ยวผับ ฉันจะบอกว่าตำรวจจะจับ เพราะอายุยังไม่ถึงเกณฑ์ให้เข้าผับได้					
6. ถ้าเพื่อนต่างเพศชวนไปงานเลี้ยงตอนเย็น ฉันจะตอบขอบคุณ และขอพาเพื่อนไปด้วยสองสามคนและขอกลับไม่เกินทุ่มครึ่ง					
7. ถ้าเพื่อนต่างเพศขอร้องให้ไปดูหนังสือที่บ้าน ฉันจะบอกว่าให้มาตีวที่บ้านฉัน จะได้ถามพ่อหรือแม่ในเรื่องที่ฉันไม่สามารถอธิบายได้					
8. ถ้าเพื่อนๆ ชวนไปเที่ยวทะเลและต้องค้างคืน ฉันจะขอให้เพื่อนๆ เที่ยวในกรุงเทพฯ แทน เพราะการเที่ยวโดยไม่มีผู้ใหญ่ดูแลเป็นสิ่งอันตราย					
9. ถ้าเพื่อนชวนไปดูเด็กแวนแวงซ์บนมอเตอร์ไซด์ตอนกลางคืน ฉันจะขอให้เพื่อนๆ อ่านหนังสือเตรียมสอบและดูหนังสือผ่านไลน์กลุ่มกัน					
10. ถ้าแฟนจะลวนลาม ฉันจะบอกให้เขาหยุด และชวนแฟนไปทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนๆ แทน					
11. ถ้าตอนเย็น ในระหว่างที่รอพ่อแม่กลับบ้าน พี่ชายของเพื่อนสนิท ชวนขึ้นรถกลับบ้านด้วยกัน ฉันตอบตกลง เพราะรู้สึกเกรงใจที่พี่เขาตั้งใจชวนกลับด้วยกัน					
12. ถ้าหลังสอบปลายภาคเสร็จ ฉันและเพื่อนๆ ชวนกันไปเดินเล่นที่ห้างสรรพสินค้า พอไปถึงเพื่อนๆ ชวนกันดูหนังที่เข้าใหม่ แต่ฉายรอบ 2 ทุ่มครึ่ง ฉันจะบอกเพื่อนๆ ว่าไม่ดู และขออนุญาตกลับก่อน เพราะเลิกดึกเกินไปจะอันตรายระหว่างเดินทางกลับ					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	จริง มาก ที่สุด	จริง มาก	จริง ปาน กลาง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
13. ถ้าในคีนงานเลี้ยงฉลองเรียนจบชั้น ม. 3 ทุกคน สนุกสนานกันมาก ร้องเพลง เต้นรำ และดื่มกินอย่าง สนุกสนาน เพื่อนสนิทกับฉันชวนดื่มเหล้า ฉันจะตอบตกลง เพราะอยากดื่มเป็นเพื่อนและคิดว่าคงไม่ดื่มจนเมา					
14. ถ้าเย็นวันหนึ่ง แฟนได้ไลน์มาหาฉัน ขอพบหลังเลิกเรียน บริเวณโรงอาหารหลังโรงเรียนซึ่งค่อนข้างเปลี่ยว ฉันกังวล กลัวคนจะนินทาว่าชายหญิงเจอกันในที่ลับ แต่ฉันก็ไปหาแฟน เพราะเกรงใจ					
15. ฉันรู้จักกับเพื่อนทางเฟสบุ๊คมาระยะหนึ่ง รู้สึกว่ามีหลายๆ อย่างที่ชอบเหมือนกัน ฉันปรึกษาพูดคุยกับเพื่อนคนนี้ในทุกๆ เรื่อง แต่ฉันไม่เคยเห็นตัวจริงเลย วันหนึ่งเพื่อนนัดออกเดท เป็นครั้งแรก ฉันจะตอบตกลงทันที เพราะคิดว่าวันนี้จะได้เจอ คนที่ใช่เสียที					

****ขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ****

ภาคผนวก ง

ผลการวิเคราะห์เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การตรวจสอบความเหมาะสมความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ ของ
รูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา
2. คุณภาพของเครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องโรคเอดส์และเพศศึกษา
3. คุณภาพของเครื่องมือวัดเจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและ
เพศศึกษา
4. คุณภาพของเครื่องมือวัดความตั้งใจเฝ้าพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี
และเพศศึกษา

1. การตรวจสอบความเหมาะสมความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบการจั ดการ
เรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษา

ประเด็นที่ประเมิน	ผลการประเมินของ ผู้เชี่ยวชาญ		
	$\bar{X}$	S.D.	สรุปผล
1. รูปแบบมีความเหมาะสมในการนำไปจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาชั้นมัธยมศึกษา	4.57	0.54	ผ่าน
2. รูปแบบมีการระบุงค์ประกอบของรูปแบบอย่างชัดเจน	4.43	0.79	ผ่าน
3. รูปแบบมีความเหมาะสมกับหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	4.57	0.54	ผ่าน
4. กระบวนการบริหารรูปแบบมีความชัดเจน เหมาะสม	4.57	0.54	ผ่าน
5. ขั้นตอนการดำเนินงานของรูปแบบมีความเหมาะสม	4.57	0.54	ผ่าน
6. รูปแบบนี้สามารถนำไปใช้ได้จริง	4.57	0.54	ผ่าน
7. รูปแบบนี้เป็นที่ยอมรับได้	4.29	0.76	ผ่าน
8. มีความเป็นไปได้ที่โรงเรียนสามารถนำรูปแบบมีไปใช้ได้จริง	4.57	0.54	ผ่าน
9. รูปแบบนี้เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน	4.57	0.54	ผ่าน
10. รูปแบบนี้มีประโยชน์ต่อครูผู้สอน	4.71	0.49	ผ่าน
11. โรงเรียนมีความมั่นใจในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพิ่มขึ้นเมื่อนำรูปแบบไปใช้ในการบริหารจัดการ	4.29	0.49	ผ่าน
12. การดำเนินการตามรูปแบบมีความชัดเจนและผลจากการดำเนินการตามรูปแบบแต่ละขั้นตอนมีประโยชน์สำหรับโรงเรียน	4.57	0.54	ผ่าน
13. ข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติตามรูปแบบจะเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.57	0.54	ผ่าน

2. คุณภาพของเครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องโรคเอดส์และเพศศึกษา

2.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence)

ข้อ	IOC	การแก้ไข	ข้อ	IOC	การแก้ไข
1	1.00	คงไว้	16	1.00	คงไว้
2	1.00	คงไว้	17	1.00	คงไว้
3	0.86	คงไว้	18	1.00	คงไว้
4	0.86	คงไว้	19	0.71	คงไว้
5	1.00	คงไว้	20	0.71	คงไว้
6	0.71	คงไว้	21	1.00	คงไว้
7	0.71	คงไว้	22	1.00	คงไว้
8	0.86	คงไว้	23	0.71	คงไว้
9	0.86	คงไว้	24	1.00	คงไว้
10	0.71	คงไว้	25	0.71	คงไว้
11	0.86	คงไว้	26	1.00	คงไว้
12	0.71	คงไว้	27	0.86	คงไว้
13	1.00	คงไว้	28	0.86	คงไว้
14	0.86	คงไว้	29	0.86	คงไว้
15	0.71	คงไว้	30	1.00	คงไว้

2.2 การทดสอบความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น

Item and Test Analysis

		Number Item Disc.		# Correct	# Correct
Item	Key	Correct	Diff Index	in High Grp	in Low Grp

Item 01 (3)		17	0.57 1.00	9 (1.00)	0 (0.00)
Item 02 (2)		18	0.60 0.75	9 (1.00)	2 (0.25)
Item 03 (1)		14	0.47 0.65	7 (0.78)	1 (0.13)
Item 04 (1)		14	0.47 0.42	6 (0.67)	2 (0.25)
Item 05 (1)		16	0.53 0.40	7 (0.78)	3 (0.38)
Item 06 (4)		13	0.43 0.89	8 (0.89)	0 (0.00)
Item 07 (2)		16	0.53 0.75	9 (1.00)	2 (0.25)
Item 08 (4)		12	0.40 0.78	7 (0.78)	0 (0.00)
Item 09 (3)		11	0.37 0.67	6 (0.67)	0 (0.00)
Item 10 (3)		15	0.50 0.40	7 (0.78)	3 (0.38)
Item 11 (4)		12	0.40 0.42	6 (0.67)	2 (0.25)
Item 12 (4)		12	0.40 0.27	7 (0.78)	4 (0.50)
Item 13 (3)		16	0.53 0.76	8 (0.89)	1 (0.13)
Item 14 (4)		17	0.57 0.40	7 (0.78)	3 (0.38)
Item 15 (2)		8	0.27 0.21	3 (0.33)	1 (0.13)
Item 16 (1)		18	0.60 0.51	8 (0.89)	3 (0.38)
Item 17 (2)		8	0.27 0.44	4 (0.44)	0 (0.00)
Item 18 (3)		8	0.27 0.21	3 (0.33)	1 (0.13)
Item 19 (3)		15	0.50 0.65	7 (0.78)	1 (0.13)
Item 20 (4)		16	0.53 0.88	9 (1.00)	1 (0.13)
Item 21 (1)		12	0.40 0.54	6 (0.67)	1 (0.13)
Item 22 (1)		16	0.53 0.40	7 (0.78)	3 (0.38)
Item 23 (4)		10	0.33 0.42	6 (0.67)	2 (0.25)

Item 24 (3)	20	0.67	0.63	9 (1.00)	3 (0.38)
Item 25 (2)	19	0.63	0.63	9 (1.00)	3 (0.38)
Item 26 (1)	18	0.60	0.38	9 (1.00)	5 (0.63)
Item 27 (3)	20	0.67	0.63	9 (1.00)	3 (0.38)
Item 28 (2)	11	0.37	0.29	6 (0.67)	3 (0.38)
Item 29 (2)	17	0.57	1.00	9 (1.00)	0 (0.00)
Item 30 (4)	17	0.57	0.88	9 (1.00)	1 (0.13)

=====

Number of Items Excluded	= 0
Number of Items Analyzed	= 30
Mean Item Difficulty	= 0.484
Mean Discrimination Index	= 0.526
KR20 (Alpha)	= 0.883
KR21	= 0.874
SEM (from KR20)	= 2.382

3. คุณภาพของเครื่องมือวัดเจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา

3.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence)

ข้อ	IOC	การแก้ไข
1	0.71	คงไว้
2	0.71	คงไว้
3	0.71	คงไว้
4	0.71	คงไว้
5	0.71	คงไว้
6	0.71	คงไว้
7	1.00	คงไว้
8	1.00	คงไว้
9	1.00	คงไว้
10	1.00	คงไว้
11	1.00	คงไว้
12	0.71	คงไว้
13	1.00	คงไว้
14	1.00	คงไว้
15	1.00	คงไว้
16	1.00	คงไว้
17	0.71	คงไว้
18	1.00	คงไว้
19	0.86	คงไว้
20	1.00	คงไว้

3.2 ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

N of Cases = 30.0

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Alpha if Item Deleted
A1	65.3333	199.8161	.7648	.9396	.9052
A2	65.0333	195.2057	.8337	.9059	.9030
A3	65.6667	202.4368	.7410	.9128	.9061
A4	65.7333	211.0299	.4785	.5844	.9124
A5	64.9000	199.2655	.7892	.9501	.9046
A6	65.6000	206.6621	.5428	.8667	.9110
A7	65.5667	207.0816	.5747	.8709	.9101
A8	65.2333	207.1506	.5466	.8187	.9108
A9	64.7333	201.9264	.7453	.9306	.9059
A10	64.4667	207.4989	.6726	.9351	.9081
A11	65.0667	202.6851	.7053	.9274	.9068
A12	64.4333	203.5644	.7935	.9263	.9054
A13	65.1333	208.5333	.6829	.8898	.9081
A14	64.8333	208.6954	.6809	.8144	.9082
A15	64.5333	202.0506	.8068	.8574	.9049
A16	65.1000	207.4034	.6339	.9047	.9088
A17	64.8667	201.2920	.7681	.8288	.9054
A18	64.4000	207.4552	.5699	.5559	.9081
A19	65.8000	213.2690	.4325	.7463	.9134
A20	65.0667	215.8575	.4530	.6451	.9224

Reliability Coefficients 20 items

Alpha = .9145 Standardized item alpha = .9149

4. คุณภาพของเครื่องมือวัดความตั้งใจใฝ่พฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา

4.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence)

ข้อ	IOC	การแก้ไข
1	1.00	คงไว้
2	0.86	คงไว้
3	1.00	คงไว้
4	1.00	คงไว้
5	1.00	คงไว้
6	0.86	คงไว้
7	1.00	คงไว้
8	0.86	คงไว้
9	0.86	คงไว้
10	0.86	คงไว้
11	0.86	คงไว้
12	1.00	คงไว้
13	1.00	คงไว้
14	1.00	คงไว้
15	1.00	คงไว้

4.2 ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

N of Cases = 30.0

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Alpha if Item Deleted
B1	52.1000	86.5759	.6582	.9466	.8324
B2	52.1667	84.9023	.7812	.9553	.8264
B3	52.3333	88.8506	.5271	.7453	.8392
B4	51.9000	83.7483	.7559	.8364	.8261
B5	52.2667	84.9609	.7582	.8018	.8272
B6	52.3667	85.2057	.6688	.8837	.8309
B7	52.2000	85.5448	.6323	.8284	.8328
B8	52.3333	84.2299	.7197	.8907	.8280
B9	52.4333	86.0471	.5340	.7883	.8386
B10	51.9667	85.7575	.6343	.8337	.8329
B11	52.5333	88.8437	.5378	.6390	.8329
B12	52.0000	88.0690	.6544	.6765	.8338
B13	52.4000	85.5241	.6679	.8125	.8227
B14	52.4000	87.5241	.6253	.7953	.8385
B15	52.1333	86.5678	.6403	.8958	.8375

Reliability Coefficients 15 items

Alpha = .8506 Standardized item alpha = .8579

ภาคผนวก จ

- หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญ
- หนังสือขออนุญาตใช้สถานที่และขอสัมภาษณ์
- หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ ศธ 0519.12/๖๘๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

4 กรกฎาคม 2556

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรียน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

เนื่องด้วย นายทนงศรี ภูริศรี นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาสุศึกษาและพลศึกษา (การจัดการเรียนรู้สุศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2” โดยมี อาจารย์ ดร.อนันต์ มาลารัตน์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรือโท ดร.ไพบุลย์ อ่อนมั่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตขออนุญาตสัมภาษณ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพันธ์ วรพงศธร เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ นายทนงศรี ภูริศรี ได้เข้าสัมภาษณ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพันธ์ วรพงศธร เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 083-900-0752

ที่ ศธ 0519.12/๖๘๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๔ กรกฎาคม 2556

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล

เนื่องด้วย นายทนงศรี ภูริศรี นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาสุศึกษาและพลศึกษา (การจัดการเรียนรู้สุศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2” โดยมี อาจารย์ ดร.อนันต์ มาลารัตน์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรือโท ดร.ไพบุลย์ อ่อนมั่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตขออนุญาตสัมภาษณ์ อาจารย์ ดร.กนกวรรณ ธรวรรณ เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ นายทนงศรี ภูริศรี ได้เข้าสัมภาษณ์ อาจารย์ ดร.กนกวรรณ ธรวรรณ เพื่อเก็บข้อมูลในการทำวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 083-900-0752

ที่ ศธ 0519.12/2823

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๔ กรกฎาคม 2556

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนพิบูลย์รักษ์วิทยา

เนื่องด้วย นายทงศรี ภูริศรี นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาสุศึกษาและพลศึกษา (การจัดการเรียนรู้สุศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2” โดยมี อาจารย์ ดร.อนันต์ มาลารัตน์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรือโท ดร.ไพบุลย์ อ่อนมั่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตขออนุญาตสัมภาษณ์ นายสมหมาย สำราญบำรุง เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ นายทงศรี ภูริศรี ได้เข้าสัมภาษณ์ นายสมหมาย สำราญบำรุง เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 083-900-0752

ที่ ศธ 0519.12/๒๕๖๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๔ กรกฎาคม 2556

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนภัทรญาณวิทยา

เนื่องด้วย นายทงศรี ภูริศรี นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาสุศึกษาและพลศึกษา (การจัดการเรียนรู้สุศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2” โดยมี อาจารย์ ดร.อนันต์ มาลารัตน์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรือโท ดร.ไพบุลย์ อ่อนมั่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตขออนุญาตสัมภาษณ์ นางผการัตน์ กุลเรือง เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ นายทงศรี ภูริศรี ได้เข้าสัมภาษณ์ นางผการัตน์ กุลเรือง เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 083-900-0752

ที่ ศธ 0519.12/๖๕๖ ๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๔ กรกฎาคม 2556

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

เนื่องด้วย นายทนงศรี ภูริศรี นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาสุศึกษาและพลศึกษา (การจัดการเรียนรู้สุศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2” โดยมี อาจารย์ ดร.อนันต์ มลารัตน์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรือโท ดร.ไพบุลย์ อ่อนมั่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตขออนุญาตสัมภาษณ์ นางนุชนารถ แก้วคำเกิง เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ นายทนงศรี ภูริศรี ได้เข้าสัมภาษณ์ นางนุชนารถ แก้วคำเกิง เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 083-900-0752

ที่ ศธ 0519.12/๒๕๖๑

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๔ กรกฎาคม 2556

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรียน นางสาวลัดดา จีรวัดนแพทย์

เนื่องด้วย นายทงศรี ภูริศรี นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาสุศึกษาและพลศึกษา (การจัดการเรียนรู้สุศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2” โดยมี อาจารย์ ดร.อนันต์ มาลารัตน์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรือโท ดร.ไพฑูรย์ อ่อนมั่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตขออนุญาตสัมภาษณ์ท่านเพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ นายทงศรี ภูริศรี ได้เข้าสัมภาษณ์ท่าน เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 083-900-0752

ที่ ศธ 0519.12/๒๘๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

4 กรกฎาคม 2556

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการองค์การพัฒนาระบบเทคโนโลยีเพื่อการสาธารณสุข

เนื่องด้วย นายทนงศรี ภูริศรี นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาสุศึกษาและพลศึกษา (การจัดการเรียนรู้สุศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2” โดยมี อาจารย์ ดร.อนันต์ มลารัตน์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรือโท ดร.ไพบุลย์ อ่อนมั่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตขออนุญาตสัมภาษณ์ นางภาวนา เหวียนระวี เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ นายทนงศรี ภูริศรี ได้เข้าสัมภาษณ์ นางภาวนา เหวียนระวี เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 083-900-0752

ที่ ศธ 0519.12/ 5883

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๖๖ ธันวาคม 2557

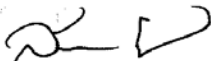
เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เนื่องด้วย นายทนงศรี ภูริศรี นิลตระกูลปริญญาเอก สาขาวิชาสุศึกษาและพลศึกษา (การจัดการเรียนรู้สุศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2” โดยมี อาจารย์ ดร.อนันต์ มาลารัตน์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรือโท ดร.ไพบุลย์ อ่อนมั่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบรูปแบบการจัดการเรียนรู้ แบบสอบถาม และแบบทดสอบ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้
นายทนงศรี ภูริศรี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 085-157-2280

ที่ ศธ 0519.12/ 5880

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๕ ธันวาคม 2557

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันทา ศรีศิริ

เนื่องด้วย นายทนงศรี ภูริศรี นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาสุศึกษาและพลศึกษา (การจัดการเรียนรู้สุศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2” โดยมี อาจารย์ ดร.อนันต์ มลารัตน์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรือโท ดร.ไพบุลย์ อ่อนมั่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบสอบถาม และแบบทดสอบ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายทนงศรี ภูริศรี และ
ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 085-157-2280

ที่ ศธ 0519.12/ 0114

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

15 มกราคม 2558

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เขตราชเทวี

เนื่องด้วย นายทองศรี ภูริศรี นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาสุศึกษาและพลศึกษา (การจัดการเรียนรู้สุศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “การพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2” โดยมี อาจารย์ ดร.อนันต์ มาลารัตน์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรือโท ดร.ไพบุลย์ อ่อนมั่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ ดร.กรรณิการ์ อินทราย เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบรูปแบบการจัดการเรียนรู้ แบบสอบถาม และแบบทดสอบ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายทองศรี ภูริศรี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 085-157-2280

ที่ ศธ 0519.12/ 5875

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

15 ธันวาคม 2557

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนไทยนิยมสงเคราะห์

เนื่องด้วย นายทงศรี ภูริศรี นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาสุศึกษาและพลศึกษา (การจัดการเรียนรู้สุศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2” โดยมี อาจารย์ ดร.อนันต์ มลารัตน์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรือโท ดร.ไพบุลย์ อ่อนมั่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ปัญญาจรัตน์ จงภัทรนิชพันธ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบรูปแบบการจัดการเรียนรู้ แบบสอบถาม และแบบทดสอบ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้
นายทงศรี ภูริศรี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ: สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิติ โทรศัพท์ 085-157-2280

ที่ ศธ 0519.12/ ๕๖๔๑

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๕ ธันวาคม 2557

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์ จังหวัดนนทบุรี

เนื่องด้วย นายทนงศรี ภูริศรี นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาสุศึกษาและพลศึกษา (การจัดการเรียนรู้สุศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2” โดยมี อาจารย์ ดร.อนันต์ มาลารัตน์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรือโท ดร.ไพบุลย์ อ่อนมั่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์สุภาณี บำรุงเวช เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบการจัดการเรียนรู้ แบบสอบถาม และแบบทดสอบ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้
นายทนงศรี ภูริศรี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 085-157-2280

ที่ ศธ 0519.12/ 5877

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๕ ธันวาคม 2557

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนไทรน้อย

เนื่องด้วย นายทนงศรี ภูริศรี นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาสุศึกษาและพลศึกษา (การจัดการเรียนรู้สุศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2” โดยมี อาจารย์ ดร.อนันต์ มาลารัตน์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรือโท ดร.ไพบุลย์ อ่อนมั่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ดร.จิราภรณ์ สวัสดิ์รักษ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบการจัดการเรียนรู้ แบบสอบถาม และแบบทดสอบ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายทนงศรี ภูริศรี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 085-157-2280

ที่ ศธ 0519.12/ 5876

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒5 ธันวาคม 2557

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนไทรน้อย

เนื่องด้วย นายทงศรี ภูริศรี นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาสุศึกษาและพลศึกษา (การจัดการเรียนรู้สุศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอตส์และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2" โดยมี อาจารย์ ดร.อนันต์ มลารัตน์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรือโท ดร.ไพบุลย์ อ่อนมั่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบสอบถาม และแบบทดสอบ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายทงศรี ภูริศรี และ
ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 085-157-2280

ที่ ศธ 0519.12/3033

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

/5 กรกฎาคม 2556

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนไทยนิยมสงเคราะห์

เนื่องด้วย นายทงศรี ภูริศรี นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาสุศึกษาและพลศึกษา (การจัดการเรียนรู้สุศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2” โดยมี อาจารย์ ดร.อนันต์ มาลารัตน์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรือโท ดร.ไพบูลย์ อ่อนมิ่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในกรณี นี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยโดยใช้สถานที่ โรงเรียนไทยนิยมสงเคราะห์ เพื่อขอให้ นิสิตได้เข้าสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูผู้สอน เรื่อง เอดส์และเพศศึกษา ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 1 คน และสนทนากลุ่มกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 7 คน ในระหว่างเดือนกรกฎาคม – สิงหาคม 2556

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ นายทงศรี ภูริศรี ได้เข้าสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 083-900-0752

ที่ ศธ 0519.12/3031

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

15 กรกฎาคม 2556

เรื่อง ขออนุญาตขอทราบข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์

เนื่องด้วย นายทนงศรี ภูริศรี นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาสุศึกษาและพลศึกษา (การจัดการเรียนรู้สุศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “การพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2” โดยมี อาจารย์ ดร.อนันต์ มลารัตน์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรือโท ดร.ไพฑูรย์ อ่อนมั่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยโดยใช้สถานที่ โรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์ เพื่อขอให้ นิสิตได้เข้าสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูผู้สอน เรื่อง เอดส์และเพศศึกษา ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 1 คน และสนทนากลุ่มกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 7 คน ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2556

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตขอให้ นายทนงศรี ภูริศรี ได้เข้าสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 083-900-0752

ที่ ศธ 0519.12/3 03 0

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

/5 กรกฎาคม 2556

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนแย้มจาดวิชานุสรณ์

เนื่องด้วย นายทงศรี ภูริศรี นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาสุศึกษาและพลศึกษา (การจัดการเรียนรู้สุศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2” โดยมี อาจารย์ ดร.อนันต์ มาลารัตน์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรือโท ดร.ไพฑูรย์ อ่อนมั่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยโดยขอใช้สถานที่ โรงเรียนแย้มจาดวิชานุสรณ์ เพื่อขอให้ นิสิตได้เข้าสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูผู้สอน เรื่อง เอดส์และเพศศึกษา ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 1 คน และสนทนากลุ่มกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 7 คน ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2556

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ นายทงศรี ภูริศรี ได้เข้าสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 083-900-0752

ที่ ศธ 0519.12/ 0110

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

15 มกราคม 2558

เรื่อง ขออนุญาตยืมเครื่องมือนักเรียน

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบางบัวทอง

เนื่องด้วย นายทองศรี ภูริศรี นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาสุศึกษาและพลศึกษา (การจัดการเรียนรู้สุศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอ็ดส์และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษา ปีที่ 2" โดยมี อาจารย์ ดร.อนันต์ มาลารัตน์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรืองโท ดร.ไพฑูรย์ อ่อนมั่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องยืมข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอใช้ สถานที่โรงเรียนบางบัวทอง เพื่อขอให้ นิสิตได้ทดลองใช้เครื่องมือดังนี้ แบบทดสอบเรื่อง ความรู้เรื่องโรค เอ็ดส์และเพศศึกษา และแบบสอบถามเรื่อง เจตคติต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและพลศึกษา แบบสอบถามทักษะชีวิตเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเพศศึกษา กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 1 ห้องเรียน ในระหว่างเดือนมกราคม 2558

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตยืมให้ นายทองศรี ภูริศรี ได้ใช้สถานที่โรงเรียนเพื่อทดลอง ใช้เครื่องมือดังกล่าว และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 083-900-0752

ที่ ศธ 0519.12/3461

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

16 สิงหาคม 2556

เรื่อง ขออนุมัติขอความเห็นชอบเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา

เนื่องด้วย นายทงศรี ภูริศรี นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาสุศึกษาและพลศึกษา (การจัดการเรียนรู้สุศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเอดส์และเพศศึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2” โดยมี อาจารย์ ดร.อนันต์ มัลลาร์ตน์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรือโท ดร.ไพฑูริย์ อ่อนมั่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยโดยขอใช้สถานที่ ห้องเรียน 4 ห้อง (ทดลอง 2 ห้อง ควบคุม 2 ห้อง) เพื่อขอให้ นิสิตได้เข้าสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูผู้สอน เรื่อง เอดส์ หรือเพศศึกษา ในระดับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และสนทนากลุ่มกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 2 ห้องเรียน ในระหว่างเดือนตุลาคม 2556 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2557

จึงเรียนมาเพื่อขอความเห็นชอบให้ นายทงศรี ภูริศรี ได้เข้าสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย ตันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 083-900-0752

ประวัตย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นายทงศรี ภูริศรี
วันเดือนปีเกิด	25 เมษายน 2523
สถานที่เกิด	อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	376 แขวงรามอินทรา เขตคันนายาว กรุงเทพมหานคร 10230
ตำแหน่งหน้าที่	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สำนักโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2542	สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จาก โรงเรียนอุดรธานีพิทยาคม จังหวัดอุดรธานี
พ.ศ.2547	ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ (การปกครอง) จาก มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพมหานคร
พ.ศ.2547	วิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาสุขศึกษาและพฤติกรรมสุขภาพ จาก มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี
พ.ศ.2552	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการให้การศึกษา จาก มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพมหานคร
พ.ศ.2558	การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา (การจัดการเรียนรู้สุขศึกษา) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร